

سید ایدرز اوپله ده
خزیه جگر کی خمد جگر
باشیورن طاع کی یورک
تاج
بسم الله دیر خزینه
لدر یور بن لره طالب
الله دیر مطنه ۱۹۴۱

با بتون کای
ار شنده شیر مه دن
د فینه در کی سنده نها
بیط ایدوب قدیرورد
یابیز اوتابو کلمه ایلله
اولر دوله نامنه حر

Xastamonu Yilları

بسیار رای
کیفون نظیر
خراوتله رای

**BARLA
PLATFORMU**

Istanbul İlim ve Kültür Vakfı
www.barlaplatformu.com
www.rikv.org

رسالة النور كتيبة بر مرشد

صبر آراء من عقلمه زائد - كورونور .

رسالة النور كتيبة بر همان حقیقت وار آئینه

مطری دخی ایقظ اتملده عقلی عم کورونور

اللهم صل وسلم على من اسلمته ملكاً اعياذك بعلمه كيف
والعبودية لك ومعرفاً كنون اسمائك حوت في اننا لا يات
وما اتا بعبودية لجمال سبور بيتك نور على العالمين

Kastamonu Yillari

Kastamonu Yılları

Bu katalog Barla Platformu tarafından gerçekleştirilen “ Kastamonu Yılları” sergisi dolayısıyla hazırlanmıştır.

Metin Yazarları	: Ümit Şimşek, Şeyma Gür
Proje Koordinatörü	: Said Yüce
Belge Transkripsiyonu	: Tuba Şimşek Uzun
Tasarım	: Prestij Reklam
Sergi Tasarımı	: Yaşar Şeki, Ahmet Zübeyir Yüce
Resimler	: Refet Kavukçu
Baskı ve Cilt	: İmak Ofset; Merkez Mh. Atatürk Cad. Göl Sk. No:1 Yenibosna 34192 İstanbul Tel.: +90 444 62 18, www.imakofset.com.tr
İletişim Bilgileri	: Kalenderhane Mh. Dede Efendi Cd. Delikanlı Sk. No:6 Vefa 34134, Fatih - İstanbul Tel.: +90 212 527 8181 Fax: +90 212 527 80 80 www.barlaplatformu.com www.iikv.org

İstanbul, Mart 2017 • 2. Baskı

Copyright © Bu kitaptaki yazılar ancak kaynak göstermek suretiyle iktibas edilebilir.

Kastamonu Yılları

İçindekiler

Isparta Günleri	12 - 35
Eskişehir Günleri	36 - 63
Kastamonu Yılları	64 - 101
Denizli Günleri	102 - 141
Üç Şehitler	142 - 169
Nur Hizmetinin Anneleri	170 - 181
Bediüzzaman'ın Duaları	182 - 190

جبهه سنجانه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

آختر همتی پریم اولان قادیان طائفه سیه بر مو اوره چدر

سینه طائفه نادر صمیمی و حرارتی بر صور تنده نور لره قارشی

“Ben ekser vakitte hayalen ve mânen kendimi
Kastamonu’nun mübarek dağlarında ve o kardeşlerimin
yanında buluyorum.”

Bediüzzaman Said Nursî

رسالة النور آية بر مرشد

كبر آراء من عقله زائد
كرو نور

رسالة النور آية بر
هنا حقيقة وار آية

مقلى عم كور نور
ملى رضى ايقاط اتملده

اللهم صل وسلم على من ارسلته معاك ليعادوك ليعادوك
والعبودية لك ومعرفاً كنون اسمائك حقيقياً
وما أتى عبودية لجمال بيوتك
بذلك يوتون لك ومحب

Sunuş

Elinizdeki çalışma, Barla Yılları ile başlayan bir serinin ikincisini teşkil ediyor. Barla Yılları, bugün belli başlı bütün dünya dillerine çevrilmiş bir muhteşem eserin ve bütün dünyaya yayılmış bir iman hizmetinin akllara durgunluk veren başlangıcını belgeliyordu. Bu defa, aynı maceranın devamında, bu hizmetin Anadolu'ya kök salışını ve erkeği ve kadınıyla, genci ve yaşlısıyla, ümmîsi ve âlimiyle toplumun her kesiminden insanların omuzlarında yükselişini ele alıyoruz.

Bundan önce olduğu gibi, bu çalışmada da dikkat çekici olan bir husus, Müellifi ve okuyucusuyla, hep birlikte yüceltilen bir dâvâ ile karşı karşıya bulunduğumuzdur. Ortada Risale-i Nur gibi benzersiz bir eser ve onun Müellifi vardır; fakat Risale-i Nur'u kütüphane raflarında bırakmayıp hayatın içine sokan, bu eserin ve Müellifinin etrafında kenetlenen insanlardır. Eğer Risale-i Nur olmasaydı, bu insanların büyük kısmını bugün hatırlayan bile olmayacaktı. Fakat gökten inen yağmurun yeraltındaki tohumlarda yatan istidatları gün yüzüne çıkarması gibi, Risale-i Nur da bu kahramanların içlerinde yatan yüce hasletlerin uyanmasına bir vesile oldu. Ardı arkası kesilmeyen takipler, baskılar, işkenceler, bu arada Eskişehir ve Denizli hadiseleri, onlara, bugün anlatılmakla bitmeyen nice destanlar

yazdırdı. Bu bakım-dan, gerek Barla Yılları'nda, gerekse bu çalışmada, Bediüzzaman Said Nursî Hazretleriyle beraber bu mukaddes dâvânın çilesini paylaşmış, hattâ kendi hayatını ona göz kırpmadan feda etmiş insanların hikâyelerini de, bir kahramanlar geçidi halinde size sunmaya çalıştık.

Daha önce size duyurduğumuz gibi, bu çalışmalar, bir müzenin kuruluşuna doğru adım adım ilerliyor. Belki bu süreç içinde, elinizdeki bu kitapların konu ettiği sergiler gezici olarak yurt içinde ve dışında çeşitli yerlerde ziyaretçilere açılacak. Bu arada, ellerinde Risale-i Nur'un çeşitli dönemlerine ait belgeler bulunan dostlarımızdan da böyle bir müzenin kuruluşuna yönelik önemli katkılar görmeye başladık. Bu vesileyle, başta Mustafa Sungur, Abdullah Yeğin, Abdülkadir Badıllı, Said Özdemir, Mehmet Fırıncı, Refet Kavukçu, Necmeddin Şahiner, Isparta Kültür ve Eğitim Vakfı, İbrahim Özdebak, Ömer Özcan, İhsan Atasoy, İsmail Yazıcı, Ali Katöz, Ahmet Tanyeli, Hamdi Yüce, Mehmet Baytekin, Said - Hüseyin Fakazlı, Ahmet Nuri Çelebi ve *Zafer* dergisi olmak üzere, çalışmalarımıza değerli katkılarda bulunan ağabey, kardeş ve dostlarımıza teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Said Yüce

*İsparta taşıyla, toprağıyla benim nazarında
mübarektir, benim vatanımdır ve herbiri
yüze mukabil, yüzer ve binler hakikî
kardeşlerimin meskat-ı re'sleridir.*

İsparta Günleri

Isparta günleri ve meçhule yolculuk

“İşin ucunda asılmak var”

BEDİÜZZAMAN’IN “en mesut yıllarım” olarak yad ettiği Barla ikameti, 1934 yılının ortalarına kadar sürdü. Bu müddet içinde Sözler ile *Mektubat*’ın hemen hemen tamamı, *Lem’alar*’dan da bir kısmı telif edilmişti. Zaten o yılları “mesut yıllar” yapan da bu eserler ile onların etrafında kümelenen ihlâs ve sadakat timsali insanların varlığı idi. Yoksa, maddî şartlar itibarıyla, o sekiz yıl boyunca bu şirin Anadolu beldesinde yaşananlarda bir mutluluk sebebi

bulabilmek kolay değildi. Nitekim günden güne şiddetlenen baskılar, en sonunda Bediüzzaman’ı bir soluk alamayacak hale getirmişti. Bir talebesine gönderdiği mektubunda, Bediüzzaman, “Beni çok rahatsız ediyorlar,” diyordu. “Ben burada muallim ve Nahiye Müdürünün ezâsına tahammül edemez hale geldim. Kızlara da çıkamaz oldum. Rutubetli odada, kabirde yaşar gibi yaşıyorum.”

Boru deliklerini bile aradılar

Tenekeci Mehmet Sözer anlatıyor: Eskişehir hadisesi çıktığında, Üstadın yanına gelip giden ne kadar dost ve talebesi varsa hepsini taharrî ettiler. Bir arkadaş gelip bizi haberdar etti. Evde ne kadar Nur Risalesi ve dinî kitap varsa hepsini bahçeye gömdüm. On sekiz tane polis geldi. Soba borularının deliklerine kadar her yeri aradılar. Neticede, “Aramada birşey bulunamadı” diye zabıt tutup gittiler. Bizi de Üstadla birlikte götürcekler diye hazırlanıyordum; gusül abdesti alıp toplanmaya başlamıştım. Fakat beni götürmediler.

Talebesinin bu mektubu Valiye intikal ettirmesi üzerine, Bediüzzaman 25 Temmuz 1934'te Isparta'ya getirildi. Önce Müftü Tahsin Efendi Medresesinde, arkasından Kelle Mehmed adında bir Nur talebesinin evinde kalan Risale-i Nur Müellifi, daha sonra da iki evini iman hizmetine tahsis eden Şükrü İçhan'ın evine geçti ve orada yedi ay kadar kaldı.

Barla'daki kadar değilse de Üstad yine sıkı gözetim altındaydı. Kaldığı evin önünden hiçbir zaman polisler

eksik olmuyordu. Onunla görüşmek hâlâ büyük bir cesaret meselesiydi. Ve hâlâ insanlar her türlü tehlikeyi göze alarak Bediüzzaman Hazretleri ile görüşüp onun bir duâsını almanın yolunu arıyor ve buluyorlardı. Bir yandan da, telif edilen risaleler yine o yoğun baskı ve takiplere rağmen yüzlerce evde yazılarak çoğaltılıyor ve elden ele dolaşarak Anadolu'nun en ücra köşelerine kadar ulaştırılıyordu.

Bediüzzaman
Hazretlerinin
1934'te
Isparta'da
bir müddet
kaldığı ev.

Üstadın yanına gelip giden kim varsa hepsinin evleri didik didik arandı. Kimi evinden, kimi işyerinden alınıp Isparta Hapishanesine getirildi. Sonra tutuklamalar başka vilâyetlere sıçradı. Aydın’dan, Milâs’tan, Bursa’dan, Antalya’dan toplanan insanlar Isparta’ya sevk edildi.

Yine de halkın Bediüzzaman’a olan ilgi ve sevgisi bastırılacak gibi değildi. O sorguya çıkarılırken, insanları Bediüzzaman’a yaklaştırmamak için hapishane ile mahkeme arasındaki yolun iki yanına jandarmalar diziliyordu.

Polis kendisini Şükrü Beyin evinden almaya geldiğinde, Bediüzzaman, talebesi Mehmet Gülırmak’a “Mehmet,” demişti, “Risale-i Nur uğruna iki üç şehit vereceğiz.” İlk şehadet haberi, takip eden günlerde geldi. Büyük bir iman ve fazilet âbidesi Binbaşı Âsım Bey, mahkemedeki ifadesi sırasında gördüğü muameleye dayanamayarak “Yâ Rabbi, canımı al!” demiş ve o dakikada ruhunu teslim etmişti. (Bk. “Üç Şehitler.”)

Birkaç gün içinde, çeşitli vilâyetlerden getirilenlerle birlikte tutuklananların sayısı 120’yi buldu. Fakat gelenler sadece Risale-i Nur talebelerinden ibaret değildi. İçişleri Bakanı Şükrü Kaya ile Jandarma Genel Komutanı, bir askerî birlikle beraber Isparta’ya geldiler. Hükûmet, bütün gücüyle bir büyük operasyon hazırlığı içindeydi.

Operasyondan bir gün önce, tutuklulara bir duyuru yapıldı:

“Herkes bir yakınının adresini versin ve kendisiyle görüşsün. Bu işin ucunda asılmak da var.”

Ertesi gün tutuklular yakınlarıyla görüştürüldü. Son sözler söylendi, duâlar edildi, vedâlaşıldı. Kamyonlar yanaştı. Tutuklular ikişer ikişer kelepçelenip kasalara bindirildi.

Ahmet Hamdi Okur Çil Müftü (1877-1953)

Birinci Cihan Harbi boyunca Antalya Müftülüğü yaptı. Millî Mücadele yıllarındaki hizmetleri fermanlar ve ilmî rütbelere taltif edildi.

Bediüzzaman’a selâm gönderdiği için, üç ay Eskişehir Hapishanesinde Üstad ile beraber yattı.

Serbest kaldıktan sonra Eskişehir hapishanesini “Gittiğimiz yer Hapishaneye benzemiyordu. Orada Bediüzzaman’la görüşmek, konuşmak benim için bir şeref oldu” diye anlatıyordu.

"İçinizde Müftü Efendi var"

Eskişehir hapsinde, fikhî meselelerde, Üstad Bediüzzaman’a sual sordukları zaman, Üstad, Çil Müftüyü eliyle göstererek “İçinizde Müftü Efendi var; o varken fetva vermek bana düşmez” diye tevazu ile Ahmed Hamdi Efendiye iltifat ederdi.

Hüsrev kardeş,

Beşinci Şuanın kıymetini tam beyan ve takdirin beni çok mesrur etti. İkinci defa yaldızlı bir Kur'ân'ı yazdığın, beni fevkalâde müferrah etti. Hem, benim için de yeni risaleleri mübarek kaleminle istinsah ettiğin, beni minnettarlık hissinden mesrûrâne ağlattı. Rüştü ve Refet'in sıhhatleri ve kemâl-i sadakat ve sebatları hazin endişelerimi izale etti. Isparta talebeleri hatırları için, ben Isparta'yı kendi karyem (Nurs) ile beraber duamda dahil ediyorum. Hattâ emvâtına, Nurs emvâtı gibi dua ediyorum, hakikî vatanım ve memleketim nazarıyla o vilâyete bakıyorum.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bayramınızı tebrik ve hizmetinizi takdir ve muvaffakiyetinize dua ederek Hâlık-ı Rahîme hadsiz şükrederim ki, sizler gibi sebatkâr ve fedakâr kardeşleri Risaletü'n-Nur'a sahip ve nâşir yapmış. Ben sizleri düşündükçe, ruhum inşirah ve kalbim ferahlarla dolar. Daha dünyadan gitmek benim için medâr-ı teessüf olamaz. Sizler kaldıkça ben yaşıyorum diye, mevte, dostâne bakıyorum, ecelimi telâssız bekliyorum. Allah sizden ebeden râzî olsun. Âmin, âmin, âmin.

Kamyonlar Afyon'a doğru yola çıktılar. Varılacak, daha doğrusu varılmayacak yer, Eskişehir idi. Verilen talimata göre, mola verilen ıssız bir yerde tutuklular firara

teşebbüs etmiş olacak, Ankara'dan gelen askerî birlik de onların işini oracıkta bitirecek, böylelikle memleket irtica tehlikesinden bütünüyle temizlenecekti.

İsmi bilinmeyen bir Nur talebesinin istinsah ettiği On Sekiz ve On Dokuzuncu Lem'alar. Özenle yazılmış, süslenmiş, tevafuklar kırmızı renkle işaretlenmiş. Başında, "İktisada dair; mutlak okunması lâzımdır" notu var.

İlâhî kader, bu tuzağı temiz kalpli bir binbaşının eliyle bozdu. Yolculuk esnasında Bediüzzaman ile talebelerinin durumunu yakından gören müfreze kumandanı Ruhi Bey, onlara son derece anlayışlı davrandı, kelepçelerini çözdürdü ve namaz vakitlerinde mola vererek namazlarını zamanında kılmalarını temin etti. Binbaşı Ruhi Beyin âkıbeti hakkında bugün için elimizde kesin bir bilgi yok; ancak Bediüzzaman'dan nakledilen şöyle bir söz var:

“Hadiseyi haber alan hükûmet, Ruhi Beye taltif yerine tard cezası verdi.”

Ankara'dan özel olarak gönderilen askerî müfreze eşliğindeki tutukular Eskişehir'e doğru yol alırken, Şükrü Kaya gazetelere verdiği beyanatta hadiseyi şu sözleriyle tasvir ediyordu:

“Anlaşıyor ki, Bediüzzaman otuz senelik bir mürteci olup, irşad edecek vatandaş aramaktadır. Şimdiye kadar elde edilen malûmata göre, hadise mahdut ehemmiyetli bir zabıta vak'asından ibarettir ve halk arasında hiçbir tesiri olmamıştır.”

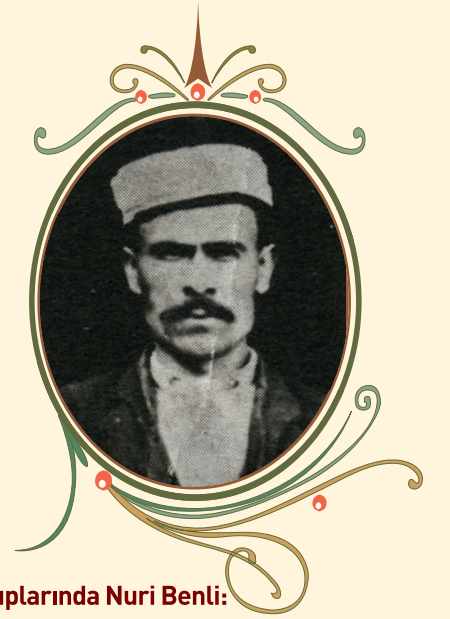
Bu arada, “mahdut ehemmiyetli zabıta vak'asının” doğu vilâyetlerindeki muhtemel tesirlerine karşı bir tedbir olarak da, Başvekil İsmet İnönü, aynı günlerde alelacele bir şark seyahatine çıkmıştı.

Bediüzzaman ve beraberindeki yüz yirmi cesur insan, bir dizi kahramanlık destanının ve Otuzuncu Lem'a'nın yazılacağı vatan köşesine işte böylece ulaştı.■

Nuri Benli (1889 - 1963)

Bediüzzaman'ın eski talebelerindendir. Bir eli sakat olduğu için "Çolak Nuri" dedikleri Nuri Benli Isparta'daki Saray Palas Otelinde, Üstadı ziyarete gelenlere mihmandarlık yapmıştı.

1943'te Üstadla birlikte Denizli Hapishanesinde yattı.

Bediüzzaman'ın mektuplarında Nuri Benli:

“İhtiyarsız teessürat beni çok eziyordu. Birden Cenab-ı Erhamürrahimin, kemal-i merhametinden, o teessürat-ı manevi yaralarımam tam bir merhem olarak, çok fedakâr Nuri Benli'yi ve Kastamonu kahramanı Sadık Beyi ve İnebolu kahramanlarından İsmail'i tam bir merhem ve ilaç olarak ikinci gün gönderdi.”

“Risale-i Nur tesmiyesinin dokuz sebepleri içinde yalnız birisine ilişmişler. 'Nur isimli, has şakirtlerinden göremiyoruz' demişler. Haşiyede cevap verildiği gibi, şimdi de Nuri Benli ve Küreli Saatçi Nuri, Nur hizmetinde mümtazdırlar. Demek tenkit edemiyorlar, cüz'î bahanelere mecbur oluyorlar.”

Haberi böyle verdiler

Bediüzzaman ile talebelerinin tutuklanmaları ile ilgili haberler o günün basınına böyle aksetti. Bir tarafta gazetenin birinci sayfasını boydan boya kaplayan kırmızı manşetler; İçişleri Bakanının Jandarma Genel Komutanı ile birlikte Isparta'ya giderek bizzat olaya nezaret ettiğine dair haberler. Diğer tarafta da aynı İçişleri Bakanının hadiseyi önemsiz bir zabita vak'ası olarak gösteren açıklaması.

di!

"İsparta hâdisesi mahdut ehemmiyetli bir zabıta vak'asıdır,,

İç İşleri Bakanı Şükrü Kaya hâdise mahallinde yaptığı tetkikattan bu neticeyi aldı

İsparta 9 (A.A.) — İç Bakanı Şükrü Kaya, İsparta muhabeirimize şu beyanatta bulunmuştur: — 925 Şeyh Said İranyî münasebetle İspartaya naklolunan ve kendisine Bedülzaman adını takan Saîdî kürdi, dini siyasete alet yaparak irtica propagandalarına girişmiş ve bir takım adamları kandırarak doğru yoldan şaşırmağa çalışmış anlaşılır.

Adıyve, hâdiseye el koyarak Saîdî Kürdiyi ve muhtelif yerlerde kandırabildiği otuz kadar mürted tevkif etmiştir. Tevkif mahkemesinin kararile muhakemeleri Ekişehirde yapılmıştır.

Genel emniyet idaresindeki sicilli ne nazaran Saîdî Kürdi 31 mart irticacına karışmış ve şark vilâyetlerindeki Kürd hareketlerinde faaliyetleri geri durmadığından, İspartaya naklolunmuştur.

Anlaşıyor ki merhum otuz senelik mayah bir mürted olup, ifsad edecek saf vatandaş aramaktadır. Başka san'atı yoktur. Şimdiye kadar elde edilen malûmata göre hâdisi mahdut ehemmiyetli bir zabıta vak'asından ibarettir ve halk arasında hiçbir tesiri olmamıştır.

Burasadaki tahkikat
Bursa 9 (Husulî muhabeirimizden).

Şükrü Kaya

telefonla) — Müddetumumilik bugün de tarikatçıların tahkikatla meşgul olmuştur. Bugün yeniden tevkif edilmiş kimse olmamakla beraber bu mesele ile alakadar olduğu anlaşılır

(Aşağı 12 ncı sahife)

Dış Bakanımız Bükreşte

Tevfik Rüştü Aras merasimle karşılandı. Balkan konseyi bugün toplanıyor

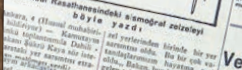
İstanbul 10 Mayıs 1935. — Dış bakanımız Tevfik Rüştü Aras, Balkan Konseyi toplantısı için Bükreşteki otelinde karşılandı. Aras, Balkan Konseyi toplantısına katılmak üzere Bükreşteki otelinde karşılandı. Aras, Balkan Konseyi toplantısına katılmak üzere Bükreşteki otelinde karşılandı.

TAN

İSTANBUL BÜGÜN 16 SAYFA SAVA 13 3016 GÜNE 100 YIL ŞAHİDİ VE ÖZGÜRLEŞTİRİCİ MAHMUD SOYDAN

İrtica Hazırlayan Bir Şebeke Tutuldu

Karstaki Felâket, Her Yerde Büyük Teessür Uyandırdı İç Bakanı Kamutaya Zelzelenin Tafsilatını Anlattı Olenler, yaralanananlar, kayıplar

İstanbul Rasahanesindeki sismograf kayıtları

İstanbul 10 Mayıs 1935. — İç bakanımız Şükrü Kaya, İrtica hazırlayan bir şebekenin tutulduğunu bildirdi. Karstaki felâket, her yerde büyük teessür uyandırdı. İç bakanımız Kamutaya zelzelenin tafsilatını anlattı. Olenler, yaralanananlar, kayıplar

Kamutayda Münakaşalar

"Memlekette Ucuzluk Yaratmak Lazımdır"

Kamutaydaki münakaşalara giren ayrıntılar: Hüsnî, Mükerrrem, Raik Şevket, Mehmet

Ankara, 9 Mayıs mahallinde Kamutayda münakaşalar yapıldı. İç bakanımız Şükrü Kaya, memlekette ucuzluk yaratmak lazımdır dedi. Kamutaydaki münakaşalara giren ayrıntılar: Hüsnî, Mükerrrem, Raik Şevket, Mehmet

Son Dakika

İrtica Hazırlayan Bir Şebeke Meydana Çıkarıldı

Milasta Şimdiye kadar 15 kişi tevkif edildi

İrtica hazırlayan bir şebeke meydana çıkarıldı. Milasta şimdiye kadar 15 kişi tevkif edildi. İç bakanımız Şükrü Kaya, bu şebekenin tutulduğunu bildirdi.

Son Dakika

Suçlular İspartaya Gönderildi

İrtica hazırlayan suçlular İspartaya gönderildi. İç bakanımız Şükrü Kaya, bu suçluların İspartaya gönderildiğini bildirdi.

Son Dakika

Venizelosun İdamı İstendi

İrtica hazırlayan bir şebekenin tutulduğunu bildirdi. İç bakanımız Şükrü Kaya, Venizelosun idamı istendiğini bildirdi.

US-FRANZIS ANDLAŞMASI

Parşılıklı Yardım Nasıl Ediliyor?

İrtica hazırlayan bir şebekenin tutulduğunu bildirdi. İç bakanımız Şükrü Kaya, bu şebekenin tutulduğunu bildirdi.

LITVINGO

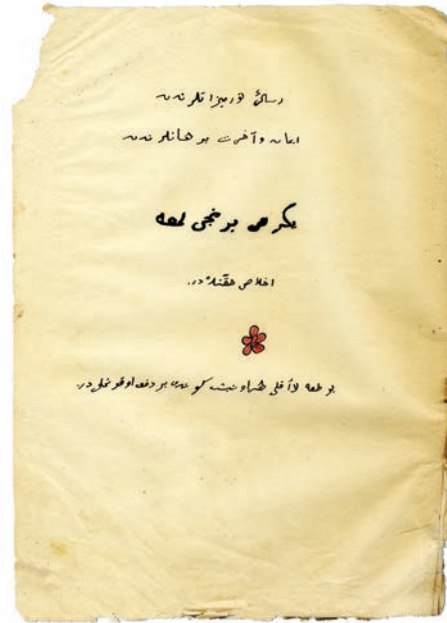
İrtica hazırlayan bir şebekenin tutulduğunu bildirdi. İç bakanımız Şükrü Kaya, bu şebekenin tutulduğunu bildirdi.

A. ŞÜKRÜ ESMER

İrtica hazırlayan bir şebekenin tutulduğunu bildirdi. İç bakanımız Şükrü Kaya, bu şebekenin tutulduğunu bildirdi.

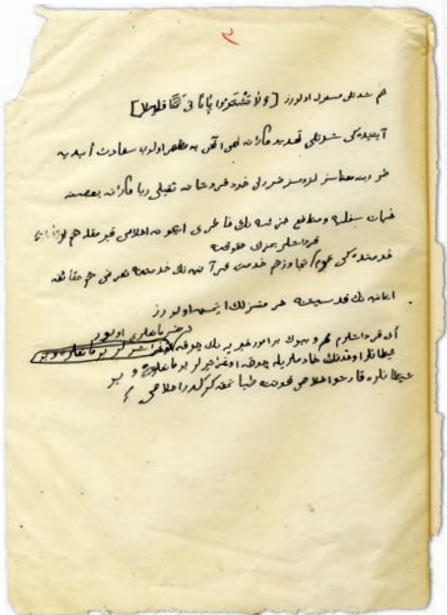
Isparta Lem'aları

19, 20, 21, 24, 25, 26. Lem'alar

BEDİÜZZAMAN Hazretlerinin Barla'daki ikameti sırasında Risale-i Nur Külliyyatının büyük kısmı telif edilmişti. Külliyyatın *Sözler* ve *Mektubat* adlı eserleri Nur talebelerinin inci gibi hatlarıyla yazılıp süslenerek ciltleniyor ve müstakil kitaplar olarak elden ele geziyordu. *Lem'alar*'dan da bir kısmı bu arada telif edilmişti.

Önceleri, sadece elden ele dolaşan mektuplar vardı. Gerçi bir muhteşem kaynağın kokusunu taşıyordu bu mektuplar; onun için, defalarca okunuyor, tekrarına doyulmuyordu. Sonra mektuplar birer ikiye birikmeye başladı. Kimine Dokuzuncu Söz, kimine Altıncı Mektup dendi mektupların. Neye göre isimlendirildiğini kimse bilemiyordu. Fakat mektuplardan herbiri bir âlemin kapısını açıyor ve okuyanları manevî bir Cennetin lezzetleriyle karşı karşıya bırakıyordu. Birçoğunda da, akılları hayrette bırakan nice soruların cevapları vardı.

Aziz, siddik, vefâdâr, sebatkâr kardeşlerim, Cenab-ı Hakka yüz binler şükür ve hamd olsun. Sizin gibi sadık, ciddî, faal zatları Risale-i Nur'un etrafında toplayıp bağlamış; iman ve Kur'ân hizmetinde kuvvetli ve nurlu kalemlerini çalıştırıyor.

Kardeşlerim, bu defa irsâlâtınız o kadar beni memnun ve minnettar etti ki, herbir sayfası bir kıymet hediye ve güzel bir mektup hükmünde göründü, hüzünlerimi, gamlarımı izale edip ve kalbimi sürur ve sevinçle doldurdu.

Cenab-ı Erhamürrâhim'in onların hurufları adedince size rahmet etsin ve sizden razı olsun.

Üstelik, benim diyen filozofların yanına yaklaşmadığı bu cevapları, hemen her okuyan, pek kolayca kavrayabiliyordu. Ve her sorunun cevabında, insanlar kendilerini iman ilimlerinin bir ileri basamağında buluyorlardı. Herkes bunun farkında mıydı? Belki şuuren değil, ama ruhen evet! Çünkü ruhlar okumaya doymuyordu. Bu doyumsuzluk ve bu tarifsiz mutluluk ise doğrudan doğruya Kur'ân'dan tereşşuh eden eserlerin ve iman ilimlerinin apaçık habercisi idi.

Derken bu mektuplar, birer muhteşem eser olarak göze görünmeye başladı. Önce *Sözler*, arkadan *Mektubat* vücuda geldi. Sonra birer birer Lem'aların telifi başladı. Elden ele dolaşanlar, binlerce evde gizli gizli çoğaltılanlar, artık bir Anadolu kasabasında bir hocanın dostlarına gönderdiği mektuplar değil, bir muhteşem külliyyatın eserleriydi.

Tabii ki telifat, Üstadın Isparta ikameti müddetince de devam edecekti. Hangi eserin ne zaman ve nasıl telif edileceğini yine bilen kimse yoktu. Yine telifat umulmadık bir şekilde başlıyor, başladığı gibi de bitiyordu. Böylece, Bediüzzaman'ın Barla'dan gelişi ile mecburî Eskişehir yolculuğu arasındaki dönemde 19, 20, 21, 24 ve 25'inci Lem'alar ile 26'ncı Lem'anın bazı kısımları vücuda geldi. ■

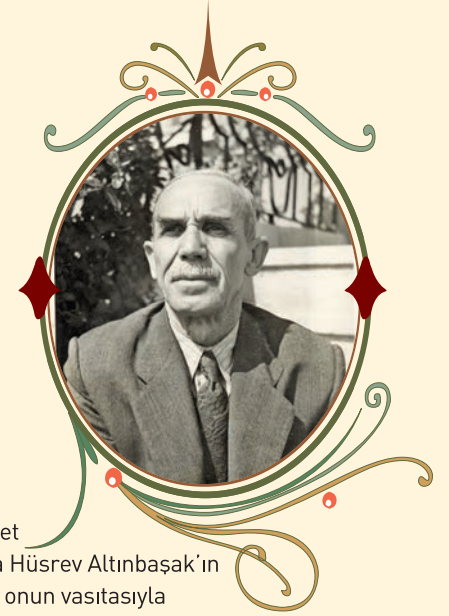
Bize namaz kılmamızı söyledi

Bekir Yanıksaz anlatıyor: Ağabeyim bir suçtan cezaevine düşmüştü. O zaman tutuklulara yemek cezaevince verilmediği için, biz de ağabeyime dışarıdan yemek götürürdük. Birgün yine ağabeyimin yemeğini götürdüğümde, Üstad Hazretlerini gördüm. Mahkûmlardan ayrı olarak, üst katta sarığı, cübbesi ve elinde tesbihiyle gezerken, bana doğru dönüp ellerini önce dua eder, sonra da tekbir getirir tarza getirerek dua etmemizi ve namaz kılmamızı işaret etti.

Fazıl Doyran (1894 - 1986)

Selanik'in Doyran kazasında doğdu. Balkan Harbinde Aydın'a geldi. Aydın Vilâyet Kalemünde ve Isparta Tümeninde muhasebecilik yaptı. 1926-1937 yıllarında Isparta'da kaldı.

25 Temmuz 1934 ile 25 Nisan 1935 arasında tam dokuz ay Isparta'da kalan Bediüzzaman'ı üç defa ziyaret edip görüşmüştü. Isparta'da Hüsrev Altınbaşak'ın komşusu olan Fazıl Doyran, onun vasıtasıyla Bediüzzaman'la tanışmış ve Nur Risalelerini güzel yazısıyla yazmıştı. Yazılarının sonunda Bediüzzaman'ın yaptığı ve Refet Barutçu'nun yazdığı dualar bulunmaktadır.

İktisat Risalesi

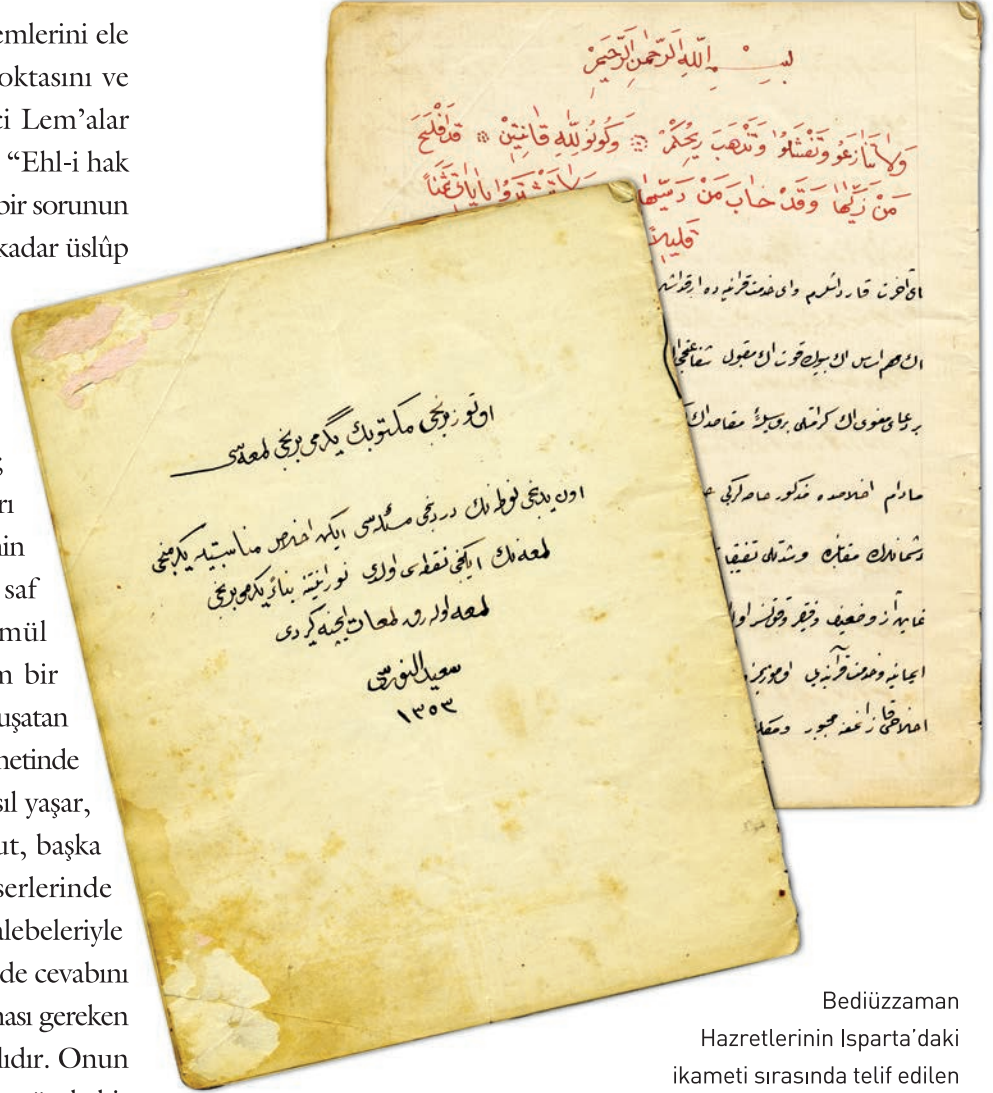
Yedi Nükte halinde telif edilen On Dokuzuncu Lem'a, toplum hayatının son derece önemli bir problemine parmak basarken, bunu Risale-i Nur'un orijinal üslûp ve metodları içinde dile getirmiş ve doğrudan doğruya iman ilimleriyle irtibatlandırmıştır. İsrâf, iktisat, hırs, kanaat, cimrilik, tutumluluk, nankörlük, şükür, haram, helâl gibi kavramlar bu eserde son derece canlı ve net tanımlara kavuşmuştur. Bir çırpıda okunabilecek kadar kısa ve özlü olan bu eserde, içine düştüğü tüketim batağında çaresizce

çarpınıp duran ve her çarpınıştâ daha da çaresizleşen günümüz toplumlarının kurtuluş reçetesi saklı olduğu gibi, Bediüzzaman'ın muvaffakiyet ve muzafferiyyet formülü de bulunmaktadır. Risale-i Nur Müellifinin muhatap olduğu şartlar karşısında bir insanın nasıl olup da hürriyetini ve bağımsızlığını muhafaza edebildiğini merak edenler, bunun cevabını İktisat Risalesinde bulabilirler. Çünkü bu eser, bir bakıma, Bediüzzaman Hazretlerinin gayet kısa bir tercüme-i halidir. ■

İhlâs Risaleleri

Birincisi geniş mânâda İslâm cemaatlerinin problemlerini ele alan, ikincisi de Risale-i Nur talebelerine istinad noktasını ve kuvvet kaynağını gösteren bu eserler, 20 ve 21'inci Lem'alar olarak Külliyatta yerlerini almıştır. Yirminci Lem'ada, "Ehl-i hak neden ittifak edemiyor?" şeklindeki son derece önemli bir sorunun cevabı yedi madde halinde verilmiştir. Fakat teşhisler kadar üslûp ve metod da orijinaldir. Bu cevaplarda, alışılageldiğimiz tenkitlere yer verilmediği gibi, ehl-i hak ve hidayeti küçük düşürecek yahut incitecek ifadeler de bulunmaz. Bilâkis, çare ile birlikte, ehl-i hakka, bu çare için yönelecekleri kaynağın kuvveti ve kudsiyeti de gösterilir; problemlerin altından kalkmak için muhtaç oldukları özgüven aşlanır. Yirmi Birinci Lem'a ise, iman ilimlerinin en tabîî neticesi olan ihlâsı en yüksek seviyede, en saf derecede ders veren, her cümlesi hayatî bir formül ehemmiyetinde ve bir vecize değerinde, muhteşem bir eserdir. Zerrelere yıldızlara kadar herşeyi her haliyle kuşatan bir rububiyeti Risale-i Nur'dan ders almış bir talebe, hizmetinde ve kardeşleriyle olan münasebetlerinde bu dersini nasıl yaşar, bu imanının eserini hayatında nasıl gösterir? Veyahut, başka bir tabirle, Risale-i Nur Külliyatının Müellifi, bu eserlerinde ders verdiği imanı kendi hayatında nasıl yaşamıştır, talebeleriyle olan münasebetlerine nasıl yansıtmıştır? Her iki sorunun da cevabını Yirmi Birinci Lem'a verir. Ancak bu ders, sürekli yaşanması gereken bir hayat dersi olduğu için, sürekli olarak tekrarlanmalıdır. Onun için, Müellif, bu Risalenin başına "hiç değilse on beş günde bir okunması gerektiği" notunu düşmüştür. ■

Bediüzzaman
Hazretlerinin Isparta'daki
ikameti sırasında telif edilen
İhlâs Risalesinin Fazıl Doyran
tarafından yazılan bir nüshası.

T. C.
Dahiliye Vekâleti
Hususi Kalem Müdürlüğü

8079

Geldiği yer	Tig. No.	Tarihi	Şifre Numarası	Gurubu	Açanın adı		
Denizli	480	13/5/935	EM. 404	320	ER.T.		
Telgrafhaneye verildiği	Tarih	Sa.	Da.	Telgrafhaneye alındığı	Tarih	Sa.	Da.
	13/5/935	18	45		13/5/935	21	15
Kaleme geldiği	Tarih	Sa.	Da.	Kalemde açıldığı	Tarih	Sa.	Da.
	13/5/935	22	30		13/5/935	11	40

Dahiliye Vekâletine

I- Burada Kaşıkçı şirketi müdürü Hafız Mustafa adındaki birinin 13 Kur'an sarıde İspartaya giderek Askeri müteahhitlerinden Rafet isiminde birinden Saidi Kürdinin İcazı kuran adlı ve el yazılı bir eserini alıp bazı kimselere okuttuğu ve hadisenin şuyuu üzerine yaktığı tahkik edilmiştir. İcazı kuranın irtica tahkikatındaki rolünün ve mustafanın Saidi Kürdi ile temas edip etmediğinin ve Rafetin bu işteki alakasının hemen bildirilmesini dilerim.

2- Gereği İsparta bilgi için Dahiliye Vekâletine Antalya ; Burdur , Afyon , Eskişehir Muğla , Aydın Vilâyetlerine yazılmıştır .

14-5-35
11655

1935
1- Vali
F. T. 1935
2: TEMMÜL

Emniyet işleri umum müdürlüğüne.

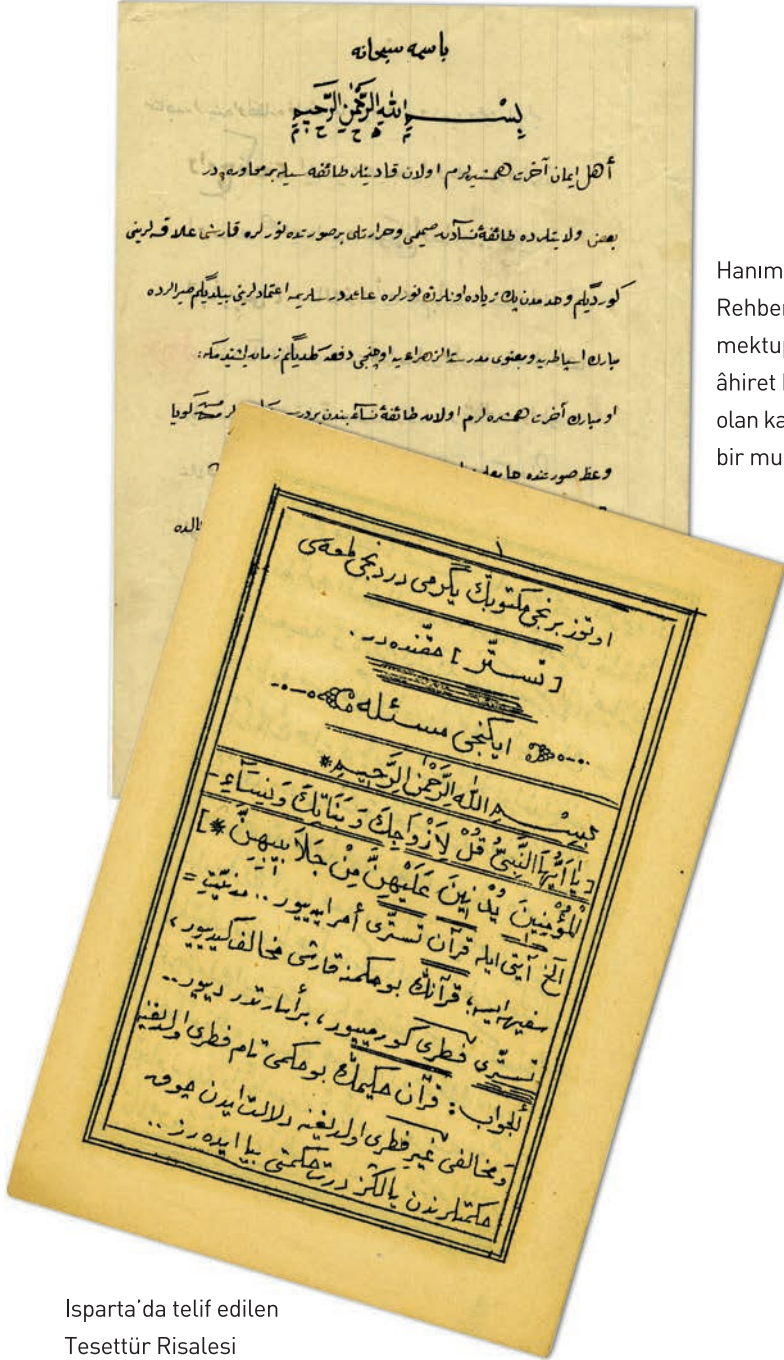
14 MAYIS 1935

notu ile 5-1
14/5 14-5-935
14/5

16-5
Paşazade

B-Şirket
16-5

Denizli Valisinin imzasıyla İçişleri Bakanlığına gönderilen yazıda, İcazı Kur'an adlı eseri okuyan birisinden söz ediliyor ve bu eserin "irtica tahkikatındaki rolünün" bildirilmesi talep ediliyor.

Isparta'da telif edilen
Tesevür Risalesi
Kastamonu'da teksir edilmiş.

Hanımlar
Rehberinden bir
mektup: "Ehl-i iman
âhîret hemşirelerim
olan kadınlar taifesıyla
bir muhavverdir."

Şükrü İçhan (- 1966)

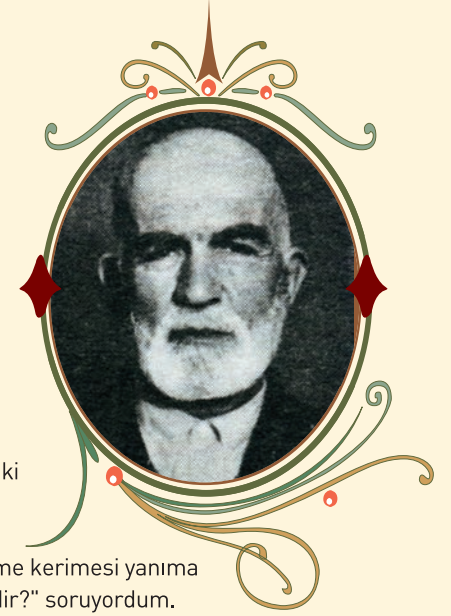
Bediüzzaman'ın
Isparta'daki ikameti
sırasında kendisine iki evini
tahsis eden zat.

Kastamonu Lâhikasından:

Isparta'da, Risale-i Nur'un
ders ve neşrine iki köşkünü
bir zaman tahsis eden
kardeşimiz Şükrü Efendinin iki
genç evlâdının vefatı
beni müteessir etti. Çünkü,
beş altı yaşında iken, mâsume kerimesi yanıma
geldikçe, her defa "Adın nedir?" soruyordum.
Mâsumâne,
kemat-i fahirle, "Hayrünnisa" derdi; beni şefkatle güldürüyordu.
Cenab-ı Hak, o mübarek mâsumeyi birden Cennetine aldı, şu
dünya cehenneminden kurtardı. Ve merhum mahdumu Hayati
ise, hastalık, inşaallah onu da Hayrünnisa gibi günahsız, mâsum
yaptı. Beraber Cennet tarafına gittiler. Bu nokta-i nazardan, ben
o iki çocuğu tebrik ediyorum. Ve peder ve validelerini de hem
taziye, hem mânen tebrik ediyorum ki, o iki evlâtları "vildânün
muhalledün" sırrına mazhar oldular.

Sikke-i Tasdik-i Gaybî'de yer alan Süleyman Rüştü'nün mektubundan:

Risale-i Nur şakirtlerinin merkezi olan Şükrü Efendinin
köşkünün komşusu seksen yaşında muhterem Adil Osman Çavuş
namında bir zat, Risale-i Nur naşirlerine hücum zamanından bir
gün sonra rüyasında görüyor ki: Güneş ile Kamer, beraber olarak
köşkün içine girip parlıyorlar.

Tesettür Risalesi

Şeâir-i İslâmiyeden önemli bir emir, Kur'ân'ın apaçık buyruğu, Peygamberin apaçık tatbikatı, yüzyıllardır binlerce âlimin dosdoğru açıklamaları ve İslâm âleminin ortak değeri... Lâkin Batı medeniyetinin bozuk kısmının da doğrudan hedef aldığı bir kale... Bediüzzaman gibi bir İslâm âlimi, elbette ki, böyle taarruzları daha ilk kıpırdanışlarından itibaren sezecek ve yalnız kayalar gibi o taarruzlara karşı göğsünü siper ederek sözünü söyleyecektir. Tesettür Risalesi adlı Yirmi Dördüncü Lem'a, şeâir-i İslâmiyeyi müdafaa hususunda bir İslâm âliminin duruşunu sergileyen bir âbide olmanın yanı sıra, Kur'ân'ın bu konudaki emirlerinin hikmetini de açıklamakta ve Müslümanlara aile hayatında huzur ve saadetin yolunu göstermektedir. Çok geçmeyecek, bu eser, Risale-i Nur Müelli-

finin hayatındaki tek mahkûmiyet kararına sebep teşkil edecektir. Fakat bu karara karşı da Bediüzzaman'ın cevabı, şöyle bir haşiye ile neşretmeye devam etmekten ibaret olmuştur:

“Mahkemeye karşı ve mahkemeyi susturan Lâyiha-i Temyizin müdafaatından bir parça: Ben de Adliyenin mahkemesine derim ki: Bin üç yüz elli senede ve her asırda üç yüz elli milyon insanların hayat-ı içtimaiyesinde en kudsî ve hakikatlı bir düstûr-u İlâhîyi, üç yüz elli bin tefsirin tasdiklerine ve ittifaklarına istinaden ve bin üç yüz elli sene zarfından geçmiş ecdadımızın itikadlarına iktidâen tefsir eden bir adamı mahkûm eden haksız bir kararı, elbette rû-yi zeminde adalet varsa, o kararı red ve bu hükmü nakzedecektir.” ■

Biliniz ki, bir seneden ziyadedir, ben duada, Risaletü'n-Nur'un şakirtlerinin risalelerle alâkadar olan ezvaç ve evlât ve valideynlerini dahi dahil ediyorum. Bunun bir sebebi, başta Sabri olarak, orada burada bazı zatlar, çoluk ve çocuklarıyla daireye girmeleridir.

Risale-i Nur'a intisap eden zâtin en ehemmiyetli vazifesi, onu yazmak ve yazdırmaktır ve intişarına yardım etmektir. Onu yazan veya yazdıran, “Risale-i Nur talebesi” ünvanını alır. Ve o ünvan altında, her yirmi dört saatte benim lisanımla belki yüz defa, bazen daha ziyade hayırlı dualarımda ve mânevî kazançlarımda hissedar olmakla beraber, benim gibi dua eden kıymetli binler kardeşlerin ve Risale-i Nur talebelerinin dualarına ve kazançlarına dahi hissedar olur.

Hastalar Risalesi

Hayatın hayat kadar kesin gerçeklerinden biri de hastalıktır. Herkes hayatının çeşitli dönemlerinde defalarca bu gerçeği yaşar. Her zaman için toplumun bir kesimi, “hastalar dilimi” halinde bu gerçekle iç içedir. Öyleyse kimdir bu kadar çeşit çeşit hastalıkları insanlara gönderen? Neyi anlatır kullarına hastalıklarla? Ve onlardan ne bekler?

Kâinattaki herşeyi konuşuran Risale-i Nur, hastalık hakikatini de Yirmi Beşinci Lem’ada konuşturuyor. Her hadisede olduğu gibi, hastalıkta da nice hikmet ve rahmet tecellîlerinin bulunduğunu gösteriyor. Ve hastalıkla geçen dakikaların ve günlerin nasıl sonsuz bir kazanca dönüştürüleceğini Yirmi Beş Devâ içinde gösteriyor. Özetle: Sağlık kadar hastalığı da yaşanmaya ve zevk edilmeye değer bir hakikat olarak öğretiyor.■

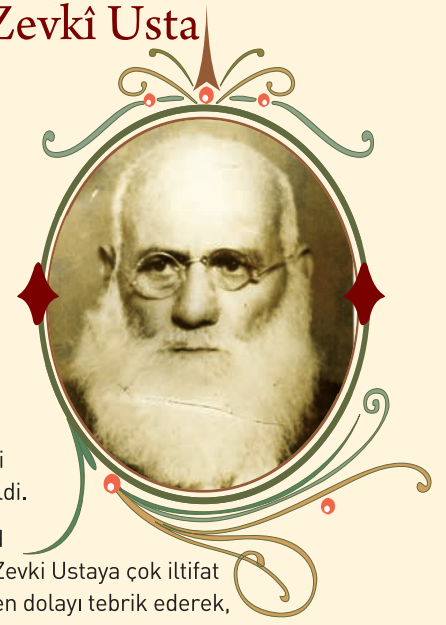

Aşçı Hüseyin Zevkî Usta (1874 - 1967)

Müteaddit defalar Üstad Bediüzzaman’ı ziyaret ederek duasını alan Antalyalı bir Nur sevdalısı. Milâslı Halil İbrahim Çöllüoğlu ile mektuplaştığını öğrenen Antalya Emniyeti şifreyle durumu Milâs’a bildirince Eskişehir hadisesi patlak verdi. Bu mektuplarda isimleri geçen kim varsa hepsi toplanıp Eskişehir’e sevk edildi.

Eskişehir hapsinde Üstad Bediüzzaman, Aşçı Hüseyin Zevki Ustaya çok iltifat etmiş, cesaret ve mertliğinden dolayı tebrik ederek, kendisine bir çakı hediye etmişti. Nur Risalelerinde de sadakat ve cesaretini Hüsrev Altınbaşak ve Halil İbrahim Çöllüoğlu’nun isimleriyle birlikte zikretmektedir.

25 Temmuz 1934 ile 25 Nisan 1935 arasında tam dokuz ay Isparta’da kalan Bediüzzaman’ı üç defa ziyaret edip görüşmüştü. Isparta’da Hüsrev Altınbaşak’ın komşusu olan Fâzıl Doyran, onun vasıtasıyla Bediüzzaman’la tanışmış ve Nur Risalelerini güzel yazısıyla yazmıştı. Yazılarının sonunda Bediüzzaman’ın yaptığı ve Refet Barutçu’nun yazdığı dualar bulunmaktadır.

İhtiyarlar Risalesi

Kâinat kitabının bir başka bölümü: İhtiyarlık. Bütün kâinatı bir kitap gibi okuyanlar, elbette bu bölümde de ibret alınacak, öğrenilecek, yaşanılacak çok şeyler bulurlar. Daha da ötesi, kendilerini doğrudan doğruya Rabbinin muhabbet ve rızasına ulaştıracak sürurlu, neş'eli, lezzetli, ünsiyetli bir yol bulurlar. Risale-i Nur'u yaşanan bir iman haline getiren sır, Yirmi Altıncı Lem'ada da kendisini apaçık

gösteriyor ve Müellifin hayatından canlı tabloları peşe okuyucunun önüne seriyor. Ekseriyeti Üstadın Isparta ikameti sırasında telif edilen Ricalarda, önce Müellifin yaşadığı ıztıraplar dile getiriliyor. Sonra da o dertlere Kur'ân eczahanesinden ilâçlar sunuluyor. Okuyucu hem ıztırabı, hem de arkadan gelen şifanın doyumsuz lezzetini Müellifle beraber yaşıyor.■

Âdilcevazlı Emrullah oğlu Bekir

Risale-i Nur ile karşılaştığı andan itibaren ona pervane olan insanlar arasında âlimler olduğu gibi, ümmûler de vardı. Bediüzzaman Hazretlerinin "âhîret kardeşim" diye andığı Âdilcevazlı Emrullah oğlu Bekir bunlardan biriydi. O, Risaleleri okutup dinlemeye doyamaz, sadece dinlemekle de kalmayıp merkebi üzerinde köy köy dolaşarak Nurları anlatırdı. Bu suretle pek çok ilim ve irfan eblinin de Risale-i Nur ile tanışmasına vesile olmuştu. Okuma yazması olmasa da, Bekir Efendi, sıra Nur Risaleleri hakkındaki duygularını dile getirmeye

gelince bülbül kesiliyor ve iyi bir eğitim görmüş insanların bile kaleminden güçlükle çıkabilecek ifadeleri yazdırarak Üstada gönderiyordu Bediüzzaman'ın "Ümmî, fakat allâmelerin işini gören ve esrâr-ı Kur'âniyeye karşı Isparta'nın intibahına sebep olan, âhîret kardeşim Âdilcevazlı Bekir Ağanın Sözler hakkındaki ihtisâsâtudur" şeklinde bir sunuşla Barla Lâhikasına aldığı bir mektubunda, Emrullah oğlu Bekir, sadece Risaleleri okurken duyduğu coşkuyu berrak bir ifadeyle dile getirmekle kalmıyor, aynı zamanda, o günün karanlıkları arasından aydınlık bir geleceğe uzanan bir bakışla Üstadına ümit ve teselli de veriyor:

Fazîlet-meâb Üstadım Hazretleri,
Efendim, evvelâ arz-ı tâzim ve hürmetle mübarek ellerinizi öperek, her an ve zaman lisanıma yakıştığı kadar dua eder ve duanızı rica ediyorum. Efendim, malûmunuz, fakir talebeniz ve kardeşiniz cahil olduğum halde, güneş-misâli olan risale-i bergüzdelerinizden umum Nur Risalelerinizi okutup dinledim. Güneşin nuruna sed çekilemediği gibi ve sed çekilmek ihtimali olmadığı gibi, risalelerinize de sed çekilemez. Onları istimâda [dinlerken] ruh ve kalbimi tetkik ettim; tetkikatımda ne gibi hissetmiş ve anlamış olduğumu aradım. Baktım ki, ruh ve kalbimde bir feyzan ve coşkunluk var ki, beni bilâihtiyar bir vazifeye sevk etmek için hemen "Haydi, haydi" diye tazyikata başladı.

Şefik Sarıoğlu (1905 - 1954)

Milâs doğumlu. Üstad ile beraber Eskişehir'de hapis yattı. Yirmi Sekizinci Lem'ada yer alan "Elmas, Cevher, Nur" mektubunu yazan Nur talebesi.

Yirmi Sekizinci Lem'adaki mektubundan:

İşte bu Elmas, Cevher, Nurun ikinci kerametini ispat ile, üç yaşından sekiz yaşına kadar akrabalarım ve evlâdım, bu Elmas, Cevher, Nurlar için fedakârâne ve bu yolda hayatlarını hiç düşünmeden feda edeceklerini ispat ederim. Çünkü bu Elmas, Cevher, Nuru okurken hepsi başıma toplandı. Onları sevdim ve birer çay verdim, bu Elmas, Cevher, Nuru okumaya devam ettim. Hepsini birden "Bu nedir, bu yazı nasıl yazıldı?" sordular. Ben de dedim: "Bu Elmas, Cevher, Nurdur" diye bunlara okumaya başladım.

Onuncu Sözü okurken saatler geçmiş. Çocuklar, merakından, anlayamadıkları zaman hemen bendenize soruyorlardı. Ben de bu Elmas, Cevher, Nuru onların anlayabileceği şekilde izah ederken, çocukların renkleri, renk renk oluyordu ve güzelleşiyordu. Bendeniz de çocukların yüzüne baktıkça, hepsinde ayrı ayrı nurlu Said görüyordum.

Suallerinde "Nur hangisi, Cevher hangisi ve Elmas hangisi?" diye sorduklarında, "Evet, Nur bunu okumaktır. Bak, sizde bir güzellik meydana geldi." Onlar da birbirinin yüzüne baktılar ve tasdik ettiler.

"Ya Elmas nedir?"

"Bu Sözleri yazmaktır. O zaman, yani yazdığınız zaman sizin yazılarınız elmas gibi kıymetli olur." Tasdik ettiler.

"Ya Cevher nedir?"

"İşte o da bu kitaptan aldığınız imandır." Hepsini birden şehadet getirdiler.

Bu sohbette üç dört saat geçmiş; bendeniz farkına varmadım. "İşte Elmas, Cevher, Nur budur" dedim. Tasdik ettiler. Hepsini birden bana bakıyorlardı ve "Bunu kim yazdı?" diyorlardı.

İsmail Karaman: Bediüzzaman'ı Isparta'dan Eskişehir'e götüren jandarmalardan.

Çil Müftüye çamaşır ipi

Çil Müftü adıyla tanınan Antalya Müftüsü Ahmet Hamdi Okur, pehlivan yapılı ve heybetli bir zat idi.

Ellerine vurmak istedikleri kelepçeler hep dar geliyordu. Çil Müftü ise, "Bu eller devlete çok hizmet etti. Şimdi biraz da kelepçesini vurun" diyordu. Sonunda jandarmalar Müftünün ellerini çamaşır ipiyle bağladılar.

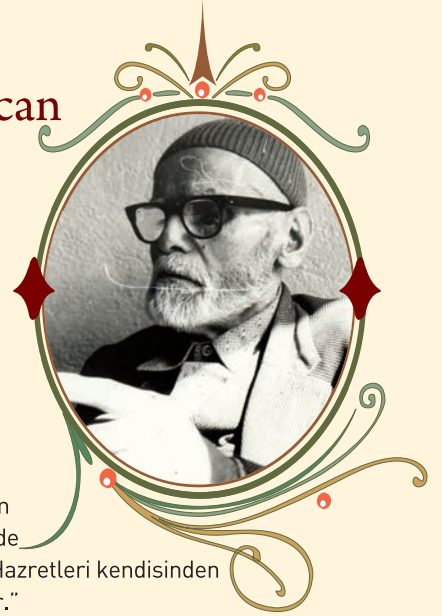

Mehmet Babacan (1901 - 1985)

Mesleği sebebiyle "terzi" lâkabıyla anılır. Üstad Bediüzzaman'ı ilk defa 1934 senesinde Isparta Hapishanesinin penceresinde görmüş, hapishanenin penceresinden Üstadın verdiği selâmı almıştı. İstikamet şehidi Binbaşı Âsim Beyin cenazesinde ve defninde bulunmuştu. Bediüzzaman Hazretleri kendisinden "Âsim'in vârisi diye bahseder."

Risalelerde Mehmet Babacan:

Babacan da, Âsim'in ruhunu şâd edip, o sistemde yardımımıza koşması ve Zekâi de Lütfü'nün ruhunu mesrur edip, eski Zekâi gibi vazifesine sarılması ve Marangoz Ahmed ve Kâtip Osman ve Mehmed Zühtü (afallahu) ve Nuri ve Tenekeci Mehmed gibi, eski kıymetli hizmetleriyle Isparta'yı nurlandıran diğerleri gibi, Kastamonu'nun tenvirine de koşmaları ve şimdi tanıdığım Mustafa ve Mustafa ve Mustafa ve Eyyüb, kalemleleriyle, eski dost gibi ümmîliğime yardım etmeleri, elbette, şüphesiz "Feinneke mahrûsun biayni'l-inâyeti" müjdesini tam tasdik ederler.

طاعتك بوز و طمس كي

بچون بواستېرمون دوش اولكي بسنه اسراكي هېچ اوللا سره تقصير بر صورتده بسنه شاعلاو شاعلا
اشارت ايدنه بچون لومړي شاعر) يو كال تانك خالو ذوالجلال قېوم) دسه دغه بېلگه دغه بېلگه دغه بېلگه
واخسته دبا قېدمه دپتون اشيا او ننگه قانده دده دوايم او دوجوده قانده دده قانده دده قانده دده قانده
ده او نوبت قېوميت كلسه كاشانك خور او لور دده دوايم او دوجوده قانده دده قانده دده قانده دده قانده
فرمان بېلگه بچون دپتون اشيا او ننگه قانده دده دوايم او دوجوده قانده دده قانده دده قانده دده قانده
اولان شپږمېن دغه بېلگه بچون دپتون اشيا او ننگه قانده دده دوايم او دوجوده قانده دده قانده دده قانده دده قانده

انتظامي بړزه جغتو مسرور دسره انتظ
د دغه بچون دپتون اشيا او ننگه قانده دده دوايم او دوجوده قانده دده قانده دده قانده دده قانده
استون تايا بچون دپتون اشيا او ننگه قانده دده دوايم او دوجوده قانده دده قانده دده قانده دده قانده
اعتباري دده دپتون اشيا او ننگه قانده دده دوايم او دوجوده قانده دده قانده دده قانده دده قانده
قېوميت لومړي بچون دپتون اشيا او ننگه قانده دده دوايم او دوجوده قانده دده قانده دده قانده دده قانده
بچون دپتون اشيا او ننگه قانده دده دوايم او دوجوده قانده دده قانده دده قانده دده قانده دده قانده
دكلمه اولان) بچون دپتون اشيا او ننگه قانده دده دوايم او دوجوده قانده دده قانده دده قانده دده قانده
استون دپتون اشيا او ننگه قانده دده دوايم او دوجوده قانده دده قانده دده قانده دده قانده دده قانده
پري اولان دپتون اشيا او ننگه قانده دده دوايم او دوجوده قانده دده قانده دده قانده دده قانده دده قانده
دپتون اشيا او ننگه قانده دده دوايم او دوجوده قانده دده قانده دده قانده دده قانده دده قانده دده قانده

دغه بچون دپتون اشيا او ننگه قانده دده دوايم او دوجوده قانده دده قانده دده قانده دده قانده
دغه بچون دپتون اشيا او ننگه قانده دده دوايم او دوجوده قانده دده قانده دده قانده دده قانده دده قانده
دغه بچون دپتون اشيا او ننگه قانده دده دوايم او دوجوده قانده دده قانده دده قانده دده قانده دده قانده
دغه بچون دپتون اشيا او ننگه قانده دده دوايم او دوجوده قانده دده قانده دده قانده دده قانده دده قانده
دغه بچون دپتون اشيا او ننگه قانده دده دوايم او دوجوده قانده دده قانده دده قانده دده قانده دده قانده
دغه بچون دپتون اشيا او ننگه قانده دده دوايم او دوجوده قانده دده قانده دده قانده دده قانده دده قانده

*Eskişehir Hapishanesinde çok sıkıntılı
bir zamanında ve tesellîye çok muhtaç
olduğum bir zamanda bir miijde-i mânevî
kalbime geldi.*

Eskişehir Günleri

Sehpaların gölgesinde iman dersleri

Hayat yeni başlıyor

ESKİŞEHİR Hapishanesine, Bediüzzaman ile talebelerinden önce, onların haberleri geldi:

“İdamlıklar geliyormuş. Hem de bunlar hoca imiş!”

Ve dahası:

“Onlarla konuşursanız siz de idam edirsiniz!”

1935 yılının bir bahar gününde, Bediüzzaman ve

talebeleri, böyle bir terör atmosferi içinde Eskişehir Hapishanesine tıklıldılar. Bediüzzaman ayrı, talebeleri ayrı bir koğuşa konulmuştu. Beşerî ihtiyaçlar yönünden de, pislik gibi müz’ic şartlar itibarıyla da koğuşların durumu, haşerattan başka bir canlının yaşamasına elverişli değildi. İlk on iki gün boyunca ise tutuklulara bir yemek dahi verilmemişti.

Bize idamlık gözüyle bakıyorlardı

Mehmet Gülürmak anlatıyor: Hapse girdikten sonra, saatler geçtiği halde bizi tuvalete çıkarmıyorlardı. İçimizde ihtiyar çoktu; hep sıkışmıştık. Sonra koğuş kapısının yanında bir yeri delmeye başladılar. Biz de merakla ne olacak diye bakıyorduk. Oradan bir boru saktular. Meğer küçük tuvaletimizi o borudan yapacakmışız. Zaten bize idam mahkûmu gözüyle bakıyorlardı. “Bunlarla konuşursanız siz de idam olursunuz” diye, yanımıza hiçbir ziyaretçi bırakmıyorlardı. Geceleri pislikten, tahtakurularından, hamamböceklerinden uyumak kabil değildi.

İrtica katkılı reçete: Aydın'lı göz doktoru Şevket Gözaçan, bir Nur talebesini tedavi etmiş, bu münasebetle Bediüzzaman kendisine bir teşekkür mektubu yazmıştı. Bu tedavi ve teşekkür sebebiyle, göz doktoru da gözünü Eskişehir Hapishanesinde açtı!

Bir gün, hattâ bir saat sonrasında neler olup biteceğini dahi kimsenin kestiremediği o şartlar, herkesi kendi derdine düşürmeye fazlasıyla yeterdi. Lâkin Bediüzzaman'ın halinde, tavrında ve hareketlerinde, olup bitenlerin bir izini bulabilmek, bir telâş veya ümitsizlik kokusu almak mümkün değildi. O, ne yapıp yapıp bir yolunu buluyor, ekseriyetle çaydanlık altına yapıştırdığı mektuplarıyla talebelerine ümit ve şevk aşıl原因 derslerini ulaştırıyordu. Görünüşe bakılırsa, bunlar, demlik altında

koğuştan koğuşa gönderilen kâğıt parçaları, irili ufaklı pusulalardan ibaretti. Hakikatte ise, kader, Yirmi Sekizinci Lem'a adlı ölümsüz eseri, Bediüzzaman Said Nursî'ye böylece parça parça telif ettiriyordu. Bugün bu eseri okuyanlar, bahsin hemen başında, Müellif tarafından tarihe düşülmüş şöyle bir not buluyorlar:

“Eskişehir Hapishanesinde ihtilâttan ve konuşmaktan memnû olduğum bir zamanda, karşımdaki kardeşlerime tesellî için yazdığım kısacık fıkraların bir kısmıdır.”

Risale-i Nur Müellifinin gözünde, bu hayatta yaşanan herşey gibi, hapis macerası da, Külliyyattaki iman derslerinin bir uygulamasından başka birşey değildi. Barla'nın dağları, bahçeleri ve ovaları gibi, Eskişehir Hapishanesinin koşulları da bu dersler için bir laboratuvar olmuştu. O bağlarda ve bahçelerde olup biten bahar ve yaz hadisatının arkasında İlâhî fiilleri seyreden gözler, bugün bu ufunetli koşullarda başa gelenlerin ardında da kaderin icraatını okumakta zorlanmamalıydı. Nitekim herşey bir kitap gibi açık seçik okunmaya başladı:

“Risale-i Kader’de ispat etmişiz ki: Başa gelen zulümlerde iki cihet var ve iki hüküm vardır: Biri insanın, biri kader-i İlâhînin. Aynı hadisede insan zulmeder; fakat kader âdildir, adalet eder. Bu meselemizde, insanın zulmünden ziyade, kaderin adaleti ve hikmet-i İlâhiyenin sırrını düşünmeliyiz.

“Evet, kader, Risale-i Nur talebelerini bu meclise çağırdı. Ve mücahede-i mâneviye inkişaf etmesinin hikmeti, onları, bu hakikaten çok sıkıntılı olan medrese-i Yusufiyyeye sevk etti. İnsan zulmü ve bahanesi bir vesile oldu. Onun için sakınınız; birbirinize ‘Böyle yapmasaydım ben tevkif olmazdım’ demeyiniz.”

Devlet ayakta, en üst seviyedeki yetkililer bizzat olayı yönetiyor.

Bir yandan da hadisenin önemli birşey olmadığına dair açıklamalar yapılıyor.

8 Mayıs 1935 tarihli Cumhuriyet gazetesinden: “Meselenin mahiyeti hakkında resmî makamlardan yaptığım tahkikat, bu hadisenin sureti kat'iyede irtica olmadığı neticesini verdi. Mesele sadece tarikat ve tarikat ayını için yapıldığı öğrenilen muhabereden ibarettir. Burada bazı kimselere Isparta'dan bu mealde mektuplar gönderildiği anlaşılmaktadır. Fakat devlet makamları bu işe ehemmiyet vermediklerini ve meselenin bazı gazetelere izam edilerek aksettirildiğini söylemektedir.”

Böylece, Yusuf Aleyhisselâm gibi, Nur talebeleri de hapishane koşularını birer medrese salonuna çevirdiler ve “medrese-i Yusufiye” tabiri dilimize yerleşmiş oldu. O medresede namazlar cemaatle kılınıyor, sabah namazından sonra cüzler dağıtılıyor, hatimler indiriliyor, hergün birkaç hatim duası yapılıyor; aşirler, dualar, kasideler arasında günler gelip geçiyor; bu hal ise diğer hükümlü ve tutuklulardan birçoğunun da ıslahına vesile oluyordu. İnsanları bu “ıdamlıklarla” temas ettirmemek için estirilen terörtün tesiri çok fazla sürmemişti.

Derken, Eskişehir’e özel olarak getirilen sorgu hakimlerinin de katıldığı peş peşe sorgulamalar ve onu takiben yargılama süreci başladı. Bu sırada Bediüzzaman, onca imkânsızlık arasında, tek başına bir avukatlar ordusu gibi, yüz yirmi kişinin müdafaasını yapıyor, ileri sürülen ithamları tek tek cevaplandırıyor. İrtica, dini siyasete âlet etmek, emniyeti ihlâl, gizli cemiyet kurmak, rejime muhalefet etmek, tarikat dersi vermek ve izinsiz neşriyat yapmak, ardi arkası kesilmeyen bu ithamların başlıcaları arasındaydı. Kendisine tanınan pek az süreye ve getirilen kısıtlamalara rağmen, Bediüzzaman bu ithamlara öylesine bir enerjiyle cevaplar veriyordu ki, herbiri aynı zamanda bir hukuk dersi mahiyetini de taşıyan bu cevaplar, en azılı düşmanlarına “Bu adamla baş edilmez” dedirtiyordu.

Süğüller arasında idamlıklar

Mehmet Ali Taşlıca anlatıyor: Medrese-i Yusufiye (Eskişehir Hapishanesi) okulumuzun karşısında idi. Kalabalık kişiler hergün 20-30 kişilik gruplar halinde uzun bir zincire ikişer ikişer kilitlenip, iki taraflarında mavzerlerine süngü takmış jandarmaların nezaretinde Ağırceza Mahkemesine götürülüp getiriliyor, idam talebiyle yargılanıyor, haklarında hiçbir sır sızdırılmıyordu. Bizler yalnız acıyıp “Allah kurtarsın” demekle yetiniyorduk.

Mehmet Gülirmak (1911 - 1997)

Mensup olduğu şeyhinin de teşvikiyle, çocuk yaşta Üstadın hizmetine girdi, onun postacılığını yaptı. Hüsrev Altınbaşak, Refet Barutçu, Süleyman Rüstü gibi önde gelen Nur kahramanlarının Risale-i Nur ile tanışmalarına vesile oldu.

1935 senesinde Bediüzzaman’la birlikte tevkif edilerek Eskişehir’de hapis yattı.

İktisat Risalesinde bahsi geçen bal yeme hâdisesini yaşayanlardandır:

İsparta’da hücrede cereyan eden bir vakıa var. Şöyle ki: Kaideme ve düstur-u hayatıma muhalif bir surette, bir talebem iki buçuk okkaya yakın bir balı, bana hediye kabul ettirmeye ısrar etti. Ne kadar kaidemi ileri sürdüm, kanmadı. Bilmecburiye, yanımdaki üç kardeşime yedirmek ve Şâbân-ı Şerif ve Ramazan’da o baldan iktisatla otuz kırk gün üç adam yesin ve getiren de sevap kazansın ve kendileri de tatlısız kalmasin diyerek, “Alınız” dedim. Bir okka bal da benim vardı. O üç arkadaşım, gerçi müstakim ve iktisadı takdir edenlerdendi. Fakat, her ne ise, birbirine ikram etmek ve herbiri ötekinin nefsinin okşamak ve kendi nefsinin tercih etmek olan, bir cihette ulvî bir hasletle iktisadı unuttular. Üç gecede iki buçuk okka balı bitirdiler. Ben gülererek dedim: “Sizi otuz kırk gün o bal ile tatlandıracağım. Siz otuz günü üçe indiriniz. Afiyet olsun!” dedim. Fakat ben, kendi o bir okka balımı iktisatla sarf ettim. Bütün Şâban ve Ramazan’da hem ben yedim, hem, lillâhilhamd, o kardeşlerimin herbirisine iftar vaktinde birer kaşık verip, mühim sevaba medar oldu.

Ben, sizi yazılarınızda ve hatırımdan çıkmayan hizmetinizde günde müteaddit defalar görüyorum. Ve size olan iştiyakımı tatmin ediyorum. Siz de bu biçare kardeşinizi risalelerde görüp sohbet edebilirsiniz. Ehl-i hakikatin sohbetine zaman, mekân mâni olmaz; mânevî radyo hükmünde biri şarkta, biri garpta, biri dünyada, biri berzahda olsa da rabîta-i Kur'âniye ve imaniye onları birbiriyile konuşturur.

İman-ı tahkikînin vusulüne vesile olan bir yolu, velâyet-i kâmile ile keşif ve şuhud ile hakikate yetişmektir. Bu yol ehass-ı havassa mahsustur, iman-ı şuhûdîdir. İkinci yol, iman-ı bilgayb cihetinde, sırr-ı vahyin feyziyle, burhanî ve Kur'ânî bir tarzda, akıl ve kalbin imtizacıyla, hakkalyakîn derecesinde bir kuvvetle zaruret ve bedâhet derecesine gelen bir ilmelyakînle hakaik-i imaniyeyi tasdik etmektir.

Bu ikinci yol, Risaletü'n-Nur'un esası, mayası, temeli, ruhu, hakikati olduğunu has talebeleri görüyorlar. Başkalar dahi insafla baksa, Risaletü'n-Nur hakaik-i imaniyeye muhalif olan yolları gayr-ı mümkün ve muhal ve mümteni derecesinde gösterdiğini görecekler.

Yargılama sonunda, sadece Tesettür Risalesi bahane edilerek Bediüzzaman 11 ay, talebelerinden on beşi altışar ay hapse mahkûm edildi; 97 kişi de beraat etti. Bediüzzaman ise, Temyiz ve tashih-i karar dilekçelerinde bu kararı “ancak at hırsızlarına verilebilecek bir ceza” olarak niteliyor ve “Benim emsalim ya idam olur, darağacına müftehirane çıkar, veyahut serbest kalır” diyordu.

Aynı zamanda anayasa hukuku ve sivil haklar gibi konularda önemli tespitler içeren bu müdafaalar, Risale-i Nur Külliyyatında Yirmi Yedinci Lem'a olarak yerini aldı. Bu arada, Eskişehir Hapishanesi, en göz kamaştırıcı meyvelerini İkinci Şua ve Otuzuncu Lem'a adlı şaheserler ile verdi. Bu suretle, her hapis macerasında bir muhteşem eser vücuda getirmek şeklinde,

Risale-i Nur Müellifine has bir gelenek başlamış oluyordu.

İdamlık olarak girilen bu maceradan göstermelik bir ceza ile çıkmayı ise, Bediüzzaman, “kırk ikilik bir top güllesinin, atanların başında patlamasına” benzetiyor ve bundan da şu tarihî dersi çıkarıyordu:

“Böyle bir seneden beri doldurulan bir toptan, böyle pek az zararla kurtulmak harikadır. Böyle pek büyük bir nimete karşı, şükür ve sürur ve sevinçle mukabele etmek lâzımdır. Bundan sonraki hayatımız bize ait olamaz; çünkü müfsitlerin planlarına göre, yüzde yüz mahv idi. Demek bundan sonraki hayatı kendimize değil, belki hak ve hakikate vakfetmeliyiz. Şekvâ değil, şükrettirecek rahmetin izini, yüzünü, özünü görmeye çalışmalıyız.” ■

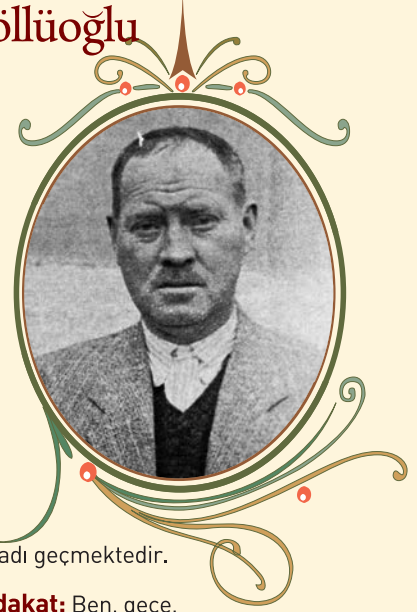
Fransızlardan daha tehlikeliymiş!

Aziz Tayyar anlatıyor: Ben Urfa'nın Suruç ilçesinde askerlik yapıyordum. Birgün ben nöbetçi iken, Mustafa Kemal, İsmet İnönü ve Fevzi Çakmak ile beraber on iki kişi Suruç'a geldi. Söz Nurculardan açıldığı bir sırada, İnönü dedi ki: “Said Nursî ve cemaati, şu Adana-Halep demiryolunun ötesindeki Fransızlardan daha tehlikelidir.”

Halil İbrahim Çöllüoğlu (1889 - 1963)

Milâslı âlim ve şair bir zat. Bediüzzaman Hazretleri, kendisini "Risale-i Nur'un demir gibi metin ve sarsılmaz bir şakirdi" olarak tarif eder ve Milâs için "O kasaba onunla iftihar etmeli" der. Eskişehir ve Denizli hapislerinde Bediüzzaman ile beraber yattı. Her iki hapis macerasını da uzun birer şiirle tafsilâtlu bir şekilde anlattı. Lâhikalarda birçok mektubu yer aldığı gibi, pek çok mektupta da adı geçmektedir.

Keramet derecesinde sadakat: Ben, gece,

Asâ-yı Mûsâ Risalesi'ni yazanları düşündüm ve yeni mektuplarda o noktada bahis aradım. Bu ağır kışta ve ara sıra bana münafıkların ilişkileri, bunlara fütur vermek ihtimali var. Bu yazıcılara bir kamçı-yı teşvik lâzım. Nasıl ki Hasan Feyzi ve Halil İbrahim'in edîbane iki târifnameleri çokları yazıya teşvikle sevk ettiler diye bir teşvik vesilesini aradım. Birden, sabahta benim ölümümü mevzu yapan ve şakirtleri korkutan ve sa'yde ve yazıda acele etmelerine medar mektubu aldım, dedim: İbrahim Halil'in sadakati, keramet derecesine çıkmış.

Halil İbrahim'in, Risale-i Nur hakkında gayet tatlı ve güzel ve mutabık temsili ve tavsifi, içinde samimî ihlâsından ve kanaatinden geldiği cihetle, bizce gayet parlak ve edîbâne düşmüş. Risale-i Nur'a ait kısmını Lâhikaya yazacağız. Hakikaten, Risale-i Nur'un mühim ve sebatkâr ve daimî bir rûknü olduğuna şüphe kalmamış. Ona ve rûfekasına her gün hususî dualarımıza, kazançlarımıza, hususan İnce Mehmed hissedar olmalarını ve selâmımızı tebliğ edersiniz.

Cenab-ı Hakka hadsiz şükür olsun, en eski şakirtlerden olan Kâtip Osman ve Halil İbrahim, hiç sarsılmadan, değişmeden, sadakatlerinde demir gibi devam edip çoklara da hüsn-ü misal oluyordular.

Milâslı Halil İbrahim Çöllüoğlu, hapisede kaleme aldığı ve Eskişehir macerasını anlattığı uzun şiirinin sonunda, hapisten çıkacak olmanın sevincini değil, üzüntüsünü anlatıyor. Çünkü Üstadı içeride kalacaktır:

Ben de gerçi hapis içinde nirandayım

Yaklaştıkça ayrılık fırkatınla gün be gün hicrandayım.

Hiç olmazsa isterdim beraber geçirmek daha üç ay

Yahut mümkün olsaydı cezayı paylaşmak bu da muhal.

Halil muhal olan şeyi söylemede ne kâr var?

Sen derdine yan, ağla, figan et zâr zâr.

Bugünleri çok arayacağımı kalbim ediyor tasdik

Acaba Üstadım, bu ayrılık devam eder mi mahşere dek?

Selâmetle Hak nasip etmez mi, acaba göstermez mi bir dahi?

Yoksa bu hasret devam edecek mi uzun böyle yâ ahi?

irtica Hazırlıyan Bir Şebeke Meydana Çıkarıldı

MİLÂS'TA ŞİMDİYE KADAR 15 KİŞİ TEVKİF EDİLDİ

[Hususî Muhabirimiz Bildiriyor]

Milâs — Merkezi İspartada olan bir kara kuvvet şebekesi meydana çıkarılmış ve Cümhuriyet müddeiumumiliği hemen işe el koyarak 15 kişiyi göz altına almıştır. Mesele şudur:

İspartada, vaktile şeyh Said isyanında methaldar olduğundan dolayı istiklâl mahkemesince mahkûm edilen ve mahkûmiyetini bitiren, bir Kürt şeyhi oturmaktadır. Bu şeyh hâlâ akıllanmamış ve zehrini saçabilmek için kendisine yeni zeminler aramaya başlamıştır. Bir çok yerlerde muhabir bulmuş ve Milâstada bazı kimseleri zehirli cemberine almıştır. Nihayet Cümhuriyet zabıtası bir ip ucu elde etmiş, evlerde yaptığı araştırmada bir çok mektublar ele geçirmiştir. Bu mektublarda, rejimimiz aleyhinde bulunmakta, din ileri sürülerek saçma sapan bir takım tahrikât yapılmaktadır. Adliye tahkikatı devam etmektedir.

Nahid M.

SON DAKIKA

Suçlular İspartaya Gönderildi

Milâs 4 — Meydana çıkarılan irtica şebekesi etrafında sunları öğrendim:

İrtica şebekesi, Kürd isyanında İstiklâl mahkemesi tarafından İspartaya sürülen Şeyh Bedi Uzzeman Saidi Kürdî tarafından kurulmuştur. Saidi Kürdî Avdm. Milâs. Egirdir. Bolva - din ve sair yerlerde bir irtica şe-

bekesi meydana getirmiş, orada bulunan müritlerle daimi muhabereye girişmiştir. Şeyh, dini illet ithiraz ederek birtakım hezeyanlarda da bulunmuş, risaleler nesretmiştir. Bu suretle etrafına daha birçok kimseler toplamak istemiştir.

Antalya zabıta ve adliyesinin

[Arkası 6 incede]

A. Şükrü ESME

Gümrük İşleri

Gümrükler ve İhisarlar Bakanlığı tetkikat müdürü Mustafa Nuri Edirneye kadar giderek Edirne ve diğer hudud üzerindeki gümrük işlerini tetkik etmiş ve notlar almıştır. Mustafa Nuri düzeltilmesi icab eden yerlerin vaziyetini bir raporla Bakanlığa bildirecektir.

tafa Mehmed, Muğla hapishanesinde Milâşlı Şefik, muhtelis tahsildar Ali Rıza.

Bunlar ceza kanununun 163 üncü maddesi mucibince tevkif edilerek 3 Nisanda İsparta Adliyesine gönderilmiştir. Şebekenin daha bazı yerlerde muhabirleri olduğu anlaşılmıştır Tahkikat devam ediyor.

Nahid

100 bin insanı tevkiyatı verdi. Yeni bir büyük zelzele; büyük teşekküllü ru gitmesini disse olduğu makte ve anmaktadır. Fandan sonra olmaz, ancak bozuldu. Bir şey d hava tebeddü memesi. Bu yekdiğeriler Erdek hare karşılık bu sında da T fırtına olma Bu cihete sa Böyle bir de hatıra yapılmış ise

stasiu.

muhabiri na Divanı ri, Veniamını isca Mosko Burdaras, akakıs'in rakos Veopolos ve ipse mahiri ve Lûardos ve ini istedi. in de mu-Komiser, andarisin nun beş Hacibeys ezalarına

yano işti di. Soho amı harb tular mi acaklar -

[Arkası var]

irtica Şebekesi

[Başı 1 incede]

yanıklığı bütün bu menfur teşebbüsün önüne sed çekmiştir. Bir ip ucu elde eden Antalya adliyesi derhal sifre ile Milâs adliyesini keyfiyetten haberdar etmiştir.

Milâs zabıtası 26 Nisanda işe başlamıştır. Ve 27 Nisanda tahkikatını bitirmiştir. Milâsta sekiz kişi tevkif edildi. Tevkif edilenler şunlardır:

Çolu oğlunu sahibi Halil, İbrahim İnce Mehmed, manifaturacı Mehmed, satıcı Hafız Mehmed, marangoz Halil İbrahim, Hatib Hüseyin İbrahim, Molla Hüseyin, Kaputçu Mus-

mil-zlık eler-is-yeti-geğil

cları ele-et-yi-yük çık-n ve

ken-kaç addi-akm-ka-veba-mil-bua-sürü-

İRTİCA TEVKİFATI

[Başı 1 incede] ni iddia ettikleri İsparta hâdisesini de (fakat bizden bir gün sonra) bütün tafsilâtle ve süttün süttün yazmaktan geri kalmıyorlar.

Vaziyet şudur: İspartada her irtica hâdisesine grip çıkması olan Saidi Kürdinin başında bulunduğu su veya bu ehemmiyette bir irtica teşebbüsü vardır. Olmasaydı İç Bakanımızdan Jandarma kumandanına kadar bütün bir devlet mekanizması harekete gelmez ve bir vekil, val'â yerine gitmeğe lüzum görmezdi. Biz bunun geniş çapta, şümüllü bir irtica yangını olduğunu hiç bir zaman iddia etmiş değiliz; fakat hükümeti doğru dan doğruya harekete getiren bir hâdiseye okuyucularımıza haber vermek birinci derecede gazetecilik vazifesizdir. İlk günü biz bunu yaptık ve öteki gazeteler resmen atladılar!

Bizde atlayan gazetelerin çok adı bir tabiyeleri vardır: Atladıkları hâdiseyi kuçultmak ve ya hiç olmamış gibi göstermek suretile halkı aldatmaya çalışırlar. Bu gazetelerden bilhassa bir arkadaşımız, Mihran Efendi devrinden kalma o sakat ve iptidai tabiiye başvurdu ve İsparta irticamın bir "eisane" olduğunu iddiaya kadar vardı. Halbuki vaka yerine giden İç Bakan, Saidi Kürdinin "dini siyasete illet yaprak irticai propagandalara girişmiş ve birtakım saf adamları kandırarak doğru yoldan şaşırılmaya çalışmış olduğunu yukarıda aynen beyan ediyor.

Bir yobaz, bir kahve köşesinde inkılâp aleyhine iki hezeyan yumurtlasa bunu hemen süttünlerine geçiren gazete, İsparta hâdisesini atlamamışsa acaba neden bizimle aynı günde okuyucularına bildirmemiştir? Hâdisenin ehemmiyeti olmasa bile neden bunu hiç olmazsa üç satırla kaydetmemi ir?

Cevap gayet basit: Çünkü o yobazın meşhurluğu, inkılâpı yoktu ve meseleden haberi olunca bir taraftan bizde bir gün evvel çıkan tafsilâta süttünü dol durmuş, bir taraftan da ehemmiyetsiz bir mesele karşısında olduğumuzu iddia ederek çok garib bir tezad içinde kalmıştır. Fazla olarak bu "irtica efsanesi, nin memlekette iftira olduğunu da ileri sürmek cesaretini gösterdi. Devlet ve adliye cihazları da mı memlekette iftira ediyorlar? Bütün o otuz kırk kişilik tetkikat ehemmiyetsiz bir şüphe üzerine mi yapılmış oluyor?

Hayır! İftira eden ve hemde en büyük mefhumu, hakikate iftira eden biri varsa, o da bize iftira imad ederlerdir. Yoksa, tekrar ediyoruz: Bir gazetecim, asla tecahül edemeyeceği irticai bir hareket vardır, bunu resmî tahkikat ta apaçık gösteriyor ve tereddüd etmeden söyleyelim, inkılâbımıza karşı en küçük hareketi örtbas etmeğe çalışmış, inkılâba o hareketten daha zi-

yade fenalık etmek demektir. Rekabet ihtiraslarımızı herseyi feda edebiliriz, fakat hakikatî? Asla!

Ele geçirilen mektuplar

İsparta, 9 (Hususî muhabirimiz bildiriyor) — Hâdisenin iç yüzü tamamen anlaşılmıştır. Şeyh Saidi Kürdî, din ve tarikat perdesi altında birtakım müritler buloşağa kalkmış ve irtica zemini arayan bir şebeke hazırlamağa koyulmuştur. Elebaşlar arasında gizli muhabelereler yapılmış, remizli kelimelerle dolu olduğu görülen mektuplarla rejim aleyhine tahrikât yapılmak istenmiştir. Fakat Cümhuriyet Adliyesinin uyanıklığı sayesinde bu şebekenin mevcudiyeti çok evvel sezilmiş ve elebaşlar tamamen ele geçirilmiştir.

Hamdi Ustel

Mürteciler Eskişehir'e gönderildi

Keçiözü, 9 (Hususî muhabirimiz bildiriyor) — İspartadan dönen İçişleri Bakanı, Jandarma Genel Komutanı ile saat 14 de buraya geldiler. Kükküld fabrikasına maden ocaklarını gezdiler. Sükrü Kaya, saat 17 de Afyona hareket etti.

Bütün tafsilâtle yalananan mürteciler dün Eskişehir'e gönderilmişlerdir. — Necati.

Milâsteki mevkullar

Muğla, 9 (A.A.) — Milâsta bir kişinin İspartada tahrikâtçılık yapmak istiyen Saidi Kürdî ile muhaberesi anlaşılmış ve yapılan aramada bu adama gelen mektuplar ve risaleler de Milâsda yedi kişinin adı geçmiş olmasından ötürü bu sekiz kişi adliyece tevkif edilerek İspartaya gönderilmiştir.

Bursadaki mevkullar

Bursa 9 (Hususî muhabirimiz bildiriyor) — İsparta hâdisesile alakadar zannedilerek tevkif edilmiş bazı mevkulların tahkikatı büyük bir hassasiyet derinleştiren zabıta ve Adliyenin bugüne kadar elde ettikleri neticenin, şimdilik Bursalı mevkulların İsparta hâdisesile alakaları olmadığı, suçlarının da alâlede şahsi derişlik taslak'ından başka bir mahiyette bulunmadığı merkezinde olduğunu öğrendim Tahkikat devam ediyor.

Maznun'ar Eskişehirde

Eskişehir, 9 (Hususî muhabirimiz bildiriyor) — Aralarında Antalya müftüsü ve Bediüzzaman bulunduğu halde İsparta ve havalisindeki irtica maznunları bu sabah Eskişehir'e geldiler. Bunların muhakemelerine yakında başlanacaktır.

Ziraat müsteşarı geliyor

Atina, 9 (Hususî muhabirimiz bildiriyor) — Bir müddet tenberi Yunanistanda bulunan Türkiye ziraat müsteşarı Atıf İstanbul'a hareket etmiştir.

bilgisi olmaması sayesinde yine de bahtiyardı ve hareketle-

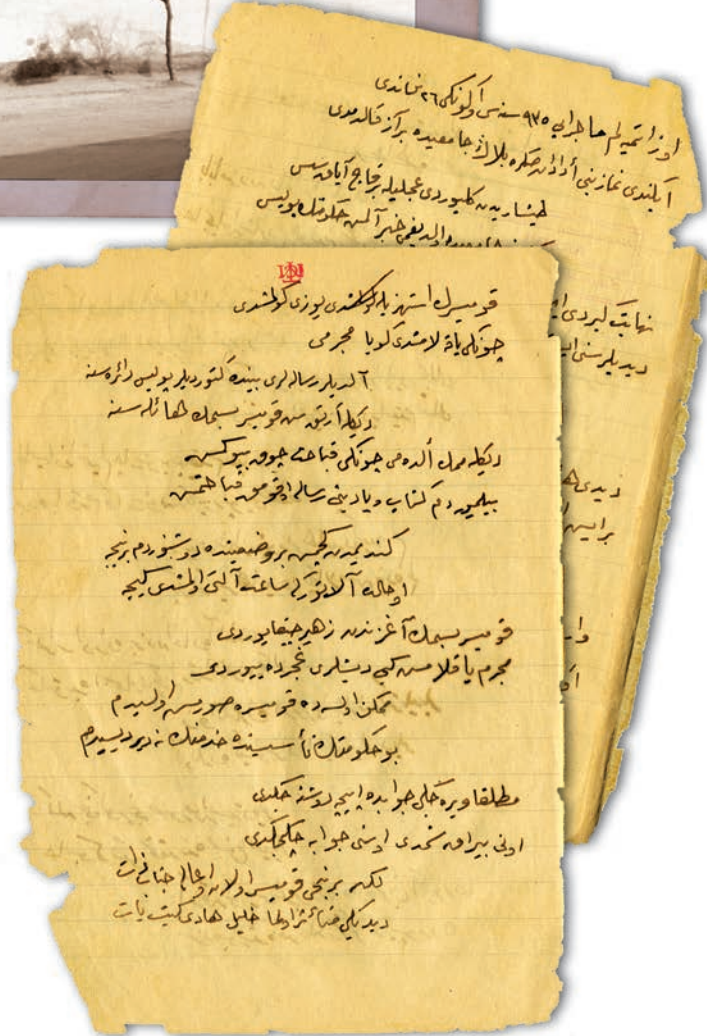
ederim. Ben, tam elli yıldan beri Verrières papasını; fakat

Bediüzzaman
Hazretlerinin talebeleri
ile birlikte Eskişehir'de
kaldığı hapisane.

**Milâslı Halil İbrahim Çöllüoğlu'nun,
hapisanede kaleme aldığı ve Eskişehir
macerasını anlattığı uzun şiirinden bir bölüm**

*Komiserin istihza ile yüzü gülmüştü
Çünkü yakalamıştı güya mücrimi.
Aldılar risaleleri, beni de götürdüler polis dairesine
Dinle artık, sen Komser Besim'in hailesine.
Dinlememek elde mi, çünkü kabahat çok büyük imiş
Bilmiyordum, kitap ve dinî risale okumak kabahatmış.
Kendimden geçmiş bir vaziyette düşünüyordum bir nice
O halde alaturka saat altı olmuştu gece.
Komiser Besim'in ağzından zehir çıkıyordu
Mücrim yakalamış gibi dişleri gıcırdayordu.
Mümkün olsa da komsere sormuş olsaydım
"Bu hükûmetin tesisinde hizmetin nedir?" dese-ydim
Mutlaka vereceği cevapta epeyce düşünecekti
Onu bırak şimdi, o seni hesaba çekecekti.*

Gençlik yazında gülüp kabir kışında ağlayanlar için

Hapishane penceresinden istikbale bakış

Karşılıklı iki resmî bina.

Birinde çile dolduran, diğesinde şen şakrak gülen insanlar.

Biri diğeri için imrenilecek, diğeri de öbürü için acınacak mevkide.

O gün için görünen manzara böyle.

Demir parmaklıkların ardından istikbale bakan bir çift göz ise, asıl çileyi, o gün için gülen insanların istikbalinde buluyor. Ve ağlıyor:

Kendisi için değil, o gün gülüp de istikbalde ağlayacaklar için.

Lisenin
merdivenlerinden
Eskişehir
Hapishanesinin
görünüşü.

Şimdi yalnız resimlerde: Lise öğretmen ve öğrencilerinin
1938 yılından kalan hatıra fotoğrafı.

Bir zaman, Eskişehir Hapishanesinin penceresinde, bir Cumhuriyet Bayramında oturmuştum. Karşısındaki lise mektebinin büyük kızları, onun avlusunda gülerek rakediyorlardı. Birden, mânevî bir sinema ile elli sene sonraki vaziyetleri bana göründü. Ve gördüm ki, o elli altmış kızlardan ve talebelerden kırk ellisi, kabirde toprak oluyorlar, azap çekiyorlar. Ve on tanesi, yetmiş seksen yaşında çirkinleşmiş, gençliğinde iffetini muhafaza etmediğinden sevmek beklediği nazarlardan nefret görüyorlar kat'î müşahede ettim. Onların o acınacak hallerine ağladım. Hapishanedeki bir kısım arkadaşlar

ağladığını işittiler. Geldiler, sordular. Ben dedim: “Şimdi beni kendi halime bırakınız, gidiniz.”

Evet, gördüğüm hakikattir, hayal değil. Nasıl ki bu yaz ve güzün âhiri kıştır; öyle de, gençlik yazı ve ihtiyarlık güzünün arkası kabir ve berzah kışdır. Geçmiş zamanın elli sene evvelki hadısı sinema ile hal-i hazırda gösterildiği

gibi, gelecek zamanın elli sene sonraki istikbal hadısını gösteren bir sinema bulunsa, ehl-i dalâlet ve sefahetin elli altmış sene sonraki vaziyetleri onlara gösterilseydi, şimdiki güldüklerine ve gayr-ı meşru keyiflerine nefretle ve teellümlerle ağlayacaklardı.■

Altı Esmânın nuruyla işlenmiş muhteşem bir iman dersi

Otuzuncu Lem'a

Ne âlim ilme doyar, ne kalem yazmaya. Arı için bal yapmak ne ise, âlim için eser vermek de odur. Şu farkla ki, arının bal yapmak için muhtaç olduğu bağ ve bahçelere, âlimin ihtiyacı yoktur. O, bulunduğu her yerde, “bütün kâinat safhalarında menkuş gül ve çiçek gibi delillerinden, burhanlarından alacağı ibret, fikret, ünsiyet gibi usare ve sıralarından vicdanda o tatlı imanlı balları yapar.” Onun bedeni bazan bir dağ başında, bazan bir zindanın karanlıklarında görünebilir; fakat ruhunun hangi âlemlerde hangi tecellilerle sermest olduğunu, kaleminden dökülen o büyüleyici satırlar olmasa, ne tahmin edebilir, ne de böyle birşeye ihtimal verebiliriz. Fakat eserler orta yerde, nasıl bir ruhtan ve hangi âlemlerden geldiğini açıkça bize gösteriyor.

Eskişehir hapsinin değil, medrese-i yusufiyesinin “bir ders-i âzami” olan Otuzuncu Lem'anın bize anlattıkları:

Bu fabrika-i kâinat ve misafirhane-i arz o derece parlak, temiz ve naziftir ve o kadar kırsız ve bulaşksızdır ve ufunetsizdir ki, bir lüzumsuz şey ve bir menfaatsiz madde ve tesadüfî bir kir bulunmaz. . . . Demek bu saray-ı âlem ve bu fabrika-i kâinat, ism-i Kuddûs'un bir cilve-i âzamına mazhardır. . . . Evet, nasıl ki bütün mahlûkatın tesbihatları ism-i Kuddûs'a bakar; öyle de, bütün nezafetlerini de Kuddûs ismi ister.

Akl-ı beşer hiçbir yerde hakikî olarak hiçbir israf, hiçbir abes görmediği gibi, hikmet-i insaniye dahi herşeyde en mükemmel bir intizam, en güzel bir mevzuniyet görüyor ve gösteriyor. Belki hikmet-i insaniye o intizam ve mevzuniyetin bir tezahürüdür, bir tercümanıdır.

Evet, ism-i Hakîmin cilve-i âzamından olan hikmet-i âmme-i kâinat, iktisat ve israfsızlık üzerinde hareket ediyor, iktisadı emrediyor.

Ve ism-i Adlin cilve-i âzamından gelen kâinattaki adalet-i tâmmе, umum eşyanın muvazenelerini idare ediyor ve beşere de adaleti emrediyor.

Ve ism-i Kuddûs'un cilve-i âzamından gelen tanzif ve nezafet, bütün kâinatın mevcudatını temizliyor, güzelleştiriyor.

İşte, hakaik-i Kur'âniyeden ve desâtir-i İslâmiyeden olan adalet, iktisat, nezafet hayat-ı beşeriyede ne derece

esaslı birer düstur olduğunu anla. Ve ahkâm-ı Kur'âniye ne derece kâinatla alâkadar ve kâinat içine kök salmış ve sarmış bulunduğunu ve o hakaiki bozmak, kâinatı bozmak ve suretini değiştirmek gibi, mümkün olmadığını bil.

Bu muhteşem saray-ı kâinatın damı, gayet intizamlı, mizanlı, hadsiz elektrik lâmbalarıyla tezyin edilmiştir. Fakat o kadar harika bir intizam ve mizanladır ki, başta güneş olarak, küre-i arzdan bin defa büyük o semâvî lâmbalar, mütemadiyen yandıkları halde muvazenelerini bozmuyorlar, patlak vermiyorlar, yangın çıkarmıyorlar. Sarfiyatları hadsiz olduğu halde, vâridatları ve gazyağları ve madde-i ihtialleri nereden geliyor? Neden tükenmiyor? Neden yanmak muvazenesi bozulmuyor?

Madem gayet mânidar bir kitap, onu ders verecek bir muallim ister. Ve gayet güzel bir cemal, kendini görecek ve gösterecek bir ayna iktiza eder. Ve gayet kemalde bir san'at, teşhirci bir dellâl ister. Elbette, herbir harfinde yüzer mânâlar, hikmetler bulunan bu kitab-ı kebîr-i kâinatın muhatabı olan nev-i insan içinde, elbette bir rehber-i ekmel, bir muallim-i ekber bulunacak. . . Öyleyse, güneş ziyayı, ziya gündüzü istilzam ettiği derecede, kâinattaki hikmetler risalet-i Ahmediyeyi (a.s.m.) istilzam eder.

Evet, madem bu kâinatın en mühim neticesi ve meyvesi ve hikmet-i hilkati hayattır; elbette o hakikat-i âliye, bu fâni, kısacık, noksan, elemli hayat-ı dünyeviyeye münhasır değildir. Belki, hayatın yirmi dokuz hassasıyla mahiyetinin azameti anlaşılan şecere-i hayatın gayesi, neticesi ve o şecerenin azametine lâıyk bir meyvesi, hayat-ı ebediyedir ve hayat-ı uhreviyedir, taşıyla ve ağacıyla, toprağıyla hayattar olan dâr-i saadetteki hayattır. . . . Madem dünyada hayat var; elbette insanlardan hayatın sırrını anlayanlar ve hayatını sû-i istimal etmeyenler, dâr-ı

bekada ve Cennet-i bâkiyede hayat-ı bâkiyeye mazhar olacaklardır. Âmennâ.

Ebedî bir cemal, fâni bir müştâka ve zâil bir dosta razı olmaz. Çünkü cemal, kendini sevdiği için, sevmesine mukabil muhabbet ister. Zeval ve fenâ ise, o muhabbeti adâvete kalb eder, çevirir. Eğer insan ebede gidip bâki kalmazsa, fitratındaki cemâl-i sermediyeye karşı olan esaslî muhabbet yerine adâvet bulunacaktır. . . . Elbette ve herhalde insan bir dâr-ı bekaya gidecek ve bir hayat-ı bâkiyeye mazhar olacaktır. Ve insanın kıymetini ve vazifelerini ve kemâlâtını bildiren, rehber-i âzam ve insan-ı ekmel olan Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtu Vesselâm, insana dair beyan ettiğimiz bütün kemâlâtı ve vazifeleri en ekmel bir surette kendinde ve dininde göstermesiyle gösteriyor ki: Nasıl kâinat insan için yaratılmış ve kâinattan maksud ve müntehap insandır. Öyle de, insandan dahi en büyük maksud ve en kıymetli müntehap ve en parlak âyine-i Ehad ve Samed, elbette Ahmed-i Muhammeddir.

Eskişehir hapsinin meyvesi Otuzuncu Lem'anın bir Nur talebesi tarafından istinsah edilmiş nüshası.

Eskişehir hapsinde telif edilen Otuzuncu Lem'anın ism-i Kayyûm'a dair Altıncı Nüktesi. Bediüzzaman tarafından tashih edilmiş; yazar belli değil.

Bir hâpishane meyvesi, bir Tevhid âbidesi

İkinci Şua

Kim ister bir çiçekte bir bahçe, bir bahçede bir dünya görmeyi?

Kim ister bir yudum sütte bütün yavruların sevincini tatmayı?

Kim ister bir lokma ekmekte bütün bir âlemle beraber doymayı?

Kim ister bir şifada bütün deva bulanların şükürünü yaşamayı?

Kim ister bir zerrede bir kâinat bulmayı?

Özetle:

Kim ister mânâsını bütün rubuna sindirerek “Lâ ilâhe illâllah” demeyi?

Kim isterse bütün bunları, bir “İkinci Şua” bütün istediklerine yeter.

Eskişehir hapsinin bu son meyvesi için Müellifi, “Bugünlerde tashih ederken, iman ve tevhid noktasında pek çok kıymetli ve kuvvetli ve ehemmiyetli gördüm” diyor.

Ve eser, okuyucuları üzerindeki tesiriyle Müellifini tasdik ediyor.

Daha ilk satırlarından itibaren insanın önüne bütün kâinatı bir kitap sayfası gibi seriveriyor:

“İktidarsız ve ihtiyarsız bir yavrunun imdadına umulmadık bir yerden, yani kan ve fişkı ortasından beyaz, safi, temiz bir süt göndermek olan cüz’î fiil ise, tevhid nazarıyla bakıldığı vakit, birden, bütün yavruların pek çok harikulâde ve pek çok şefkatkârâne olan küllî ve umumî iaşeleri ve validelerini onlara musahhar etmeleriyle rahmet-i Rahmân’ın cemâl-i lâyezâlisî kemâl-i şâşaa ile görünür...” ■

Bir hukuk ve mantık şaheseri

Eskişehir Müdafaası

BEDİÜZZAMAN muzaffër bir kumandandır, ama ne onun kumandanlığı sıradan bir kumandanlıktır, ne de zaferleri sıradan zaferler... O, hayatının her ânında mücahede içinde bulunmuştur. Kimi zaman nefs-i emmâreye karşı verilir bu mücahedeler, kimi zaman (veya aynı zamanda) Rus ve Ermenî gibi haricî düşmanlara, kimi zaman da kendisini iman hizmetinden alıkoymak için dünyanın bütün imkânlarıyla kendisine taarruz eden dahilî düşmanlara karşı. Onun bu üç mücahededen hâlî bir günü, hattâ bir dakikası geçmemiştir denebilir. Mücahedeysi, işte böyle nefes alıp vermek gibi bir tabiat haline getirmiş bir kumandandır Bediüzzaman.

Onun zafersiz çıktığı bir mücahede de görülmemiştir. Hattâ, tek bir zaferle de yetinmez; kâinatta işleyen hikmet kanunlarına uygun şekilde, herbir mücahedeysi çok yönlü zaferlerle mühürler Bediüzzaman. Eskişehir hapsi de onun mücahede meydanlarından biridir. Vaktiyle Divan-ı Harb-i Örfideki müdafaasında, hapishanenin halini “Bana eğlence gibiydi; musibetlerin tenevvüü, musikînin nağmelerinin tenevvüü gibi bana geliyordu” sözleriyle mahkeme heyetine karşı tasvir eden bir mücahede adamı için, Eskişehir hapsinin işkenceleri de elbette ciddîye alınacak bir engel teşkil edecek değildi.

Müftünün başını yakan imza

Şükrü Şahinler anlatıyor: Bediüzzaman'ın talebelerinden Ahmet Feyzi Kul, Barla'ya bir mektup yazmış, altına da “Aydın Müftüsü” diye imza atmış. Eskişehir hadisesi patlak verince, Aydın Müftüsünü, hiçbir alâkası olmadığı halde yakalayıp hapse attılar. Müftü Mustafa Efendi de aylarca bizimle beraber hapis yattı.

Bu defa me'mulüm fevkindeki kaleminizle mânevî hediyeniz ispat etti ki, ihtiyar, zayıf, âciz bir Said yerine genç, kavî, iktidarlı çok Said'ler sizlerde vardır. Aynı ruh, aynı ifade, aynı iman... Hadsiz şükür ve senâ olsun ki; Rabb-i Rahîm sizleri Risale-i Nur'a hâmi, nâşir, sahip, şakirt eylemiş. Bizlere pek çok ağır müşkilât içinde kudsî hizmete muvaffakiyet ihsan etmiş. Zaman ve zemin, sizlerle çok müştak olduğum uzun konuşmayı hoş görmediği için, kısa kesip ruh u canımla herbirinize binler selâm. Mâşaallah, bârekâllah derim.

Benimle hakikat meşrebinde sohbet etmek ve görüşmek isteyen adam hangi risaleyi açsa, benimle değil, hâdim-i Kur'ân olan Üstadiyla görüşür ve hakaik-i imaniyeden zevkle bir ders alabilir.

Ey muhterem heyet-i hâkime! Beni dört beş madde ile itham edip tevkif ettiler:

Birinci madde: İrtica fikriyle dini âlet edip emniyet-i umumiye-i ihlâl edebilecek bir teşebbüs niyeti var olduğu ihbar edilmiş.

Elcevap: Evvelâ, imkânât başkadır, vukuat başkadır. Herbir fert birçok fertleri, adamları öldürebilmesi mümkündür. Bu imkân-ı katl cihetiyle mahkemeye verilir mi? Herbir kibrit bir haneyi yakması mümkündür. Bu yangın imkânatıyla kibritler imha edilir mi?

Saniyen: Yüz bin defa hâşâ! İştigal ettiğimiz ulûm-u imaniye rıza-yı İlâhiyeden başka hiçbir şeye âlet olamaz. Evet, Güneş Kamere peyk ve tâbi olmadığı gibi, saadet-i ebediyenin nuranî ve kudsî anahtarı ve hayat-ı uhreviyenin güneşi olan iman dahi hayat-ı içtimaiye-i siyasiye-i dünyeviyenin âleti olamaz. Evet, bu kâinatın en muazzam meselesi ve şu hilkat-i âlemin en büyük muammâsı olan sırr-ı imandan daha ehemmiyetli bir mesele-i kâinat yoktur ki, bu mesele-i sırr-ı iman ona âlet olsun. Hâşâ!

Risale-i Nur, keşfiyat-ı kudsiye-i

Kur'âniyenin feyziyle iki kere iki dört eder derecesinde kat'iyetle gösterir ki, eceli idam-ı ebedîden terhis vesikasına ve kabri dipsiz hiçlik kuyusundan müzeyyen bir bahçe kapısına çevirmeleri şüphesiz kat'î bir çaresi var. İşte bu çareyi bulmak için bütün dünya saltanatı benim olsa bilâtereddüt feda ederim. Evet, hakikî aklı başında olan feda eder.

İşte, ey efendiler! Bu mesele gibi yüzer mesâil-i imaniye keşif ve izah eden Risale-i Nur'a evrak-ı muzırğa gibi—hâşâ, yüz bin defa hâşâ!—siyaset cereyanlarına âlet edilmiş garazkâr kitaplar nazarıyla bakmak hangi insaf müsaade eder? Hangi akıl kabul eder? Hangi kanun iktiza eder? Acaba istikbalin nesl-i âtisi ve hakikî istikbal olan âhiretin ehli ve Hâkim-i Zülcelâli, bu suali müsebbiplerinden sormayacaklar mı? Hem bu mübarek vatanda ve fitraten dindar bu millete hükmedenler, elbette dindarlığa taraftar olması ve teşvik etmesi vazife-i hakimiyet haysiyetiyle lâzımdır. Hem madem lâik cumhuriyet cihetiyle ve prensibiyle bîtarafane kalır ve o prensiple dinsizlere ilişmez; elbette dindarlara dahi bahanelerle ilişmemek gerektir.

Benim medar-ı ittihamım olan İkinci Madde: Mucizat-ı Ahmediye (a.s.m.) Risalesinin ve Beka-yı Ruh ve Haşr-i Âzam Risalesinin âhirlerinde görülen imzalıdır. Güya onlar bir cemiyetin efradı veya bir tarikatın dervişleridir.

Elcevap: Bütün kuvvetimle sizi temin ederim ki, o imza sahiplerinin bu işte hatâları yoktur. Hatâ varsa benimdir. Acaba, Mucizat-ı Ahmediye bahsinin gözle görülen bir kerametini güzel görüp ve Yirmi Dokuzuncu Söz *elif*lerinin harika tevafukatını, hakkaniyetine bir imza-yı gaybî bilip bir hatıra olarak imza eden veya yanıma nadir gelebilen bir misafirin hatâsı var mı? Misafirhane sahiplerinin hatıra defterlerinde bu çeşit imzalara ve bakkalların defterlerindeki isimlere cemiyet namı verilebilir mi? Ve böyle herkesin eline geçebilen ve levha gibi Barla'daki odamda üç-dört sene tâlik edilen o imzalar bir cemiyet-i hafiyenin efradı olmasını hiç akıl kabul eder mi?

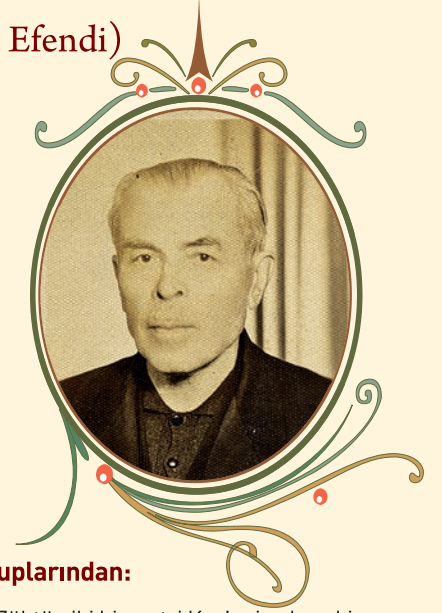
Meselemiz imandır. İman uhuvvetiyle bu memlekette ve Isparta'nın yüzde doksan dokuz adamları ile uhuvvetimiz var. Halbuki cemiyet ise, ekser içinde ekalliyetin ittifakıdır. Bir adama karşı, doksan dokuz adam cemiyet olmaz. Meğer gayet insafsız bir dinsiz, herkesi—hâşâ—kendisi gibi dinsiz tevehhüm edip, bu mübarek ve dindar milleti tahkir etmek niyetiyle böyle işaa eder.

Mehmet Sözer

(Tenekeci Mehmet Efendi)

(1892 - 1981)

Tenekeci Mehmet Efendi olarak biliniyorsa da, asıl mesleği hattatlıktır. Isparta ve civarı camileri, onun levhalarıyla süslüdür. Üstadın Barla'dan yazdığı, muallim ve nahiye müdürünün ezâsına tahammül edemez hale geldiğini ifade ettiği mektubu Isparta Valisine tekrar Isparta'ya alındı.

Bediüzzaman'ın mektuplarından:

Kâtip Osman ve Mehmet Zühtü gibi hizmet-i Kur'aniyede eski ve ehemmiyetli ve kıymetli Tenekeci Mehmet'in de rüyası ehemmiyetlidir. Allah hayretsin. Isparta için çok hayırlıdır; onun içinde ehemmiyetli bir müjde var.

Tenekeci Mehmet Efendinin hıfza başlaması mübarektir. Allah muvaffak etsin. Biz ona duayla yardım ediyoruz. O da okudukça bize duayla yardım etsin.

Tenekeci Mehmet Efendinin hıfz-ı Kur'ân'a çalışmak niyeti çok mübarektir. Cenab-ı Hak onu muvaffak etsin. Elimizden geldiği kadar duayla yardım edeceğiz. Kur'ân-ı Azîmüşşânın herbir harfinin ekalli on hasene olmakla beraber, tekerrür ettikçe ve mübarek vakitlere rastgeldikçe ve melek ve sair zîşuur ruhânîler kıraatini dinledikçe, herbir harfi öyle bir çekirdek olur ki, hasenat cihetinden öyle bir mânevî sümbül teşekkül eder ki, o sümbülün taneleri, tekellüm vaktinde ağızdan çıkan bir kelimenin havanın dalgalarının aynalarında temessül eden milyonlarca, o kelime gibi kelimelerin adedine belki müsâvi gelir. Böyle herbir harfi bir hazine-i ebediyenin bir anahtarı olabilir bir kudsî kelâmı kalbinde yazmak, ne kadar mukaddes bir hizmet olduğu âşikârdır.

Menemen hadisesinin bir yalancı taklidini yapıp, millete dehşet verip, serbestî kanunları kolayca tatbik etmek desisesiyle hükûmeti iğfal ederek, güya “Hükûmetin serbestî kanunlarını kabul ettirmesine yardım ediyor” entrikasıyla, beni Barla’dan Isparta’ya cebren celb ettiler. Baktılar, ben öyle fitnelere âlet olamıyorum ve öyle her cihetçe vatana, millete, dine zararlı olan akîm teşebbüslere hiçbir meylim yoktur, anladılar; o vakit plânlarını değiştirdiler. Benim beğenmediğim bir şöhet-i kâzibemden istifade edip, hiç hatır ve hayalimize gelmeyen entrikalarla başımıza Menemen hadise-i mazlûmesinin bir mevhum taklidini geçirdiler. Hem millete, hem hükûmete, hem masum mevkuf birçok efrad-ı millete büyük zarar verdiler. Şimdi yalanları meydana çıktıkça, kurdun keçiye bahane bulması nev’inden bahaneler bulup, memurîn-i adliyyeyi şaşirtmak istiyorlar. Adliye memurlarının bu meselede çok dikkate ve ihtiyata muhtaç olduklarını müdafaa-i hukukum noktasında hatırlatıyorum. Asıl itham edilecek onlardır ki, hükûmetin bazı erkânına dalkavukluk edip ve sahtekârlıkla, bir yalancı cemiyet maskesi altında bazı safdil masum biçareleri tehyic ederek küçük bir hadise çıkarır, sonra şeytan gibi habbeyi kubbe gösterip hükûmeti şaşirtır, çok masumları ezdirir, memlekete büyük zarar verir, kabahati de başkalara yükler. İşte bu meselemiz aynen böyledir.

Aziz, tam siddik kardeşlerim,

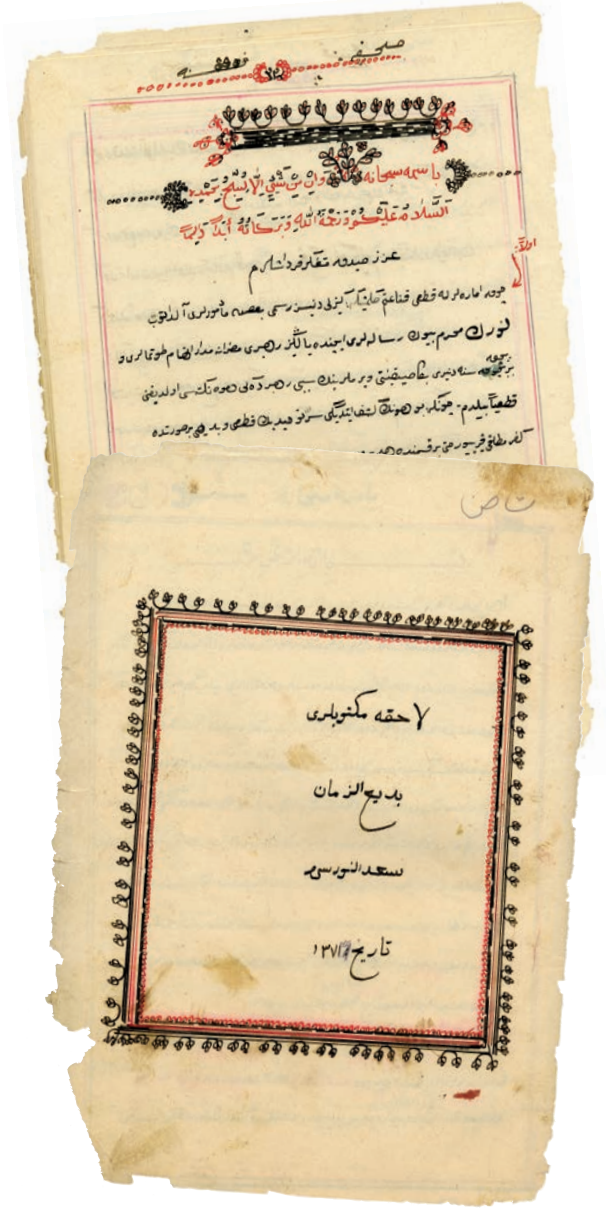
Benim, bu dünyada medâr-ı tesellîm ve sürurum sizlersiniz. Eğer sizler olmasaydınız, bu dört sene azaba dayanamazdım.

Aziz, siddik kardeşlerim,

Bayramınızı tebrik ve hizmetinizi takdir ve muvaffakiyetinize dua ederek Hâlûk-ı Rahîme hadsiz şükrederim ki, sizler gibi sebatkâr ve fedakâr kardeşleri Rîsaletü'n-Nur’a sahip ve nâşir yapmış. Ben sizleri düşündükçe, ruhum inşirah ve kalbim ferahlarla dolar. Daha dünyadan gitmek benim için medâr-ı teessüf olamaz. Sizler kaldıkça ben yaşıyorum diye, mevte, dostâne bakıyorum, ecelimi telâşsız bekliyorum. Allah sizden ebeden râzî olsun.

Âmin, âmin, âmin.

Diyorlar ki: “Sen şapkayı başına koymuyorsun; mahkeme gibi çok resmî yerlerde başını açmıyorsun. Demek, o kanunları reddediyorsun. O kanunları reddetmenin cezası şiddetlidir!”

Elcevap: Bir kanunu reddetmek başkadır ve o kanunla amel etmemek bütün bütün başkadır. Evvelkinin cezası idam ise, bunun cezası ya bir gün hapis ve bir lira ceza- yı nakdî veya bir takdir veya bir ihtardır. Ben o kanunlarla amel etmiyorum; hem amel etmekle dahi mükellef olamıyorum. Çünkü münzevî yaşıyorum. Bu kanunlar hususî ikâmetgâhlara girmez.

Ey efendiler! Beyhude yorulmayınız. Eğer aradığınız faraza varsa, hiçbir ucunu bu kadar zaman bulamadığınızdan, biliniz ki, onu idare eden öyle acîb bir deha vardır ki, mağlûp edilmez ve mukabele edilmez. Çare-i yegâne, onunla musalâhadır. Yoksa bu kadar masumlara zarar vermek ve ezmek yeter! Belki gayretullaha dokunur, galâ (kıtlık) ve veba gibi belâlara vesile olur.

Heyet-i hâkimedden hem bir ricam var, bir hakkımı isterim: Benden müsadere edilen kitaplarımın bence bin liradan ziyade kıymetleri var. Ve onların mühim bir kısmı, on iki sene evvel Ankara Kütüphanesinde iftihar ve teşekkürler ile kabul edilmiş. Hususan, sırf uhrevî ve imanî olan On Dokuzuncu Mektup ile Yirmi Dokuzuncu Sözün benim için çok ehemmiyetleri var; benim manevî servetim ve netice-i hayatımdırlar; ve i'câz-ı Kur'anînin on kısmından bir kısmının cilvesini göze gösterdikleri için fevkalâde bence kıymetleri var. Hem onları kendime

mahsus olarak yazdırıp yıldızlatmışım. Hem ihtiyarlığımın gayet hazin hatıratına dair olan İhtiyarlar Risalesinin üç dört nüshalarından bir tanesini kendime mahsus yazdırmıştım. Madem muaheze edilecek hiçbir dünyevî madde içlerinde yoktur; onları ve Arabî risalelerimi, bilhassa Kur'ân'ın cüzlerini bana iade etmenizi bütün ruhumla istiyorum. Hapiste ve kabirde dahi olsam, o kitaplarım, bu garip dünyanın bana yüklediği beş elîm ve hazin gurbetlerde enislerim ve arkadaşlarımdırlar. Onları benden ayırmakla, tahammülsüz bir altıncı gurbete düşeceğim ve bu çok ağır gurbetin tazyikinden çıkan âh'lardan sakınmalısınız.

Ben bir köyde, gurbette, kimsesiz, hüsn-ü hattım yok iken, tarassut altında, herkes benim muavenetimden çekinirken, yalnız gayet mahdut dört-beş ahbabıma bir yadigâr olarak hatırat-ı imaniyemi gönderdiğime “Neşriyat ve tamime çalışıyor” demek, ne kadar hilâf-ı hakikat olduğunu elbette takdir edersiniz. Benim gibi haddinden çok fazla teveccüh-ü ammeye mazhar bir insanın, on beş sene Van'da tedris ile meşgul olduğum halde, bir tek dostuma bir-iki imanî risalelerimi göndermekle buna nasıl neşriyat denilir? Bütün Anadolu'da bir Antalyalı aşçı, bir Milâslı hancı ve ihtiyarlıktan ateh getirmiş Aydınlı bir ihtiyarın ısrarlarına binaen imanî bir-iki risaleyi göndermekle nasıl neşriyat denilir?

Benim matbaam yok, kâtiplerim yok, hüsn-ü hattım yok, elbette neşriyat yapamam. Demek Risale-i Nur cazibedardır, kendi kendine intişar ediyor. Yalnız bu kadar var ki, Onuncu Söz namında haşre dair olan risaleyi, daha yeni harfler çıkmadan, sekiz sene evvel tab ettirdik.

Hükûmetin büyük memurlarının ve mebuslarının ve valilerinin ellerine geçti, kimse itiraz etmedi. Ondan, sekiz yüz nüsha intişar etti. Hükûmetin müsaadesinden istifade ederek her tarafa gitti. Onun intişarı münasebetiyle, onun gibi sırf uhrevî ve imanî bir kısım risaleler, kendi kendine mahdud bir kısım insanların eline geçti. Elbette ihtiyarsız, kendi kendine bu intişar, benim hoşuma gitmiş. Ben de bazı hususi mektuplarımda, bu takdirimi teşvik tarzında yazmışım. Bu üç aydır, bu kadar taharriyat-ı amika neticesinde, koca bir memlekette, on beş-yirmi adamın ellerinde kitaplarımı bulmuşlar.

Benim gibi otuz sene telifat ve tedrisatla ömrü geçen bir adamın, yirmi hususî dostunda bazı hususî risaleleri bulunması, ne suretle neşriyat olur? O neşriyat ile nasıl bir hedefi takip edebilir, denilir?

Efendiler! Eğer ben dünyevî veyahut siyâsî bir maksadı takip etseydim, bu on sene zarfında, on beş yirmi değil, yüz bin adamlar ile alâkadarlığım tezahür edecekti. Her ne ise, bu noktaya dair son müdafaatımda daha fazla izahat ve tafsilât vardır.

Ben, Hükûmet-i Cumhuriyeyi, ilcaat-ı zamana göre bir kısım kanun-u medenîyi kabul etmiş ve vatan ve millete zarar veren dinsizlik cereyanlarına meydan vermeyen bir hükûmet-i İslâmiye biliyorum. Karamame namındaki ithamnamede, vazifesini yapan müstantiklere değil, belki müstantiklerin istinad ettiği mülhid zalimlerin evham ve entrikalarına karşı derim:

Siz, beni, dini siyasete âlet etmekle itham ediyorsunuz. Ve o itham, zâhir bir iftira olduğu ve esassız, çürük bulunduğunu yüz delil-i kat'î ile isbat etmekle beraber, bu ağır iftiranıza mukabil, ben de sizi, siyaseti dinsizliğe âlet etmek istiyorsunuz diye itham ediyorum! ■

و یا خود چون کائنات عالمی بسوی خود را و چون نور استند از نور خود و خالق نور
 و مدبر آن نور اولان قدرند و الجلال و علم الغیوب و علم مطلق قدر تبارک عالمی اولان
 ایشیه جوایی غونه که قبالت حدس نمونه بود را ایشیه لا الطیبات الله [چون کائنات فی خودی
 نور استکبری چیره لری و صلیان طیه لری و غیر لری و کما ان لری ذات و الجلال نور غیبه و دلیلم کائنات
 تقدیم ایتدی ای بی نتیجه قلقت کائنات و سبب خلقت عالم اولان محمد علیه الصلوة و السلام
 دخی نام لری به معوث اولدیجی کائناتده ای چون موجودات صابنه **مهر** ایچ لری سینه
 او عالمی معانیله [الطیبات لله] دجده رسول اکرام علیه الصلوة و السلام بعد ذلک الانام
 بودند صلیان جمیل بی سلام برینه سولدن قولده رسالته بودده ایفاج لید لری ایچ جنابده
 لا اسلام علیک ایها النبئی [فرمائیلر چون لقی لرون قیامتده قدر لا الشک علیک ایها النبئی
 دیبه بقضینه لشارت و معوی افرمان و چون کائناتده مقابلده ایچمه بردن پیچمه
لا السلام علینا وعلی عباد الله الصالحین [د بقله او قدسی سلامی سلامی هم
 لندینه هم لته هم چون لندندن اولی امانا لرنیه تعیم لیدوب کالی عمومی سلام صورتده
 کورتر و ببتون خاقانک معوث اولمه نقطه سنده اولمه ده اولامی تشمیل ایتده
 ای ایدهر نمازده **السلام علیک ایها النبئی** [د بقله او سلام الهیده ک
 امرو فرمان بر افضالده هم اول قارشی بهت ایتدرو لرون بیعتی یعنی ما موریتی قولده لیدر ای

فرمانده لمانع لری تجدید و تازه اولدور هم ساقی بر تبارک هم عموم عالم اسلام لرون
 بو کلام اولدور لیردیگی سعادت لیدر ده شیخه خارشور نشانی در اوت کیم کسان لندی وجودتیک
 صوا اولدیلم ما لم اولدیجی ای خانه سینه ضرب اولدیلم ده المظلیور و وطنیک بوزو لاسلام
 غایت فاش اولدور اصابند فرایه و وطنیک **درینه قایم ایشور** در دنیا قدر سونک خاص
 و خصوصی دنیا سینه زوال و فراموش و آخر ده تماماً قیامت لاسی دوشوشی معوی بر هم کیم بودی
 و جدا ایچ یا ندیر سون ایتد عقای باشنده هر برادرده هر قلسن عقلسن اولما موشر طیار بلبل
 محمد عرب علیه السلام اولدور معراج لیدر سینه لوز لیم لوندی سعادت لیدر ده
حقیقه فی حیات باقیه سینه کانی کونانک علقه دار اولدی سوده کاینک
 من ده سی و اهل ایمانک محو اولدق ایچ اولدور زوال لرندن قولده سینه نور شم لری محققه
 اولدجه سینه غایت سرور ک معوی لهدیه سینه قارشی عموم علم اسلام لرون حور دفعه
السلام علیک ایها النبئی دیکتیی لری اولدور ده لیردیگی هدیه معوی سینه کائنات صوفیه
 لری و طبع لری مایه بان صمدانیه اولما سینه هم من اوقانک حقیقی قیامت لری و کما لاندی اولدور
 رسالته نظاره صراحتنه مقابل چون خاقانک معنی **السلام علیک ایها النبئی** اولدور
 حقیقتده لاندیم و بر لرو ایتد ما بینده معنی اسلام سینه دن اولدور بر بر نه السلام علیک
 د بقله او قدسی سلامی حقیقتده بر شعاعی اولما سنده ...

الباقی هو الباقی

سجده نور سنی
 و غیره
 و غیره

Süleyman Rüştü Çakın (1899 - 1974)

Bediüzzaman'ın "sadâkatte namdar, safvet-i kalbde mümtaz" sıfatlarıyla yad ettiği yakın talebelerinden. Isparta Vergi Tahakkuk Müdürü olarak görev yaptığı sırada Bediüzzaman ve Risale-i Nur'u tanıdı. Mesâisinden fırsat bulduğu zamanlarda Üstadın hususi hizmetine koşuyordu. Eskişehir ve Denizli'de Üstad ile beraber hapis yattı; 1958'de Ankara'da tutuklandı.

Risalelerde Süleyman Rüştü

Kahraman ve sadakatte hiç sarsılmadan ve kardeşikle mâsum olmalarıyla ve az zamanda pek çok kıymetdar hizmet eden Süleyman Rüştü'nün dünyada, âhirette Cenab-ı Hak onu mânevî ve maddî ticaretinde daima onu ihsanına mazhar eylesin. Âmin.

Aziz, siddik, bahtiyar kardeşim Süleyman Rüştü,

Seni ve kardeşin kahraman Burhan'ı ve senin iki mübarek, mâsum evlâdını ve senin hane halkını, Risale-i Nur namına ve umum şakirtler hesabına ruh u canımızla sizi tebrik ediyoruz. Böyle kudsî ve daimî sevap kazandıracak uhrevî bir hizmete muvaffakiyetinizi, Isparta ve bu memleket istikbalde alkışlayacaktır. Size çok hayırlı duaları kazandıracak.

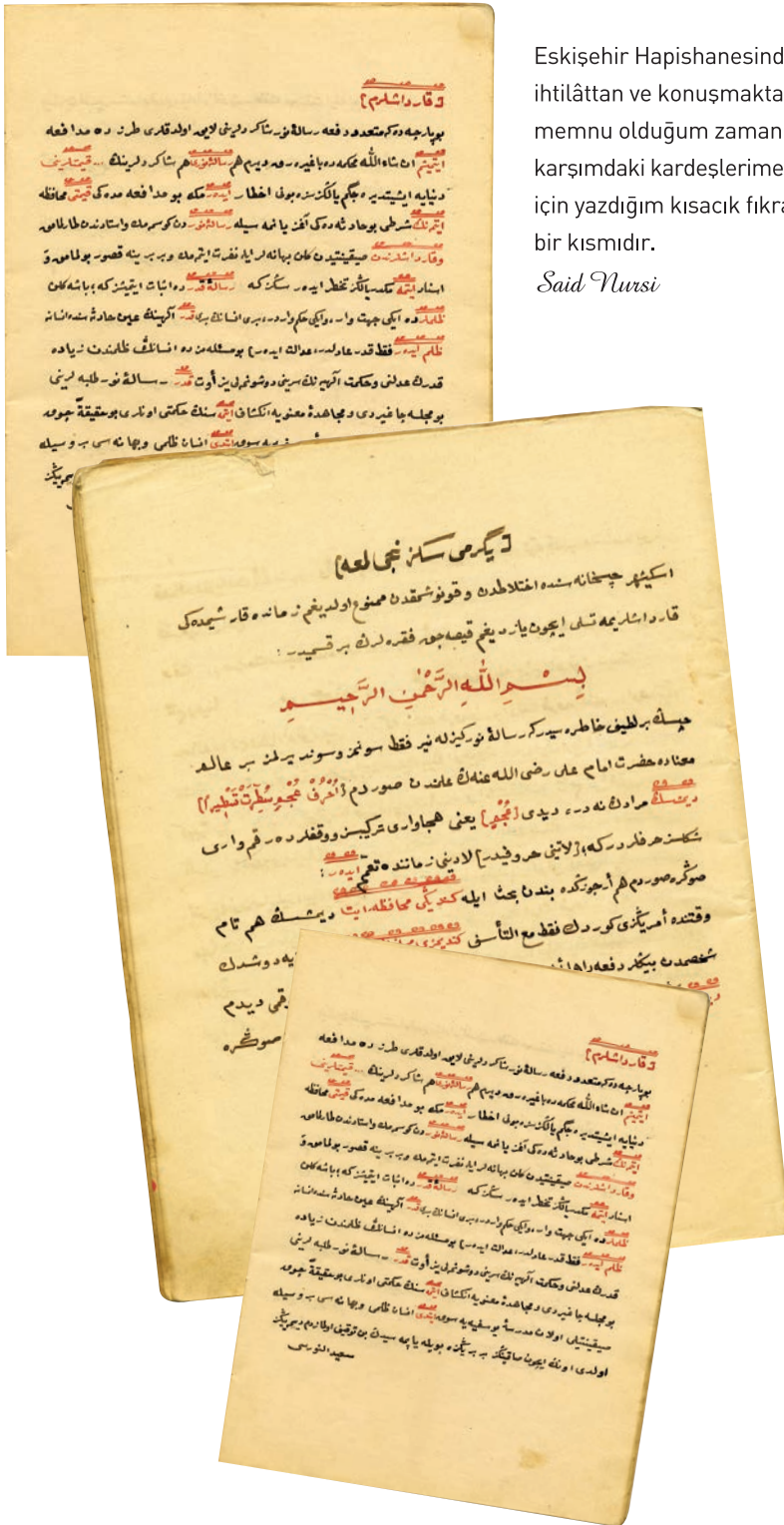
İpteki sinekler

Güz mevsiminde, sineklerin terhisat zamanına yakın bir vakitte, hodgâm insanlar, cüz'î tâcizleri için sinekleri itlâf etmek üzere hapisanedeki odamızda bir ilâc istimâl ettiler. Benim fazla rikkatime dokunmuştu. Odamda çamaşır ipi vardı. Bilâhare, o insanların inadına, sinekler daha ziyade çoğaldılar. Akşam vaktinde, o küçükçük kuşlar, o ip üstünde gayet muntazam diziliyorlardı. Çamaşırları sermek için Rüştü'ye dedim: "Bu küçükçük kuşlara ilişme; başka yere ser." O da, kemâl-i ciddiyetle, dedi ki: "Bu ip bize lâzımdır; sinekler başka yerde kendilerine yer bulsun."

Her ne ise... Bu lâtife münâsebetiyle, seher vaktinde, sinek ve karınca gibi kesretli küçük hayvanlardan bahis açıldı.

Eskişehir Hapishanesinde ihtilâttan ve konuşmaktan memnu olduğum zamanda karşımdaki kardeşlerime teselli için yazdığım kısacık fıkraların bir kısmıdır.

Said Nursi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 بِمَنَاجِرِهِ خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةِ سَلْطَنَةِ آخَرِشَاكِ مَطْرَحِي... وَسَأَلَهُ بُولُوكُ بَرِيهَاتِ
 أَنْوَرِي وَبِرْدَرِ وَأَعْظَمِي وَالْمَرِي... وَبِرْمَشَا لِعَصْفَرِي... وَقَارِي سِرْدَكِرِ عَمَلِي... وَأَيْبَانِي
 مَتَمِّمْ عَرَبِي لِحَا رِهْ سَلَالَةِ حَلْمَدِ... قَرَأْتَهُ فِي آيَةِ الْكَلْبَالِكِ عَطَشْتَهُ... وَأَيْبِي
 آيَةَ الْكَلْبِي وَهَقَقْتَهُ كَمَا شَاءَ الْكَلْبِي... وَأَمَّا رَعَايَ فَمَا لَمْ يَكُنْ فِي سَبِيلِ هَرَابِي
 آيَةَ الْكَلْبِي نَامَتَهُ أَرِيذُونَ يَكْرَهُونَهُ
 أَهْلُ عَلَيْهِ بَعْضُ الْكَلْبِ حَاكِمُهُ
 وَتَقَارِي أَسَاسُهُ وَقَوْضَةُ حَقِّهِ
 بِيُوكُ الْكَلْبِ وَقُوَّتُهُ
 وَأَنْ شَاكِرِيهِ

از بزمی و قیصر بر شاهی ای فاخره بر ای سعید
 و قرآن حکیمه در سبب آقا در ایمان ایند که نقل
 معانی قد سیرگ و اساس و سبب کی بیل بر می روی: او بد
 انسان و عبودانان تن هیچ بر بود و که بسند نه منتظم
 دیلان داخلی و خارجی اعضا فرید و بده نگه غایت اجزای
 و غایت مهم خانه فرید بر شریکان آفت و ظهور فرید
 بر پایه سد و غایت حکمی بر تقریب و غایت فنی بر موازنه
 بره نیر سبب سبب و خوب وجود که وصفه رنگه تحقیق سبب
 بود در عصر این نازده صفت و شعور کارانه اجزای که در بران
 که قدرت و شعور و سبب طبیعت و سرسری تصادف قاضی ساز لی و او
 و ممکن و کله رکنه که کندی شکل اولی او بار او سبب بود و در
 محله در چون که او عده هر بر زده سن و هر بر شیب و جبهه رنگه شکلی بود
 علاقه دار اول بر هر شیب بیل جبهه که در جبهه یا بر بیل جبهه عادتا آله که
 بر علی بر قدرتی بولوزین حاکم تشکیل جبهه او کاخ و اول بیل و کتیبه
 او بود در بیل بیلر و هیئت مجموع سنده که وحدت تدبیر و وحدت اداره و

*Ben, ekser vakitte hayalen ve mânen
kendimi Kastamonu'nun mübarek
dağlarında ve o kardeşlerimin yanında
buluyorum.*

Kastamonu Pilleri

Risale-i Nur vatan sathında

Kastamonu yılları

ESKİŞEHİR hapsinden çıkış, Bediüzzaman ve talebeleri için özgürlüklerine kavuşmak anlamına gelmiyordu. 1936 Mart'ında tahliye edilir edilmez, Bediüzzaman, jandarmanın refakatinde Kastamonu'ya sürgüne gönderildi. Bu defa Risale-i Nur Müellifinin barınacağı yer, bir hapisane koğuşu değil, bir karakolun merdiven altı idi.

Zaten Bediüzzaman oraya barınsın diye değil, bir şekilde kendisinden kurtulmak düşüncesiyle gönderilmişti. Onu Araba Pazarındaki Çarşı

Karakolunun buzhaneden farksız bir odasına kilitledikten sonra, başına diktikleri Sinoplu polis memuru Mehmet'e, “İster zehirle, ister başka şekilde öldür, ne yaparsan yap” diye talimat vermişlerdi. Kader ise, Mehmet'e, Bediüzzaman'ın katili değil, hizmetkâr rolünü biçmişti. Bediüzzaman, elini onun göğsüne koyup da “Korkma Mehmet, bu zalimler ne sana, ne bana dokunamayacaklar” dediği andan itibaren, Mehmet, bu kutlu misafire karşı derin bir hürmetten ve hizmet etme arzusundan başka birşey hissetmez oldu.

1935 yılında Bediüzzaman Hazretlerinin Kastamonu'da üç ay kaldığı polis karakolu.

Bediüzzaman, polis karakolunda üç ay kadar kaldı. Salih Uğurtan'ın anlattığına göre, bu süreçte şehrin bütün ileri gelenleri peş peşe hastalanınca, bunun Bediüzzaman'a yapılan zulüm ve işkenceden ileri geldiği kanaati hakim oldu ve Bediüzzaman'ın başka bir eve çıkmasına müsaade edildi—tabii, yine

sıkı gözetim altında tutulmak kaydıyla. Ancak Bediüzzaman'ın çıktığı evi gece gündüz tarassut altında tutmakta zorlanan yetkililer, daha sonra onu karakolun tam karşısındaki bir eve taşınmak zorunda bıraktılar.

Takip eden yedi sene boyunca, ne Bediüzzaman ve talebeleri boş durdu, ne de onları baskı altında tutanlar. Bir taraftan, “Şehre sürgün bir hocafendi gelmiş” söylentisini duyan halk ne yapıp yapıp onun elini öpmek için bir yol bulmaya çalışırken, diğer taraftan da, o güne kadar çoktan Anadolu'ya kök salmış bulunan Risale-i Nur hizmeti tam hızla devam edip gidiyordu. Büyük kısmının telifi tamamlanmış olan Risalelere talep her geçen gün artıyor; bu taleplere, çeşitli merkezler etrafında kümelenmiş binlerce evde gece gündüz el yazısıyla çoğaltılan Risalelerle cevap yetiştiriliyordu. Yazılanların tashihi ve elden ele ulaştırılarak yurdun en ücra köşelerine kadar gönderilmesi için saat gibi işleyen bir sistem kurulmuştu. (Bk. “Nur İşleyen Fabrikalar”) Buna karşılık, Bediüzzaman'ı ziyaret eden veya herhangi bir şekilde onunla temas kuran kimseler hemen karakola çekilerek işkenceye tâbi tutuluyordu. Sürekli baskınlar, aramalar, falaka ve işkence, Risale-i Nur talebelerinin günlük hayatından bir parça idi.

Barla’da olduğu gibi, Kastamonu’da da İlâhî kader, Bediüzzaman için seçkin dâvâ arkadaşları belirlemişti. Bunların en başında gelen iki isim, Kastamonu Lâhikasında sık sık “Emin ile Feyzi” olarak adları geçen Çaycı Emin Bey (Emin Çayırılı) ile Mehmet Feyzi Pamukçu idi. Çaycı Emin Bey, Doğu Anadolu’da bir aşiret reisi iken, sürgün olarak gönderildiği Kastamonu’da, Nasrullah Camiinin avlusunda çay ocağı işleterek hayatını kazanıyordu. Karakoldaki ikameti sırasında, Bediüzzaman, ona yatağını sattı, sonra da sattığı yatağı ondan kiraladı. Böylece Emin Bey hergün yatağın kirasını almak üzere Bediüzzaman’ın yanına geliyor, bu arada onun ekmek, çay, şeker gibi ihtiyaçlarını onun verdiği parayla satın alıp getiriyor ve bu vesile ile hergün onunla görüşme imkânını buluyordu. Mehmet Feyzi ise, büyük bir âlim idi ve Bediüzzaman’ın büyüklüğünü hakkıyla kavrayan ve ona ciddî bir

muhatap olabilen asil bir ruha sahipti.

Kastamonu’daki ikameti sırasında, Bediüzzaman, fırsat buldukça tarihî kalenin bulunduğu tepeye veya Karadağ’a çıkardı. Talebeleri, onun buralara gidip gelirken dahi at üstünde Risaleleri tashih ettiğini anlatırlar. Buraları, aynı zamanda bazı Risalelerin telifine de sahne olmuştur. Ancak bu eserlerden “Tevhid Risalesi” adını taşıyan birini, Bediüzzaman’a düşmanlığıyla tanınan Vali Avni Doğan, dönüş yolunda onun elinden zorla almış ve bu eser böylece kaybolmuştu. Bundan sonra, Bediüzzaman, telif için gideceği zaman, dağlara yalnız olarak çıkmaya başladı. Orada yazacağını kendi elyazısıyla ve güçlükle kaleme alan Bediüzzaman, yazdıklarını, Çaycı Emin Bey ile daha önce anlaştıkları ağaç kovukları gibi belirli yerlere bırakıyor, daha sonra Emin Bey gizlice o eseri oradan alıp getiriyordu.

Bediüzzaman Hazretlerinin Kastamonu’da üç ay kaldığı polis karakolu ile daha sonra kaldığı, karakol karşısidaki ev.

Bediüzzaman'ın başından geçen zehirlenme vak'alarından biri de Kastamonu'da yaşandı. Dağda kendisine verilen bir meyve ile zehirlenen Bediüzzaman, Mehmet Feysi tarafından baygın vaziyette bulunarak eve getirildi. Çaycı Emin ile Mehmet Feysi'nin bakımı altında, günlerce süren ateşli hastalıktan sonra, Bediüzzaman bu zehirlenmeden de kurtuldu.

Bediüzzaman'ın Kastamonu'daki yedi senelik ikameti Risale-i Nur hareketinin Anadolu'da iyice yerleştiği yıllar oldu. Bu süre içerisinde her yaştan ve toplumun her kesiminden insanlar arasında Risaleler hızla yayılmaya devam etti. Eserlerden birkaç sayfa okuyanlar, kendilerini başka bir âlemde buluyorlar, okudukça okumak istiyorlar, okumaya ve o âlemin havasını solumaya doyamıyorlardı. Talebelerin kalemleri, eserleri yeni tanıyanlara Risale yetiştirmek için gece gündüz işlerken, bir yandan da, Nur'un müştakları, beraberce bu eserleri okumak ve bir iman neş'esini paylaşmak için her türlü tehlikeyi göze alarak geceleri çeşitli evlerde bir araya geliyorlardı.

Kastamonu yılları, Risale-i Nur hareketinin kökleşip yayılmasının yanı sıra, yeni eserlerin vücuda gelişine de tanıklık etti ki, bunların başında, Münacat Risalesi ile Âyetü'l-Kübrâ gibi iki muhteşem eser vardı.

O günleri yaşayanlardan hemen hemen hiçbirisi bugün aramızda yok. Zulmedenler de birer birer toprak olup gittiler. Bu iki muhteşem eser ise, telif edildikleri günden bu yana, hergün, belki her saat, dünyanın dört bir tarafında okunmaya, okundukça da imanlara iman, hayatlara hayat katmaya devam ediyor:

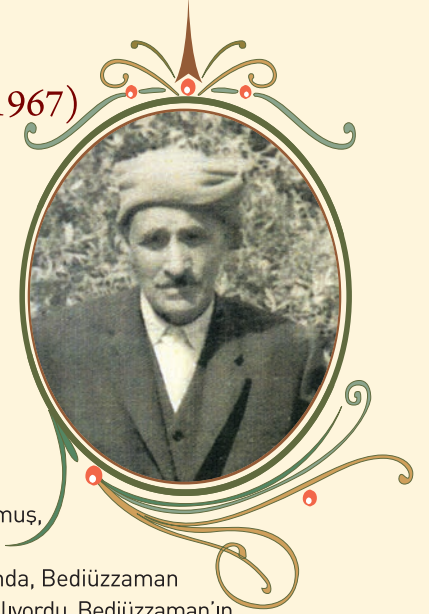
Müellifine ve bu eserlerin bize ulaşmasında emeği geçenlere gönderilen duâlarla, Fatiha'larla, gönüller dolusu muhabbetlerle birlikte...■

Emin Çayırılı Çaycı Emin Bey (-1967)

Mehmet Feysi ile beraber, Bediüzzaman'ın Kastamonu'daki en yakın hizmetkârı. Kader, onu Van'dan buraya getirdi. Şark aşiret beylerinden olan Emin Çayırılı, kalabalık ailesiyle birlikte buraya sürgün gönderilmişti. Burada, Nasrullah Camiinin şadırvanında bir çay ocağı kurmuş, çaycılık yaparak hayatını kazanıyordu. Onunla tanıştığında, Bediüzzaman Hazretleri polis karakolunda kalıyordu. Bediüzzaman'ın isteği üzerine onun yatağını kendisinden satın almış, sonra da Üstada kiralamıştı. Böylece, hergün kira tahsili için Üstadın yanına serbestçe girip çıkabiliyordu.

Lâhikaların pek çok yerinde ismi geçer. Bir mektubunda da Üstad kendisinden "Rahmetullah namını alan Emin" şeklinde söz eder. Mehmet Feysi ile beraber, aşağıdaki suali ile, Risale-i Nur'un önemli bahislerinden Meyvenin Dördüncü Meselesinin telifine vesile olmuştur:

"Küre-i arzı herc ü merce getiren ve İslâm mukadderatıyla alâkadar olan bu dehşetli Harb-i Umumîden elli gündür hiç sormuyorsun ve merak etmiyorsun. Halbuki bir kısım mütedeyyin ve âlim insanlar, cemaati ve camii bırakıp radyo dinlemeye koşuyorlar. Acaba bundan daha büyük bir hadise mi var? Veya onunla meşgul olmanın zararı mı var?"

Risale-i Nur'da Çaycı Emin Bey

Mehmed Feyzi ve Emin'in mektuplarını, ilişmeden Lahikaya geçirdik. O ikisi, sekiz sene hususi hizmetimde bulunmaları cihetiyle, haddimden çok ziyade tavsifatlarını bir nevi manevi dua ve sebep-i teşvik ve kanaat, bir hüsn-ü zan ve tercüman-ı Nur haysiyetiyle Üstadlarına bir alamet-i sadakat ve bir vesika-î itikad ve irtibattır diye ilişmedim.

Feyzi ve Emin'in mektubu, benim çok endişelerimi izale etti. Evet, bu iki kardeşimizin sadakatleri ve hizmetleri ve Risale-i Nur'a sahabetlerinin çok ehemmiyeti var.

Van'daki eski talebelerimle ziyade alâkadar ve merak ettiğim ve bugünlerde Kastamonu'nun Süleyman Rüştü'sü olan Çaycı Emin, Van'da bulunup o eski mübarek talebelerimin ellerine Nurların yetişmesine çalışması ve o mübarek eski kardeşlerimin hayatta olduklarını bilmediğim ve merak ettiğim ki, beraber onların hayatta ve Nurlara müştak olduklarını mektupla haber vermesi, beni çok ziyade memnun eyledi. Ve çok ferahlı bir hüznün ve hazin bir eski hatıra-i sürur verdi.

Hafız Ali'nin buradaki kardeşlerine çok yüksek, çok tesirli yazdığı mektuba karşı başta Feyzi, Emin olarak umum namına Feyzi diyor ki: "Biz bu memleket talebeleri, Isparta kahramanlarının küçük kardeşleri, belki onların talebeleriyiz. Dersi, hizmeti ve ciddiyeti onlardan alıyoruz. Herbirisi, bizim için birer üstaddır. Onların elinden öper, arz-ı hürmet ederiz. Cenab-ı Hak, o kahramanlardan ebeden razı olsun, âmin" diyorlar.

Kastamonu Şuaları

Yer övünsün, gökler gıpta ile baksın

Âyetü'l-Kübrâ burada yazıldı

Dünya dünya olalı beri, üzerinden nice insanlar gelip geçti.

Onlardan herbiri, gözünü açtığı dakikada kendisini muhteşem bir âlemin tam ortasında buldu.

Fakat onlardan biri, gördüklerini diğerlerinden çok farklı bir şekilde okudu.

O Kâinat Seyyahı idi.

Göklerde ve yerde dolaşmadık yer bırakmadı.

Her yerde Rabbini aradı, herşeyden Rabbini sordu.

Kâinat Seyyahı sordu, yıldızlar cevap verdi.

Kâinat Seyyahı sordu, bulutlar cevap verdi.

Kâinat Seyyahı sordu; dağlar, denizler, ovalar, kuşlar, baharlar cevap verdi.

O sorduğuca kâinat dile geldi.

Çok sesli, fakat âhenkli bir muhteşem koro halinde, bütün varlık âlemi,

Bediüzzaman'ın Kastamonu'daki ikameti sırasında sık sık çıktığı Karadağ'daki çam ağacı.

Yer ve Gökler Rabbini anlattı.

Derken, Kâinat Seyyahının yolu Kastamonu'ya düştü.

Orada, Kâinat Seyyahı, müşahedatını satırlara döktü.

Yerin altından göklerin en uzak tabakalarına kadar varlık âleminin bütün safhalarında gördüklerini özetledi.

O gün bugündür, dünyanın dört bir köşesinde, Kâinat Seyyahının müşahedatı okunuyor.

Milyonlarca insan, Âyetü'l-Kübrâ'nın tercümanlığı ile, yer ve göklerin ve bütün mahlukat taifelerinin zikir ve tesbihlerini dinliyor, anlıyor.

Semâ ehline gelince:

“Semâvât zemine gıpta eder ki, zeminde hâlisen lillâh sohbet ve zikir ve tefekkür için, bir-iki adam, bir-iki nefes, yani bir-iki dakika beraber otururlar, kendi Sâni-i Zülcelâlinin çok güzel âsâr-ı rahmetini ve çok hikmetli ve süslü âsâr-ı san'atını birbirine göstererek Sânilerini sevip sevdirebilirler, düşünüp düşündürürler.”

Hiç şüphe yok ki, Kastamonu, semâvât ehlinin gıpta ettiği yerlerin en başlarında geliyor.

Belki de oralarda melâike ve ruhaniyat, birbirine burayı gösteriyor:

“Âyetü'l-Kübrâ burada yazıldı” diye. ■

Belediyenin yardımını kabul etmedi

Mehmet Münip Yalaz anlatıyor: O senelerde Belediye Reisi olan Adil Yücebıyık, Bediüzzaman'a yardım için encümene teklif etti. Ben de encümenin tabii azasıydım. Encümen, ayda dokuz lira yardım yapılmasını karar altına aldı. Bu yardımın kendisine tebliğ vazifesini de bana verdiler.

Bediüzzaman aynen şu cevabı verdi:

“Hemşerim, ben Kastamonu'da ikamete memurum. Kastamonuluların misafiriyim. Belediye reisleri, beldenin reisleridir. Dışardan gelen misafirlere bakmak da belediyenin vazifeleri arasındadır. Bu paralarda tüyü bitmemiş yetimlerin hakkı vardır. Ben bu parayı alamam. Fakat kaldığım ev misafirhane kabul edilirse, ben de misafir olduğuma göre, bu paranın içinden sadece üç lirasını ödediğim kira bedeli olarak kabul edebilirim, Bahri Efendiyi mutemet yapalım, o bu işi takip eder, ev sahibine her ay üç lira kira bedelini götürüp verir.”

Yorganın altında mangalla ısınmaya çalışıyordu

Çaycı Emin Bey anlatıyor: Sabahları erkenden evine gidip sobasını yakardım. Yine böyle bir gün gitmiştim. Çok soğuk bir gündü; farkına varmadan sabah ezanından iki saat önce gitmiştim.

Seccadenin üzerinde ibadet ediyordu. Mum ışığında, seherin soğuğunda, hazin bir sesle dua ediyor, için için yalvarıyordu. Ben heyecan içerisinde tam bir buçuk saat ayakta bekledim.

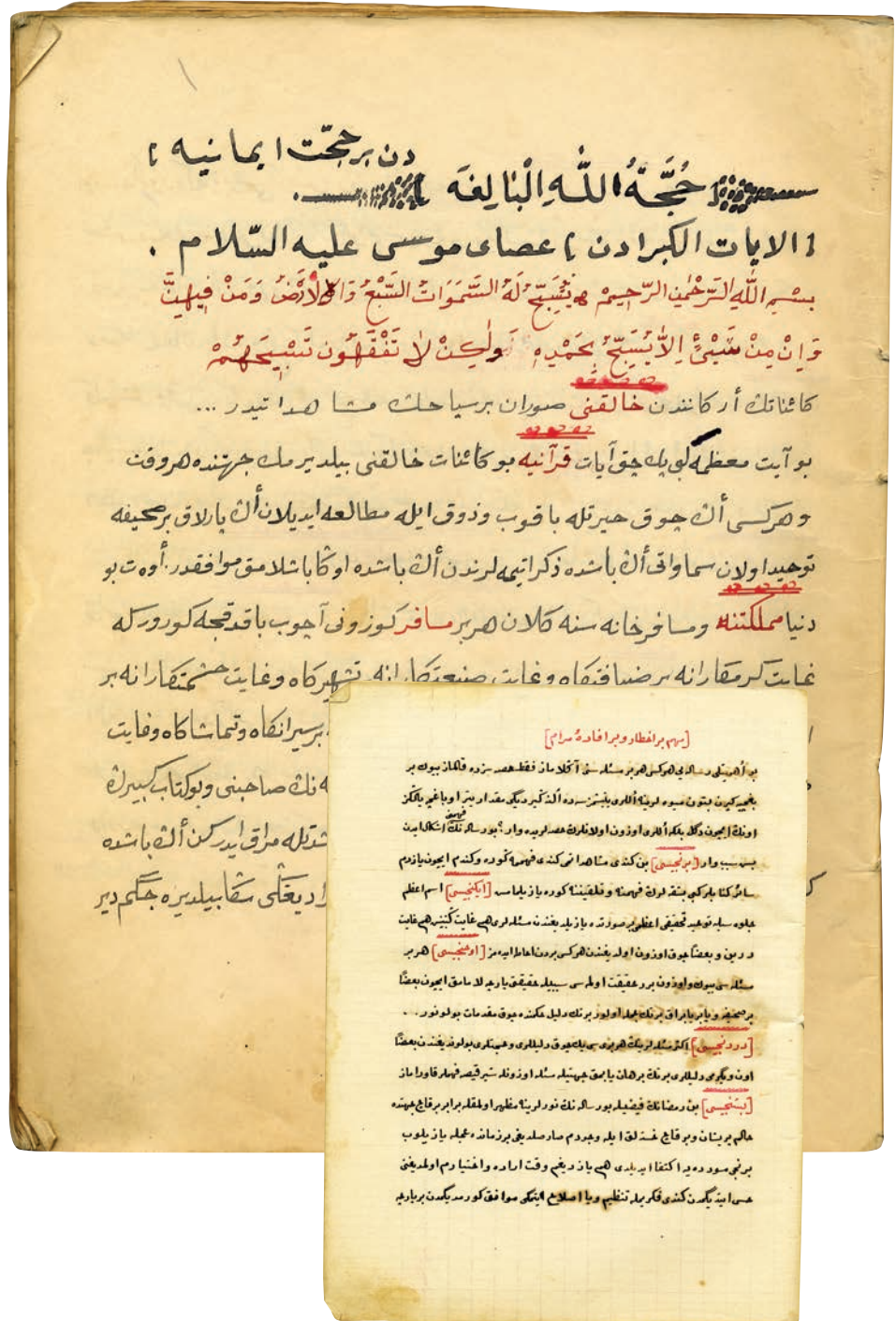
Bu ulvî halî titreyerek, ürpererek seyrettim. Nihayet ezan sesleri uzaklardan gelmeye başladı. Ama o zamanki malûm Türkçe ezan sesleri...

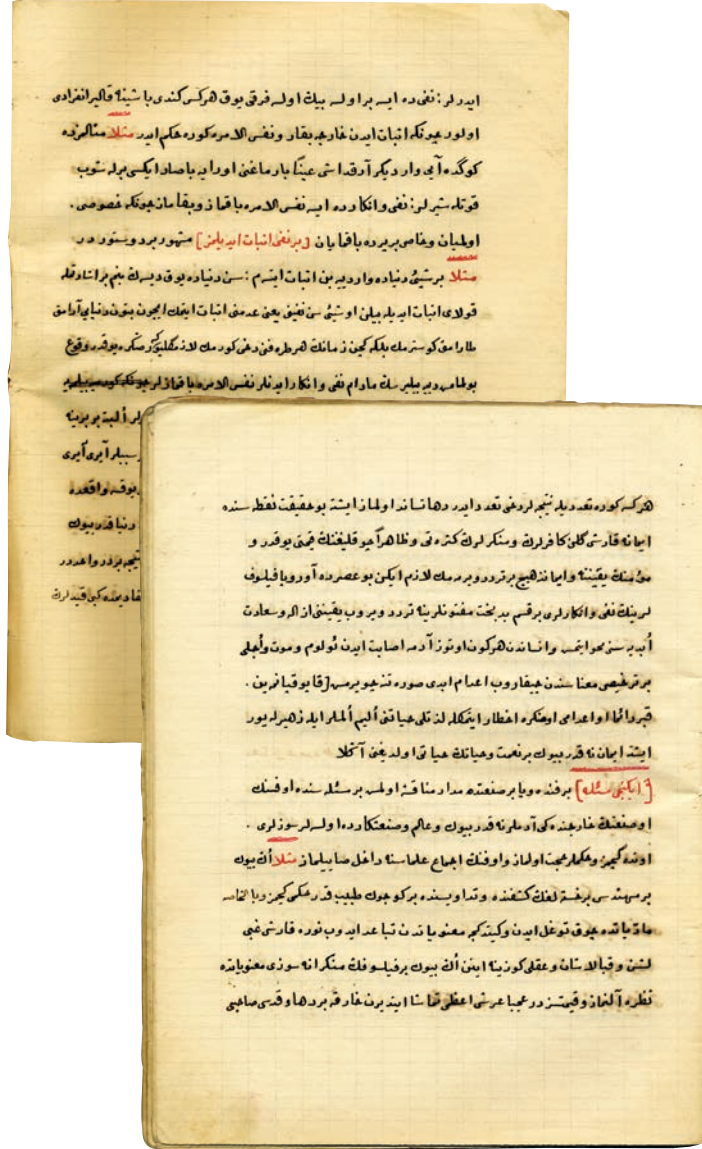
Dönüp bana dedi:

"Emin, sen çok büyük bir hatâ ettin! Kasem ederim, yemin ederim ki, benim bir vaktim vardır, o vakitte melâike de gelse, kat'î bir surette kabul etmem. Sen çok yanlış ettin. Bir daha böyle hareket etme, ezan okunmayınca gelme!" dedi. "Efendim affet, kusura bakma! Ay ışığı dolayısıyla vakti bilemedim. Erken gelmişim. Bir daha ezandan önce gelmem" dedim.

Kastamonu'nun kışı şiddetli geçirdi. Bazı günler odasındaki yer tahtalarının arasına kirağı yağmış gibi olurdu. Küçük bir sobası vardı. Odayı pek iyi ısıtmazdı. Bekçi ile bir mangal ve bir de tahta iskemle aldırılmış, yorganı iskemlenin üzerine atarak, içindeki mangalla bu şekilde ısınyordu. Komiser bir müddet sonra yine rahatsız etmeye başlamıştı. Bir gün odasını ararken, adam elini yorganın altına sokmuş. Adamın eli ateş dolu mangalın içine girmiş. Eli yanan komiser mahcup olmuş. Üstad kendisine demiş ki: "Senin ismin Hafız Nuri'dir, Risale-i Nur'un ismi de Nur'dur. Bu sana tokattır. Dikkat et, bir daha bana ilişme!"

Bediüzzaman Said Nursi talebeleri Mehmet Feyzi Efendi ve Çaycı Emin ile zaman zaman Karadağ'a çıktığında bu yolu kullanır, eserlerinin telif ve tashihlerini orada yapardı. Âyetü'l-Kübra isimli eserini de burada yazmıştı.

İnsanlığın kurtuluşu için hazin hazin yalvarıyordu

Salâhaddin Çelebi, Bediüzzaman ile ilk karşılaşmasını anlatıyor:

Kastamonu yakınlarında bir saatlik mesafede yürüyerek dağa çıktım.

Karadağ'da ufak bir tepenin zirvesinde bir ağacın altında beyazlar, giyinmiş bir zat namaz kılıyordu. İçimden 'Her halde bu zattır' dedim.

Selâm verdikten sonra, başı ile oturmamı işaret etti. Diz çöktüm, duasına 'Âmin' dedim. İnsanlığın ve İslâm dünyasının huzur ve

selâmeti, dünyevî ve uhrevî saadeti için hazin bir sada ile niyaz ediyordu. Bilâhare getirdiğim kitabı verdim. 'Sen hoş geldin kardeşim, bu risalenin tashihatını yapayım' dedi. Tashih işi yarım saat sürdü.

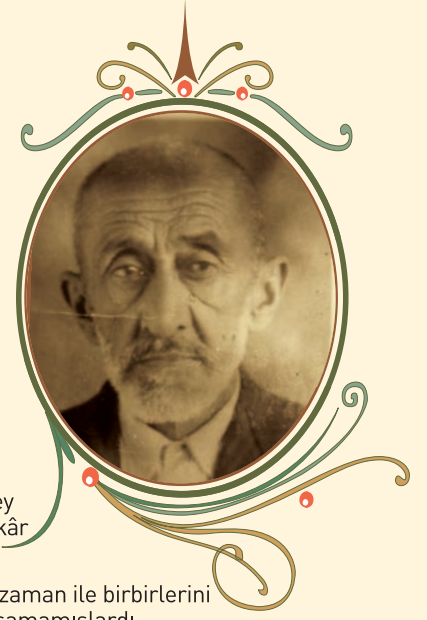
Bu esnada ilk defa gördüğüm Hoca Efendiye dikkat ediyordum. Dikkatle tashihat yapıyor, kelimedeki noksanlıkları harf ve noktalara kadar düzeltiyordu. 'Sen de yazı biliyor musun?' dedi. Bir cümle yazdırdı.

"Maşaallah... Keçeli güzel yazıyorsun, sana bir risale vereceğim, yazar mısın?" dedi. 'Memnuniyetle' deyince, birden dokuza kadar Küçük Sözler'i verdi. Yazacağıma ifade ettim. Babama da ayrıca 11. ve 12. Sözleri gönderdi. 'Eğer arzu ederse yazsın ve bana tashihe göndersin. Eserler aynen yazılmalıdır' dedi. Müsaade isteyerek huzurundan ayrıldım. İşte Nur Risalelerinin İnebolu'ya girişi böyle oldu.

Hilmi Erkal (1919 - 1960)

Mescit, türbe ve dergâhları tahrip eden o günkü Kastamonu Valisi Avni Doğan'ı öldürmeyi kafasına koymuşken, Bediüzzaman'ın kaldığı evin önünden geçtiği bir sırada Üstad onu çağırdı ve yazması için kendisine Tahmidiye duasını verdi. O gece duayı yazıp bitirdiğinde, Hilmi Bey artık karıncaya ayak basamayacak bir halde idi. O günden itibaren Hilmi Bey Risale-i Nur'ların sadık ve fedakâr bir hizmetkârı oldu.

Birgün Karadağ'da Bediüzzaman ile birbirlerini aradıkları halde bir türlü buluşamamışlardı. Karşılaştıklarında, Bediüzzaman Hilmi Bey'e "Kardeşim, sen nerelerdesin?" demişti. "İnsanın yemeğe, içmeye ihtiyacı olduğu gibi konuşmaya da, sohbeteye de ihtiyacı vardır."

Bediüzzaman'ın Dahiliye Vekili Hilmi Uran'a mektubundan: Hilmi Bey, talihin var. Ben hapiste ve burada iken hakkımda seni merhametsiz gördüm. Ne vakit hiddet ettim; bedduaya niyet ettim; Hilmi Bey namında benim bir kardeşim ve Nur'un has bir şakirdini her vakit hayırlı duamda ismiyle zikrettiğimden, sana bedduaya niyet ederken, bu hayırlı duaya mazhar Hilmi Bey ismi adeta şefaattçi oldu, beni men etti.

Hilmi, İhsan, Emin'in, Taşköprülü Sadık'ın mektupları beni çok mesrur eyledi. Hakikaten bu kardeşlerimiz, hapishanede dokuz ayda dokuz sene kadar hizmet-i Nuriyeyi yaparak Isparta kahramanlarıyla omuz omuza geldiler. Ben onların hem istirahatime, hem hapisteki arkadaşlarımızın ittifaqlarına ve yeni Nurların hizmetine tam çalışmalarını hiçbir vakit unutmayacağım. Cenab-ı Hak onlardan ve sizden ebeden razı olsun. Ben, hayalen, çok defa eski zamana ve Kastamonu'daki ve Barla'daki malûm yerlere ve seyrangâhlara şevkle gidiyorum. Oralarda oturup ağlıyorum. O enîslerimi hayalen görüyorum.

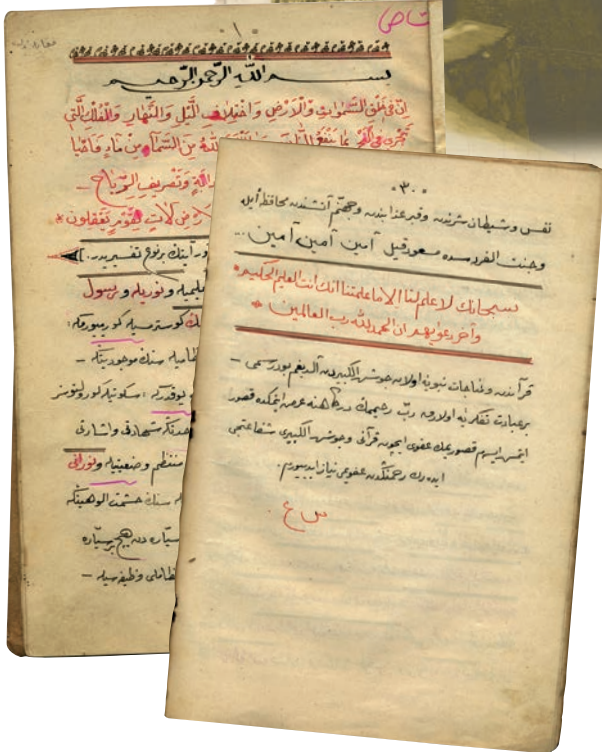
Hem, hapishanede hakikaten merdane ve fedakârane istirahatime çalışan ve on sene şahsıma hizmet kadar beni minnettar eden Taşköprülü Sadık ve Hilmi ve İhsan ne haldedirler? Ve o civarda, hususan İnebolu'daki kardeşlerimi unutamıyorum.

اخطار
[بوسائره ساجات] هي وبجوب وجودهم وحدت هي اهديت لهم بسنة وبوبيت هي عظمت قدرتهم وسعت رحمتهم عموبيت هاكيت هي اعاطت لهم شعول حكمت كبري أتك سرهم اساسات ايمانهم بي خارقا قبرا عبازا ايجزه فوق العاده برقطعت وغالصيت وبقينيت ابله انبات ايدرهمته اشاراتي وبالمخاصه آخرهه كمشد نلى اشاراتي فوق قولكيدر

Münacat Risalesi
Kastamonu
Kalesinde telif edildi.

Kastamonu Şuaları

Kâinat Seyyahının müşahedatından

Bu dünya memleketine ve misafirhanesine gelen herbir misafir, gözünü açıp baktıkça görür ki: Gayet keremkârâne bir ziyafetgâh ve gayet san'atkârane bir teşhîrgâh ve gayet haşmetkârâne bir ordugâh ve talimgâh ve gayet hayretkârâne ve şevk-engizâne bir seyrangâh ve temâşâgâh ve gayet mânidarâne ve hikmetperverâne bir mütalâagâh olan bu güzel misafirhanenin sahibini ve bu kitab-ı kebîrin müellifini ve bu muhteşem memleketin sultanını tanımak ve bilmek için şiddetle merak ederken, en başta göklerin nur yıldızıyla yazılan güzel yüzü görünür. “Bana bak, aradığını sana bildireceğim” der. O da bakar, görür ki . . .

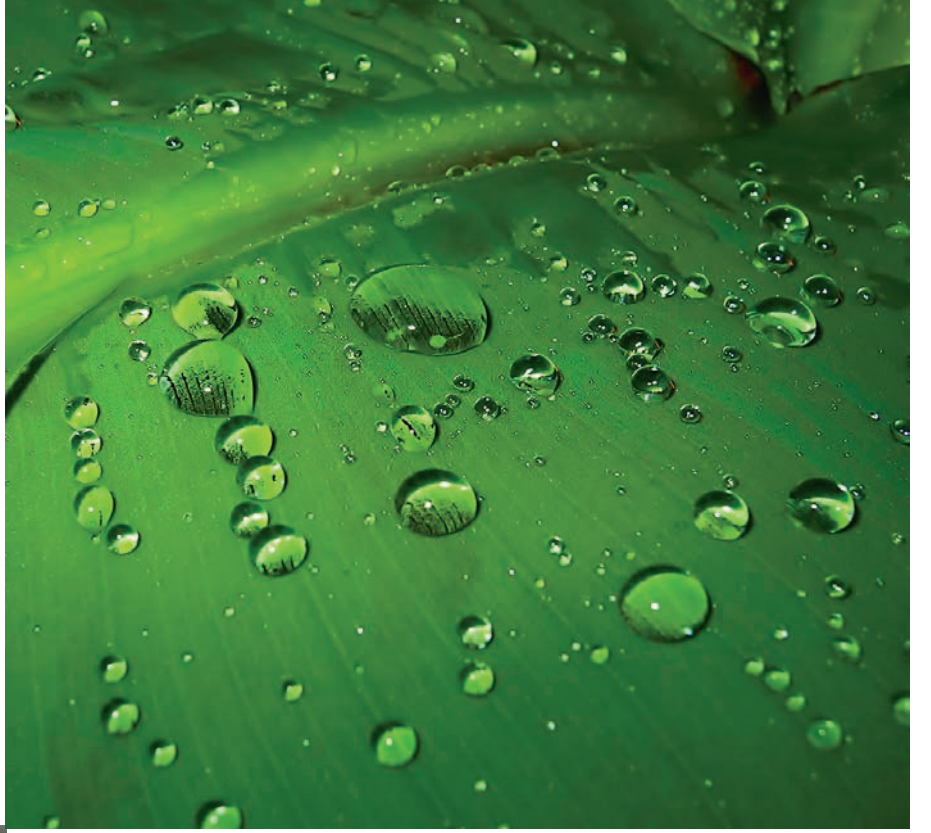

Sonra, dünyaya gelen o yolcu adama ve misafire, cevvi-sema denilen ve mahşer-i acâip olan feza, gürültüyle konuşarak bağıyor: “Bana bak, merakla aradığını ve seni buraya gönderini benimle bilebilir ve bulabilirsin” der. O misafir, onun ekşi, fakat merhametli yüzüne bakar; müthiş, fakat müjdeli gürültüsünü dinler, görür ki . . .

Sonra, o seyahat-i fikriyeye alışan o mütefekkir misafire, küre-i arz lisan-ı hâliyle diyor ki: “Gökte, fezada, havada ne geziyorsun? Gel, ben sana aradığını tanıttıracağım. Gördüğüm vazifelerime bak ve sayfalarımı oku.” O da bakar, görür ki . . .

Sonra yağmura bakar, görür ki: Yağmurun taneleri sayısınca menfaatler ve katreleri adedince Rahmânî cilveler ve reşhaları miktarınca hikmetler içinde bulunuyor. Hem o şirin ve lâtif ve mübarek katreler o kadar muntazam ve güzel halk ediliyor ki, hususan yaz mevsiminde gelen dolu o kadar mizan ve intizamla gönderiliyor ve iniyor ki, fırtınalarla çalkanan ve büyük şeyleri çarpıştıran şiddetli rüzgârlar, onların muvazene ve intizamlarını bozmuyor; katreleri birbirine çarpıp, birleştirip zararlı kütleler yapmıyor. Ve bunlar gibi çok hakîmâne işlerde ve bilhassa zîhayatta çalıştırılan basit ve câmid ve şuursuz müvellidülmâ ve müvellidülhumuza (hidrojen-oksijen) gibi iki basit maddeden tereküp eden bu su, yüz binlerle hikmetli ve şuurlu ve muhtelif hizmetlerde ve san'atlarda istihdam ediliyor. Demek bu tecessüm etmiş ayn-ı rahmet olan yağmur, ancak bir Rahmân-ı Rahîm hazine-i gaybiye-i rahmetinde yapıyor.

Sonra, seyahat-i fikriyede bulunan o meraklı ve terakki ile zevki ve şevki artan dünya yolcusu, bahar bahçesinden bir bahar kadar bir güldeste-i marifet ve iman alıp gelirken, hayvanat ve tuyûr âleminin kapısı, hakikat-bîn olan aklına ve marifet-âşinâ olan fikrine açıldı. Yüz bin ayrı ayrı seslerle ve çeşit çeşit dillerle onu içeriye çağırıyorlar, “Buyurun” dediler. O da girdi ve gördü ki...

Gözümüzle görüyoruz: Birisi var ki, bize, zemin yüzünü rahmetin binlerle hediyeleriyle doldurmuş, bir ziyafetgâh yapmış ve Rahmâniyetin yüz binlerle ayrı ayrı lezzetli taamları içinde dizilmiş bir sofraya etmiş.

Ve zemin içini rahîmiyet ve hakîmiyetin binlerle kıymetli ihsanlarını câmi bir mahzen yapmış.

Ve zemini, devr-i senevîsinde, bir ticaret gemisi hükmünde, her sene âlem-i gaybdan levazımat-ı insaniye ve hayatiyenin yüz bin çeşitlerinden en güzellerini içine alarak yüklenmiş bir nevi sefine veya şimendifer gibi ve her baharı ise, erzak ve elbisemizi taşıyan bir vagon hükmünde olarak bizlere gönderir, bizi gayet rahîmâne beslettirir.

Ve bütün o hediyelerden, o nimetlerden istifade etmemiz için bize de yüzlerle ve binlerle iştahlar, ihtiyaçlar, duygular, hissiyatlar, hisler vermiş.

Güya rahmet tarafından bu kâinat hadsiz antika ve acip ve kıymetli şeylerle tezyin edilmiş bir saraydır. Ve bütün o saraydaki hadsiz sandıkları ve menzilleri açacak anahtarlar insanın ellerine verilmiş ve bütün onlardan istifade ettirecek olan ihtiyaçlar, hissiyatlar insanın fitratına verilmiş..

Sonra, o dünya seyyahı kendi aklına dedi ki:

“Madem bu kâinatın mevcudatıyla Malikimi ve Hâlıkımı arıyorum; elbette herşeyden evvel bu mevcudatın en meşhuru ve a’dâsının tasdikiyle dahi en mükemmeli ve en büyük kumandanı ve en namdar hâkimi ve sözce en yükseği ve akalca en parlağı ve on dört asrı faziletiyle ve Kur’ân’ıyla ışıklandıran Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtu Vesselâmi ziyaret etmek ve aradığımı ondan sormak için Asr-ı Saadete beraber gitmeliyiz” diyerek, aklıyla beraber o asra girdi, gördü ki . . . ■

Kastamonu Şuaları

Üçüncü Şua

Kâinatı konuşturan bir münâcât

“Duânız olmasa Rabbim size niçin ehemmiyet versin?”

Böyle buyurdu Kur’ân. Ve insanın kıymetini, doğrudan doğruya duâsına bağladı.

Öyleyse, duâsı en güzel olan, Rabbi katında en kıymetli kimse demek olmalı:

Tıpkı Kâinat Seyyahı gibi.

Zira o, günlerden bir gün Kastamonu Kalesinde ellerini açıp da “Yâ İlâhî ve yâ Rabbî!” diye münâcâta başladığı zaman, bütün varlık âlemini arkasına almış, öyle yakarmıştı Rabbine.

Öyle bir yakarıştı ki o, göklerde ve yerde olan hiçbir şey o münâcâttan hariç kalmadı. Hepsi onunla beraber konuştu. Yabut o hepsinin adına konuştu. Göklerde ve yerde olanların hal dilleriyle anlatıp durduklarını, en güzel bir dile tercüme etti, öyle sundu Âlemlerin Rabbine.

Âlemlere, hep bir ağızdan “Âmin!” demek düştü.

Kâinat Seyyahının Kastamonu Kalesine çıktığı günlerden birinde, gökler ve yer dile geldi, bir münâcât oldu.

Kâinat Seyyahı o münâcâtın adını “Üçüncü Şua” koydu.

Kemiyete ehemmiyet verilmez. Sen o havalideki bir tek Âtîf’ı bulsan, yüzü bulmuş gibidir. Merak etme. Hem, mümkün olduğu kadar hariçten gelen küçük ilişmelere ehemmiyet verme. Fakat ihtiyatla, bu atâlet mevsimi ve gaflet zamanı ve derd-i maişet iptilâsı zamanında cüz’î bir iştigal de ehemmiyetlidir. Tevakkuf değil, muvaffakiyetsiz mağlûbiyet yok! Risale-i Nur’un her tarafta galibâne fütuhâtı var.

Risale-i Nur dünya işlerine âlet olamaz, dünya işlerine siper edilmez. Çünkü, ehemmiyetli bir ibadet-i tefekkürîye olduğu cihetle, dünyevî maksatlar onunla kasten istenilmez. İstenilse, ihlâs kırılır, o ehemmiyetli ibadet şekli değişir. Yani, çocuklar gibi, döğüstükleri vakit Kur’ân’ı başına siper eder. Başına gelen zarar Kur’ân’a geldiği gibi, Risale-i Nur, böyle muannid hasımlara karşı siper istimal edilmemeli.

Bu mübarek Ramazan-ı Şerifteki dualar, ihlâsı bulmak şartıyla, inşaallah makbuldür. Fakat maatteessüf, ekseriyetçe Risale-i Nur şakirtlerinin nazarlarını dünyaya çevirmek ve huzur-u kalbi bozmak için, bazı taarruzlar yüzünden o ihlâs, o huzur-u tam bir derece zedelenir. Merak etmeyiniz, herşeyi Cenab-ı Hakka havale edip öyle taarruzlara ehemmiyet vermeyin.

Yâ İlâhî ve yâ Rabbî,

Ben imanın gözüyle ve Kur'ân'ın talimiyle ve nuruyla ve Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâmin dersiyle ve ism-i Hakîmin göstermesiyle görüyorum ki, semâvâtta hiçbir deveran ve hareket yoktur ki, böyle intizamıyla Senin mevcudiyetine işaret ve delâlet etmesin.

Ve hiçbir ecrâm-ı semâviye yoktur ki, sükûtuyla, gürültüsüz vazife görerek direksiz durmalarıyla, Senin rubûbiyetine ve vahdetine şهادeti ve işareti olmasın.

Ve hiçbir yıldız yoktur ki, mevzun hilkatıyla, muntazam vaziyetiyle ve nuranî tebessümüyle ve bütün yıldızlara mümâselet ve müşâbehet sikkesiyle Senin haşmet-i ulûhiyetine ve vahdâniyetine işaret ve şهادette bulunmasın.

Ey Vâcibü'l-Vücûd, ey Vâhid-i Ehad,

Bu harika yıldızlar, bu acîp güneşler, aylar, Senin mülkünde, Senin semâvâtında, Senin emrinle ve kuvvetin ve kudretinle ve Senin idare ve tedbirinle teshir ve tanzim ve tavzif edilmişlerdir. Bütün o ecrâm-ı ulviye, kendilerini yaratan ve döndüren ve idare eden birtek Halîka tesbih ederler, tekbir ederler, lisan-ı hal ile Sübhânallah, Allahu Ekber derler. Ben dahi onların bütün tesbihatıyla Seni takdis ederim.

Ey Hâlık-ı Rahmân ve ey Rabb-i Rahîm,

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâmin talimiyle ve Kur'ân-ı Hakîminin dersiyle anladım:

Nasıl ki semâ ve feza ve arz ve deniz ve dağ, müştemilât ve mahlûklarıyla beraber Seni tanıyorlar ve tanıttırıyorlar. Öyle de, zemindeki bütün ağaç ve nebatat, yaprakları ve çiçekleri ve meyveleriyle Seni bedâhet derecesinde tanıttırıyorlar ve tanıyorlar. ■

Mehmet Feyzi Pamukçu (1912 - 1989)

Risale-i Nur'un âlim, fâzil ve velâyet ehli talebelerinden. Kastamonu'da Üstadın yakın hizmetinde bulunduktan başka Denizli ve Afyon hapislerinde Üstad ile birlikte idi. Kastamonu ve Emirdağ Lâhikalarında yer alan mektupları hep Çaycı Emin Bey ile birlikte imzalanmış. Bu iki zat iki ayrı cesette bir ruh gibi bulunmuşlar, üstadın hizmetinde.

Üstadın ifadesi ile "Risale-i Risalesinde Feyzi ile Emin ehemmiyetli mevki kazanmışlar." Mehmet Feyzi Ağabey'in çok güzel bir sakalı vardı ve Üstad "Senin sakalın benim sakalımdır" diye iltifat ederdi. Hatta "Bu sakalı kestirtmeyeceğim" buyurmuş, öyle de olmuştu—askerde bile.

Kendisinin Arapça ve Türkçe eserlerinin tamamını Üstada okumuş olmakla iftihar ederdi. Âsiye Hanımın getirdiği, Mevlânâ Halid Hazretlerinden intikal etmiş olan cübbeyi yıkayıp, suyunu kabristana dökmüştü. Bu cübbeyi Üstad zaman zaman talebelerine teberrüken giydirdi.

"Emin ile Feyzi'nin Üstadlarının garip vaziyetine ve Risale-i Nur'un acip ehemmiyetine delâlet eden bir sualleri ve Üstadlarının onlara ve emsallerine verdiği bir cevaptır.

Sual: "Âlem-i İslâmın mukadderatıyla ciddî alakadar olan bu Cihan Harbinin dehşetli zamanlarında elli gün kadar (şimdi yedi seneden geçti; aynı hal devam ediyor. Hem ne soruyor ve ne de merak eder) hergün hizmetinizde bulunan bizlerden bir defacık sormadınız. Acaba bu büyük hadiseden daha büyük diğer bir hakikat mi hükmediyor ki, bunu ehemmiyetten iskat ediyor? Yahut onunla meşgul olmanın bir zararı mı var?" diye Üstadımızdan sorduk. O da:

Lahika

(devamı arka sayfada)

Elcevap: . . . Şu zamanda herbir mü'min için, belki herkes için küre-i arz kadar bir bâkî tarla ve o tarla baştan başa bahçeler ve kasırlarla müzeyyen ebedî bir mülk almak veya o mülkü kaybetmek dâvâsı açılmış. Demek herbir tek adamın başına öyle bir dâvâ açılmış ki, eğer İngiliz, Alman kadar serveti ve kuvveti olsa ve aklı da varsa, yalnız o dâvâyı kazanmak için bütününü sarf edecek. Elbette bu dâvâyı kazanmadan evvel başka şeylere ehemmiyet veren, divanedir. Hattâ o dâvâ o derece tehlikeye düşmüş ki, bir ehl-i keşfin müşahedesıyla, bir yerde ecel elinden terhis tezkeresini alan kırk adamdan bir adam kazanabilmiş, otuz dokuzu kaybetmiş.”

(Çaycı Emin Beyin biyografisinde de geçtiği gibi, bu sual, Risale-i Nur'un önemli bahislerinden biri olan Meyve Risalesinin Dördüncü Meselesinin telifine vesile olmuştur.)

Mehmet Fezzi'nin müdafaasından: İddianame beni Üstadım Said Nursî'nin hem sır kâtibi, hem kendisiyle, hem Risale-i Nur'la şiddetli alâkalı, hem çok hizmet ettiğimi bahisle, bu hareketimi medâr-ı mes'uliyet saymış. Ben de buna karşı bütün kuvvetimle bu ithamı kabul edip iftihar ediyorum. Çünkü fitratımda ilme karşı gayet kuvvetli bir iştiyak var. Bir delili şudur ki: Denizli hadisesinde menzirim taharri edildiği vakit 580 adet mütenevvi kütüb-ü ilmiye ve Arabiye evimde bulunduğu resmen sabit olmuştur. Benim fakr-ı halimle ve gençliğimle ve lisan-ı Arabîde noksanîyetimle beraber bu zamanda binde bir şahısta bulunmayan bu mütenevvi 580 cilt kitabı bana toplattıran, fevkalâde bir talebelik şevki ve harika bir aşk-ı ilmîdir.

İşte bu fitrî istidatla, daima hakiki bir üstad arıyordum. Cenâb-ı Hakka hadsiz şükrolsun ki, uzakta aradığımı pek yakında elime verdi...”

Kastamonu Şuaları

Dördüncü Şua: Hasbiye Risalesi

“Allah bize yeter!”

“Allah bize yeter; ne güzel vekildir O!”

Yüzyıllardır bu âyet üzerine nice tefsirler yazıldı. Birbirinden güzel açıklamalar yapıldı. Her asır, bu âyetin hazinesinden nice mücevherler çıkardı.

Fakat Kâinat Seyyahının bu âyeti anlayışı hepsinden farklıydı.

Çünkü o, hayatın bütün çilelerini çekerek gelmişti buralara. Harp meydanları, düşman esareti, dost ezîyeti, hapisler, sürgünler, ihanetler, takipler, işkenceler gibi sıkıntıların yanı sıra, bir de dünyanın bütün dertlerini getirip ruhuna boşaltan bir şefkat hissine sahipti o.

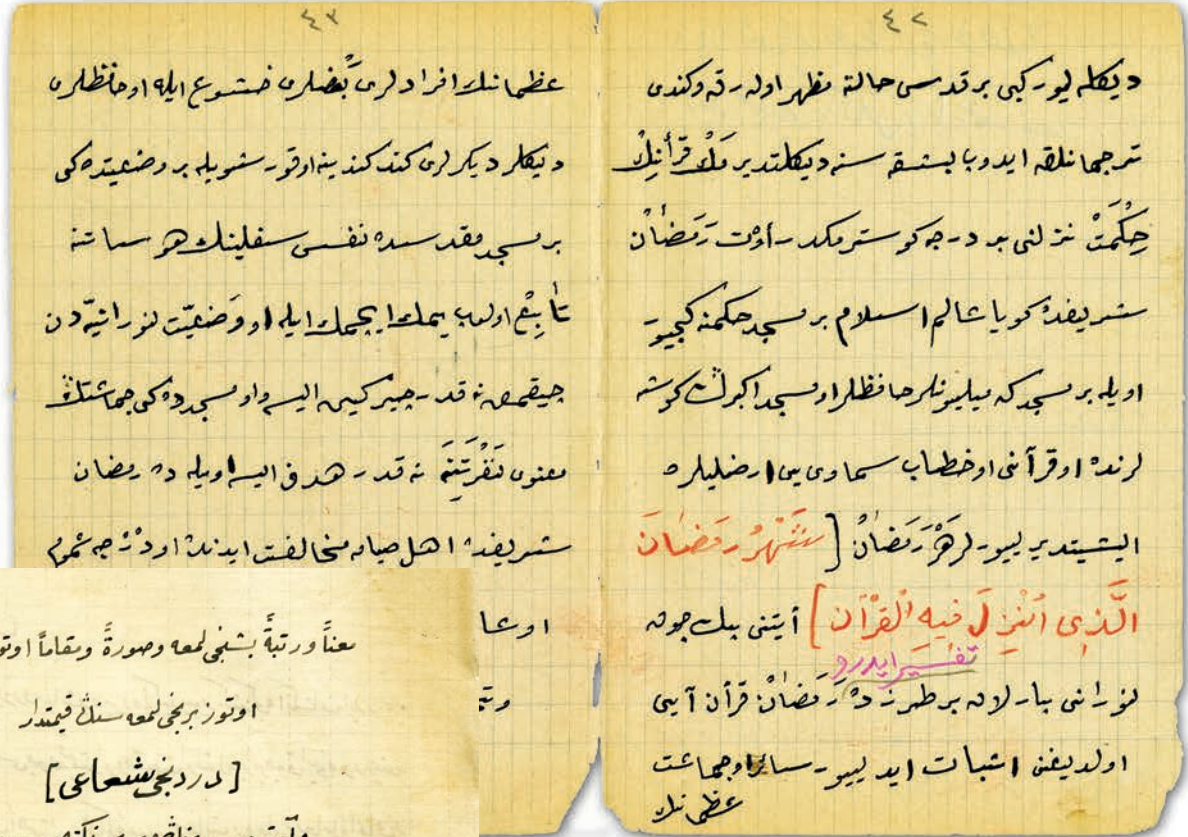
Bir çiçeğin soluşu, bir böceğin ölümü, bütün çiçeklerin ve bütün canlıların ıztıraplarını da ona bir arada yaşıtıyordu.

Öyle bir çaresizlik içindeyken, Kâinat Seyyahı, Kur'an eczahanesine yöneldi.

Bütün dertlerinin devâsı işte oradaydı.

O devâları, mertebeler halinde sundu bize. Altı ayrı mertebede, dünyanın her türlü sıkıntısına kâfi gelecek formülleri kaleme aldı.

Öyle ki, mertebelerin altıncısına erişen okuyucu, artık kâinatta güzelliğinden başka birşey görmez, bulmaz, bilmez, koklamaz olmuş; maddî ve manevî bütün duygu ve yetenekleriyle kâinatın her türlü güzelliklerini bütün incelikleriyle zevk edecek hale gelmiştir:

اورعا
وت

معنا ورتبة بشي لمعه وصوره وقاماً اوتوز برنجي مكتوبك
اوتوز برنجي لمعه سنك قيمتدار
[در دنجي ششعاي]
وايت حسيه نك مهم بر نكته سيدر
مؤلفي
سعيد النوسي

Nurun gelmesi elbette nuraniden ve vücud vermesi her halde mevcuttan ve ihsan ise gınâdan ve sehavet ise servetten ve talim ilimden gelmesi bedihî olduğu gibi, hüsun vermek dahi hasenden ve güzelleştirmek güzelden ve cemal vermek cemilden olabilir, başka

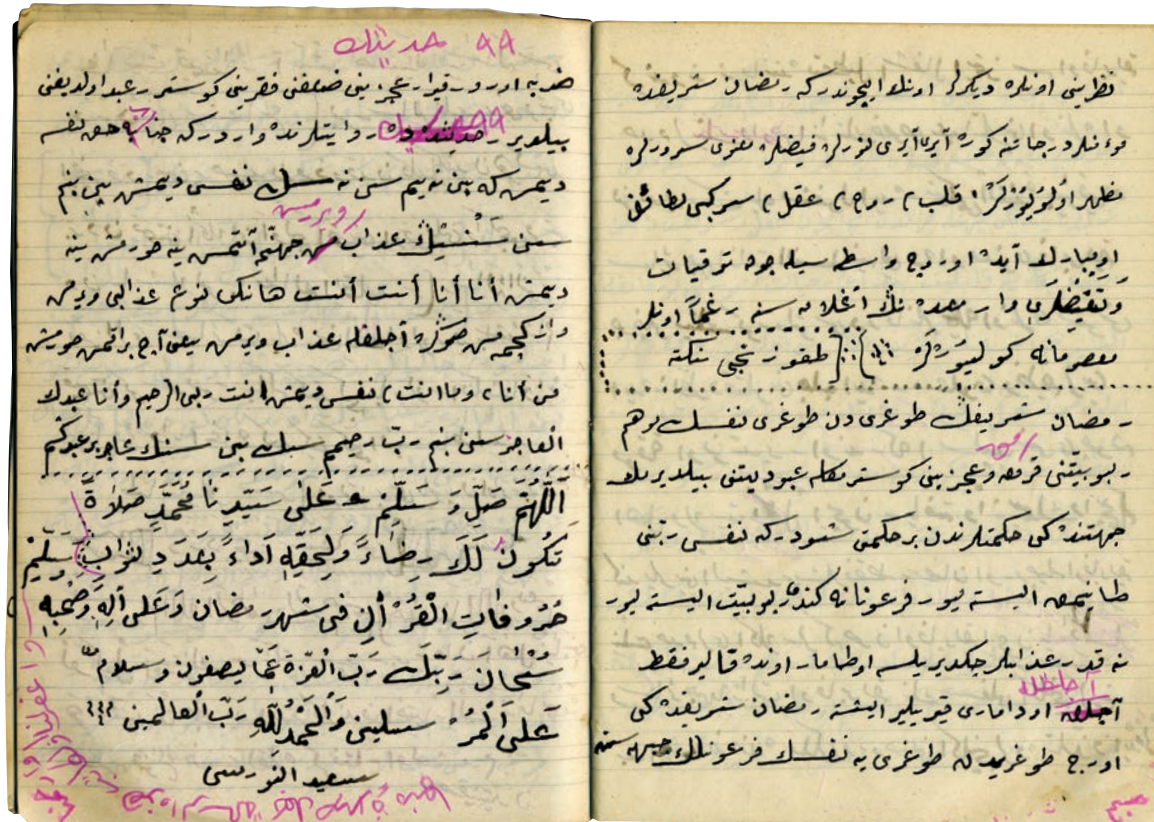
olamaz. İşte bu hakikate binaen iman ederiz ki, bu kâinatdaki görünen bütün güzellikler öyle bir güzelden geliyor ki, bu mütemâdiyen değişen ve tazelenen kâinat, bütün mevcudatıyla aynadarlık dilleriyle o güzelin cemâlini tavsif ve târif eder.

Nasıl ki ceset ruha dayanır, ayakta durur, hayatlanır; ve lâfız mânaya bakar, ona göre nurlanır; ve suret hakikata istinad eder, ondan kıymet alır. Aynen öyle de, bu maddî ve cismânî olan âlem-i şehadet dahi bir cesettir, bir lâfızdır, bir surettir; âlem-i gaybın perdesi arkasındaki esmâ-i İlâhiyeye dayanır, hayatlanır, istinad eder, canlanır, ona bakar, güzelleşir.

Malûmdur ki, herşeyin hüsnü kendine göredir; hem binler tarzda bulunur ve nevilerin ihtilafı gibi

güzellikleri de ayrı ayrıdır. Meselâ, gözle hissedilen bir güzellik, şehadet; ve şuûnât-ı zâtîyenin hüsnü ve cemâli ise, fâil ve müsemmâ ve mevsuf olan zâtının hüsnü ve cemâline ve mâhiyetinin kudsî kemâline ve hakikatının mukaddes güzelliğine bedahet derecede kat'î bir sûrette şehadet eder. Demek Sâni-i Zülcemâlin kendi Zât-ı Akdesine lâyık öyle hadsiz bir hüsn-ü cemâli var ki, bir gölgesi bütün mevcudâtı baştan başa güzelleştirmiş. Ve öyle münezzeh ve mukaddes bir güzelliği var ki, bir cilvesi kâinatı serbeser güzelleştirmiş ve bütün daire-i mümkinatı hüsnü ve cemâlî lem'alarıyla tezyin edip ışıklandırmış. ■

او چندی نکته بستر اهل تحقیق و اعماله

[و جود] غیر محمد - نوزد - [محمد] ستر محمد -
ظلمت - بستر غیر ایلگار کوزن لکار لذت تحلیل نیتیم
سند و جود دن ننتت است کارین و بستر فنا لقل
سرا و صیتر الملاحق و صیتر عدد - جمع اوله نفسی اهل
عقل و اهل قلبک بسو کلری انتقانه اینمنار کردیك
و جود ده کفر و انا نیت نفسیه نلس و جودی دخی و
[الجواب] کفر ایسه حقایقه ایمانیه بین انکار و نفی
اولد یقندن عدد - و انا نیت و جودی ایسه حقیق
تملك و آینه دار - لکن بیلمه مك و موحوی حقه
و سلگدن

بسلگدن ایلری کلد یکندن و جود کما - نکی و صود تن
المشهر بر عدد - با دلم بستر کوزن لکار ک منعی
و جود د - و بستر جیر کنلکار ک معدنی [عدد -]
آلبته و جود ک ائق قوتیلوی ائک لیوکسکی و ائق یار لایخی
و عدد دن ائق اوشانی اولان [واجب بر و جود و ازلوی
و ابدی بر و اله ائق قوتیلی و ائق لیوکسکی و ائق
یا - لانه و قصر - دن ائق اوشانه بر جمال ایستر
بلاک او یله بر جمال اولو - [کر نشه احاطه لی بر ضیانتک
لزوی کبی] واجب بر و جود دخی سرمدی بر جمال استلزام
اید - اوشک ایلله ایسیفه ویر - **بیتنا لا نود اخذنا**
ان نینا او اخطانا سبحانک لا علم لنا الا ما علمتنا انک
اللهم باسمک الاعظم و قفا
حافظ عبد الله خیریت
القران والايمان آیه

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Sizin, yani Nur fabrikasının sahibi ve mübarek cemaatin imamının Atabeş' den gelen mektupları bizi çok mesrur eyledi. Üç dört ay zarfında, üç dört köyde ümmîlerden elli adet kalem Risale-i Nur'u yazmaya muvaffak olmaları, elbette Ali'lerin ve Mustafa'ların şüphesiz harika bir keramet-i sadakatleridir. Kerametkârâne bu vâkıa, bu havalide Risale-i Nur şakirtlerini çok kuvvetle ümitlendirdi, ziyade şevk verdi. Size de ve o ümmî kâtiplere de yüz bin bârekâllah!

Ben size nispeten kardeşim; müşhidlik haddim değil. Üstad da değilim, belki ders arkadaşısım.

Ben sizin, kusurata karşı şefkatkârâne dua ve himmetlerinize muhtacım. Benden himmet beklemeniz değil, bana himmet etmenize istihkakım var. Cenab-ı Hakkın ihsan ve keremiyle sizlerle gayet kudsi ve gayet ehemmiyetli ve gayet kıymetli ve her ehl-i imana menfaatli bir hizmette taksimü'l-mesâi kaidesiyle iştirak etmişiz. Tesanüdümüzden hâsil olan bir şahs-ı mânevînin fevkalâde ehemmiyet ve kıymeti ve üstadlığı ve irşadı bize kâfidir.

Hem madem bu zamanda herşeyin fevkinde hizmet-i imaniye en ehemmiyetli bir vazifedir. Hem kemiyet ise, keyfiyete nispeten ehemmiyeti azdır. Hem muvakkat ve mütehavil siyaset âlemleri ebedî, daimî, sabit hidemat-ı imaniyeye nispeten ehemmiyetsizdir, mikyasa olamaz, medar da olamaz. Risale-i Nur'un talimatı dairesinde ve bizlere bahsettiği hizmet noktasında feyizli makamlara kanaat etmeliyiz.

Haddinden fazla fevkalâde hüsn-ü zan ve müfritane âlî makam vermek yerine, fevkalâde sadakat ve sebat ve müfritane irtibat ve ihlâs lâzımdır. Onda terakki etmeliyiz.

Risaleler vatan sathında

Nur işleyen fabrikalar

Risale-i Nur'ların telifinden sonraki en büyük problem, onların okuyuculara ulaştırılması idi. Zira Müellif bir, okuyucular ise binlerce idi. Risaleler birer ikişer telif ediliyor, Lâhika mektupları sürekli yazılıyor, bu arada Nurların müştakları da her geçen gün artıyordu. Eserlerin matbaa yoluyla serbestçe çoğaltılması, o günler için hayallerden dahi geçmeyen bir lüks olduğuna göre, geriye tek bir yol kalıyordu:

Eserleri tek tek elle yazarak çoğaltmak.

Veya başka bir tabirle, iğne ile kuyu kazmak...

Gerçekten de, iğneler, ne kuyular kazdı yıllar boyunca!

Bir değil, on değil, yüz değil, binlerce evde kalemler geceli gündüzlü çalıştı—hem de sürekli polis ve jandarma takibi altında.

Eserler yazıldı, elden ele dolaştırıldı, okuyacak olanlara ulaştırıldı.

Köylüsüyle, esnafıyla, hocasıyla, efesiyle, çocuğuyla, yaşlısıyla, kadınıyla, erkeğiyle binlerce mütevazi insan, tarihte bir benzeri daha görülmemiş bir teşebbüse hep birlikte imza attı. Sıradan evler matbaaya dönüştü; içinde Risaleler çoğaltıldı. Hem de yazılanların hepsi birer sanat eseri idi. Kâtipler, yazdıklarını renkli mürekkeplerle özenerek yazıyor, rengârenk desenlerle süsleyip ciltliyordu.

Barla, Eğirdir, Atabey, Sav, İslâmköy, Bedre, İlema, Kuleönü, Çobanisa başta olmak üzere, Isparta'nın pek çok yeri, Risale-i Nur'ların üretim merkezi haline geldi. Bunlardan Sav Köyünde beş altı haneden başka bütün evlere Risale-i Nur girmiş, 1000 evde geceli gündüzlü Risale yazılır olmuştur. Bediüzzaman bu köye "Medrese-i Nuriye" adını verdi.

Bu muhteşem sistemin öncü kahramanlarından Hafız Ali ile Tahirî Mutlu'nun içinde bulunduğu gruba ise Bediüzzaman "Nur Fabrikası" diyor, Hüsrev Altınbaşak'ın grubunu da "Gül Fabrikası" olarak adlandırıyor. Bir de, Büyük Ruhlu Küçük Ali'nin içinde bulunduğu Kuleönü grubu vardı ki, o da Lâhikalarda "Mübarekler Heyeti" olarak anılıyordu.

Sistemin kilit noktalarından birinde de Nur Santralı, yahut Nur İskele Memuru Sabri Efendi vardı. Barla'da telif edilen eserler ve yazılan mektuplar önce Bedre İmamı Santral Sabri'ye gider, orada, tevzi edileceği merkezler sayısınca çoğaltıldıktan sonra Nur postacıları ile buralara gönderilirdi. Buralarda Nur talebeleri tarafından büyük bir gizlilik içinde ve her an yakalanma tehlikesi altında çoğaltılan eserler, daha sonra Anadolu'nun dört bir köşesine gizlice gönderilir ve yeni bir eserin yolunu dört gözle bekleyen müştak Nur talebelerine ulaştırılırdı. Bu dönemde 600 bin nüsha Risalenin elle yazılarak Anadolu'ya dağıtıldığı hesaplanıyor.■

Biz yazarken Üstad çay ikram ederdi

Tahsin Aydın anlatıyor: Çok yazı yazdık. Bazan tashih işlerinde çalışırdım. Bazan kendi söyler, biz de yazardık. Çalışırken bize çay ikram ederdi. Üstadın evi tahtaydı. Bazan evindeki bir deliğin ağzına fare gelirdi. "Bak, yemek istiyor" diye, ne yiyorsa, ondan bir parça da farenin deliğinin yanına kordu, fare onları yedi. Ne yerse fareye de illâ ikram ederdi, "Bu bana ders veriyor" derdi.

Ahmet Nazif Çelebi (1891 - 1964)

Bediüzzaman'ı ilk kez 1908 yılında Üstad İnebolu'ya geldiğinde görmüş, senelerce muhabbetini gönlünde taşıymıştı. Üstad 1938 senesinde Kastamonu'ya sürgüne gönderildiğinde ziyaretine ve hizmetine koşan ilklerden biri de Ahmed Nazif idi. Böylece on yıl boyunca ısrarla yaptığı duâ makbul olmuştu: "Mürşid-i kâmil ihсан buyur." Afyon ve Denizli hapislerinde Üstada refakat ederken yanında oğlu Salâhaddin de vardı.

Bir mektubunda Bediüzzaman'ı nasıl tanıdığını şöyle anlatmaktadır:

On seneden beri Cenab-ı Rabbü'l-Âlemîn Hazretlerinden niyazımda, dâima beş vakit dualarımda, "Yâ Rab, bana bir mürşid-i kâmil ihسان buyur" niyazında iken, bundan üç sene evvel, yani Hicrî 1357 ve Milâdî 1938 senesinde, İnebolu'da bir kahvede, Kastamonulu bir zavallı sarhoşun sitayişle bahsettiği bir zâtın Kastamonu'da mevcudiyeti ve menfi olarak bulunduğunu işittim. Dikkat ettim ve tahkik ve tamik ettim. Anladım ki, otuz senedir kalbimde saklı olarak taşıdığım o zamanki Said-i Kürdî olduğunu hissettiğimden, her tehlikeyi göze alarak ziyaret edip mübarek ellerini öpmek lâzım ve şart olduğunu bildim. Ve ziyaretimde, Eski Said'in ism-i mübarekleri Bediüzzaman Said Nursî ve Risale-i Nur'un müellifi ve sahibi olarak buldum. Kemâl-i aşk ve ihlâsla sarıldım. Ve benim yegâne mürşidim ve rehberim ve büyük üstadım o Risale-i Nur'dur dedim. Ve bana bu hadsiz ihسانatı hidayet ve inayet buyuran Cenab-ı Hakka, Kur'an-ı Hakîm'in harfleri adedince şükrederek, "Elhamdülillâh, hâzâ min fadli Rabbî" dedim.

Üstadin yorumu: Evet, bazı ehl-i velâyetin ileride talebesi olacak zatlar, daha dünyaya gelmeden, hiss-i kablelvukuun inkişafıyla kerâmetkârâne keşfettikleri gibi, Risale-i Nur'un talebelerinin mühimlerinden birkaç zat dahi, çok zaman evvel, bir hiss-i kablelvuku ile, ileride Said ile alâkadar bir surette bir Nura hizmet edeceğini hissetmişler. İşte, onların birisi de Nazif tir.

Nur Fabrikası sahibi Hafız Ali'nin yazdıklarından örnekler.

“Bin kalemlî kâtip”

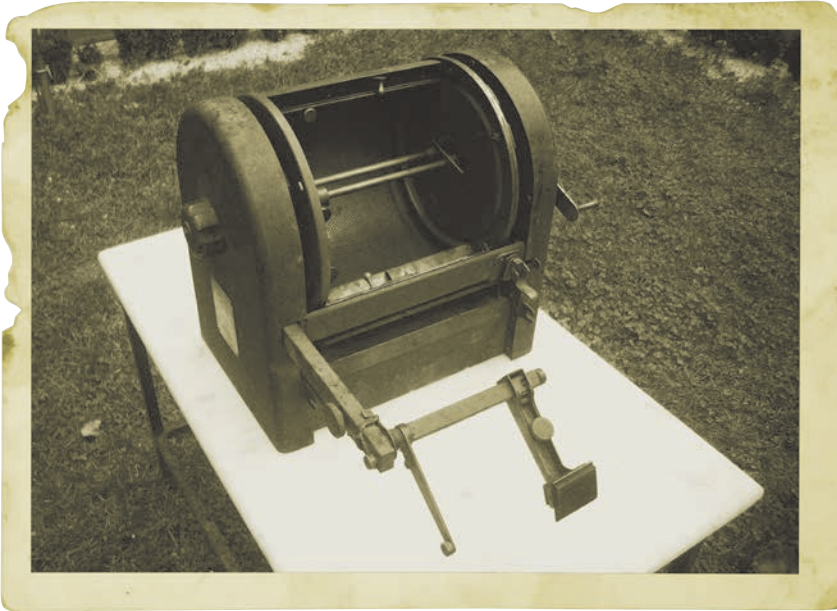
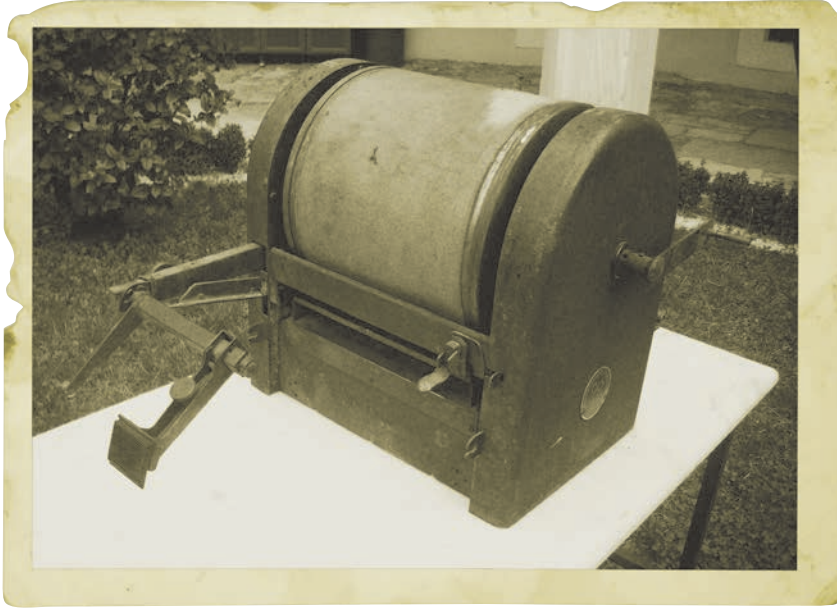
Ahmet Nazif ile oğlu Salâhaddin Çelebi tarafından İstanbul'dan İnebolu'ya getirilen ilk teksir makinesi. Bu makinenin gelişini, Bediüzzaman Said Nursî, “Sekiz yüz sayfayı bin beş yüz nüshaya ve bir milyon sayfalara çıkaran o makine, elbette gaybdan imdadımıza gelmiş Nurcu ve bin kalemlî bir kâtiptir” sözleriyle alkışladı ve Çelebi'lerin teksirle çoğalttıkları Risalenin arkasına şu duayı yazdı:

“Yâ Rabbi! Bir kalemlî beş yüz nüsha yazan Nazif Çelebi ve mübarek yardımcılarını Cennetü'l-Firdevs'te mesud kıl.”

Teksir makinesinin Risale-i Nur hizmetinde bir çığır açmış olmasını, Bediüzzaman, birçok mektubunda daha şükranla yad eder:

“İnâyet-i İlâhiye imdada yetişti, kalemleri teksir makinesi olan Medresetü'z-Zehrâ şakirtlerinin ellerine yeni çıkan teksir makinesini verdi. Birden, Nurun kıymettar mecmualarından her tanesi, bir kalemlî beş yüz nüsha meydana geldi. Fütuhata başlamaları, o sıkıntılı hayatı bana sevdirdi, ‘Hadsiz şükür olsun’ dedirtti.”

“Kahraman Nazif'in ve hakikaten Nazif ruhunda ve sadakatinde kendi arkadaşlarının makine ile ve sair cihette Nura hizmetleri, bu memleketi cidden minnettâr edecek bir vaziyettedirler. Cenab-ı Hak, onları muvaffak eylesin. Âmin. Hususan makinelerinin mahsulâtı hem zinetli, hem açık, hem sıhhatli olmasından, büyük bir muvaffakiyettir. Cenab-ı Hak, Nazif'e çok Salâhaddin'ler, İbrahim'ler vermiş.”

Ahmet Nazif Çelebi'nin torunu, Salâhaddin Çelebi'nin oğlu Ahmet Nuri Çelebi tarafından Kastamonu Yılları Sergisinde teşhir edilmek üzere getirilen teksir makinesi.

Salâhaddin Çelebi (1913 - 1977)

Nazif Çelebi'nin oğlu olan ve Risale-i Nurlara uzun yıllar fedakârane hizmet eden Salâhaddin Çelebi, ilk ziyaretinde Bediüzzaman'ı Karadağ'ın bir tepesinde namaz kılarken buldu. Tanışmalarının ardından Üstad kendisine yazması için Küçük Sözler'i verdi. "Eserler aynen yazılmalıdır" diyerek babasına da 11 ve 12. Sözler'i gönderdi. Bundan böyle bu bahtiyar baba oğul hayatlarının sonuna kadar hizmetinde bulundular. Teksir makinesini İstanbul'da görür görmez alıp İnebolu'ya getirmesiyle Risale-i Nur'un neşrinde bir çığır açıldı.

"Salâhaddin'in mektubu"

Salâhaddin'in pek uzun ve on mektup kadar beni memnun eden ve sadakatine ve sebatına bu fırtınalar hiç tesir etmediğini ve daima bir Abdurrahman hükmünde bulunduğunu ve o havalideki kardeşlerimiz fütursuz çalıştıklarını bildiren mektubunu aldım, mâşaallah dedim. Baba ve oğlu Isparta kahramanları gibi sarsılmıyorlar.

Keçeli Salâhaddin, tam bir Abdurrahman'dır; kahramanlıkta babasından geri kalmak istemiyor.

Kardeşlerim, Salâhaddin'in yazısına göre, o havalide dahi *Asâ-yı Musa* mecmuası çok faaliyettedir, fütuhat yapıyor. Demek o tarafta o çok ehemmiyetli vazife-i Nuriyeyi yapıyor. Yüz bin elhamdülillâh, yazanlara da yüz maşaallah, barekâllah!

Salâhaddin'in mektubu, birkaç cihette ehemmiyetlidir. Amerika âlimleri, elbette *Asâ-yı Musa* risalesine lâkayt kalmayacaklar. Eğer dini, din için seven kısmının ellerine geçse, fütuhat yapar. Yoksa, bazı enaniyetli hocalarımız gibi, kıskançlık damarıyla neşrine ve tercivine çalışmaları meşkuktur. Her neyse, inayet-i ilâhiyeye havaledir.

Bediüzzaman Hazretlerinin Eskişehir hapsinde ve daha sonraki Kastamonu ikametinde de bu sistem hiç aksamadan, hattâ daha da geliştirilerek devam etti. Öyle ki, yıllarca evinden çıkmaksızın Risale yazanlar, bin tane nüshayı tek başına istinsah edenler görüldü. Kastamonu yıllarında, bu merkezlere İnebolu ve Taşköprü de eklendi. Hattâ, İnebolu'dan Salâhaddin Çelebi, bir İstanbul seyahatinde gördüğü teksir makinesini satın alıp getirince, hizmette bir şahlanış yaşandı. Bu makine, Bediüzzaman'ın tabiriyle “Nurcu ve bin kalemlı bir kâtip” idi ve mumlu kâğıda bir kere yazılan bir sayfayı bin nüshaya kadar çoğaltıyordu.

Teksir makinesi daha sonra Isparta'da da Nur hizmetine girdi. Tahirî Mutlu'nun İstanbul'dan getirdiği bir makine Sav'da İbrahim Gül'ün evinde faaliyete geçti. İbrahim Gül, hanımı ile beraber üç odalı evinin bir odasına çekilmiş, geri kalan iki odayı teksir hizmetine tahsis etmişti. Burada Tahirî Mutlu ile Ali İhsan Tola gece gündüz çalışır, geceleri de köyden gizlice toplanan yirmi otuz kadar kişi teksir makinesinden çıkan sayfaları toplayıp harmanlama işine yardım eder ve bu hummâlî faaliyet sabaha kadar böylece sürüp giderdi. ■

Nazif'e bin bârekâllah, bin mâşaallah! İkinci bir Hüsrev, İnebolu ikinci bir Isparta olduğunu isbat ediyor.

Bu havalide, hakikaten ümidimin fevkinde, Risale-i Nur talebelerinden iki kahraman yetiştiler: baba, oğul, Ahmed Nazif, Salâhaddin. Bu iki zat Risale-i Nur'un neşrinde iki yüz adam kadar çalıştıklarını görüyoruz. Ezcümle birisi, yani oğlu Kars'ta durup hem Van'a, hem Erzurum'a, hem Konya'ya, hem buralara—size leffen gönderdiğim mektup gibi—muhaberelele tesirli bir surette çalışıyor; tam bir Abdurrahman'dır.

Kahraman Nazif'in ve hakikaten Nazif ruhunda ve sadakatinde kendi arkadaşlarının makine ile ve sair cihette Nura hizmetleri, bu memleketi cidden minnettar edecek bir vaziyettedirler. Cenab-ı Hak, onları muvaffak eylesin. Âmin. Hususan makinelerinin mahsulatı hem zinetli, hem açık, hem sıhhatli olmasından, büyük bir muvaffakiyettir. Cenab-ı Hak, Nazif'e çok Selâhaddin'ler, İbrahim'ler vermiş.

Bediüzzaman'ın
"Bin Kalemli Nur Talebesi" iltifatına mazhar teksir makinesi
ile çoğaltılan risaleler.

Gül Fabrikası sahibi

Hüsrev Altınbaşak (1899 - 1977)

Bediüzzaman'ın önde gelen talebelerinden. Isparta'da dünyaya geldi. Kurtuluş Savaşına katıldı. 1931 yılında Bediüzzaman Hazretleri ile tanıştıktan sonra bütün hayatını Risale-i Nur hizmetine vakfetti. Bediüzzaman ile birlikte Eskişehir, Denizli ve Afyon'da hapis yattı. Pek güzel ve okunaklı hattı ile Risale-i Nur'ların yazılmasında büyük hizmetleri geçti. Risalelerin yazım ve neşri için yıllarca büyük bir dirayet, gayret ve cesaretle faaliyet gösteren muhteşem bir organizasyon içinde Üstadın "Gül Fabrikası" olarak isimlendirdiği ekibin başında idi. Bediüzzaman'ın en büyük gayelerinden biri olan tevafuklu Kur'an'ı yazdı. Bediüzzaman'ın vefatından sonra da birçok kereler yargılanarak hapis yattı. Lâhikalarda kendisinin birçok mektubu bulunduğu gibi, Bediüzzaman da eserlerinin ve mektuplarının pek çok yerinde Hüsrev Altınbaşak'tan söz etmekte ve onu Risale-i Nur talebelerine nümune göstermektedir.

Hüsrev Altınbaşak'tan Üstadına

Sevgili, muhterem Üstadım, kıymetli Üstadım,

Bekir Ağayla gönderdiğiniz mektuptan duyduğum süruru tarif etmek, benim gibi âciz bir talebenin ne lisanı ve ne de kaleminin haddi değildir. Sevincimden mektubunuzu takbil ediyor, ruhum sizinle yaşadığı halde, cismen uzak olduğumuzdan ağlıyordum. Zaman oluyor ki, gözlerimden dökülen yaşları yazı yazmak veyahut risaleleri okumakla teskin edebiliyordum. Zaman oluyor, kalbim mütemadiyen ağlıyor, ah sevgili Üstadım.

Risale-i Nur'un küçük ve mâsum şakirtlerinin elli altmış talebesinin ve kırk elli ümmî mübarek ihtiyarların ve kıymettar üstadlarının yazdıkları tevafuklu ve şirin nüshaları bize göndermişler.

O parçaları yedi cilt içinde cem ettik. Bu mübarek ümmî ihtiyarların kırk sene sonra Risale-i Nur hatırı için her işe tercihan yazıya başlamaları ve mâsum çocukların, Risale-i Nur'dan ders aldıkları ve yazdıkları risalelerin bir kısmıdır. Onların bu zamanda bu ciddî çalışmaları gösteriyor ki, Risale-i Nur'da öyle mânevî zevk ve cazibedar bir nur var ki, mekteplerde çocukları okumaya şevkle sevk etmek için icat ettikleri her nevi eğlence ve teşviklere galebe edecek bir lezzet, bir sürur, bir şevk Risale-i Nur veriyor ki, çocuklar ve ümmî ihtiyarlar böyle hareket ediyorlar.

Sakin, sakın, dünya cereyanları, hususan siyaset cereyanları ve bilhassa harice bakan cereyanlar sizi tefrikaya atmasın. Karşınızda ittihad etmiş dalâlet firkalarına karşı perişan etmesin.

Bu zamanda siyaset, kalbleri ifsad eder ve asabî ruhları azap içinde bırakır. Selâmet-i kalb ve istirahat-i ruh isteyen adam, siyaseti bırakmalı.

Ben tahmin ediyorum ki, bütün küre-i arzın bu yangınında ve fırtınalarında selâmet-i kalbini ve istirahat-ı ruhunu muhafaza eden ve kurtaran yalnız hakikî ehl-i iman ve ehl-i tevekkül ve rızadır. Bunların içinde de en ziyade kendini kurtaranlar, Risale-i Nur'un dairesine sadakatle girenlerdir.

Bir mektup, bir önerge

Kalemler durmak, kâtipler dinlenmek bilmiyor. Yazıyor, yazıyorlar. Hem de memlekette kâğıt bırakmamacasına! Kastamonu yıllarında yazdığı bir mektubunda, Bediüzzaman, Risale-i Nur talebeleri hesabına bir iftihar vesilesi olan bu konuya temas ediyor:

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bu defa Sabri ve Hâfız Ali'nin mektupları, Risale-i Nur'un fevkalâde bir kerametini ve harika kuvvetini gösteriyor. Medrese-i Nuriyenin çalışkan ve gayyûr talebeleri birkaç gün zarfında, Hâfız Mehmet'in zâyi olan kitaplarına mukabil umumunun yazılmasını ve ona verilmesini taahhüt edinmelerine, bu havalideki şakirtleri fevkalâde mesrur eyledi. Hâfız Ali'nin tahkikatına gelenlerin, mağazalarda kâğıt kalmadı. Risale-i Nur "şakirtleri kâğıdı bitirdiler" diye demeleri ve Mehmet Zühdü'nün kitapları kendine iade edilmeleri, Risale-i Nur şakirtlerini müfthirane teşci ve teşvik eden bir hadisedir.

Aradan yıllar geçiyor. Bazıları, Risale-i Nur talebelerinin bu kadar kâğıdı nasıl bulabildiklerine hâlâ akıl erdirememiş. 1 Mayıs 1958 tarihli *Cumhuriyet* gazetesinin haberine göre, bu büyük memleket meselesi, araştırılmak üzere Meclis gündemine taşınıyor:

Bir matbaada bastırılmış olan ve Risale-i Nur Külliyyatından bulunan "Mektubat" da tetkik için savcılığa verilen kitaplar arasında bulunmaktadır.

Diğer taraftan söylendiğine göre, Nurcuların kitab neşriyatı bilhassa son bir yıl içinde artırmıştır ve satışlar daha ziyade bazı illerimizde fazlaca yapılmaktadır ve gene Nurcuların bizzat kendi iddialarına göre, Saidi Nursî müridlerinin yekûnu gün geçtikçe artmaktadır.

Bu arada gene bazı şark illerimizde, Nurcuların Ankara'da ele geçirilenlere benzer beyannameleri yahut teksir ettirilmiş mektupları dağıttıkları ancak, bu beyanname

ve mektuplarda vicdan ve toplanma hürriyeti kanununun açık bıraktığı kapılardan istifadeye çalışıldığı söylenmektedir.

Batı zihniyetinin kabulünü bu mektuplarla aykırı gören Nurcular, meselenin bugün B.M.M.'de milletvekilleri arasında bahis konusu edildiği haber alınmıştır. Milletvekillerinin bir kısmı, hâdisle ilgili ilgilendiği mektupların bilhassa orta Anadolu'dan doğuya dağıtıldığı tahmininde bulunmuşlardır. Bu

şekildeki hareketlerin kökünün 25-30 sene eveline dayandığı söylenmektedir. Ancak bütün bunlar tahminlere müsteniddir. Doğru olup olmadıkları çok titizlikle yapılan tahkikat sonunda anlaşılacaktır.

C.H.P. meclis grubunda da, teselsül eden mevzii hâdiselerin bugün üzerinde durulmuştur. Partinin milletvekilleri basılmakta olan kitap ve risaleler için ne şekilde kâğıt temin olunduğu meselesinin bir önerge ile sorulmasına karar vermişlerdir. ■

Altıncı Mesele

“Allah’ı anlatan fenleri dinleyin”

Çünkü bunlar, Risale-i Nur’dan aldıkları iman-ı tahkikî derslerinin nuruyla ve gözüyle, herşeyde rahmet-i İlâhiyenin izini, özünü, yüzünü görüp herşeyde kemâl-i hikmetini, cemâl-i adaletini müşahede ettiklerinden, kemâl-i teslimiyet ve rızayla, rububiyet-i İlâhiyenin icraatından olan musibetlere karşı teslimiyetle, gülerек karşılıyorlar, rıza gösteriyorlar. Ve merhamet-i İlâhiyeden daha ileri şefkatlerini sürmüyorlar ki, elem ve azap çeksinler.

İşte buna binaen, değil yalnız hayat-ı uhreviyenin, belki dünyadaki hayatın dahi saadet ve lezzetini isteyenler, hadsiz tecrübeleriyle, Risale-i Nur’un imanî ve Kur’ânî derslerinde bulabilirler ve buluyorlar.

Aziz, sıddık, mübarek kardeşlerim, Cenab-ı Hakka hadsiz şükrediyorum ki, bu acıp zamanda, sizin gibi hâlis, muhlis, mahviyetli, fedakâr kardeşleri bize ihsan eylemiş.

Bu defa Hüsrev’in, Hafız Ali’nin, Hafız Mustafa’nın, Küçük Ali’nin birbirine hitaben yazdıkları dört mektuplarını okudum. En derin kalbimde bir sürur, bir hiss-i şükran, bir memnuniyet hissettim. Bu çok kıymetli kardeşlerimin ne derece âli himmet ve yüksek ruhu, Risale-i Nur hizmetinde ne derece fedakâr olduklarını anladım. Ve Risale-i Nur böyle kuvvetli ve hâlis ellere tevdi edildiğinden, bize kat’î kanaat verdi ki, Risale-i Nur mağlûp olmayacak. Bu kuvvetli tesanüt onu daima yaşattırıp parlattırarak.

“Kastamonu’da lise talebelerinden bir kısmı yanıma geldiler. ‘Bize Hâlîkımızı tanıttır; muallimlerimiz Allah’tan bahsetmiyorlar’ dediler.”

Bediüzzaman’ı ilk ziyaretlerinden birinde bu sualiyle bir risalenin telifine vesile olan Abdullah Yeğin, daha sonra onun yakın talebeleri arasına girecek, hattâ Üstadın vasiyetnamesinde adı geçen birkaç kişiden birisi olacaktı.

O gün, o suale, Üstad “Siz muallimleri değil, fenleri dinleyin” diye cevap verdi. Ve herbir fennin kendisine has lisaniyla Allah’ı nasıl anlattığını gösterdi.

Meselâ, nasıl ki mükemmel bir eczahane ki, her kavanozunda harika ve hassas mizanlarla alınmış hayattar macunlar ve tiryaklar var; şüphesiz gayet maharetli ve kimyager ve hakîm bir eczacıyı gösterir.

“Bize Hâlîkımızı tanıttır; muallimlerimiz Allah’tan bahsetmiyorlar” diyen Abdullah Yeğin ve Mustafa Oruç’un Bediüzzaman’ı ziyaret ettikleri 1941 yılına ait fotoğraf.

Öyle de, küre-i arz eczahanesinde bulunan dört yüz bin çeşit nebatat ve hayvanat kavanozlarındaki zîhayat macunlar ve tiryaklar cihetiyle bu çarşıdaki eczahanedен ne derece ziyade mükemmel ve büyük olması nispetinde, okuduğunuz fenn-i tıp mikyasıyla, küre-i arz eczahane-i kübrasının eczacısı olan Hakîm-i Zülcelâli, hatta kör gözlere de gösterir, tanıtır.

Bu minval üzere sürüp giden bir dersin sonunda, Abdullah Yeğın ve arkadaşları, “Hadsiz şükür olsun

Rabbimize ki, tam kudsi ve ayn-ı hakikat bir ders aldık” dediler.

Daha sonra bu ders Meyve Risalesinin Altıncı Meselesi olarak kaleme alındı.

O gün bu gündür, bu ders, Abdullah Yeğın gibi nice gençlerin dünyalarını iman nuruyla aydınlatmaya devam ediyor.

Mustafa Oruç
(Ramazanoğlu)
(1926-2009)

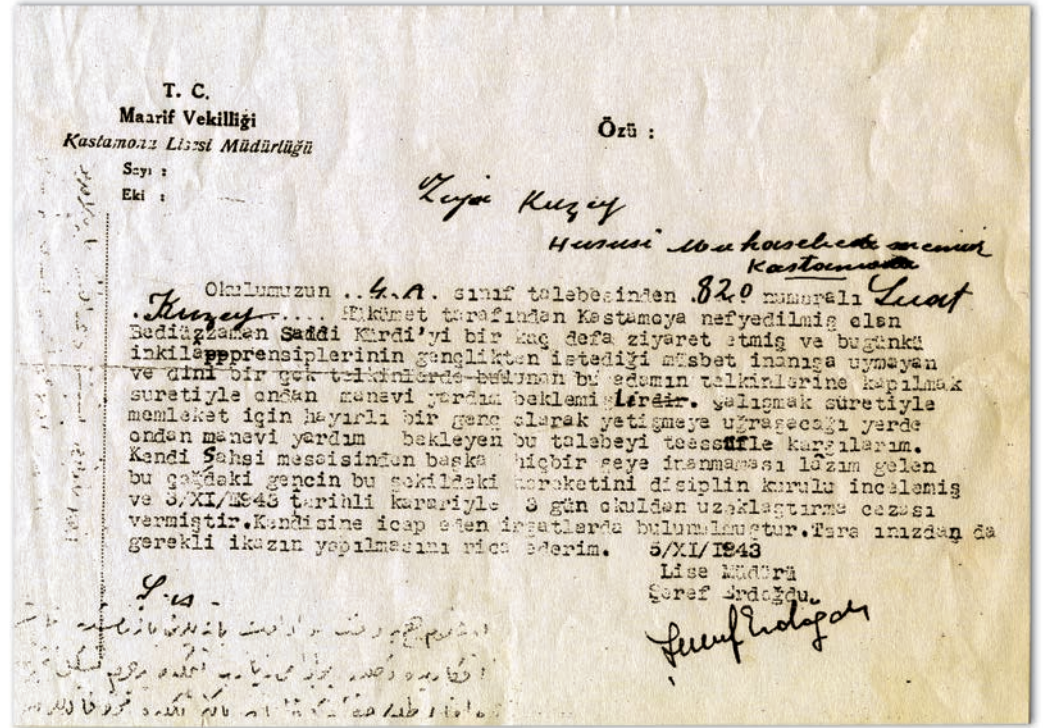

Bu da Kastamonu Lisesinden iki gencin altmış küsur sene sonraki hallerini gösteren bir resim. Üstada “Muallimlerimiz Allah’tan bahsetmiyor; bize Hâlıkımızı tanıtır” diyerek Altıncı Meselenin telifine vesile olan gençlerden Rifat Sarıoğlu ile Abdullah Yeğın.

Bu kadar fırtınalı hadiseler içinde Risale-i Nur'u muattal bırakmadınız, söndürmediniz; belki öyle parlattınız ki, bizi de ışıklandırıp gayrete getirdiniz. Ve bilhassa bahar mevsiminde, umumî gaflette ve derd-i maişetin verdiği dehşetli belâ içinde böyle kemâl-i şevk ve gayretle Risale-i Nur'a çalışmak, hakikaten bir inâyet-i İlâhiyedir. Sizleri bütün ruhumuzla tebrik ediyoruz. Ve kalemlerini bizim hesabımıza çalıştırmaya karar veren altı müttehid, kahraman bir ruh, altı ceset ve altı yeni Said yerinde ve yirmi bir kardeşimi, yirmi bir Abdurrahman ve Abdülmecid yerinde kabul ediyorum. Cenab-ı Hak, o kalemlerin siyah nur olan mürekkeplerini, hadis-i sahihin nassıyla, herbir dirhemini, yüz dirhem şehid kanı kıymetinde yevm-i haşır ve mizanda defter-i hasenatlarına ilâve eylesin. Âmin.

Bugünlerde mânevî bir muhaverede bir sual ve cevabı dinledim. Size bir kısa hülâsasını beyan edeyim. Biri dedi: Risale-i Nur'un iman ve tevhid için büyük taahşidatları ve küllî techizatları gittikçe çoğalıyor. Ve en muannid bir dinsizi susturmak için yüzde birisi kâfi iken, neden bu derecede hararetle daha yeni taahşidat yapıyor?

“Hiçbir şeye inanmaması lâzım gelirken...”

Kastamonu'daki ikameti sırasında Bediüzzaman'ı ziyaret eden bir lise öğrencisine disiplin kurulunun verdiği ceza, Kastamonu Lisesi Müdürü Şeref Erdoğan imzasıyla, öğrenci velisine şöyle bildiriliyor: “Okulumuzun 4 A sınıf talebelerinden 820 numaralı Suat Kuzey, hükümet tarafından Kastamonu'ya nefyedilmiş olan Bediüzzaman Saidi Kürdi'yi bir kaç defa ziyaret etmiş ve bugünkü inkılâp prensiplerinin gençlikten istediği müsbet inanışa uymayan ve dini bir çok telkinlerde bulunan bu adamın telkinlerine kapılmak suretiyle ondan manevi yardım beklemiştir. Çalışmak suretiyle memleket için hayırlı bir genç olarak yetişmeye uğraşacağı yerde ondan manevi yardım bekleyen bu talebeyi teessüfle karşılarım. Kendi şahsi mesaisinden başka hiçbir şeye inanmaması lâzım gelen bu çağdaki gencin bu şekildeki hareketini disiplin kurulu incelemiş ve 3/XI/1943 tarihli kararıyla 3 gün okuldan uzaklaştırma cezası vermiştir. Kendisine icap eden irşatlarda bulunulmuştur. Tarafınızdan da gerekli ikazın yapılmasını rica ederim.”

“Ben Cennete gidiyorum”

Hasan Kurt anlatıyor:

Tekrir hizmeti çok şükür herhangi bir baskın olmadan tamamlandı. Mübarek ev sahibi İbrahim Gül bu arada hastalandı, yatağa düştü. Akşamdan evine ziyarete gittim; ıztırabından kafasını iki yana döndürüp duruyordu.

Sabahleyin bir de baktım, Üstad, Hüsrev Ağabeyi de alarak İbrahim Gül’ü ziyarete gelmiş. Hüsrev Ağabey o zamana kadar hiç dışarı çıkmamıştı, hep yazıyla meşguldü; bana “İbrahim’i çağır gel” dedi.

İbrahim Ağabeye “Üstad Hazretleri Hüsrev Ağabeyi de alıp gelmiş” deyince, “Nee, nerde?” dedi. İçeri girdim; vücuduna adeta can gelmişti. Kollarından tuttum; sanki benden ileride gidiyordu. Arabanın yanına varınca Üstad ile aralarında şu konuşma geçti:

“İbrahim Gül!”

“Buyur Üstadım!”

“Senin siman ne diyor, biliyor musun?”

“Üstadımız, biz ne biliyorduk ki? Hep sen öğrettin.”

“Senin siman, ‘Ben Cennete gidiyorum, ben Cennete gidiyorum’ diyor.”

Sonra “Otur bakayım” dedi, yanına oturttu.

“Kardeşim İbrahim Gül! Bu tehlikeli zamanda, kelleyi koltuğuna koymuşçasına her fedakârlığa göğüs gerdin. İhlâsının neticesi, bir sayfamız dahi zayi olmadı. Baskın da olmadı, hiçbir zayıat görmedik. Senin evinden semâya kadar nur dikildi. Cenab-ı Hak sana Cennette köşkler hazırladı. Kimsenin yapamadığı hizmeti sen yaptın.”

Hüsrev Ağabey ağlıyor, o ağlıyor, ben ağlıyordum. Sonra “Hemen götür kardeşim. Yatsın, istirahatine baksın” dedi.

Bir Pazartesi günü bu görüşme oldu. Diğer Pazartesi günü toprağa düştü mübarek.

Abdullah Yeğın (1924 -)

Meyve Risalesinden Altıncı Meselenin yazılmasına sebep olan bu soruyu, arkadaşlarıyla beraber sormuştu: ‘Muallimlerimiz Allah’tan bahsetmiyor; bize Hâlıkımızı tanıttır.’ Ortaokul ikinci sınıfta iken Üstadı ziyaret etti. Bu ziyareti nedeni ile okulda disiplin kuruluna verildiği gibi Emniyette sorguya çekildi. Dil Tarih Coğrafya Fakültesi son sınıfta iken okulu bırakıp hizmetine girme niyeti ile yanına gittiği Üstad tarafından Urfa’ya hizmet etmek üzere gönderildi. Üstadın vefatına kadar burada kaldı. Bediüzzaman’ın vasiyetinde ismi geçen hizmetkârlarından. *Yeni Lügat* adlı eserin sahibi.

Risalelerde Abdullah Yeğın

Bu vasiyetname benden sonra bâki kalan tayınat içinde de konulsun, tâ ki bazı insafsız insanlar “Bu Said günde beş on kuruşla yaşadığı ve kimseden para almadığı halde şimdiki mirası yüzer lira görünüyor, nerede buldu?” dememek için bu hakikati izhar etmek münasip olur.

Şimdi mânevî evlâtlarım, fedakâr hizmetkârlarım olan Zübeyir, Ceylân, Sungur, Bayram, Hüsnu, Abdullah, Mustafa gibi ve has ve hâlis Nurun kahramanları olan Hüsrev ve Nazif, Tahirî, Mustafa Gül gibi zatların nezaretinde o düsturumun muhafaza edilmesini vasiyet ediyorum.

Hutbe-i Şâmiye namında matbu Arabî risaleyi, Arabî bilmediğimiz için Üstadımızdan rica ettik ki, bize bir-iki gün ders ver. Birkaç gün zarfında söylediği dersin takririni kaleme aldık. Üstadımız dersi verdiği vakit, bazı cümlelerini zihnimizde tam yerleştirmek için tekrar ederdi. Âhirdeki temsil ve hikâyeyi izahlı bulduğumuzdan, en evvel onları üniversitelilerin ve dindar meb’usların nazarlarına göstermemizin sebebi: Üstadımız derse başladığı vakit “Eski zamanda şimendiferde mektepli o iki muallim yerine sizleri; ve bana şeriatın hakkındaki sual soran kırk beş sene evvelki meb’uslar yerine, şimdiki hakikî dindar meb’usları kabul ve tasavvur edip öylece konuşuyorum” dediği için, biz de ehl-i maarif ve dindar mebuslara, berâ-yı mâlûmat bu dersimizi gösteriyoruz. Sonra isterlerse Hutbe-i Şâmiye’den bütün dersimizi göstereceğiz. Münasip görülse neşir de edeceğiz. Âlem-i İslâmdaki siyaset-i İslâmiyeye dair Üstadımızdan bir ders almak isterdik. Halbuki otuz beş seneden beri siyaseti terk ettiğinden Eski Said’in siyaset-i İslâmiyeye temas eden bu Hutbe-i Şâmiye tercümesi Eski Said hesabına bir derstir.

Tahirî, Zübeyir, Bayram, Ceylân, Sungur, Abdullah, Ziya, Sadık, Salih, Hüsnu, Hamza

Ona cevaben dediler:

Risale-i Nur, yalnız bir cüz'î tahribatı, bir küçük haneyi tamir etmiyor; belki küllî bir tahribatı ve İslâmiyeti içine alan dağlar büyüklüğünde taşları bulunan bir muhit kaleyi tamir ediyor.

Ve yalnız hususî bir kalbi ve has bir vicdanı islahaya çalışmıyor; belki bin seneden beri tedarik ve teraküm edilen müfsit âletlerle dehşetli rahnelenen kalb-i umumî ve efkâr-ı âmmeyi ve umumun, bâhusus avâm-ı mü'minînin istinadgâhları olan İslâmî esaslar ve cereyanlar ve şeâirler kırılmasıyla, bozulmaya yüz tutan vicdan-ı umumîyi Kur'ân'ın i'câzıyla o geniş yaralarını, Kur'ân'ın ve imanın ilâçlarıyla tedavi etmeye çalışıyor.

Elbette böyle küllî ve dehşetli rahnelere ve yaralara hakkalyakîn derecesinde ve dağlar kuvvetinde hüccetler, cihazlar ve bin tiryak hâsiyetinde mücerrep ilâçlar, hadsiz edviyeler bulunmak gerektir ki, bu zamanda, Kur'ân-ı Mucizü'l-Beyânın i'câz-ı mânevîsinden çıkan Risale-i Nur, o vazifeyi görmekle beraber, imanın hadsiz mertebelerinde terakkiyat ve inkişafata medardır, diyerek uzun bir mükâleme cereyan etti. Ben de tamamen işittim, hadsiz şükrettim. Kısa kesiyorum.

Bu zamanda merakla radyo vasıtasıyla ciddi alâkadarâne küre-i arzdeki boğuşmalara merak edip bakanlar, dikkat edenler, maddî ve manevî pek çok zararları vardır. Ya aklını dağıtır, mânevî bir divane olur; ya kalbini dağıtır, manevî bir dinsiz olur; ya fikrini dağıtır, mânevî bir ecnebî olur.

Deli Şükrü'nün Dehâsı

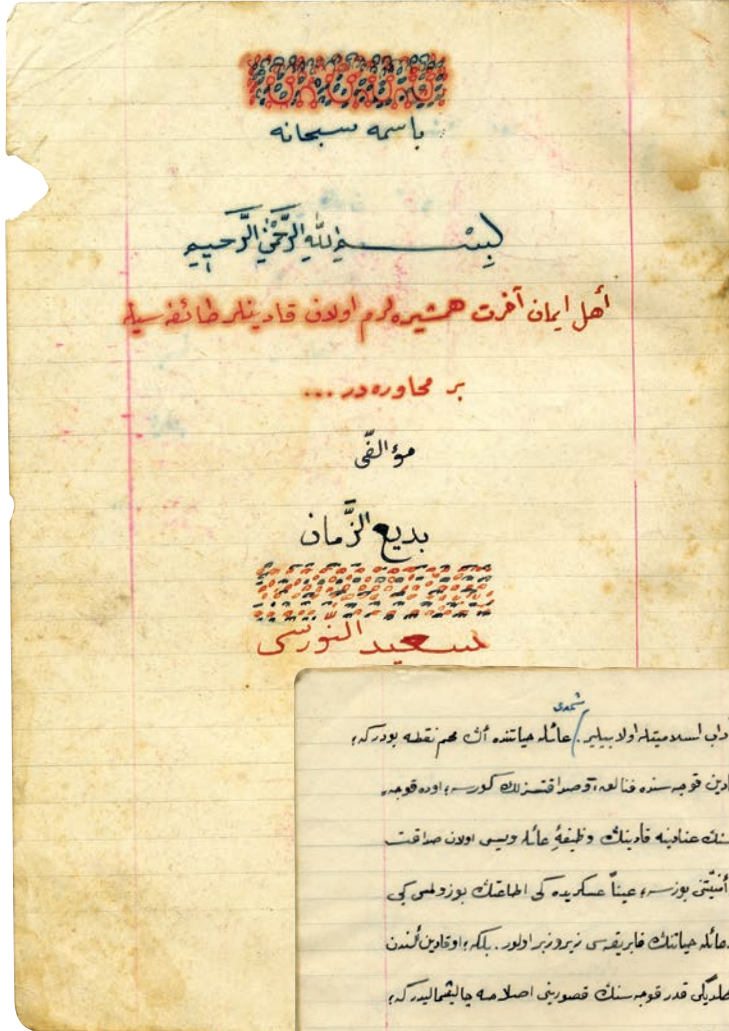
Ali İhsan Tola anlatıyor:

1951-52 yıllarıydı... Tahirî Ağabeyle Sav'da teksir yapıyorduk. Bir tane yatak vardı, ona Tahirî Ağabey yatıyordu. Onun dışında bir kıl kilim vardı, onun üzerine de ben yatıyordum. Sav'da böylece bir sene neşriyatta beraber çalıştık. Evinde teksir yaptığımız İbrahim'in kimsesi yoktu, kendi halindeydi. Değirmenin varislerindendi. Evi değirmenin yanında idi.

O zaman Sav'da bir Efe Şükrü vardı, bir de Deli Şükrü... Deli Şükrü'nün adı deliydi, işi deliliğe vuruyordu. Kafasında değişik bir külâh, üzerini iki okka kir kaplamış, takkenin aslıyla yamanın adedini bilemezsin. Sırtındaki elbise hakeza... Ayağındaki şalvar öyle. Ayağının çorabı yırtılmış, çarık bir metre arkadan geliyor.

Akşam namazı oldu mu Deli Şükrü gelir, "Gidecek bir şey var mı?" der. Çıkardığımız teksir kâğıtlarını sandıklara yerleştirir. Üzerine elma mı koyacak, armut mu, ne koyacaksa... Eşekle kar altında Isparta'ya götürür. Deli Şükrü'nün bir de acayip bir hanımı vardı, bağırır çağırırdı. Deli Şükrü gelir, sessizce doldurur, karlı yola girer. "Deh, deh" gider. Kimse nereye gidiyorsun demez. Teksirleri çıkarır koyar, gelirken de onun yerine kâğıt getirir.

Hüsrev Ağabey teksir olacak kâğıdın aslını mumlu kâğıda yazardı. O kâğıdı evinden almak da bir meseleydi. Çünkü Hüsrev Ağabeyin kapısında polis beklerdi. Sırtında yamalı torbayla Deli Şükrü gider, Hüsrev Ağabeye selam verir, "Fukaraya bir şey verir misiniz?" der. Kimse inanmaz, yapamaz dersin. Hüsrev Ağabey de "Torbanı ver de koyuvereyim be adam" der. Torbanın altına mumlu kâğıdı yerleştirir, üzerine de yiyecek... Deli Şükrü boynunu büker, "Allah kabul etsin" der. Böylece yazılan yazıyı alır getirir. Bu hizmeti falan diplomalı, falan rütbeli yapamazdı. O rütbeleri aynı dakikada söker, altını üstüne getirirler. Ama ondan kimse ümit etmez. O gün paşa oydu.

Isparta'da telif ediyen, Kastamonu'da el yazısıyla çoğaltılan Tesettür Risalesi.

Mustafa Oruç (Ramazanoğlu) (1926 - 2009)

Ortaokulda iken Abdullah Yeğîn vasıtasıyla Bediüzzaman'ı tanıdı. İstanbul Tıp Fakültesinde öğrenci iken Afyon hapsinde yattı.

Hakikaten merhum Hasan Feyzi gibi az zamanda çok hizmet eden ve Nurlara karşı pek çok ciddî alâkadar olan Mustafa Osman'ın, hizmetinin makbuliyetine bir delil olarak, Hasan Feyzi'nin ve onun ruhlarında ve sadakatlerinde iki muallim olan Ahmed Fuad ve Mustafa Sungur ve iki yüksek talebe olan Mustafa Oruç ve Rahmi'yi bulması ve Risale-i Nur'un o kuvvetli ellerle hizmetine çalışması, o havalı için büyük bir saadettir.

Mustafa Oruç'la muallim Ahmed Fuad gibi zatların bu sırada tesirli bir surette hizmet-i Nuriyeye geçmeleri, Denizli kahramanı Hasan Feyzi'nin vefat acısını bir derece izale ediyorlar.

*Yâkup Cemal'in Denizli Nurcularu
namına güzel bayram tebriki beni çok
sevindirdi. Müttehassirâne ve müştâkane
hayalen beni Denizli'de gezdirdi.*

Denizli Günleri

İkinci büyük tevkifat ve Denizli hapsi

İmanlar parlıyor, bir dâvâ yüceliyor

KASTAMONU yılları, bir yandan yeni eserlerin telifini, bir yandan da Risale-i Nur'un yurt sathına yayılışını gördü. Fakat bu durum, o günkü yönetim için tahammül edilebilecek birşey değildi. Devletin bütün imkânları, Bediüzzaman ile etrafındakileri bertaraf etmek için seferber edildi. Yıllar boyunca evler ve işyerleri tekrar tekrar arandı, insanlar karakollarda falakalara çekildi. Lâkin hükûmet hangi tedbiri alırsa alsın, Risaleler yayılmaya, talebeler çoğalmaya devam ediyordu.

Birgün, Bediüzzaman Hazretlerinin talebelerinden Tahirî Mutlu, "Kâinattan Hâlıkını soran bir seyyahın

müşahedatını" anlatan *Âyetü'l-Kübrâ*'yı İstanbul'da beş yüz adet bastırınca, olanlar oldu. İman ilimlerine ait bir kitabın matbaada bastırılmasını büyük bir tehdit olarak algılayan yönetim, bizzat Cumhurbaşkanıyla, Başbakanıyla, İçişleri ve Millî Eğitim Bakanlarıyla devletin bu en önemli (!) meselesi üzerine yüklendi. Bitmek bilmeyen aramalar ve sorgulamalar birçok vilâyete yayıldı. Nihayet, Denizli'deki aramalardan birinde, Âhırzaman hadiseleriyle ilgili Beşinci Şuâdan bir nüsha ele geçince, aranan bahane de bulunmuş oldu.

Dört kişinin katili imam oldu

Selâhaddin Çelebi anlatıyor: Gönenli Mehmet Efendiden ders almaya başlayan Mehmet isimdeki dört adam katili şahıs, Kur'ân'ı hatmetmiş ve Vedduhâ'dan aşağısını ezberlemişti. Bu adamın mahkûmlara imamlık yaptığını gözümüzle gördük. Biz beraat edip çıkarken diğer mahkûmlar çok acı gözyaşı dökmüşlerdi. Üstad onlara "Merak etmeyin, bundan sonra yeni bir hükûmet gelecek ve af ilân edecek; o zaman çıkarsınız" demişti.

Bu bahaneyi, seri tutuklamalar takip etti. Kastamonu, İnebolu, Isparta ve Denizli’de yoğunlaşan tutuklamaların bir ucu İstanbul’da Gonenli Mehmet Efendiye, bir ucu evinde bir Risale-i Nur talebesini misafir eden bir vatandaşa, bir başka ucu da Nur talebelerinden birini tedavi ettiği için Üstadın teşekkür notu yazdığı bir göz doktoruna kadar uzanıyordu. 1943 Ramazan’ında, Bediüzzaman’ın Kastamonu’da kaldığı ev de üç defa basıldı ve didik didik arandı; sonunda Bediüzzaman Çankırı üzerinden Ankara’ya götürüldü. Burada kendisine şapka giydirmeye

teşebbüs eden Vali Nevzat Tandoğan ile aralarında çok şiddetli bir tartışma cereyan etti ve Bediüzzaman, “Başından bul!” diyerek Valinin yanından ayrıldı. İki yıl sonra Nevzat Tandoğan, kendi eliyle başına sıktığı bir kurşun ile hayatına son verecekti.

Çeşitli vilâyetlerden toplanan 126 kişi ile beraber Bediüzzaman da Isparta’ya getirildi. Bir ay kadar sonra, Bediüzzaman ile talebeleri ikişer ikişer kelepçelenerek bir trenin saman taşımakta kullanılan yük vagonuna tıkıştırılıp Denizli’ye gönderildiler.

Bediüzzaman
Hazretlerinin
25 Ekim 1943 -
15 Haziran 1944
yılları arasında kaldığı
Denizli Hapishanesi.

Eskişehir tutuklamalarında olduğu gibi, bu defa da Risale-i Nur talebelerinin arkasından terör estirilmiş, “Bunlar idama gidiyor” söylentisi yayılmıştı. Öyle ki, tutuklananların çocukları sokağa çıkamaz olmuş, birçoğu da hastalıklara yakalanmıştı. Denizli Hapishanesi de söylentilerden nasibini almış; buradaki mahkûmlara da “Bunlar toplu isyan çıkaracaklar” denerek Nur talebelerinden uzak durmaları telkin edilmişti.

Denizli’ye getirilen 126 kişiden 73’ü tutuklandı.

“Eskişehir’de bir ayda çektiğim eziyeti burada bir günde çektirdiler” dediği Denizli Hapishanesinde Bediüzzaman’ı talebelerinden ayrı, tek başına bir hücreye kapattılar. Bu defa onların arasında kibrit kutularıyla muhabbetler ve dualar gidip geldi. Koğuştaki ilk günlerinde, meydancı Âdem Ağa, Üstadın “Hoşgeldiniz” yazılı mesajını kibrit kutusu içinde talebelerine teslim etti. Daha sonraki günler ve aylar boyunca kibrit kutuları içinde elden ele, cepten cebe nice mektuplar ve risaleler ulaştırıldı.

Tahirî Mutlu tarafından İstanbul’da bastırılan ve Denizli hadisesinin patlak vermesine sebep olan matbu Âyetü'l-Kübrâ.

Bu arada, Üstaddan geleni hemen tebyiz ederek çoğaltacak bir sistem de kurulmuştu. Bediüzzaman ile Nur talebelerinden uzak durmaları tembihlenen mahkûmlar ise bizzat bu sistemin birer parçasıydı. Göz kırpmadan adam öldürenler, üzerlerine tavandan yağmur halinde yağın pire ve tahtakurularını öldüremez hale gelmişlerdi. Kendilerini Bediüzzaman ile görüştikleri takdirde işkence ile tehdit eden Savcı Muavini ile Hapishane Müdürüne, mahkûmlardan Beylerbeyli Süleyman Hünkâr şu cevabı veriyordu:

“Sizin sözlerinizi dinleye dinleye ömrümüz hapishanelerde çürüdü. Biz sizden nefret okuduk. Biz işte böyle birisini arıyorduk; Allah Hazret-i Üstadı bize yolladı.”

Bediüzzaman ile talebelerinin gelişi, Denizli Hapishanesini bir mektebe çevirdi. Bu mektepte Kur’ân okunuyor, Kur’ân öğretiliyor, iman dersleri yapılıyordu. Bediüzzaman Hazretlerine talebe olmayı en büyük bir iftihar vesilesi sayan büyük âlim Gönenli Mehmet Efendi, o zindan günlerini, saraylarda geçen en mesut günlerin hasreti içinde şöyle anlatacaktı:

“Katillerin arasında yaşadık. Üstadla görüştük. Mahkemeye gidip geldik. Beraber kelepçelendik. Bazan Üstada Kur’ân okudum. İşte böyle, elhamdülillâh, tatlılandık, lezzetlendik.”

Hapishane günleri böylece geçerken, duruşma günleri de Bediüzzaman Hazretlerinin o heybetli, vakur ve kendinden emin bir dâvâ adamı tavrıyla yaptığı müdafaalara sahne oluyordu. Eskişehir Müdafaası gibi, bu müdafa ve dilekçeler de, hakikî imanı elde eden bir insanın nasıl özgürleşip kahramanlaştığını gösteren birer ölümsüz ders olarak Risale-i Nur Külliyyatı içindeki yerlerini aldılar.

Aylar süren duruşmalar bir beraat kararıyla sona erdi. İdamlık diye evlerinden alıp götürülenler, bir nurlu destanın kahramanları olarak ailelerinin yanına ve hizmetlerinin başına döndüler.

İbrahim Fakazlı (1912 - 2003)

Ahmet Nazif Çelebi vasıtasıyla Risale-i Nur’u tanıdı. Küçük Sözleri en az 500 defa yazmıştı. Denizli ve Afyon hapislerinde Üstad ile birlikte bulundu. Hapishanede bir yandan Bediüzzaman’ın küçük kâğıt parçalarına yazarak gönderdiği risaleleri yazarak çoğaltırken, bir yandan da diğer mahkûmlara Kur’ân okuma ve namaz kılmayı öğretiyorlardı. Böylece hapishaneler gerçek birer medrese-i Yusufiye olmuştu. Emirdağ’da son görüşmelerinin ardından söylediği şu sözler Bediüzzaman ile talebeleri arasındaki göz kamaştırıcı sefkat ve muhabbet cereyanı hakkında fikir veriyor:

“O gün sanki ruhum cesedimden ayrılmıştı. Nereye bastığımı, ne yaptığımı bilmiyordum. Annemden, babamdan görmediğim bir sefkat, bir samimiyet, bir arkadaşlık; tarifi mümkün olmayan bir zevk ve lezzet havası içinde idim. Gözlerim yaşlı, ruhum sevinçli idi.”

“Küçük İbrahim, Nazif’e ikinci bir Salâhaddin hükmüne geçip çocuk çocuğuyla, kardeşiyle ve refikasıyla Nura ve makineye pek ciddi çalışması, mektubunda namları bulunan Salih ve Gülcü Hüseyin ve Osman ve Zühtü ve İzzet ve Ömer ve sair oradaki Nurcuların sebatkârâne, sarsılmadan Nur hizmetinde terakki etmeleri bizleri çok mesrur ettikleri gibi, bu memleketi de ileride çok minnettar edecekler. Maşaallah, İnebolu, küçük bir Isparta ve tam bir medrese-i Nuriye olduğunu ispat ettiler.”

Fakazlı'nın müdafaasından: Bize isnat edilen suç hem yersizdir, hem de dünyaya aittir, siyasîdir. Halbuki, siyaset yapacak insanlar olup olmadığımızı zaten ilk bakışta siz muhterem hâkimler çoktan anlamışsınız. Esasen bu soğuk ve yabancı isnat, eğer faraza yüzde yüz tahakkuk edeceğini yüzlerce salâhiyetli kimseler temin etseler, benim de aklım şimdikinden yüz defa fazla olsa, Risale-i Nur'un ve onun çok muhterem müellifinin bende bıraktığı mânevî intiba ile, bütün mevcudiyetimle bu geçici ve tükenici siyasî lezzet ve maceradan kaçıp âhirete iman ve Cehennemden kurtulmak yolunda sarf ederim. Gerek Risale-i Nur'un kıymetli müellifine hürmetimiz ve bağlılığımız ve gerekse Risale-i Nur'un okunması, yazılması ve Nur talebeleriyle muhabere ve münasebetimiz, Denizli Ağırceza Mahkemesinin ve Yüksek Yargıtayın da tasdikıyla, doğrudan doğruya uhrevîdir. Öyle ki, Risale-i Nur'dan aldığımız fikirle, bu nurlu varlıkları hiçbir suretle dünyevî ve maddî kıymetlere değişmeyiz. Bu bizde bir iman halinde ölünceye kadar yaşayacaktır.

Herşeyi göze alarak onların özgürlüğüne imza atan mahkeme reisi Ali Rıza Balaban ile üye hakim Hasna Şener'in kararları ise, bugün dillerden düşmeyen "yargı bağımsızlığının" nasıl birşey olduğunu açıkça gösteren bir örnek olarak tarihteki yerini aldı.

Yalnız, o bahtiyar insanlar içinde biri vardı ki, Üstadının ve kardeşlerinin beraatini dünya gözüyle görmek kendisine nasip olmadı. O, bu dünyada tadılacak bir zafer sevincini, Üstadının bedeline gideceği âhîret âlemlerinden seyretmeyi tercih etmiş ve hâpishane duvarları arasında şehadet şerbeti

içmişti. (Bk. Üç Şehitler.)

Denizli hapsinde ve onun öncesinde yaşananlar geride kaldı. Zulmedenler ve zulme âlet olanlar artık kimsenin ne hatırında, ne umurunda. O günlerin arasından geçerek büyüyen Risale-i Nur hareketi ise bugün dünyayı sarmış durumda. Hele bir de meyvesi var ki o zindan günlerinin, hâlâ ruhları tatlandırmaya devam ediyor:

Toprak altına atılan tohum misali, karanlık bir hücrede yazılıp kibrit kutuları içinde gün ışığına çıkan Meyve Risalesi. ■

"İbrahim kardeşim korkma!"

İbrahim Fakazlı, Denizli hapsine girdiğinde, karanlık koridordan ilerlerken, demir parmaklıklı bir kapının arkasında Üstadı görür görmez ellerine kapandı. Üstad da kendisini "İbrahim, kardeşim, korkma! Hiç merak etme, korkma!" diye tesellî etti. Biraz ileride, bir başka demir parmaklıklı kapının ardından da "Kardeşim, karşımızda küfr-ü mutlak var!" diye seslenen bir zat ile karşılaştı. "Bu zat kimdir?" diye sordu. "Hafız Ali" dediler.

(Örnek : A 1)

T. C. MÜNAKALÂT VEKÂLETİ
P. T. T. İş. U. M.

C. No. 10/50 V. No. 382

Taahhütlü K. mektup veya kutu; Paket; Telefon; Telgraf

MAKBUZU

Kıymet Kr. Sıklet Gr. Kelime 600 cret Kr. Pr. 382 Mersule No.

Gönderen : Sadık Alacak olan : Kemal

Gideceği yer : Topkapı M. İmzası : 6.6.1944

(Örnek: B 1)

T. C. MÜNAKALÂT VEKÂLETİ
P. T. T. İş. U. M.

Adres : Sadık Demirelli

Devlet telgraf muhabezesinden dolayı mesuliyet kabul eder

Yol Semsis işaretleri

İlk Merkez	No	KELİME	VERİLDİĞİ		RESMİ	ORTA MERKEZ	ALINDIĞI		İMZA
			Tarih	Saat			Tarih	Saat	
İstanbul	184	11	12	24	19	18	24	19	

İkhatunun eseri mehkeminin meclisinin Beldis mecmuye

Denizli 6-6-1944

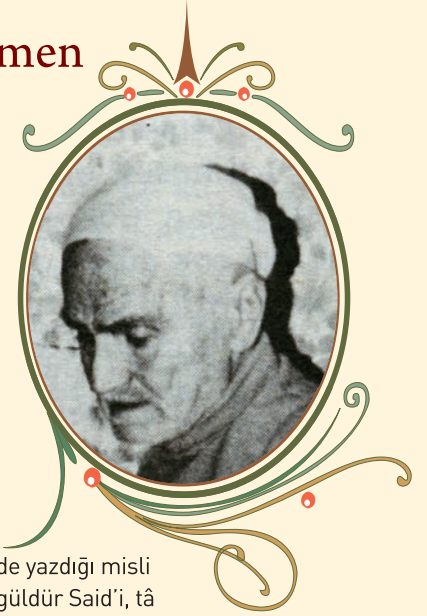
Hasan Âtîf Egemen (1900 - 1989)

Risale-i Nur'ları Nazilli'de tanıdı; Kastamonu'da 1941 yılında Bediüzzaman'ı ziyaret etti. Denizli hapsinde yattı. Bediüzzaman'ın mektuplarında "Hakikaten müstesna bir kalemi var ve yazılarında bir ihlâs görünüyor" şeklinde senâsına mazhar oldu.

Aydınlı Hasan Âtîf'in, Hâfız Ali'nin mektubunun haşiyesinde yazdığı misli görülmemiş şu dua, "Yâ Rab, güldür Said'i, tâ gülmelerinden güller açılınsın" diye pek garip fıkrası, Risale-i Nur'a onun sadakat ve ihlâsının acip bir kerametidir ki, otuz günde bir defa gülmeyen o biçare Said, bir günde otuz defa güldüğünün yazılması ve size o mektubun gönderilmesi zamanına tam tamına tevafuk ediyor.

Bu mektuptaki beş altı meseleyi yazarken, Nur fabrikası sahibi Hâfız Ali'nin mektubuyla, ihlâsta ve çalışmakta ve ince düşünmekte mümtaz Hasan Âtîf'in mektubunu aldık.

Sabri'nin mektubunda, tevafuklu yazdığı Mucizat-ı Kur'âniye ve Risale-i Nur hakkındaki istihracı bizi fevkalâde mesrur eyledi. Hasan Âtîf'in bize yazdığı şâşaalı ve câzibedar Mucizat-ı Kur'ân'ı esas yapıp, sair risalelerde, i'câz-ı Kur'ân'ın nüktelerine dair mebahisi ona zeyiller şeklinde ilhak ettik; güzel bir surete geldi.

On Birinci Şua

Denizli Meyvesi

Kâinat Seyyahı için zaman ve mekân bir sınır teşkil etmez. O nerede bulunsa, Rabbinin âyetleriyle karşı karşıyadır. Bir dağ başında, yıldızlı semâların altında kâinat kitabını nasıl okuyorsa, karanlık ve ufunetli zindan duvarları arasında iken de öylece okur. Sadece okumakla da kalmaz, okutur; hem de okuyanlara doyumsuz Cennet hazlarını tattırır. O eserlerin sayfalarını çevirenler, daima karşılarında İlâhî rahmetin tebessümünü bulurlar. Kâinatı gül goncasının yaprakları gibi kat kat güzelliklerle sarılmış şekilde seyrederler. Kendilerini sınımsız bir dost meclisinde hissederler. Oysa Kâinat Seyyahının eserlerinden öyleleri var ki, küflü duvarlardan başka birşeyin görülmediği mekânlarda, şiddetli soğuk ve ateşli hastalıkların tesiri altında, tahtakuruları ve farelerin koğuş arkadaşlığında, güçlükle ele geçen ufak tefek kâğıt parçalarına yazılıp demlik altına yapıştırılarak elden ele ulaştırılabilmiş bahislerdir. Bu suretle, Bediüzzaman'ın hapis maceralarının herbiri, Risale-i Nur Külliyyatının belli başlı eserlerinden

birkaçının doğum yeri olmuştur. Bediüzzaman Hazretlerini susturmak için sürdükleri Barla nasıl Risale-i Nur Külliyyatına ve bütün dünyayı kuşatacak muhteşem bir iman hizmetine beşiklik etmişse, düşmanlarının onu bütünüyle tesirsiz hale getirmek üzere koydukları hapisaneler de onun yeni yeni eserler vermesine ve talebeleriyle birlikte Kur'ân ve iman hizmetinde yeni zaferler kazanmasına vesile olmuştur.

Eskişehir hapsi, İkinci Şua ve Otuzuncu Lem'a gibi son derece parlak eserlerin doğumuna sahne olmuştur. Bediüzzaman'ın, "Eskişehir'de bir ayda çektirdiklerini burada bir günde bana çektirdiler" dediği Denizli hapsinde ise On Birinci Şua olan Meyve Risalesi gibi, o günden bu yana sayısız insanların hayatını değiştirmiş olan bir eser vücuda geldi. Bu arada, Risale-i Nur hizmetinin mânâ, mahiyet ve metodları hakkında önemli tesbitler içeren müdafaa ve mektuplar da On İkinci ve On Üçüncü Şua halinde Risale-i Nur Külliyyatına girdi.

Meyve Risalesinden

Risale-i Nur'dan Gençlik Rehberinin güzelce izah ettiği gibi, ölüm o kadar kat'î ve zâhirdir ki, bugünün gecesi ve bu güzün kışı gelmesi gibi ölüm başımıza gelecek. Bu hapisane nasıl ki mütemadiyen çıkanlar ve girenler için muvakkat bir misafirhanedir; öyle de, bu zemin yüzü dahi acele hareket eden kafilelerin yollarında bir gecelik konmak ve göçmek için bir handır. Herbir şehri yüz defa mezaristana boşaltan

ölüm, elbette hayattan ziyade bir istediği var. . . . Madem ölüm öldürülmüyor ve kabir kapısı kapanmıyor. Elbette bu ecel cellâdının elinden ve kabir haps-i münferidinden kurtulmak çaresi varsa, insanın en büyük ve herşeyin fevkinde bir endişesi, bir meselesidir. Evet, çaresi var ve Risale-i Nur Kur'ân'ın sırrıyla o çareyi, iki kere iki dört eder derecesinde kat'î ispat etmiş.

Denizli hapsinden kalma sararmış bir fotoğraf. En arkada, kapı önünde görülen sarıklı zat, Mehmet Feyzi Efendi. En önde, sepetlerin yanındakilerden soldaki Salâhaddin Çelebi, onun yanında Süleyman Hünkâr.

Ben hem kendimde, hem bu yakındaki Risale-i Nur talebelerinde şuhur-u Muharremeden sonra bir yorgunluk ve şevkte bir fütür görüyordum. Sebebini vâzihan bilmiyordum. Şimdi, eskide söylediğim tahminî sebep, hakikat olduğunu gördüm. Şöyle ki: Nasıl maddî hava fena ise, fena tesir ediyor; mânevî hava da bozulsa, herkesin istidadına göre bir sarsıntı verir. Şuhur-u Selâse ve Muharremede âlem-i İslâmın mânevî havası, umum ehl-i imanın âhîret kazancına ve ticaretine ciddî teveccühleri ve himmetleri ve tenvirleri o havayı sâfileştiriyor, güzelleştiriyor, müthiş ârızalara ve fırtınalara mukabele ediyor. Herkes o sayede ve sayesinde derecesine göre istifade eder. Fakat o şuhur-u mübareke gittikten sonra, âdetâ o âhîret ticaretinin meşheri ve pazarı değiştiği gibi, dünya sergisi açılmaya başlıyor. Ekser himmetler, bir derece vaziyeti değişiyor. Havayı tesmim eden buharat-ı müzahrefe o mânevî havayı bozar. Herkes derecesine göre ondan zedelenir. Bu havanın zararından kurtulmak çaresi, Risale-i Nur'un gözüyle bakmak ve ne kadar müşkilât ziyadeleşse, kudsî vazife itibarıyla daha ziyade ciddiyet ve şevkle hareket etmektir. Çünkü başkaların füturu ve çekilmesi, ehl-i himmetin şevkini, gayretini ziyadeleştirmeye sebeptir. Zira, gidenlerin vazifelerini de bir derece yapmaya kendini mecbur bilir ve bilmelidirler.

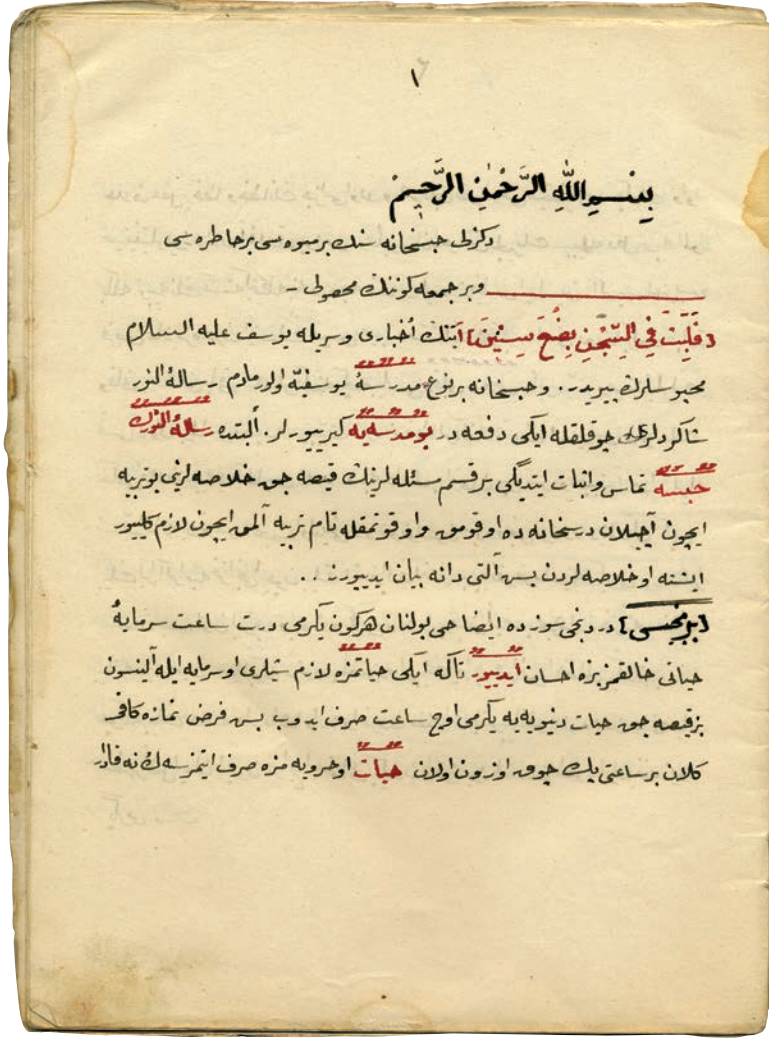

Bu Cihan Harbinden daha büyük bir hadise ve bu zemin yüzündeki hâkimiyet-i âmme dâvâsından daha ehemmiyetli bir dâvâ, herkesin ve bilhassa Müslümanların başına öyle bir hadise ve öyle bir dâvâ açılmış ki, her adam, eğer Alman ve İngiliz kadar kuvveti ve serveti olsa ve aklı da varsa, o tek dâvâyı kazanmak için bilâtereddüt sarf edecek.

İşte, o dâvâ ise, yüz bin meşâhir-i insaniyenin ve hadsiz nev-i beşerin yıldızları ve mürşidlerinin müttefikân, Kâinat Sahibinin ve Mutasarrıfının binler vaad ve ahdlarına istinaden haber verdikleri ve bir

kısmı gözleriyle gördükleri şu ki:

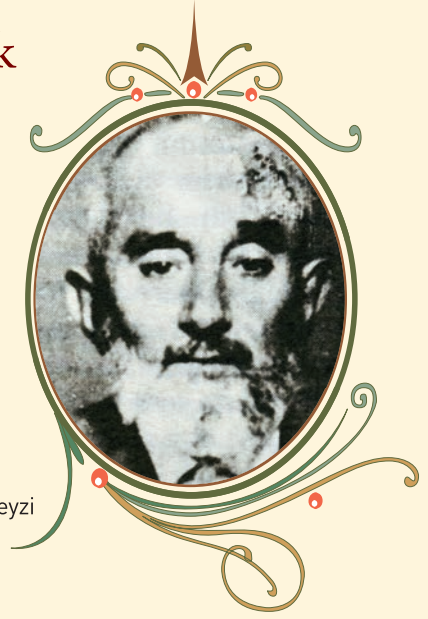
Herkesin, iman mukabilinde, bu zemin yüzü kadar bağlar ve kasırlarla müzeyyen ve bâki ve daimî bir tarla ve mülkü kazanmak veya kaybetmek dâvâsı başına açılmış. Eğer iman vesikasını sağlam elde etmezse kaybedecek. Ve bu sırada, maddiyunluk tâunıyla çoklar o dâvâsını kaybediyor. Hattâ bir ehl-i keşif ve tahkik, bir yerde kırk vefiyattan yalnız birkaç tanesi kazandığını sekeratta müşahede etmiş; ötekiler kaybetmişler. Acaba bu kaybettiği dâvânın yerini, bütün dünya saltanatı o adama verilse doldurabilir mi?

Denizli Hapishanesinde telif edilen Meyve Risalesi.

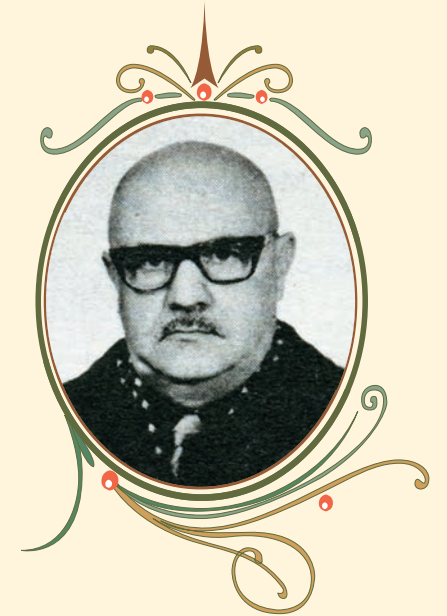
İbrahim Fakazlı anlatıyor: Yirmi kişiden fazla idik. Üzerimize kapıyı kilitlediler. Üst üste ancak ayakta duruyor bir hale idik. Geceleyin def-i hacet için boş bir tenekte vermişlerdi. Böylece bir hafta kadar orada kaldık. Sonra bizi daha büyükçe bir barakaya aldılar. Orada da su ve tuvalet yoktu.

Mehmet Tevfik Yakamercan (1896 - 1965)

Kurrâ hafız. Kastamonu'da imamlık yaparken Bediüzzaman'ı tanıdı. Denizli hapsinde yattı. "Hoca Anne" olarak bilinen hanımıyla beraber Üstadın hizmetinde bulundu. Risalelerde adı birçok yerde Çaycı Emin Bey ve Mehmet Feyzi ile beraber geçer.

Tahsin Aydın (1917 - 1981)

Siirt'ten ailece sürgün olarak gönderildikleri Kastamonu'da Bediüzzaman'ı tanıdı. Risale yazma ve tashih işlerinde hizmeti geçti. Bazı mektuplarda adı Mehmet Feyzi ve Çaycı Emin Bey ile birlikte geçer.

Onu tanıyan ve itaat eden, zindanda dahi olsa bahtiyardır. Onu unutan, saraylarda da olsa zindandadır, bedbahttır. Hattâ bir bahtiyar mazlum, idam olunurken bedbaht zâlimlere demiş: “Ben idam olmuyorum, belki terhis ile saadete gidiyorum. Fakat, ben de sizi idam-ı ebedî ile mahkûm gördüğümden sizden tam intikamımı alıyorum. Lâ ilâhe illâllah” diyerek sürur ile teslim-i ruh eder.

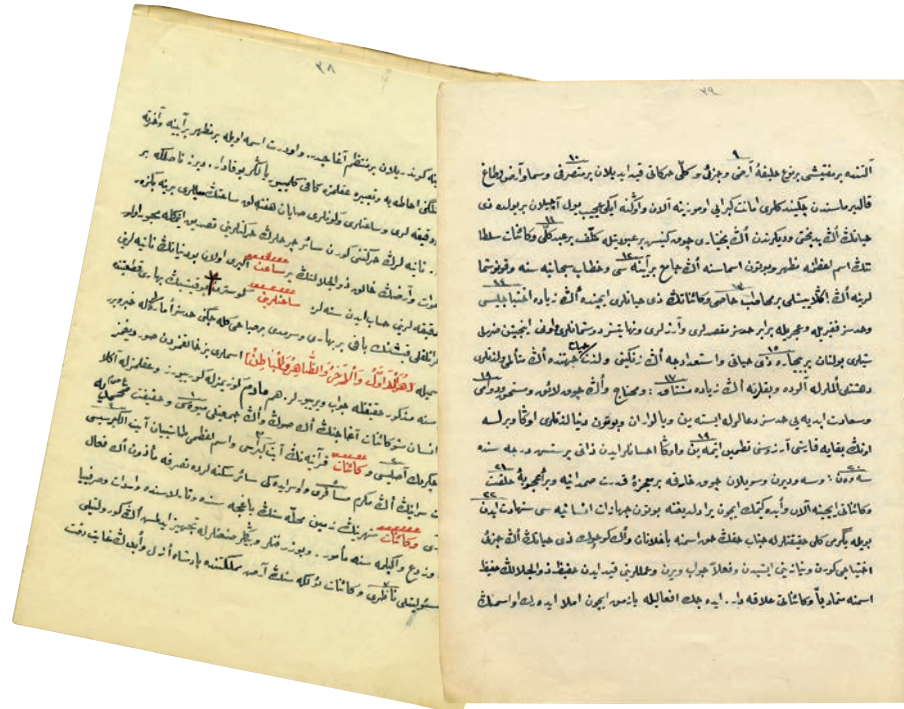
O rahmet, her baharda umum ağaçları ve meyveli nebatları cennet hûrileri gibi giydirip, süslendirip, ellerine her çeşit meyveleri verip bizlere uzatıp “Haydi alınız,

yişiniz” dediği gibi; bir zehirli sineğin eliyle bizleri şifalı, tatlı balı yedirdiği ve elsiz bir böceğin eliyle en yumuşak ipeği bizlere giydirdiği gibi, bir avuç kadar küçücük çekirdeklerde, tohumcularda binler batman taamları bizim için saklayan ve ihtiyat zahîresi olarak o küçücük depolarda yerleştiren bir rahmet, bir şefkat, elbette hiç şüphe olamaz ki, bu derece nâzeninâne beslediği bu sevimli ve minnettarları ve perestîşkârları onları daha parlak rahmetlere mazhar etmek için, hayat-ı dünyeviye vazifesinden terhis eder diye, Rahîm ve Kerîm isimleri sualimize cevap veriyorlar, “El-Cennetü hakkun” diyorlar. ■

Nasil ki havârîk-ı medeniyet namı altındaki ihsanat-ı İlâhiyyeyi bu mimsiz, gaddar medeniyet hüsn-ü istimal ile şükürünü eda edemeyerek tahribata sarf edip küfran-ı nimet ettiği için öyle bir tokat yedi ki, bütün bütün saadet-i hayatiyyeyi kaybettirdi. Ve en medenî tasavvur ettiği insanları, en bedevî ve vahşî derekesinden daha aşıya indirdi. Cehennem gitmeden evvel, Cehennem azabını tattırıyor. Evet, radyonun küllî nimetiyet ciheti küllî bir şükür iktiza eder; ve o küllî şükür de, Hâlık-ı Arz ve Semâvâtın kelâm-ı ezelîsinin şimdiki bütün muhataplarına birden yetiştirmek için, küllî yüz bin dilli semavî bir hâfız hükmünde, her vakit kâinatta Kur’ân’ı okumalıdır, tâ o nimetin küllî şükürünü edâ ve o nimeti idame etsin.

Bu defa mektubunuzda, “Hıfz-ı Kur’ân’a çalışmak ve Risale-i Nur’u yazmak, bu zamanda hangisi takdim edilse daha iyidir?” diye sorunuzun cevabı bedihîdir. Çünkü, bu kâinatta ve her asırda en büyük makam Kur’ân’ındır. Ve her harfinde, ondan tâ binler sevap bulunan Kur’ân’ın hıfzı ve kıraati her hizmete mukaddem ve müreccaktır. Fakat, Risale-i Nur dahi o Kur’ân-ı Azîmüşşanın hakaik-i imaniyesinin burhanları, hüccetleri olduğundan ve Kur’ân’ın hıfz ve kıraatine vasita ve vesile ve hakaikini tefsir ve izah olduğu cihetle, Kur’ân hıfzıyla beraber ona çalışmak da elzemdir.

On İkinci Şuadan

Efendiler,

Size kat'î haber veriyorum ki, buradaki zatların, bizimle ve Risale-i Nur'la münasebeti olmayan veya az bulunanlardan başka, istediğiniz kadar hakikî kardeşlerim ve hakikat yolunda hakikatli arkadaşlarım var. Biz Risale-i Nur'un keşfiyat-ı kat'iyesiyle iki kere iki dört eder derecesinde sarsılmaz bir kanaatla bilmışiz ki, ölüm bizim için, sırr-ı Kur'ân ile, idam-ı ebedîden terhis tezkeresine çevrilmiş. Ve bize muhalif ve dalâlette gidenler için, o kat'î ölüm, ya idam-ı ebedîdir (eğer âhirete kat'î imanı yoksa), veya ebedî ve karanlıklı haps-i münferittir (eğer âhirete inansa ve sefahet ve dalâlette gitmişse). Acaba dünyada bu mes'eleden daha büyük, daha ehemmiyetli bir mesele-i insaniye var mı ki, bu ona âlet olsun? Sizden soruyorum.

Madem yoktur ve olamaz. Neden bizimle uğraşıyorsunuz? Biz en ağır cezanıza karşı kendimiz, âlem-i nura gitmek için bir terhis tezkeresini alıyoruz diye kemâl-i metanetle bekliyoruz. Fakat bizi reddedip dalâlet hesabına mahkûm edenleri, sizi bu mecliste gördüğümüz gibi, idam-ı ebedî ile ve haps-i münferitle mahkûm ve pek yakın bir zamanda o dehşetli cezaı çekeceklerini müşahede derecesinde biliyoruz, belki görüyoruz, onlara insaniyet damarıyla cidden acıyoruz. . . . Elhâsıl, ya Risale-i Nur'u tam serbest bırakınız, veyahut bu kuvvetli ve zedelenmez hakikati elinizden gelirse kırmız! ■

Beraat kararından sonra memleketlerine dönecek Nur talebelerine yardım için, bir zat, elinde bir bohça içinde para ile tren istasyonuna gelmişti. Ancak kimse yardım kabul etmiyordu. O zat da, elinde para bohçasıyla istasyonda dolaşiyor ve yardım yapamadığı için ağlıyordu.

Ahmet Köroğlu (1903 - 1965)

Nur postacısı. Mesleği şoförlük olduğu için, Kastamonu ile İnebolu arasında Nur Risalelerini ve mektuplarını taşıyordu. Denizli hapsinde yattı.

Hatice Yıldız (1904-1982)

Kastamonu'da komiser olarak vazife yapan Şükrü Yıldız'ın hanımı. Bediüzzaman'ın çamaşırlarını yıkamak, ona yemek pişirmek gibi hizmetlerde bulunmuştu. Hanımının bu hizmetleri yüzünden Şükrü Yıldız da pek çok defalar eziyete uğramıştı.

On Üçüncü Şuadan

Tahmin ederim, şimdi küre-i arzda Risale-i Nur şakirtlerinden, kalben ve ruhen ve fikren daha az sıkıntı çeken yoktur. Çünkü kalb ve ruh ve akılları iman-ı tahkikî nurlarıyla sıkıntı çekmezler. Maddî zahmetler ise, Risale-i Nur dersiyile hem geçici, hem sevaplı, hem ehemmiyetsiz, hem hizmet-i imaniyenin başka bir mecrâda inkişafına vesile olmasını bilerek şükür ve sabırla karşılıyorlar. İman-ı tahkikî dünyada dahi medar-ı saadettir diye halleriyle ispat ediyorlar. Evet, “Mevlâ görelim neyler, neylerse güzel eyler” deyip, metinâne bu fâni zahmetleri bâki rahmetlere tebdile çalışıyorlar.

Cenâb-ı Erhamürrâhimîn, onların emsallerini çoğaltsın, bu vatana medar-ı şeref ve saadet yapsın ve onları da Cennetü'l-Firdevsde saadet-i ebediyeye mazhar eylesin. Âmin.

Aziz, siddık kardeşlerim,

Kader-i İlâhî adâleti bizleri Denizli medrese-i Yusufiyesine sevk etmesinin bir hikmeti, her yerden ziyade Risale-i Nur'a ve şakirtlerine hem mahpusları, hem ahalisi, belki hem memurları ve adliyesi muhtaç olmalarıdır. Buna binaen, biz bir vazife-i imaniye ve uhreviye ile bu sıkıntılı imtihana girdik.

Evet, yirmi-otuzdan ancak bir-ikisi tâdil-i erkân ile namazını kılan mahpuslar içinde birden Risale-i Nur şakirtlerinden kırk ellisi umumen bilâistisna mükemmel namazlarını kılmaları, lisan-ı hal ile ve fil diliyle öyle bir ders ve irşaddır ki, bu sıkıntı ve zahmeti hiçe indirir, belki sevdirebilir. Ve şakirtler, eʔalleriyle bu dersi verdikleri gibi, kalblerindeki kuvvetli tahkikî imanlarıyla dahi buradaki ehl-i iman ehl-i dalâletin evham ve şübehatından kurtarmalarına medar çelikten bir kale hükmüne geçeceğini rahmet ve inayet-i İlâhiyeden ümit ediyoruz. Buradaki ehl-i dünyanın bizi konuşmaktan ve temastan menleri zarar vermiyor. Lisan-ı hal, lisan-ı kalden daha kuvvetli ve tesirli konuşuyor

Risale yazdıkları iddiasıyla yakalanan Sav'lılardan biri de Hüseyin Beşli idi. Halbuki bu zat okuma yazma bilmezdi. Yine Sav'dan Hasan Dayı da Risale yazan birisini evinde misafir ettiği için tutuklanmıştı.

"Kastamonu Kahramanı Sadık Bey"

Sadık Demirelli

(Taşköprülü Sadık Bey / 1902-1971)

Plevne kahramanı Sadık Paşanın torunu. Kastamonu ve civarının anlı şanlı efesi. 1935 yılında Bediüzzaman Hazretleri Kastamonu'ya sürüldüğünde, Sadık Bey, onu ziyaret eden bahtiyarlar kafilesindendi. Ziyaretinin akabinde Risale-i Nur'un neşrine çalışmaya başladı, böylece ağalıktan iman hizmeti neferliğine terfi etti.

Bediüzzaman Hazretleri 1943 yılında Denizli hapsine girdiğinde Sadık Bey de tutuklananlar arasındaydı. Hapiste buldukları dokuz ay boyunca Üstad onun pişirdiği çorbayı minnetsiz kabul ediyordu.

Beni Kastamonu'ya nefyettiler. . . . Sonra, o karakolun karşısında, Kastamonu'nun medrese-i Nuriyesine girdim, Nurların telifine başladım. Feyzi, Emin, Hilmi, Sadık, Nazif, Salâhaddin gibi Nurun kahraman şakirtleri, Nurların neşri, teksiri için o medreseye devam ettiler. Gençlikte eski talebelerimle geçirdiğim kıymetli müzakere-i ilmiyeyi daha parlak bir surette gösterdiler.

Hem, hapishanede hakikaten merdane ve fedakârane istirahatime çalışan ve on sene şahsıma hizmet kadar beni minnettar eden Taşköprülü Sadık ve Hilmi ve İhsan ne haldedirler? Ve o civarda, hususan İnebolu'daki kardeşlerimi unutamıyorum; beni merak etmesinler.

Hapishane hatırası:
Dursun Atmaca,
Süleyman Hünkâr
(Sadık Beyin efe
kıyafetini giymiş),
Taşköprülü Sadık Bey
ve Mümtaz Acar.
Diğer üçü, Sadık Bey
vasıtasıyla Risale-i
Nur'a talebe oldular.

Hapishanede, hakikaten şahsıma ve Nurcuların ittihadına ve mahpusların Nurcularla tevafukuna unutulmayacak derecede Hilmi ile hizmet eden ve memleketinde hapisten evvel ve sonra kahramanane çalışan ve ismine tam mutabık Sadık Beyin, akrabasıyla, validesiyle tebrikine ve benim namıma orada kurban kestiğine mukabil, bin bârekâllah ve mâşaallah deriz.

Aziz kardeşim, Sıddık Sadık Bey,

Hakikaten ben sizde ve Hilmi Feyzi ve Emin'de kardeşte ve evlatta ve valideynde bulunan halis ve minnetsiz bir şefkat gördüğümünden hem ruh rahat

ediyor, hem sizin bu ehemmiyetli hizmetinizi mukabelesiz kabul ediyorum.

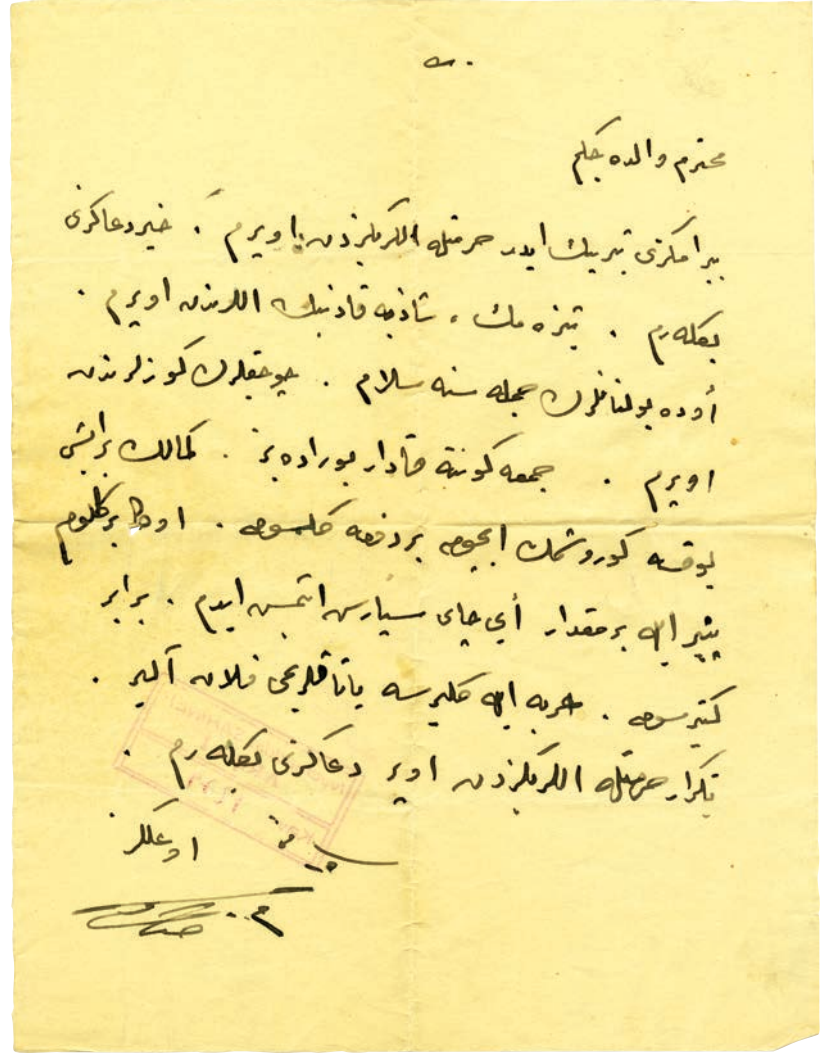
Hilmi, İhsan, Emin'in, Taşköprülü Sadık'ın mektupları beni çok mesrur eyledi. Hakikaten bu kardeşlerimiz, hapishanede dokuz ayda dokuz sene kadar hizmet-i Nuriyeyi yaparak Isparta kahramanlarıyla omuz omuza geldiler. Ben onların hem istirahatime, hem hapisteki arkadaşlarımızın ittifaklarına ve yeni Nurların hizmetine tam çalışmalarını hiçbir vakit unutmayacağım. Cenab-ı Hak onlardan ve sizden ebeden razı olsun.

Sadık Beyin annesine mektubu

Anneciğim, Cenab-ı Risaletpenah (a.s.m.) Rabbinin huzuruna dünya malıyla gitmemek için son saatlerinde gelen yedi altını tasadduk buyurmadılar mı?

Â'lâ-yı illiyyîne çıkan beşeriyetin bir hülâsası olan öyle ekmel bir zatı taklit etmek, bizim gibi zayıf insanların kârı değil iken, musibet perdesiyle örtülü ve kısa zamanda taklit imkânının bizlere verilmesi lütuf ve nimet-i İlâhiye değil de nedir? Böyle bir fırsatı kaçırmak maddî zararımızdan milyarlar büyük zarar-ı manevî değil midir?

Demek yekdiğirimizi taziye ve geçmiş olsun değil, tebrik etmeliyiz. Kaza habersiz ve tehaffüz imkânı olmadığı için ölenler şehid-i manevî ve zayi olan mal bir sadaka-i azimdir. Keffâreti ve ecr-i manevîsi çok büyüktür. Bu hususta müteaddit hadîs-i kudsîler vardır. Cenab-ı Hak cümlemize rıza-ı hakiki ile karşılamak nasip buyursun. Âmin.

Taşköprülü Sadık Beyden annesine:

Muhterem valideciğim,
Bayramınızı tebrik eder, hürmetle ellerinizden öperim. Hayır duanızı beklerim.
Teyzemin, Şaziye kadının ellerinden öperim. Evde bulunanların cümlesine selâm.
Çocukların gözlerinden öperim. Cuma gününe kadar buradayız. Kemal'in bir işi yoksa görüşmek için bir defa gelsin. Ona bir tulum peynir ile bir miktar iyi çay sipariş etmişim; beraber getirsin. Arabayla gelirse yataklarımı filân alır. Tekrar hürmetle ellerinizden öper, duanızı beklerim.
Oğlunuz.

Sadık Beyden annesine:

Denizli Cezaevi, 4/29/944

Şefkatli valideciğim,

Bu dördüncü mektup, cevap alamadım. Hamd olsun, sıhhatteyim. Evraklarımız tetkikten gelmedi. Muhakememiz Mayıs'ın on sekizine talik edildi. Benim için merak etmeyin.

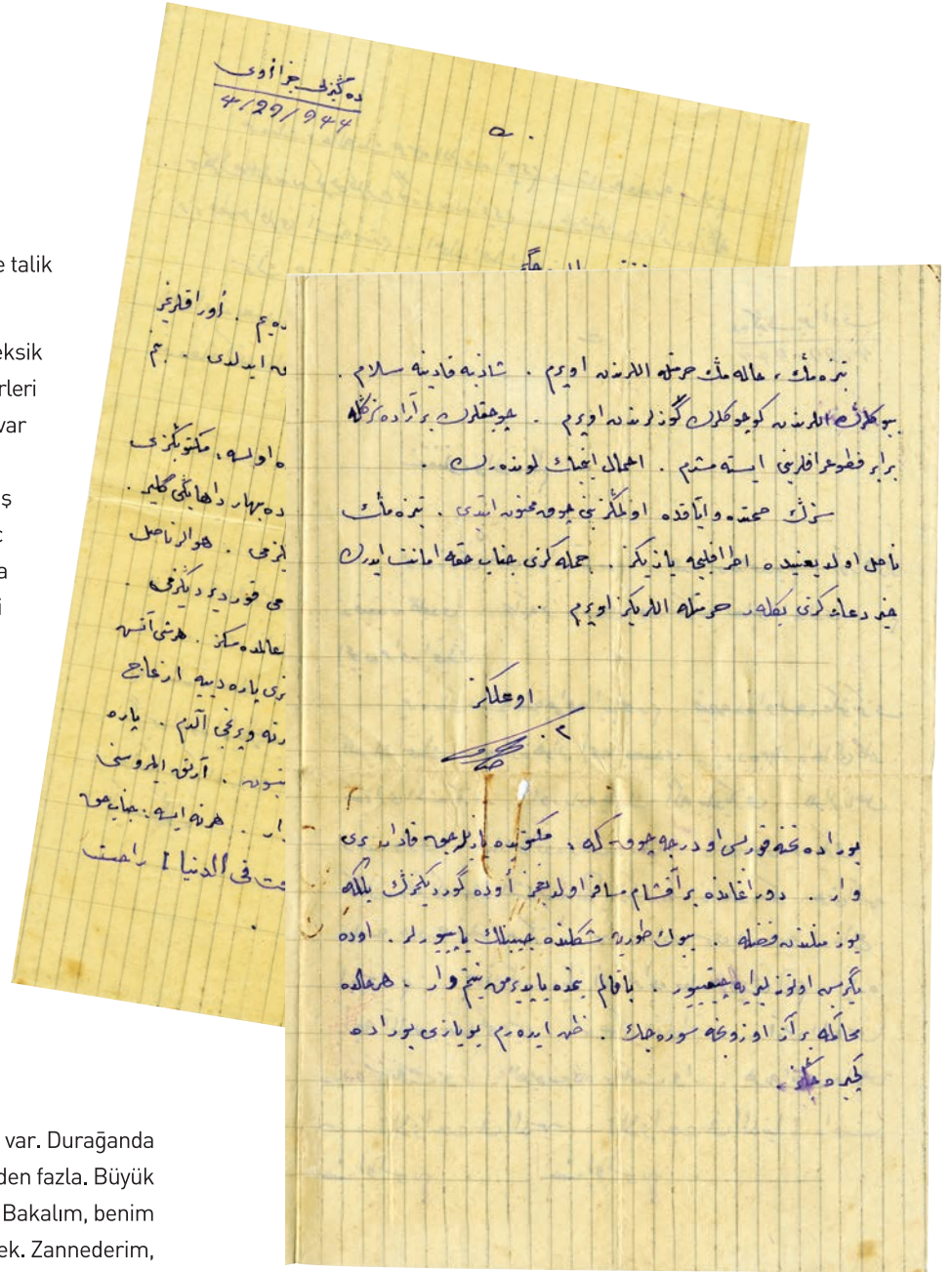
Tezemin hastalığına merak ediyorum. Kısa da olsa mektubunuzu eksik etmeyin. Burada havalar iyice ısındı. Bizde bahar daha yeni gelir. Kendirleri almışsınızdır. Ormana çeltik ekebildiniz mi? Havalar nasıl, rahmet var mı? Sarıkavak'ta rahmet var mı? Damı kurdurdunuz mu? Köyün rençberliğe ait işlerinden bana yazınız. Ne âlemdesiniz? Herşey ateş pahasına; çok sıkılıyor musunuz? Ben durmadan sizi para diye iz'âç ediyorum. Son gönderdiğiniz elli lirayı, makarna ve pirinci aldım. Para elime almadan bitti gibi birşey. Allah sonunu hayırlı etsin. Artık ilerisini düşünmüyorum. Demek bunda da bir hikmet var. Her neyse, Cenab-ı Hak sonunu hayırlı ihsan buyursun. "Lâ rahate fi'd-dünya." Rahat halk edilmemiş ki dünyada rahat olsun.

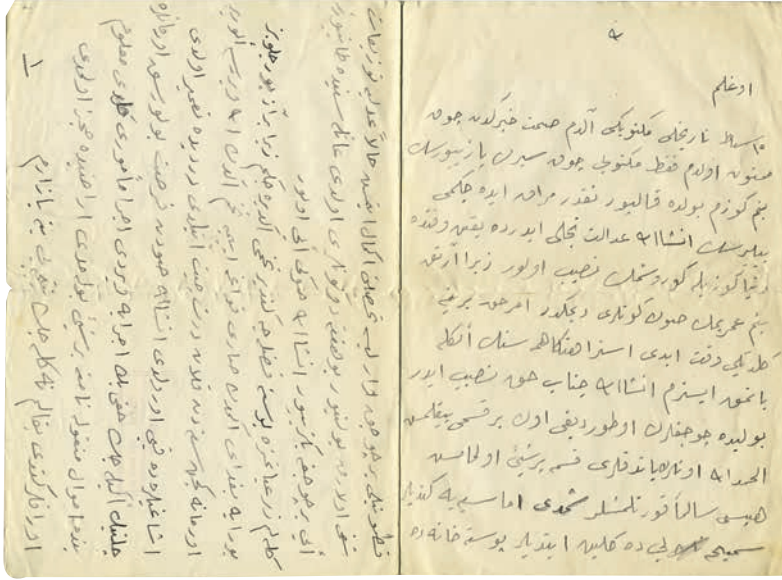
Tezemin, halamın hürmetle ellerinden öperim. Şaziye kadına selâm. Büyüklerin ellerinden, küçüklerin gözlerinden öperim. Çocukların bir arada sizinle beraber fotoğraflarını istemiştim. İhmal etmeyin, gönderin.

Sizin sıhhatte ve ayakta olmanız beni çok memnun etti. Tezemin nasıl olduğunu da etraflıca yazınız. Cümlelerinizi Cenab-ı Hakka emanet ederek hayır duanızı bekler, hürmetle ellerinizden öperim.

Oğlunuz.

Burada tahtakurusu o derece çok ki, mektupta yazılacak kadar yeri var. Durağanda bir akşam misafir olduğumuz evde gördüğümüzün belki yüz mislinden fazla. Büyük torba şeklinde cibinlik yapıyorlar. O da yirmi beş, otuz liraya çıkıyor. Bakalım, benim de yaptırmak niyetim var. Herhalde muhakeme biraz uzunca sürecek. Zannedirim, bu yazı burada geçireceğiz.

Annesinde Sadık Beye:

Oğlum,

15 Şubat tarihli mektubunu aldım. Sıhhat haberinden çok memnun oldum. Fakat mektubu çok seyrek yazıyorsun, benim gözüm yolda kalıyor. Ne kadar merak edeceğimi bilirsin. İnşallah adalet tecellî eder de yakın vakitte dünya gözüyle görüşmek nasip olur. Zira artık benim ömrümün son günleri demektir. Emr-i Hak yerine geldiği vakit, ebedî istirahatgâhıma senin elinle yatmak isterim. İnşallah Cenab-ı Hak nasip eder.

Annesinde Sadık Beye:

Oğlum,

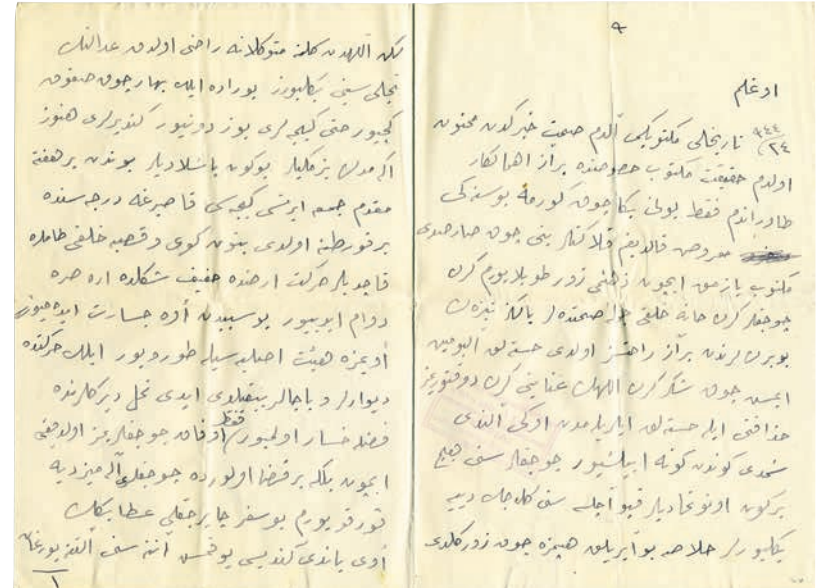
24/944 tarihli mektubunu aldım. Sıhhat haberinden memnun oldum. Hakikat, mektup hususunda biraz ihmalkâr davrandım. Fakat bunu bana çok görme.

Bu seneki maruz kaldığım felâketler beni çok sarstı. Mektup yazmak için zihnimi zor topluyorum. Gerek çocuklar, gerek hane halkı, cümlesi sıhhatteler.

Yalnız teyzen böbreklerinden biraz rahatsız oldu. Hastalık albumin imiş. Çok şükür, gerek Allah'ın inayeti, gerek doktorumuzun hazakati ile hastalık ilerlemeden önü alındı. Şimdi günden güne iyileşiyor. Çocuklar seni hiçbir gün unutmadılar. Kapı açılrsa seni gelecek diye bekliyorlar. Hülâsa, bu ayrılık hepimize çok zor geldi. Lâkin Allah'tan gelene mütevekkilâne razı olduk.

Adaletin tecellîsini bekliyoruz. Burada ilkbahar çok soğuk geçiyor. Hattâ geceleri buz donuyor. Kendirleri henüz ekemedik. Bizimkiler bugün başladılar.

Bundan bir hafta mukaddem Cumartesi gecesi kasırga derecesinde bir fırtına oldu. Bütün köy ve kasaba halkı damlara kaçtılar. Hareket-i arz da hafif şekilde ara sıra devam ediyor. Bu sebepten eve cesaret edemiyoruz. Evimiz heyet-i asliyesiyle duruyor. İlk harekette duvarlar ve bacalar yıkıldıydı. Temel direklerinde fazla hasar olmuyor. Fakat ufak çocuklarımız olduğu için, belki bir kaza olur da çocukları alamayız diye korkuyorum. Bu sefer Çayırıcıklı Atâ Beyin evi yandı.

T. C.
MÜNİHALAT VEKÂLETİ
P. T. T. İ. U. M. 1927

TELGRAF

(Örnek: B. 1.)

Yol
Servis İşaretleri

Adres: Taşkoyun
Kısa Köyü
Kemal Demirelli

Devlet telgraf müesseselerinde
dışarı mesajlar kabul edilmez.

İlk Merkez	No	KELİME	VERİLDİĞİ		RESMİ	ORTA MERKEZ	ALINDIĞI		İMZA
			Tarih	Saat			Tarih	Saat	
1097	289	10	28/11/27	14	HUSUSİ		28/11/27	14	

Muhakeme on bes Perşembe Karar
Kulob
Pasuk

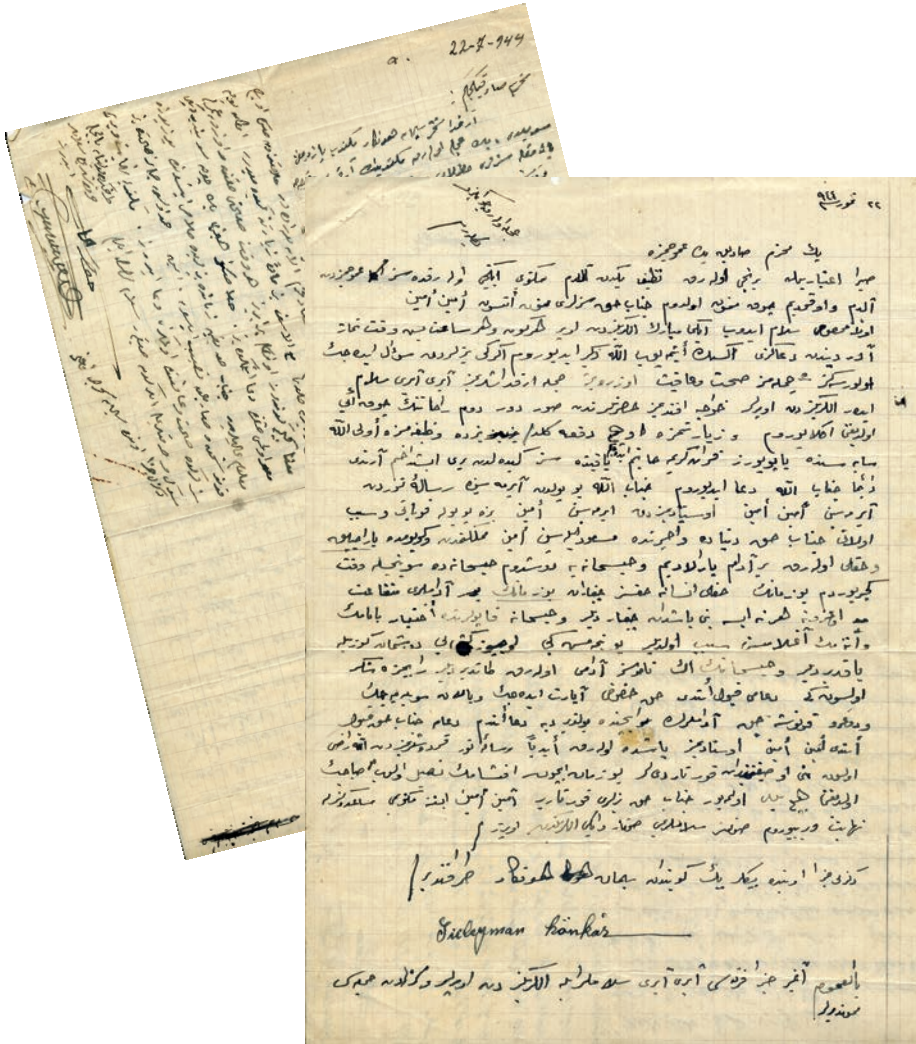
143

Taşköprülü Sadık Beyin kardeşi
Kemal Demirelli'ye Denizli'den
çektığı telgraf: "Muhakeme on bes
Perşembe karara kaldı."

استاذہ زہرا... اویارق بوستانه به اینه قدیرین خط
بشور: آجات واسقام، بلالہ وسیدای، وادہ مسلط
بایمبور، بالان بلا شدتک کہ قبول
اخذوا ششم خدادن، عبرت بزه قوم لوط
دیون حدیث وردی غیر، حال امری اشراط
لایدون، باتیک بوجھ واری ششام
غایرہ از مگر کی لیدی؟ استحقاق
بیمری استرگلی ایقراط
وقت استقیقلا
نوبه بی اینه استحقاق
کہ: بولاسک لخطا
قادر اغلاظ

باسمہ سبحانہ
السلام علیکم
ورحمۃ اللہ وبرکاتہ
ذنا لله ابدًا
وَبَيْنَ شَيْءٍ وَالْآخِثِ مُحَمَّدٍ
رسالة النورک واستاد اعظم، فرید العصر بیع الزمان
سعید النورسی حضر تباریک، نورنیک تجلیاتی شدتند
وسابق اداره نیک وین وین عالمی خصوصاً استادی
الحاق قصیدله یا پالیدی فاجعلون آفون چسجانہ سنک
وآخر جزاء بحلمہ سنک قرآنی کابوسنک
تقتلندن ترشید ایدن
دامللا
طاشکوبری: قاضی قوی:
رسالة النور طیلیر لرنن عاجز وحقیر
محمد صادق

Taşköprülü Sadık Demirelli'nin
yazdığı şiirlerden bazı bölümler.

Süleyman Hünkâr (1919 - 1988)

Adam yaralama suçuyla yedi ay mahkumiyet olarak girdiği Denizli hapisanesinde bir öldürme olayına karıştığı için cezası 21 yıla çıkmıştı. Bediüzzaman'ı burada tanıdı. Namaz kılmayı Üstadın talebelerinden, Kur'an okumayı da Gönenli Mehmet Efendiden öğrendi. Mahkûmlar arasında sözü dinlenirdi. Üstad talebelerine "Ne işiniz olsa Beylerbeyli Süleyman'dan isteyin" diyerek kendisini taltif ederdi.

Üstadın sigara kâğıtlarına yazıp verdiği risaleleri meydancı Arnavut Âdem Ağa alır, gelir. Süleyman Hünkâr'a teslim eder, sonra da bunları Sadık Bey söyler, Mümtaz Bey daktilo ile yazardı. Bu arada etrafı kontrol etmek de Süleyman Hünkâr'ın işi idi. Meyve Risalesi, müdafaalar ve dilekçeler bu şekilde yazılmıştır.

Emirdağ Lâhikasında adı geçer: "Bizimle çok alâkadar ve hapisanede görüştüğümüz veya bana hizmet eden Beylerbeyli Süleyman ve Tavaslı Mehmed Çavuş gibi ne kadar dostlar varsa, hepsine çok selâm ediyorum ve her vakit manevî kazançlarımızı ve dualarımıza dahildirler."

Beylerbeyli Süleyman Hünkâr'dan Taşköprülü Sadık Beye:

Pek muhterem Sadık Bey Amcamıza. . . Hocaefendi Hazretlerinden sordurdum; rahatının çok iyi olduğunu anlıyorum. Ve ziyaretimize üç defa geldi. Biz de vazifemizi ewelallah sayesinde yapıyoruz. Kur'ân-ı Kerim hatmedeceğim yakında. . . Cenab-ı Allah bu yoldan ayırmasın. Risale-i Nur'dan ayırmasın. Âmin, âmin. Üstadımızdan ayırmasın. Âmin. Bizi bu yola koyanı ve sebep olanı Cenab-ı Hak dünyada ve âhirette mesut eylesin. Âmin.

Denizli Cezaevinde Beylerbeyi Köyünden Süleyman Hünkâr.

Bilumum ağırceza fırkası ayrı ayrı selâmlarla ellerinizden öperler ve sizden cümlesi memnundurlar.

باسمہ سبحانہ :

السلام علیکم
ورحمة الله وبرکاته
دائماً ابداً

وان من شیء الا یسبح بحمده

فضیلتو استاد اضم

قبول ہو پوریا بعد اولو اب : خدمت قدسیہ کرنی
ناجیزانہ در عہدہ املاک و خاکیا بکرہ پور سورمک اور نہ
جسہ برابر استاجولہ کلام . امر زمانہ استاد حضرت زینک

عاجز و حقیر طلبہ کرتہ :

طا شکور بیلی : صادقہ دعوالی

**Taşköprülü Sadık Beyden Bediüzzaman'a,
hizmetine girmek istediğine dair bir mektup:**

Faziletli Üstadım Efendim,
Kabul buyurulacak olursa, hizmet-i
kudsiyenizi nâçizâne deruhte etmek ve hâk-i
pâyinize yüz sürmek üzere (Tayyip'le) beraber
İstanbul'a geldim. Emir, ferman, Üstadım
Hazretlerindir.
Âciz ve hakir talebeniz
Taşköprülü Sadık Demirelli

Denizli'nin Homa beldesi

Homa Kahramanları

Ayaktakiler: Hüseyin Evren, Osman Aydın, Ahmet Savaş, Ali Cengiz, Mehmet Ali Çakıcı.

Oturanlar: Soldan Sağa Mehmet Boyruca, Sami Tüzün, Hasan Getir, Hasan Çiçek.

Bediüzzaman ile talebelerinin Denizli hapsinde bulunduğu sırada, Denizli'nin Homa nahiyesinden de (şimdiki adıyla Gümüşsu kasabası) on bir Nur talebesi aynı hapishaneye getirilmişti. Çocuklarıyla vedalaşmalarına bile imkân verilmeden ikişer ikişer zincirlenerek trene bindirilen ve yolda da eziyete uğrayan bu Nur talebelerinin başında, Sami Efendi (Tüzün) bulunuyordu. Varlıklı bir insan olan ve bütün varlığını Allah yolunda harcayan "Nur Efesi Sami Bey" ile arkadaşları, altı ile dokuz ay arasında ceza aldılar. Kasaba halkından bazılarının ihbar ve iftiraları sebebiyle, hapisten çıktıktan sonra da rahat bırakılmadılar ve sık sık mahkemelik oldular. Sonuçta, bu on bir Nur talebesinden bazıları, daha başkalarıyla birlikte, 1953 senesinde bir kere daha Denizli hapsine getirildiler. Bunlardan Hasan Getir, ilk grupla birlikte hapse giremediği için, "Biz kaybettik, ikinci olduk" diyerek gözyaşı dökmüştü.

Bediüzzaman'ın mektuplarında Homa kahramanları

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bütün ruh ve kalb ve aklımla sizin leyle-i aşerenizi tebrik ederiz. Bizim şirket-i mâneviyemizde büyük kazançlar edebileceklerini rahmet-i İlâhiyeden niyaz ederiz. Bu gece rüyamda yanınıza gelmiş, imam olarak namaz kılacağım halinde uyandım. Benim tecrübemle rüyanın tâbiri çıkacağı zamanda Sava ve Homa kahramanlarından iki kardeşimiz rüyayı tabir etmek için umumunuz namına geldiler. Ben de umumunuzu görmek gibi mesrur oldum.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Homalı kardeşlerimizden Ali namında bir şakirt, Hâfız Ali'nin vefatı günlerinde vefat ettiğini Sami Bey bana söylediği gibi, Homalı kahramanlardan Mehmed Ali dahi bana yazdı. Ben de o Ali'yi o büyük şehid Ali'ye çok dualarda arkadaş yaptım.

Mâsum hayvanları parçalayan canavarlara himayetkârâne şefkat etmek, o biçare hayvanlara şedit bir gadr ve vahşi bir vicdansızlıktır. ve binler Müslümanların hayat-ı ebediyelerini mahveden ve yüzer ehl-i imanın su-i âkîbetine ve müthiş günahlara sevk eden adamlara şefkatkârâne taraftar olmak ve merhametkârâne cezadan kurtulmalarına dua etmek, elbette o mazlum ehl-i imana dehşetli bir merhametsizlik ve şenî bir gadır. Risale-i Nur'da kat'iyetle ispat edilmiş ki, küfür ve dalâlet, kâinata büyük bir tahkir ve mevcudata bir zulm-ü azîmdir ve rahmetin ref'ine ve âfâtın nüzulüne vesiledir. Hattâ, deniz dibinde balıklar, cânilerden şekva ederler ki, "İstirahatimizin selbine sebep oldular" diye rivâyet-i sahiha vardır. O halde kâfirin azap çekmesine acıyıp şefkat eden adam, şefkata lâıyk hadsiz mâsumlara acımıyor ve şefkat etmeyip ve hadsiz merhametsizlik ediyor demektir.

Risale-i Nur'un hakikî ve sadık şakirtlerinin mâbeynlerindeki düstur-u esasiye olan iştirak-i a' mâl-i uhreviye kanunuyla ve samimî ve hâlis tesanüd sırrıyla herbir hâlis, hakikî şakirt, bir dille değil, belki kardeşleri adedince dillerle ibadet edip istiğfar eder. Bin taraftan hücum eden günahlara, binler dille mukabele eder. Bazı melâikenin kırk bin dille zikrettikleri gibi, hâlis, hakikî, müttakî bir şakirt dahi kırk bin kardeşinin dilleriyle ibadet eder, necata müstehak ve inşaallah ehl-i saadet olur. Risale-i Nur dairesinde sadakat ve hizmet ve takvâ ve içtinab-ı kebâir derecesiyle o ulvî ve küllî ubudiyete sahip olur. Elbette, bu büyük kazancı kaçırmamak için, takvâda, ihlâsta, sadakatte çalışmak gerektir.

بسم الله الرحمن الرحيم
 يا ابا وجيب اليهودك عنان وكرمه، هديت ورحمه
 ويا رسول الله شفاعة وعتق استاذك توبه
 وطمينه يوم ينظر شكري واولاده : عتقت قرآنك
 وایمانه بولنده موقوفه فادار اوزاسه : و توبه
 او غورده محكوم و اعدام دمی اولسم : ^{اشاء الله هتبه همدان دعا}
 همك خزنة الحيا و كرمه به اما لير سور اعمى ^{بطلبه و شكر الحيا}
 ايله فارسیلابه طبعی ^{و بومانت امانه نك}
 عیر مطهره و ضمیر مطهره ایمنه عیر سنامه عاجر و رحمة
 اصنامی شاعت توبه ^{و عتقت استاذك}
 قدی بوجهرتک ولا لیسله الرحم الراجحک ^{دلله دم}
 و مبارک خالیا بزرده اوزم انتم

۵۵
 حاضر اعدتک عتبه صراحت
 باسمه بکانه
 عزیز خودشم ، صافیه صانعه منافق اعجاز ، جا سوز
 قولا قرا استغاده ایدر ، عتقا و سه عتقا اولر بوشمده
 شاقه ایمنه عتق زور ، بردهم عقی و ارسه شاقه ایله
 بزرگ دلم خضری طوفین بیلر ، بر زمانه سکن ایلدینه
 نیز قردانکده سولدمم بر عتقا فی نظر ایلدیم . امان
 حرمه عجمیده روسیده شالنده طمساه صایدن ایلر
 بر اوزر بر فاوسته اسیر اولر اولر اولر اولر
 اوز ایلر کلا فاد عتده بوشور ، زیاده توجهرلی اولر
 دصقجه کور و لوزره مداره و وزردم . فقط بصحبت و
 صفت دنگنه بر تزلک سنی شاقه لره سبب اولر
 باشلادی . شنه اوج دمه اومه دیم ، سترده
 کور و لوزره سترگه کیدیک . عتقزه یازم ایدیک . بولدی
 اولم یایرلو . عزیز شاقه لره فالصی . بیدنه بولر
 تدبر بو عتق سبب بر باریک . دیم : عتقا دم اضافی
 اولور ، بردهم عتقی . استراحت خوبه نك بوزردم

Hapishane idaresi Bediüzzaman ile talebeleri arasında en küçük bir muhaberenin dahi cereyan etmemesi için her türlü önlemi alırken, onlar da haberleşmenin çaresini arıyorlar ve mutlaka buluyorlardı. Küçük kâğıt parçalarına yazılan pusulalar bazan bir demliğin altına yapıştırılıp gönderilir, çoğu zaman da kibrit kutuları içinde koğuştan koğuşa gidip gelirdi. O yazılardan bazı örnekler.

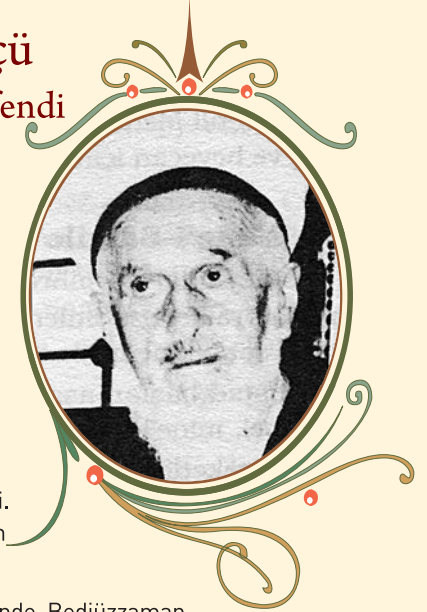
“Risale-i Nur kendi avukatlığını yapacak”

Satı Yılmaz anlatıyor: Kastamonu'dan birkaç arkadaş Denizli'ye mahkemeyi takip etmeye gittik. Üstad geldiğinde salonda büyük bir sessizlik olmuştu. Kalabalıktan üç adam Bediüzzaman'a yaklaşarak avukat olduklarını, ücretsiz olarak dâvâsına bakacaklarını söylediler. Bediüzzaman Hazretleri ise tebessüm ederek "Zahmet ettiniz, Allah razı olsun. Siz müsterih olunuz; inşaallah risale-i Nur kendi avukatlığını yapacaktır" dedi. Sonra ilerleyerek talebelerine yaklaştı; "Merak etmeyiniz kardeşlerim, inşaallah beraat edeceğiz buradan" dedi.

Mehmet Feyzi Pamukçu tarafından yazılan ve Bediüzzaman Hazretlerinin hapisanede okuduğu Büyük Cevşen. Üzerinde Bediüzzaman'ın tashiheri var.

Mehmet Öğütçü Gönenli Mehmet Efendi (1905 - 1992)

Ehl-i Kur'ân ve büyük bir İslâm âlimi. Sultanahmet Camii Baş İmamlığı yaptı. Süleymaniye, Eyüp Sultan, Kadıköy ve Üsküdar camilerinde ve pek çok camilerde vaazlar ve dersler verdi. Pek çok talebe yetiştirdi. Denizli hapsinde Bediüzzaman ile birlikte bulundu.

Denizli hapsine getirildiğinde, Bediüzzaman kendisini "Hoş geldin Muhammed Efendi, hoş geldin. Sen burada lâzımdın. Korkma! Korkma!" diyerek karşılamıştı. Hapis müddetince Üstad bazen "Muhammed Efendi Kur'ân okusun" diye kendisine haber gönderir, sonra da oturup avludan dinlerdi.

Kendisi anlatıyor: "Yâ Rabbi! Bu zâtın bende hiç kısmeti yok mu? diye düşünürdüm. Evime davet ediyordum, gelmiyordu. Devamlı olarak 'Söyleyin Hafız Mehmet'e, Sakın sakın yanıma gelmesin' diye hocalarla haber gönderiyordu. Bir Kurban bayramındaydı. Sabah namazından sonra kapı çalındı. 'Muhammed kardaşım! Muhammed kardaşım!' diye bir ses çağırıyordu. Kapıya çıktım. Baktım ki Üstad. Boynuma sarıldı ve 'Sen Kur'ân'a çok hizmet ediyorsun. Benim yanıma gelenleri çok tâciz ediyorlar. Seni tâciz etmemeleri için, benim yanıma gelmesin, diye haber gönderdim' dedi. Yanında talebeleri de vardı. 'İstanbul'da hiçbir kimsenin evine gitmemeye karar vermişim' dedi. Yanındaki talebeye işaret etti. 'Ver kabımı, kısmetimi versin' dedi. Keramete bakınız. Daha önce 'Bu zatın kısmeti yok mu?' demişim ya. Kısmetini almaya gelmişti. Evde yumurta tatlısı vardı. Ondan verdim."

Zahraman Tahiri

Tahirî Mutlu (1900-1977)

GÖNENLİ MEHMET EFENDİ devamı

“Orada dedi ki: ‘Bir Müslüman bir belde bulduğu sırada bayram olsa, oranın din büyüğünü ziyaret etmek ona vaciptir. Madem ki bu kardamız Hazret-i Kur’ân’a hizmet için ortaya çıkmış. Ben de onu bu beldenin şeyhülislâmı kabul ederek ziyarete geldim.’ İşte böyle geçti aramızdaki konuşmalar. Elhamdülillâh. Allah şefaatine nail eylesin. Ona çok şey borçluyum. Cesaret ve kuvveti kendisinden aldım.”

‘Biz Kur’an’ın mânâsına çalışıyoruz, Gönenli Mehmet Efendi ise lâfzına çalışıyor. Onun talebelerini kendi talebelerim gibi Nur talebesi kabul ediyorum’ diyordu.’

Hatta Üstad bunu söylediği vakit bir talebesi içinden, “Üstadım onlar Risale-i Nur okumuyor” deyince. “Cidden talebem olarak kabul ediyorum” diyor.

Mehmet Fırıncı Ağabey anlatıyor: “... Üstad Cuma’dan geldikten sonra çay yapmam için emretmişti. O zaman şimdiki gibi kolaylıklar pek yoktu. Mangal kömürü ile mangalı yakmaya çalışırken Gönenli Mehmet Efendi Hoca geldi. O da bana, ‘Sana yardım edeyim’ dedi. Beraber çayı hazırladık. Bir müddet sonra Ziya Arun gelince, Gönenli Mehmed Efendi ona, ‘Bugün bu eller onun kömürünü yaktı, çayını ısıttı’ diye sevincini ifade ediyordu.”

İstiklâl Harbi gazisi. Takvâ, ubudiyet, ezkâr ve evrada kesretle devamlılık cihetiyle Bediüzzaman’a en çok benzeyen talebesi. Asla gıybet etmemek ve ettirmemek, temizlik hususunda son derece titiz olmak, namazı ilk vaktinde kılmak için ezanı en az on dakika öncesinden seccadesinde oturarak beklemek gibi vasıflarıyla temayüz etmiş ehl-i velâyet bir zat.

Bediüzzaman ve Risale-i Nurlar ile ilk kez 1931 yılında tanıştı. Bu tarihten sonra güzel yazısı, babasından, kızlarına torunlarına kadar bütün ailesi ile ve malı mülkü ile Risale-i Nurların hizmetinde bulundu. Tarlalarını ve evini satarak bütün gelirini Nur hizmetine verdi. Yanında Risalelerden bir parça bulundurmanın bile cesaret istediği yıllarda, evleri bir medrese-i Nuriye olarak faaliyet gösteriyordu. Risalelerin gerek yazıyla, gerekse teksirle çoğaltılmasında hizmeti geçen kilit isimlerden biriydi. *Âyetü’l-Kübrâ*’yı ilk kez 500 nüsha olarak matbaada bastırmıştı ki, Denizli hadisesinin zahirî sebebi de bu olmuştur. “Nurcu ve bin kalemlî bir kâtip” olan teksir makinesini İstanbul’dan alıp Isparta’ya götüren de odur.

Üstad kendisine ziyade muhabbet eder, onu görünce ne kadar hiddetli de olsa yumuşar, kendisinden “ihtiyarların genci” ve “Kahraman Tahirî” diye söz ederdi.

Tahirî'nin, Denizli hapsinde, unutulmaz hâlisane hizmetiyle ve Nurlara sarsılmaz sadakatiyle ve yanılmaz zekâvetiyle ve çekilmez bahadırılığıyla daire-i Nurda ehemmiyetli makamı için, bütün bu defaki mektubunu Lâhikaya geçirdik. Başta Nurun şakirtlerinden validesi Zübeyde olarak, akrabasına ve rüfekasına selâm ederim. Cenab-ı Hak onlardan ebeden razı olsun. Âmin!

Bu defâ kahraman Tahir'i umumunuz namına gördüm ve onda, bir Lütfi, bir Hafız Ali, bir Hüsrev ve bir Said (fakat genç Said) müşahede ettim. Cenab-ı Hakka çok şükrettim.

Kahraman Tahirî ve Hafız Mustafa'nın yaptıkları hizmet çok güzeldir. Onların tedbirleri isabetlidir, haktır. Nur fabrikasının divanında verdiğiniz kararlar, ne olursa kabulümüzdür.

Umumunuzun hesabına Tahirî'yi gördüm ve kendi hesabımıza da, umumunuza tam bir Said ve canlı bir mektup olarak gönderdim.

Bazı esbaba binaen, ben en ziyade Hüsrev'i ve Hafız Ali (r.h.),

Tahirî'yi sıkıntıda tahmin ettiğim halde, en ziyade temkin ve teslim ve rahat-ı kalb, onlarda ve beraberlerinde bulunanlarda görüyordum. “Acaba neden?” derdim. Şimdi anladım ki, onlar hakikî vazifelerini yapıyorlar; mâlâyani şeylerle iştigal etmediklerinden ve kaza ve kaderin vazifelerine karışmadıklarından ve enâniyetten gelen hodfuruşluk ve tenkit ve telâş etmediklerinden, temkinleriyle ve metanet ve itmi'nan-ı kalbleriyle Risale-i Nur şakirtlerinin yüzlerini ak ettiler, zındıkaya karşı Risale-i Nur'un mânevî kuvvetini gösterdiler. Cenâb-ı Hak, onlardaki nihayet tevazu ve mahiyette tam izzet ve kahramanlık seciyesini umum kardeşlerimize teşmil ettirsin. Âmin.

Mübarekler, Tahir ile beraber, Tahirî'nin bize o kıymettar kalemiyle Cennet taamları gibi çok tatlı ve huri libası gibi çok güzel yazıları, burada herkesi lezzetle mütalaaya sevk ediyor. Ve onun masume iki mübarek kızlarının yazdıkları nüshalar, burada kadınlar, kızlar âleminde geziyor, görenleri Risale-i Nur'a cezb ediyor. Çok çalışkan ve fedakâr Tahirî'nin kesretli hediyeleri, bizleri çok borç altında bıraktı.

Peder ve validenize de benim tarafımdan deyiniz ki: Tahirî gibi kahraman bir şakirdi Risale-i Nur'a yetiştiren ve o vasıtayla defter-i â'mâllerine daima hasenat yazdıran bir şakirdi bize kardeş veren o mübarek zatlar, inşaallah bu saadeti daima idame ettirecekler. Dünyanın cam parçalarını, o elmaslara tercih etmeyecekler. Onlar, hususi dualarımızda dahildirler .

Dursun adlı bir Nur talebesinin evinde *Hücumat-ı Sitte* adlı eser bulununca, polisler “altı” anlamına gelen “sitte” kelimesinden hareketle bu ismin “Altıoka hücum” anlamına geldiği sonucuna vardılar. Bunun neticesinde de Dursun sabaha kadar falakaya çekildi ve haftalarca koltuk değneğiyle dolaşmak zorunda kaldı.

İnsaniyetin yaşamak damarı ve hıfz-ı hayat cihazı, bu asırda israfatla ve iktisatsızlık ve kanaatsizlik ve hırs yüzünden bereketin kalkmasıyla ve fakr u zaruret, maişet ziyadeleşmesiyle o derece o damar yaralanmış ve şerait-i hayatın ağırlaşmasıyla o derece zedelenmiş ve mütemadiyen ehl-i dalâlet nazar-ı dikkati şu hayata celb ede ede o derece nazar-ı dikkati kendine celb etmiş ki, ednâ bir hâcât-ı hayatiyeyi büyük bir mesele-i diniyeye tercih ettiriyor.

Bu acip asrın bu acip hastalığına ve dehşetli marazına karşı Kur'ân-ı Mucizü'l-Beyânın tiryak misâl ilâçlarının nâşiri olan Risale-i Nur dayanabilir; ve onun metîn, sarsılmaz, sebatkâr, hâlis, sadık, fedakâr şakirtleri mukavemet edebilir. Öyleyse, herşeyden evvel onun dairesine girmeli, sadakatle, tam metanet ve ciddî ihlâs ve tam itimadla ona yapışmak lâzım ki, o acip hastalığın tesirinden kurtulsun.

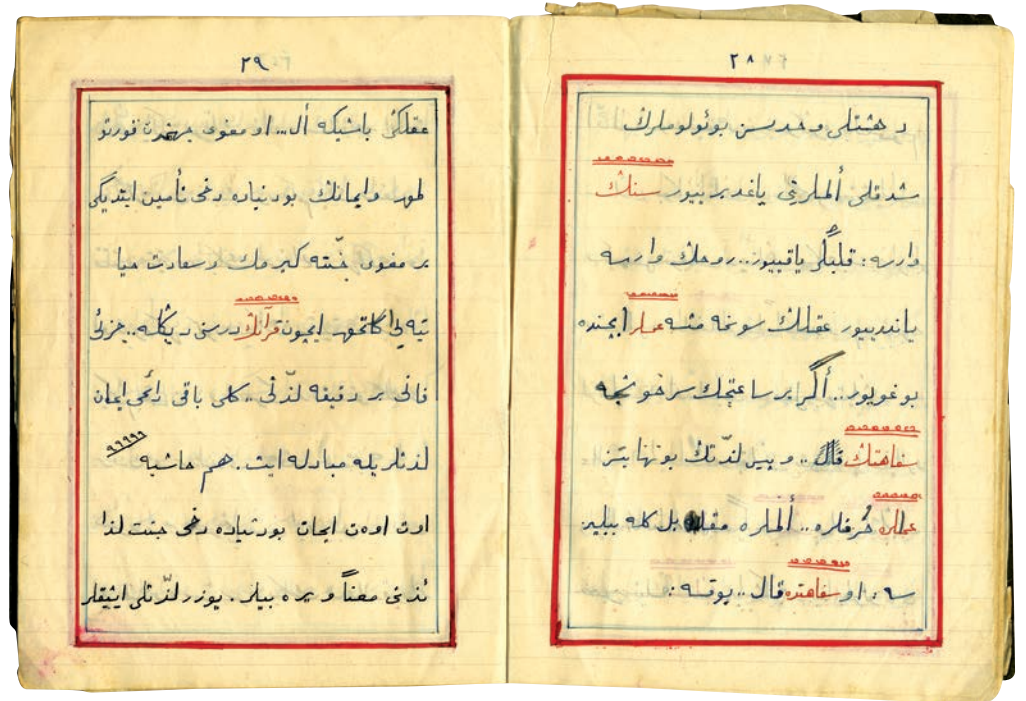

Ben gördüm ki, ehl-i diyanet, belki de ehl-i takvâ bir kısım zatlar bizimle gayet ciddî alakadarlık peyda ettiler. O bir iki zatta gördüm ki, diyaneti ister ve yapmasını sever, tâ ki hayat-ı dünyeviyesinde muvaffak olabilsin, işi rastgelsin. Hattâ tarikati, keşif ve keramet için ister. Demek âhîret arzusunu ve dinî vezâifin uhrevî meyvelerini dünya hayatına bir dirsek, bir basamak gibi yapıyor. Bilmiyor ki, saadet-i uhreviye gibi saadet-i dünyeviyeye dahi medar olan hakaik-i diniyenin fevâid-i dünyeviyesi, yalnız müreccih (tercih edici) ve teşvik edici derecesinde olabilir. Eğer illet derecesine çıksa ve o amel-i hayrın yapmasına sebep o fayda olsa, o ameli iptal eder; lâakal ihlâsı kırılır, sevabı kaçır.

Ve bilhassa çok ehemmiyetli kardeşimiz kahraman Tahirî'nin parlak ve muvaffakiyetli ve tevafuklu kalemi, kerametkârâne fütuhât yapıyor. Ve onun iki masumeleri ve masumların ve ümmî

ihtiyarların rengârenk çeşit çeşit meziyetlerini gösteren yazıları bizleri teshir ediyor, herkesi şevkle okumaya sevk ediyor. Cenab-ı Hak, sizlerden ebeden razı olsun ve sizi muvaffak etsin. Âmin.”

Masumların yazdığı risaleler

Masumların (çocukların) yazdığı risalelerden bazı sayfalar

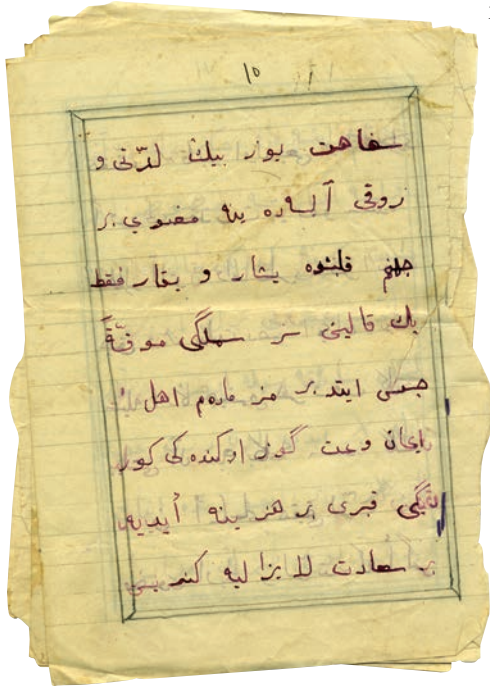
Bize gelen mâsum ve ümmîlerin ve üstadlarının risalelerini yedi cilt olarak güzelce tasnif ettik. Mâsumların tevafuklu güzel parçaları bir cilt ve ihtiyarların güzel parçaları için de kahraman Şükrü'nün, Mucizat-ı Ahmediye güzel nüshası içinde olarak ikinci cilt, yedi cildin herbirinin başında, üçüncü sayfada gelen fikra, medâr-ı ibret olarak yazılmıştır.

Risale-i Nur'un küçük ve mâsum şakirtlerinin elli altmış talebesinin ve kırk elli ümmî mübarek ihtiyarların ve kıymettar üstadlarının yazdıkları tevafuklu ve şirin nüshaları bize göndermişler. O parçaları yedi cilt içinde cem ettik.

Bu mübarek ümmî ihtiyarların kırk sene sonra Risale-i Nur hatırını için her işe tercihan yazıya başlamaları ve mâsum çocukların, Risale-i Nur'dan ders aldıkları ve yazdıkları risalelerin bir kısmıdır.

Onların bu zamanda bu ciddî çalışmaları gösteriyor ki, Risale-i Nur'da öyle mânevî zevk ve cazibedar bir nur var ki, mekteplerde çocukları okumaya şevkle sevk etmek için icat ettikleri her nevi eğlence ve teşviklere galebe edecek bir lezzet, bir sürur, bir şevk Risale-i Nur veriyor ki, çocuklar ve

ümmî ihtiyarlar böyle hareket ediyorlar.

Hem bu hal gösteriyor ki, Risale-i Nur kökleşiyor. İnşallah, onu hiçbir şey koparamayacak, ensal-i âtiyede de devam edip gidecek.

Aynen bu mâsum küçük şakirtler gibi, Risale-i Nur'un cazibedar dairesine giren bu ümmî ihtiyarların, kısmen çobanların ve yörük ve efelerin bu zamanda, bu acip şerait içinde herşeye tercihan Risale-i Nur'a bu surette çalışmaları gösteriyor ki, bu zamanda Risale-i Nur'a ekmekten ziyade ihtiyaç var ki, çiftçiler, çobanlar, yörük efeler, hâcât-ı zaruriyeden ziyade bir hâcât-ı zaruriyeyi, Risale-i Nur'un hakaikini görüyorlar.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bu tarafta yol kapandı, posta gelmiyordu. Sizlerden gelecek bir mektup veya bir risaleyi bekliyordum. Şimdi, ruhuma bir ihtarla, daha beklemeyerek, burada hüsn-ü tesirini gösteren üç parçayı gönderiyorum. Mâsumların ve ümmî mübareklerin ve ihtiyarların ve kahraman Tâhîrî'nin nüshaları daimî parlak bir tarzda fütuhât yapıyorlar. Yalnız cüz'î birkaç parçayı tashih ederken zahmet çektim. Fakat o zahmet, bana tatlı geliyordu. Hem aynı rahmet oldu. Beni de o mâsum ve mübareklerin kafilesine dahil ederek, benim hattıma benzedikleri için, kendim o parçaları yazmışım gibi tam sahip oldum. Eğer ben yazsaydım, aynen onlar gibi olurdu.

İbrahim Fakazlı'nın evinde arama yapılırken, o zaman birkaç aylık olan oğlu da altını kirlenmiş, ağlıyordu. Annesi şaşkınlık içinde pencereyi açıp kirli bezleri bahçeye attı. Tetikte bekleyen jandarmalar "Evden birşeyler kaçırılıyor" diye koşup pencereden atılan şeyi kapınca, üstleri başları pislik içinde kaldı.

Risale-i Nur'un hizmet ve meşgalesi, şimdiki siyaseti ve cereyanlarını o derece nazarımdan iskat etmiş ki, bu Harb-i Umumîyi bu dört ayda merak etmedim, sormadım.

Hem Risale-i Nur'un has talebeleri, bâki elmaslar hükmünde olan hakaik-i imaniyenin vazifesi içinde iken zâlimlerin satranç oyunlarına bakmakla vazife-i kudsiyelerine fütur vermemek ve fikirlerini onlarla bulaştırmamak gerektir.

Cenab-ı Hak, bize, nur ve nurânî vazifeyi vermiş, onlara da zulümlü zulümatlı oyunları vermiş.

Onlar bizden istiğna edip yardım etmedikleri ve elimizdeki kudsî nurlara müşteri olmadıkları halde, biz onların karanlıklı oyunlarına vazifemizin zararına bakmaya tenezzül etmek hatâdır. Bize ve merakımıza, dairemiz içindeki ezvak-ı mâneviye ve envar-ı imaniye kâfi ve vâfidir.

İman hizmeti, iman hakaiki, bu kâinatta herşeyin fevkindedir, hiçbir şeye tâbi ve âlet olamaz. Fakat, bu zamanda, ehl-i gaflet ve dalâlet ve dinini dünyaya satan ve bâki elmasları şişeye tebdil eden gafil insanlar nazarında o hizmet-i imaniyeyi hariçteki kuvvetli cereyanlara tâbi veya âlet telâkki etmek ve yüksek kıymetlerini umumun nazarında tenzil etmek endişesiyle, Kur'ân-ı Hakîmin hizmeti, bize kat'î bir surette siyaseti yasak etmiş.

Bediüzzaman'ın

Denizli Mahkemesi Müdafaları

İddianameye karşı itiraznamenin tetimmesidir

Bu itirazda muhatabım Denizli Mahkemesi ve müddeiumumîsi değil, belki başta Isparta ve İnebolu müddeiumumîleri olarak, yanlış ve nâkis zabıtnameleriyle buradaki acip iddianâmeyi aleyhimize verdiren garazkâr ve vehham memurlardır.

Evvelen: Aslı ve faslı olmayan ve hatırıma gelmeyen bir siyasî cemiyet namını mâsum ve siyasetle hiç alâkaları olmayan Risale-i Nur talebelerine takıp ve o daire içine giren ve iman ve âhiretinden başka hiçbir maksatları bulunmayan bîçareleri, o cemiyetin nâşiri, ya faal bir rüknü veya mensubu veya Risale-i Nur'u okumuş ve okutmuş veya yazmış diye suçlu sayıp mahkemeye vermek ne kadar adaletin mahiyetinden uzak olduğuna kat'î bir hücceti şudur ki:

Kur'ân aleyhinde yazılan, Doktor Duzi'nin ve sair zındıkların o muzır eserlerini okuyanlara, hürriyet-i fikir ve hürriyet-i

ilmiye düsturuyla bir suç sayılmadığı halde, hakikat-i Kur'âniyeyi ve imaniyeyi öğrenmeye gayet muhtaç ve müştak olanlara güneş gibi bildiren Risale-i Nur okumak ve yazmak bir suç sayılmış. Ve hem, yüzer risale içinde yanlış mânâ verilmemek için mahrem tuttuğumuz ve neşrine izin vermediğimiz iki üç risalede yalnız birkaç cümlelerini bahane gösterip itham etmiş. Halbuki, o risaleleri-biri müstesna-Eskişehir Mahkemesi tetkik etmiş, icabına bakmış; ve müstesna ise, hem istidamda ve hem itiraznamemde gayet kat'î cevap verildiği ve "Elimizde nur var, siyaset topuzu yok" diye Eskişehir Mahkemesinde yirmi vecihle kat'î ispat edildiği halde, o insafsız müddeiler, üç mahrem ve neşrolunmayan risalelerin üç dört cümlelerini bütün Risale-i Nur'a teşmil eder gibi, Risale-i Nur'u okuyan ve yazanı suçlu ve beni de hükûmetle mübareze eder diye itham etmişler.

کے باسمہ سجانہ
ادعا نامہ بہ قاضی اعزضامہ
تمہ سے
بو اعزضامہ محترم وہ کہنے کی عادت ہے کہ میں نے
دنگل، بلکہ؛ باشدہ اسپارکھ و ایہ بولی
مدنی غور میں اولادوں یا نکلسہ و ناقص
خسب نامہ لیاہ بوراہ کی عجیب ادعا نامہ میں
ویردینہ غرضدار و وہ نامہ ماسوراد۔ اولاً
آسی و فضی اولیامہ و غلطیہ حکمہ برسیاسی
جھین نامہ معصوم و سیاستہ شیخ تعلوقہ سی
اولیامہ رسالہ النور جلالہ طاقوب و اورانہ
ایچہ کیرہ و اعلمہ و آخرتہ باسمہ شیخ
مقصود لری بولیاہ بجاہ لری او جھینک یا نامہ لری
یا فضلہ برکینی یا مسوی و یا رسالہ النور و قوسہ

Denizli Hapishanesinde
sigara kâğıtlarına inci gibi
bir hatla yazmış mektup
ve müdafaalar.

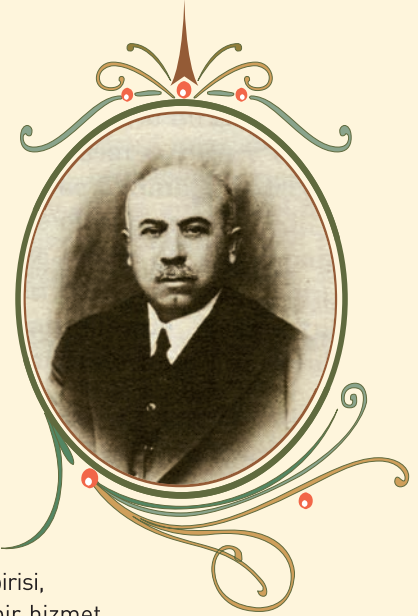
کے باسمہ سجانہ
محکمہ شریعی رضایک احف
مخوفی مدافہ اعلیٰ ایچہ اہمسی برہام
ورہام وار۔ سہ لکھی شریعی سلیم پور و
اسکے یازمہ بنک ناوضہ۔ شریعی شہر
ایچہ گور و شور و سار۔ عادی ناچیر مطہر
ایچہ ہم۔ شی ادعا نامہ ہی اور سہ دفعہ
صکرہ بندہ آندی۔ شی ادوقا! ادوقا
طوعہ اقدارم پور۔ شی سہ دفعہ ایچہ
مدافہ نامہ ہی پور و سہ دفعہ ہی گور اولادہ
آچہ ہی شریعی بر صورتی آلیہ ہم راہ لری

Ben ve bana yakın ve benimle görüşen dostlarımı iştah ve kasemle temin ederim ki, bu on seneden ziyadedir ki, iki reisten ve bir mebustan ve Kastamonu Valisinden başka, hükûmetin erkânını, vükelâsını, kumandanları, memurları, mebusları kimler olduğunu kat'iyen bilmiyorum ve bilmeyi de merak etmemişim. Acaba hiç imkânı var mı ki, bir adam mübareze ettiği adamları tanımamasın ve bilmeyi merak etmesin? Dost mu, düşman mı, karşısındakini tanımamasına ehemmiyet vermesin? Bu hallerden anlaşılıyor ki, bil'iltizam herhalde beni mahkûm etmek için gayet asılsız bahaneleri icad ederler.

Madem keyfiyet böyledir. Ben de buranın mahkemesine değil, belki o insafsızlara derim:

Ben, sizin bana vereceğiniz en ağır cezanıza da beş para vermem ve hiç ehemmiyeti yok. Çünkü ben kabir kapısında, yetmiş yaşındayım. Böyle mazlum ve mâsum bir iki sene hayatı şehadet mertebesiyle değiştirmek, benim için büyük saadettir. Risale-i Nur'un binler hüccetleriyle kat'î imanım var ki, ölüm bizim için bir terhis tezkeresidir.

Ziya Sönmez (1876 - 1949)

Bedizzaman'ın ilk avukatlarından. Denizli Mahkemesinde Bediüzzaman Hazretlerini müdafaa etti.

O Ziya bu Ziya'dır:

"Risale-i Nur'un avukatı Ziya'yı bizim tarafımızdan hem çok teşekkür, hem tebrik ediniz. Çoktan beri ruhuma ihtar edilmiş ki, Ziya namında birisi, Risale-i Nur namına büyük bir hizmet edecek. Bu mesele gösterdi ki, o Ziya, bu Ziya'dır. Bizleri ebede kadar minnettar eyledi. Mahkemede zabıt kâtibi ve âzâdan Hasnâ Hanım ve sorgu hakimi gibi vicdanlı zatlara teşekkür ederiz. Ve onları unutmayacağımı, bilhassa başta Müftü Osman, Hasan Feyzi olarak çok ehemmiyetli kardeşlerime selâmımızı ve minnettarlığımızı bildiriniz. Ve hâkim-i âdil olan zata, Risale-i Nur'un ekser eczalarını ona hediye etmek için yazdırmayı karar verdiğimi söyleyiniz. Ve Risale-i Nur'un fahrî avukatı Ziya'ya, kısm-ı mühimmini yazdırıp ona hediye etmek niyetindeyim."

"Feyzi'nin mektubunda isimleri bulunan ve bilhassa hâkim-i âdil ile beraber hakikî adâlete çalışanlar (Ç.H.M.) ve Avukat Ziya gibi bütün o zatlara, değil yalnız bizi, belki Anadolu'yu ve âlem-i İslâmı mânen minnettar eylemişler. Onlar, bizim gibi Risale-i Nur'a sahiptirler. Eğer lüzum olsa, elime teslim edilen bir kısım mecmuaları da onlara emaneten okutmak için göndereceğim."

رسالہ کی ہر حرفہ انکی اوج صورت
 الوب ہم عدلہ نظارتہ ہم مجلسی وکلا رہ
 ہم مجلسی مسعودانہ ہم شورای دولہ گونہ
 وہ کلر ہم کہ ادعا نامردہ سوزہ اساس
 رسالہ نور در . و رسالہ نورہ عالم دھرا
 واعراضہ شخصی رسالہ دگل کہ = سورہ
 اھیت و پیلو سورہ . بلکہ ، بولتی و مملکتی
 و حکومتی ہدی علاقہ دار ایدہ عک و دولاسیم
 عالم اسلامک نظر قضی اھستہ بر صورتہ
 بلب ایدہ عک برکتی ہادہ حکمتہ و عجمی ہر ہر
 اوت رسالہ نورہ پردہ آئندہ ہجوم ایدہ اقبلی
 بار معینہ بو و ظنہ کی طلت الی یوں قوی

ایجابہ باھتر . و مستناسی ایدہ : ہم
 استعدامدہ ہم اعتراضہ غائب قطعی ہوا
 و بر لگی و المردہ نور دار سیاست طویزی
 یور . اسلہر حکم سندنہ نگرہی و جہلہ نظری
 ایجاب ایدہ لگی عالدہ او انصاف سرنہ عیلر
 اوج محرم و نثر اولما یانہ رسالہ نور اوج درت
 جملہ لری سورہ رسالہ التورہ سخیل ایدہ رگی
 رسالہ نور اوقویابہ و بازار اوی صوللو و
 بی دہ حکومتہ مبارزہ ایدہ دینہ اتھام اعلی
 و بط بقیرہ و بلاہ گور و شہر سورہ دوستلری
 استہادہ و سلسلہ نامردہ ایدہ رکتہ ہوا و ہر شہ
 دنہ زیادہ درکہ : ایانہ رسالہ سورہ و ہر سورہ
 و سطو و الیستہ با شقہ حکومتک ارطاق

Evet, bu şehri yüz defa mezaristana boşaltan ölüm hakikati, elbette hayattan ziyade bir istediği var. Ve onun idamından kurtulmak çaresi, insanların her meselesinin fevkinde en büyük ve en ehemmiyetli ve en lüzumlu bir ihtiyac-ı zaruri ve kat'îsidir. Acaba, bu çareyi kendine bulan Risale-i Nur şakirtlerini ve o çareyi binler hüccetler ile bulduran Risale-i Nur'u âdi bahanelerle itham edenler ne kadar kendilerini hakikat ve adalet nazarında müttehem oluyor, divaneler de anlar.

Bu insafsızları aldatan ve hiç münasebeti olmayan bir siyasî cemiyet vehmini veren üç maddedir.

Birincisi: Eskiden beri benim talebelerim benimle kardeş gibi şiddetli alâkadar olmaları, bir cemiyet vehmini vermiş.

İkincisi: Risale-i Nurun bazı şakirtleri her yerde bulunan ve cumhuriyet kanunları müsaade eden ve ilişmeyen ve cemaat-ı İslâmiye heyetleri gibi hareket etmelerinden, bir cemiyet zannedilmiş. Halbuki o mahdud üç dört şakirtin niyetleri cemiyet memiyet değil, belki sırf hizmet-i imaniyede hâlis bir kardeşlik ve uhrevî tesanüddür.

Üçüncüsü: O insafsızlar kendilerini dalâlet ve dünyaperestlikte bildiklerinden ve hükûmetin bazı kanunlarını kendilerine müsait bulduklarından, fikren diyorlar ki: “Herhalde Said ve arkadaşları bizlere ve hükûmetin, bizim medenîce nâmeşru hevesatımıza müsait kanunlarına muhaliftirler. Öyleyse muhalif bir cemiyet-i siyasidirler.” Ben de derim:

Hey bedbahtlar! Dünya ebedî olsaydı ve insan içinde daimî kalsaydı ve insanî vazifeler yalnız siyaset bulunsaydı, belki bu iftiranızda bir mânâ bulunabilirdi. Hem eğer ben siyasetle işe girseydim, yüz risalede on cümle değil, belki bin cümleyi siyasetvâri ve mübarezekârâne bulacaktınız. Hem farz-ı muhal olarak, eğer biz dahi sizin gibi bütün kuvvetimizle dünya maksatlarına ve keyiflerine ve siyasetlerine çalışıyoruz diye—ki; şeytan da bunu inandırmaya çalışamıyor ve kimseye kabul ettiremez—haydi böyle de olsa, madem bu yirmi senede hiçbir vukuatımız gösterilmiyor; ve hükûmet ele bakar, kalbe bakamaz; ve herbir hükûmette şiddetli muhalifler bulunur. Elbette yine adliye kanunu ile bizleri mes'ul etmezsiniz. Son sözüm:

حسبي الله لا اله الا هو عليه توكلت وهو رب العرش العظيم

Mahkemede son sözüm

Efendiler, çok emarelerle kat'î kanaatim gelmiş ki, hükümet hesabına, hissiyat-ı diniyeyi âlet ederek emniyet-i dahiliyeyi ihlâl etmek için bize hücum edilmiyor. Belki bu yalancı perde altında, zındıka hesabına, bizim, imanımız için ve imana ve emniyete hizmetimiz için bize hücum edildiğine çok hüccetlerden bir hücceti şudur ki:

Yirmi sene zarfında, Risale-i Nur'un yirmi bin nüshaları ve parçalarını yirmi bin adamlar okuyup kabul ettikleri halde, Risale-i Nur'un şakirtleri tarafından emniyetin ihlâlüne dair hiçbir vukuat olmamış ve hükümet kaydetmemiş ve eski ve yeni iki mahkeme bulmamış. Halbuki, böyle kesretli ve kuvvetli propaganda, yirmi günde vukuatlarla kendini gösterecekti. Demek hürriyet-i vicdan prensibine zıt olarak, bütün dindar nasihatçilere şâmil, lâstikli bir kanunun

163'üncü maddesi sahte bir maskedir. Zındıklar, bazı erkân-ı hükümeti iğfal ederek, adliyeyi şaşırtıp, bizi herhalde ezmek istiyorlar.

Madem hakikat budur; biz de bütün kuvvetimizle deriz: Ey dinini dünyaya satan ve küfr-ü mutlaka düşen bedbahtlar! Elinizden ne gelirse yapınız. Dünyanız başınızı yesin ve yiyecek. Yüzer milyon kahraman başlar feda oldukları bir kudsî hakikate başımız dahi feda olsun! Her ceza ve idamınıza hazırız. Hapsin harici, bu vaziyette, yüz derece dahilinden daha fenadır. Bize karşı gelen böyle bir istibdad-ı mutlak altında hiçbir hürriyet-ne hürriyet-i ilmiye, ne hürriyet-i vicdan, ne hürriyet-i diniye-olmamasından, ehl-i namus ve diyanet ve tarafdar-ı hürriyet olanlara ya ölmek veya hapse girmekten başka bir çare kalmaz. Biz de **أَنَا لِلَّهِ وَأَنَا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ** diyerek Rabbimize dayanıyoruz.

١١
محکمہ صولک سوزم
افندیلر :
بوره اماره لرله فضعی فاشم کلمه :
حکومت حسابنه برهمنیات دینیه یی التابیرک
اصیب داخله یی اغلالک انجونه بره هجم
ایرلا تور . بلله : بویلا یی برده السنه
زیدلقه عا سنه بره ایا نیر انجونه و ایا نیر
و اسیه هجرت انجونه بره هجم ایرلا کینه بوره
عجلدرده بره یی شودرکه : یاری سنه طرفده
رسال انورک بگرمی بیک سنه بری و یار بگرمی
بگرمی بیک آدر او قویوب قبول ایطاری

١٢
اعمال ایله رک و عدله یی شایر
توب بری هر حالده ازمنک ایست بویلا :
مادام حقیقت بودر . بزده سنه بونه قوتله
دیور : ای دینی دنیا یه صانانه و کفر
مطلبه دوسه بدعتله . انکدره نکلیم
یا کیز . دنیا کیز یسکری یه سونه . و
بیه هک . بوزر میلیونه قوامانده باشر
ضرا اولدولری ل بر قوس حقیقته آما شمر
دینی قدا اولسونه . هر جرا کزه و اعکاره
ماهرز . عیسی قاری بوزر حقیقته
بوزر دجه . داغله ده داها قدا در .

Mahkeme Reisi Ali Rıza Beyefendi,

Hukukumu müdafaa etmek için ehemmiyetli bir talebim ve bir ricam var.

Ben yeni harfleri bilmiyorum ve eski yazım da pek nâkıstır, hem beni başkalarla görüştürmüyorlar. Adeta tecrid-i mutlak içindeyim. Hattâ iddianame on beş dakikadan sonra benden alındı. Hem avukat tutmak iktidarım yok. Hattâ size takdim ettiğim müdafaatımın, çok zahmetle, bir kısmını gizli olarak ancak yeni harfle bir suretini alabildim. Hem Risale-i Nur'un bir nevi müdafaanamesi ve mesleğinin hülâsası olan Meyve Risalesinin bir suretini müdeiumuma vermek için ve bir iki suretini Ankara makamatına göndermek için yazdırmıştım. Birden onları elimden aldılar, daha vermediler. Halbuki Eskişehir adliyesi, bize bir makineyi hapse gönderdi. Biz müdafaatımızı onda, yeni harfle, bir iki nüsha yazdık; hem o mahkeme dahi yazdı. İşte ehemmiyetli talebim: Ya bize bir makineyi siz veriniz veya bize müsaade ediniz, biz celb edeceğiz, tâ ki hem müdafaatımı, hem Risale-i Nur'un müdafaanamesi hükmündeki risaleyi yeni harfle iki üç suretini alıp, hem Adliye Vekâletine, hem Heyet-i Vekileye, hem Meclis-i Mebusana, hem Şûrâ-yı Devlete göndereceğiz. Çünkü, iddianamede bütün esas, Risale-i Nur'dur. Ve Risale-i Nur'a ait dâvâ ve itiraz, cüz'î bir hâdise ve şahsî bir mes'ele değil ki çok ehemmiyet verilmesin.

T. C. (Örnek: 1)
C. No. MÜNAKALÂT VEKÂLETİ V. No.
P. T. T. U. M.
Taahhütlü K. mektup veya kutu; Paket; Telefon; Telgraf
MAKBUZU
Kıymet Sıklet Kelime Ücret Mersule No
Kr. 305 Gr. 162 Kr. Pr. 487
Gönderen : Sani Nuri
Alacak olan : Sani Nuri
Gideceği yer : Ankara
M. İmzası 17/13/194

T. C. (Örnek: 1)
C. No. 67102 MÜNAKALÂT VEKÂLETİ V. No. 042
P. T. T. U. M.
Taahhütlü K. mektup veya kutu; Paket; Telefon; Telgraf
MAKBUZU
Kıymet Sıklet Kelime Ücret Mersule No
Kr. 325 Gr. 171 Kr. Pr. 713
Gönderen : Sani Nuri
Alacak olan : Adliye Vekâleti
Gideceği yer : Ankara
M. İmzası 28/13/194

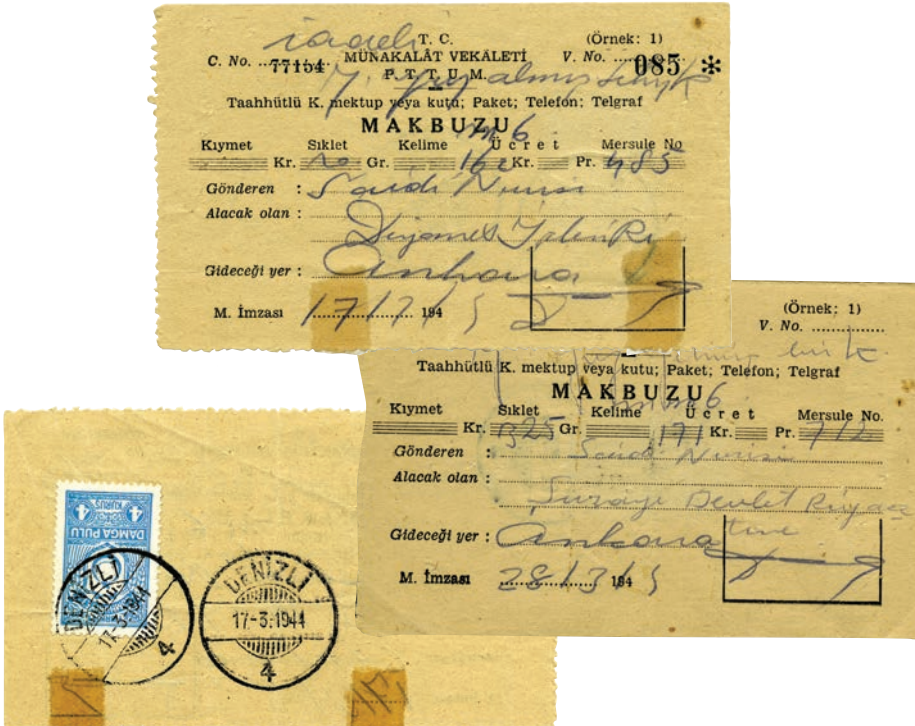
T. C. (Örnek: 1)
C. No. MÜNAKALÂT VEKÂLETİ V. No.
P. T. T. U. M.
Taahhütlü K. mektup veya kutu; Paket; Telefon; Telgraf
MAKBUZU
Kıymet Sıklet Kelime Ücret Mersule No
Kr. 305 Gr. 162 Kr. Pr. 482
Gönderen : Sani Nuri
Alacak olan : B. M. M. Riyaseti
Gideceği yer : Ankara
M. İmzası 17/13/194

Bediüzzaman Hazretleri Denizli Hapishanesinde iken yazdığı savunmaları Ankara'da devletin üst kademelerine posta ile göndermişti.

Belki bu milleti ve memleketi ve hükümeti ciddî alâkadar edecek ve dolayısıyla âlem-i İslâmın nazar-ı dikkatini ehemmiyetli bir surette celb edecek bir küllî hadise hükmünde ve umumî bir meseledir.

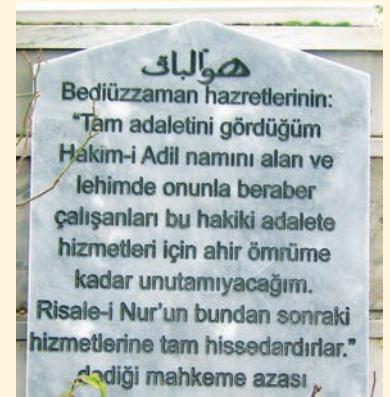
Evet Risale-i Nur'a perde altında hücum eden, ecnebî parmağıyla bu vatandaki milletin en büyük kuvveti olan âlem-i İslâmın teveccühünü ve muhabbetini ve uhuvvetini kırmak ve nefret verdirmek için siyaseti dinsizliğe âlet ederek perde altında küfr-ü mutlakı yerleştirenlerdir ki, hükûmeti iğfal ve adliyyeyi iki defadır şaşırtıp der: "Risale-i Nur ve şakirtleri dini siyasete âlet eder; emniyete zarar ihtimali var."

Hey bedbahtlar! Risale-i Nur'un gerçi siyasetle alâkası yoktur. Fakat küfr-ü mutlakı kırdığı için, küfr-ü mutlakın altı olan anarşiliği ve üstü olan istibdad-ı mutlakı esasıyla bozar, reddeder. Emniyeti, âsâyışı, hürriyeti, adaleti temin ettiğine yüzer hüccetlerden biri, bu müdafaanamesi hükmündeki Meyve Risalesidir. Bunu âlî bir heyet-i ilmiye ve içtimaiye tetkik etsinler. Eğer beni tasdik etmezlerse, ben her cezaya ve işkenceli idama razıyım.

ALİ RIZA BALABAN

Bediüzzaman ile talebelerini yargılayan Denizli Mahkemesinin reisi. Dönemin bütün baskılarına rağmen, adaletten ayrılmayarak, Bediüzzaman ve talebeleri hakkında beraat kararı verdi. Bediüzzaman'ın mektuplarında "hâkim-i âdil" olarak adı geçer.

Aziz, siddık kardeşlerim,

Ben, gerçi sizinle sûretâ görüşemiyorum. Fakat sizin yakınınızda ve beraber bir binada bulunduğumdan, çok bahtiyarım ve müteşekkirim. Ve ihtiyarım olmadan bazen lüzumlu tedbirler ihtar edilir. Ezcümle birisi:

Yanımdaki koğuşa masonlar tarafından hem yalancı, hem casus bir mahpus gönderilmiş. Tahrip kolay olmasından—hususan böyle haylaz gençlerde—o herif, bana çok sıkıntı vermesi ve o gençleri ifsad etmesiyle bildim ki, sizlerin irşad ve ıslahlarınıza karşı zındıka, ifsada ve ahlâkları bozmaya çalışıyor. Bu vaziyete karşı gayet ihtiyat ve mümkün olduğu kadar eski mahpuslardan gücenmemek ve gücendirmemek ve ikiliğe meydan vermemek ve itidal-i dem ve tahammül etmek ve mümkün olduğu derecede bizim arkadaşlar uhuvvetlerini ve tesanüdlerini tevazu ile ve mahviyetle ve terk-i enânîyetle takviye etmek gayet lâzım ve zarurîdir.

Dünya işleriyle meşgul olmak beni incitiyor. Sizin dirayetinize itimad edip zaruret olmadan bakamıyorum.

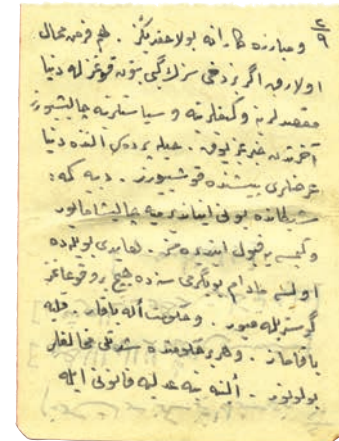
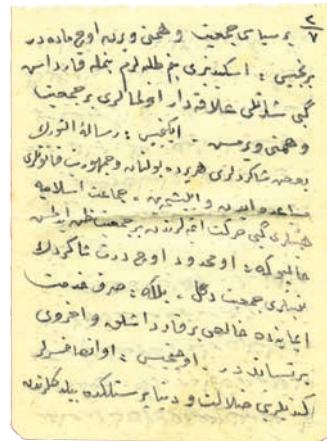
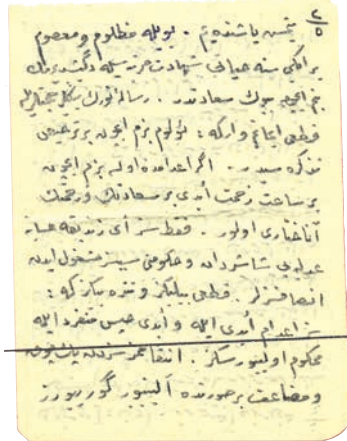
Said Nursî

Kardeşlerim,

Her ihtimale karşı bu sabah ihtar edilen bir meseleyi beyan etmek lâzım geldi.

Bizim Kur'ân'dan aldığımız hakikatler güneş, gündüz gibi şek ve şüphe ve tereddüdü kaldırmadığını, yirmi seneden beri “Acaba zındık filozoflar buna karşı ne diyecekler ve dayandıkları nedir?” diye nefsim ve şeytanım çok araştırdılar. Hiçbir köşede bir kusur bulamadıklarından sustular. Zannederim, çok hassas ve iş içinde bulunan nefis ve şeytanımı susturan bir hakikat, en mütemerridleri de susturur.

Madem biz böyle sarsılmaz ve en yüksek ve en büyük ve en ehemmiyetli ve fiyat takdir edilmez derecede kıymetli ve bütün dünyası ve canı ve cânânı pahasına verilse yine ucuz düşen bir hakikatın uğrunda ve yolunda çalışıyoruz; elbette bütün musibetlere ve sıkıntılara ve düşmanlara kemâl-i metanetle mukabele etmemiz gerekir. Hem, belki karşımıza aldanmış veya aldatılmış bazı hocalar ve şeyhler ve zâhirde müttakiler çıkartılır. Bunlara karşı vahdetimizi, tesanüdümüzü muhafaza edip onlarla uğraşmamak lâzımdır, münakaşa etmemek gerekir. ■

Denizli Mahkemesi Kararı

- Suret -

Esas No: Nezzeddin SAHNER
944-199 ARŞİVİ
Kayıt No: 1156

Karar No: 136

C.M.U. No: 943 - 1247

Denizli ağır ceza mahkemesine mahsus kararnamedir .
icabı görüşülüp düşünüldü :

Dini hissiyatı ve dinen mukaddes tanınan şeyleri alet it-
tihaz ederek devletin emniyetini ihlaledecek hareketlerle halkı teğ-
vik ve bu maksatla cemiyet teşkil etmek ve bu cemiyete girmek ve bu
cemiyetin faaliyetine yardım etmekten suçlu Bitlis vilayetinin Hızan
kazası İsparta nahiyesi Nurisi köyünden Mırza oğlu İ29İ D.lu 20/9/-
943 gününden beri mevkuf aynı nevi suçtan dolayı Eskişehir mahkeme-
since bir sene ağır hapse mahkûm edilip infaz edilmiş sabıkası bulu-
nan Sajdi Nursi ile İspartanın Kemal paşa mahallesinden Mehmet oğlu
3İ5 D. lu 10/9/943 gününden beri mevkuf aynı nevi suçtan dolayı Es-
kişehir mahkemesince altı aya mahkûm edilip infaz edilmiş sabıkası
bulunan Husrev Altınbaşak, İspartanın yayla mahallesinden İsmail oğ-
lu 3İ5 D.lu 10/9/943 gününden beri mevkuf ve aynı nevi suçtan dolayı
Eskişehir mahkemesince altı aya mahkûm edilmiş infaz edilmiş sabıka-
sı bulunan Süleyman Rüştü Çakan , İsparta Turan mahallesinden Mehmet
oğlu 309 D.lu 10/9/943 gününden beri mevkuf sabıkasız bakkal Çolak
nuri benli, İsparta keçeci mahallesinden İbrahim O. 3İ6 D.lu 2İ/9/943
gününden beri mevkuf sabıkasız Osman Yıldırımkaya, İsparta Sav.K.den
Ahmet O. 3İ7 D.lu 18/9/943 gününden beri mevkuf sabıkasız Ali Gül ,
İsparta Sav.K.den Osman O. 3İ7 D.lu 18/9/943 gününden beri mevkuf sa-
bıkasız Salih Yıldız, İsparta Sav K.den Ahmet O. 30İ D.lu 18/9/943
gününden beri mevkuf sabıkasız Mehmet Soylu, İsparta Sav K.den Mehmet
O. 329 D.lu 18/9/943 gününden beri mevkuf sabıkasız Ahmet Soylu, İs-
parta Sav K.den Süleyman O.324 D.lu 20/9/943 gününden beri mevkuf sa-
bıkasız Hüseyin Beşli, Eğridirin Barla nahiyesi Akmesçit M.den Veli
oğlu 304 D.lu aynı nevi suçtan Eskişehir mahkemesince altı aya mah-
kûm edilmiş olup infaz edilmiş sabıkası bulunan 13/9/943 T.den mevkuf
f Mehmet Tevfik Göksu, 13/9/943 tarihinden beri mevkuf ve İsparta İs-
lam K.den Şerif oğlu 323 D.lu Abdullah Kılınç, İsparta İslam K.den
Hüseyin O. 3İ7 D.lu sabıkasız 23/9/943 gününde tevki altına alınıp
24/3/944 gününde eceli mev'udile Denizli memleket hastanesinde vefat
ettiği anlaşılan Ali Erğin, İsparta Atabey nahiyesi Pazar M.den Hüsnü
Oğlu 3İ6 D.lu 18/9/943 gününden beri mevkuf sabıkasız Tahir Mutlu,

- 6 -

safdilliklerinde peşine düşmüşler. Bunlar hüsnüniyet sahipleri olup
sırf dini itikat yönünden Saide ve okudukları risalelere bağlılık gös-
termekte bu maksatla yaptıkları muhavere mektuplarının münderecatıda
hükümete karşı kötü maksat beslemedikleri ve bir cem'iyet veya tarik-
kat kurmak fikriyle hareket etmedikleri anlaşılmış olduğuna müteda'ir
olduğu görülmüş ve her ne kadar evrak arasında mevcut Denizli sorğu
hakimliğince yaptırılan ehliyukuf raporunda Sajdi Nursi'nin bazı asaa-
rından istidlal tarikiyle ve mesnetsiz olarak kendisinin ve mensupla-
rının hükümete karşı kötü bir maksat besledikleri beyan olunmakta ise
evrakı tahkikiye münderecatına ve şuhudun maznunlara atif ve isnat x
olunan ef'al hakkında demi malumat beyan etmelerine ve Ankara ağır ceza
mahkemesince yaptırılan ehliyukuf raporu mahiyet ve münderecatına
na göre şayanı ihticac ve iltifat görülemez ve esasen maznunların x
ekseriyeti azimesi okumak yazmaktan aciz bulunmuş diğer kısmında kendi-
lerini ibadete ve taate vermiş oldukları; binaenaleyh devletin emniyet-
ini ihlal edecek mahiyet arzedecek şerait ve evsafı hâiz kimselerden
olmadıkları tezahür ve tahakkuk etmiş ve mahkemenin kanaati vcdaniye-
side bu merkezde tecelli ve tehassül etmiş olmakla Müddeiumumliğin
teciyelerini hakkındaki mütaleası yukarıda zikir ve tadat olunan dela-
le karşı gayri varit görüldüğünden reddile zan altına alındıkları x
ef'alden HESABATLARINA ve başka sebeple mevkuf değillerse tahliyeleri
için C.M.U liğine müzekkere yazılmasına ve vefat ettikleri anlaşılan
İspartalı Hafız Ali ve İskilipli Ahmet Say hakkındaki amme davasının
kanunu cezanın 96 ncı maddesi mucibince sukutuna temyizi kabul olmak
üzere 15/6/944 tarihinde söz birliği ile verilen karar C.M.U.M. Cemil
Söylemez, kâtip Musa Akman ve mevkuf maznunların kâffesi hazır ve maz-
nunlardan Mehmet Şefik Eryuvası, Zühtü İşeri ve Ahmet Kopkop'un vekil-
li müdafileri avukat Ethem Mutlu mevcut oldukları halde duruşmaya mah-
sus muayyen salonda alenen ve usulen teftih kılındı.
Reis Aza Selahiyetli H. K.
Ali Rıza Balaban Hakkı Tözünler Hasna Şener
1354 7652

İşbu hüküm mahkemei temyiz Birinci ceza dairesinin 30/12/944 gün ve
2193-3005 sayılı ilamıyla tasdik edilmek suretiyle kesbi katiyet x
eylemiş olduğu tasdik olunur .

Kâ. Başkâtip 50 Kş. damğa pulu 10 Kş. damğa pulu
imza imza resmi mühür imza resmi mth.ve imza

14/Eylül/945
2 liralık harç pulu
resmi müh.ve imza

İbraz eden
Kastamonuda Beyçelebi mahallesinde 28 No:lu evde
oturan Şevki oğlu Ahmet Cevdet Yazıcıoğlu

Denizli Mahkeme
Kararnamesinin ilk ve
son sayfaları.

Esas NO.
944 - 199

Karar NO.
136

C.M.U. NO.
943 - 1247

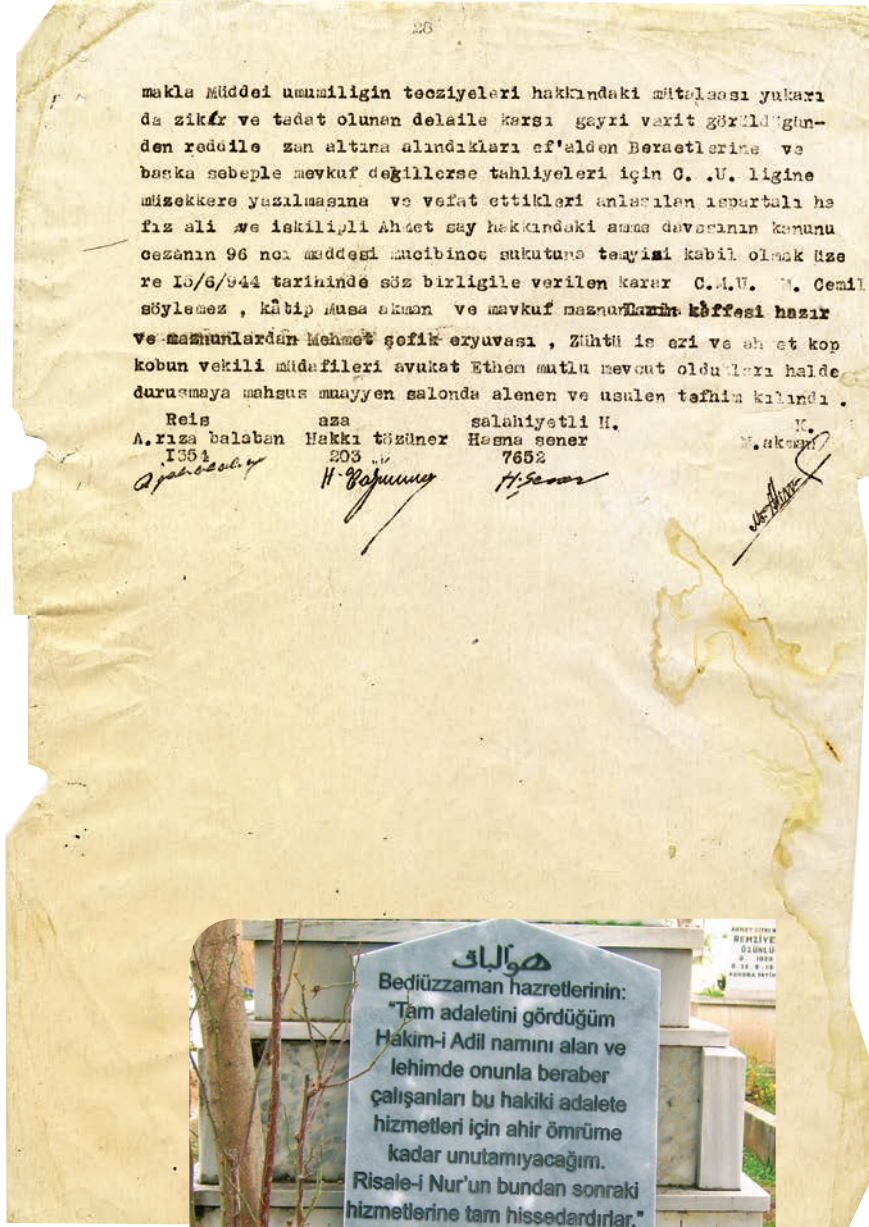
Denizli ağır ceza mahkemesine mahsus kararnamedir .

ICABI GÖRÜSÜLME DÜŞÜNÜLMÜ .

Dini hissiyatı ve dinen mukaddes tanınan şeyleri alet itti - haz ederek devletin emniyetini ihlal edecek hareketlerle halkı teşvik ve bu maksatla cem'iyet teşkil etmek ve bu cem'iyete girmek ve bu cem'iyetin faaliyetine yardım etmekten suçlu bitlisahip Cemiyetinin Hizan kazası Isparta nahiyesi Nuriel köyünden Mirza oğlu 1291 D.lu 20/9/943 gününden beri mevkuf aynı nevi suçtan dolayı Eskişehir mahkemesince bir sene ağır hapse mahkûm edilip infaz edilmiş sabı - kası bulunan Saisi Nuri ile Ispartanın Kemal paşa M. den Mehmet oğlu 315 D.lu 10/9/943 gününden beri mevkuf aynı nevi suçtan dol - yi eskişehir mahkemesince altı aya mahkûm edilip infaz edilmiş sa - bıkası bulunan Hüseyin altınbaşak , Ispartanın yayla mahallesin - den İsmail oğlu 315 D.lu 10/9/943 gününden beri mevkuf ve aynı nevi suçtan dolayı eski şehir mahkemesince altı aya mahkûm edilip infaz edilmiş sabıkası bulunan Süleyman Rüsti çökan , Isparta Turen ma - hallesinden Mehmet oğlu 309 D.lu 10/9/943 gününden beri mevkuf sa - bıkasız Bakkal çolak Nuri benli , Isparta Keçeci mahallesinden İbrahim oğlu 316 D.lu 21/9/943 gününden beri mevkuf sabıkasız Osman yıldırımkaya , Isparta sav Köyünden Ahmet oğlu 317 D.lu 18/9/943 gününden beri mevkuf sabıkasız Ali gül , Isparta sav K. - den Osman oğlu 317 D.lu 18/9/943 gününden beri mevkuf sabıkasız Mustafa yıldız , Isparta sav K.den Osman oğlu 315 D.lu 18/9/943 gününden beri mevkuf sabıkasız Salih yıldız , Isparta sav K.den Ahmet oğlu 301 D.lu 18/9/943 gününden beri mevkuf sabıkasız Mehmet soylu , Isparta sav K.den Mehmet oğlu 329 D.lu 18/9/943 gününden beri mevkuf sabıkasız Ahmet soylu , Isparta sav K.den Süleyman O. 324 D.lu 20/9/943 gününden beri mevkuf sabıkasız Hüseyin Beşli , Egridirin barla nahiyesi ak meşcit M. den Veli oğlu 304 D.lu aynı nevi suçtan eski şehir mahkemesince altı aya mahkûm edilmiş olup infaz edilmiş sabıkası bulunan Mehmet tevfik göksu (13/9/943 teri - hinden beri mevkuf), ve Isparta İslam K. den Şerif oğlu 323 D.lu 23/9/943 gününden beri mevkuf sabıkasız Abdullah Kılınç , Isparta İslam K. den Hüseyin oğlu 317 D.lu sabıkasız 23/9/943 gününde tev - fik suçundan dolayı 24/3/944 gününde eceli mev'udile Denizli mahke - ket hastanesinde verildiği görülmüş . Isparta sav K. den Reis Ali Rıza Balaban , Isparta sav K. den Aza Hakkı Tözüner , Selahiyetli Hakim Hasna Şener .

Denizli Mahkemesinin ittifakla verdiği beraat kararı:

“... Bunlar hüsnüniyet sahipleri olup sırf dini itikat yönünden Saide ve okudukları risalelere bağlılık göstermekte, bu maksatla yaptıkları muhavere mektuplarının münderacı da hükümete karşı kötü maksat beslemedikleri ve bir cemiyet veya tarikat kurmak fikriyle hareket etmedikleri anlaşılmış olduğuna dair mütedair olduğu görülmüş... devletin emniyetini ihlal edecek mahiyet arz edecek şerait ve evsafı haiz kimselerden olmadıkları tezahür ve tahakkuk etmiş ve mahkemenin kanaat-ı vicdaniyesi de bu merkezde tecelli ve tehassul etmiş olmakla, Müddeiumumiliğin tecziyeleri hakkındaki mütalaası yukarıda zikir ve tadat olunan delâile karşı gayrı varit görüldüğünden reddile zan altına alındıkları ef'alden BERAETLERİNE... temyizi kabil olmak üzere 15/6/944 tarihinde söz birliği ile verilen karar... alenen ve usulen tefhim kılındı.”
Reis Ali Rıza Balaban, Aza Hakkı Tözüner, Selahiyetli Hakim Hasna Şener.

Hasna Şener (1903 - 1975)

Risale-i Nur hizmetinde dönüm noktası olan Denizli Mahkemesinin 15 Haziran 1944 tarihli beraat kararının altında imzası olan hakim. Ülkemizin ilk kadın hakimlerinden. Üstadın hakim-i âdil olarak andığı Reis Ali Rıza Balaban'a karşı mahkemenin diğer iki üyesi, yönetimden gelen telkinler doğrultusunda karar vermek istiyordu. Bu üyelerden biri hastalanınca, Ali Rıza Bey, görevi Hasna Hanıma teklif etti. Hasna Hanımın gelişinden sonra, yeni heyet, Bediüzzaman ve talebeleri hakkında oybirliğiyle beraat kararı verdi.

Emirdağ Lâhikasında yer alan bir mektubunda Üstad kendisine ismen teşekkür ediyor:

"Mahkemede zabıt kâtibi ve âzâdan Hasna Hanım ve sorgu hakimi gibi vicdanlı zatlara teşekkür ederiz. Ve onları unutmayacağımı, bilhassa başta Müftü Osman, Hasan Feyzi olarak çok ehemmiyetli kardeşlerime selâmımızı ve minnettarlığımızı bildiriniz."

O benim manevî evlâdım

Senirkentli Ali İhsan Tola anlatıyor: "Üstad, Hasna Hanım köylümüz olduğu için dört defa selam söylemişti. Bir seferinde 'Sen benim selâmlarımı söylemiyor musun?' diye çıktı. Ben de hemen Isparta'dan Denizli'ye gittim. Mahkemeye vardım. Onu buldum. Üstadın şu sözlerini ona naklettim: 'Hasna, kendini Kur'an dâvâsına, başıma ne gelirse gelsin diyerek feda etti. Bütün hasenatlar aynen ona gidiyor. Evet, erkek hâkimler korktu, o ise hiç çekinmeden beraat için karara imzasını attı. Artık o benim manevi evlâdım. Ona dua ediyorum.' Döndüğümde bunu Üstad Hazretlerine anlattım. Üstadımız 'O, çok büyük bir iş yaptı. Risale-i Nur'un beraati çok mühim. Ben onun ismini gavslar ve kutuplar gibi büyüklerin yanına yazıp her zaman dua ediyorum. İnşallah bu hizmeti onun kurtuluşuna vesile olur' dedi."

*Nasıl Hafız Ali gitti, Denizlili onun
yerine geldi, acısını unutturdu; öyle de, bir
Hasan Feyzi gitti, yerine bir dârii'l-fünun
gelecek, inşaallah acısını unutturacak.*

Üç Şehitler

İstikamet Şehidi

Binbaşı Âsım Önerdem

(1877-1935)

Bir sözünüzün doğruluğu için canınızı verir miydiniz? O vermişti: Binbaşı Âsım Bey. Doğruyu söyleyip Üstadına zarar vermek ile yalan söylemek arasında muhayyer kalınca her ikisi de kendisine ölümden beter gelmiş olacak ki, ölmeyi diledi. İstikamet sırrına erenlerdendi. Anlamıştı ki, istikamet, Risale-i Nur'ların ruhu gibi, her yerindedir. Onlar onsuz olmaz.

Haber, gözleri ve kalpleri mühürlenmiş olanlar nezdinde, “Bir mürteci ifade verirken öldü” basitliğinde bir polis vak'asından ibaretti. Oysa orada, yer ile gök arasında ancak gören kalblerin şahit olabileceği muhteşem ve süratli bir muhabere yaşanmış, “Ya Rab, canımı al!” yakarışı Arş-ı Âzama yükselmiş, derhal makbul olup hükmü kaza edilmişti. Bir istikamet ve sadâkat destanıydı yazılan; fakat onu okuyacak göz nerede?

“Binbaşı Merhum Âsım Bey isticvab edildi. Eğer doğru dese Üstadına zarar gelir ve eğer

yalan dese kırk senelik nâmuskârâne ve müstakîmane askerliğinin haysiyetine çok ağır gelir diye düşünüp, ‘Ya Rab, canımı al!’ diyerek o dakikada teslim-i ruh eyledi, istikamet şehidi oldu. Ve dünyada hiçbir kanunun hatâ diyemeyeceği bir muâvenet-i hayriyeyi ve bir tasdiki hatâ tevhehüm edenlerin çirkin hatalarına kurban oldu. Evet, Risale-i Nur’dan tam ders alan, bir su içer gibi, kolayca terhis tezkeresi telakki ettiği ecel şerbetini içer. Eğer benden sonra dünyada kalan kardeşlerimin teellümlerini düşünmeseydim, ben de, âlicenap kardeşim Âsım Bey gibi ‘Ya Rab! Canımı da al’ diyecektim. Her ne ise...”

Binbaşı Âsım Bey, askerlik hayatı boyunca yurdun çeşitli yerlerinde görev yapmış, bu arada daima ilim ve irfanın peşinde olmuştur. Burdur’da bulunduğu sırada Bediüzzaman’ı tanıdı. Sene 1925:

“Pür-taksîr olan bu fakir, bilâfasıla otuz dört sene olan hayat-ı askeriyemde, muktezâ-yı beşeriyet, az ve çok mâsiyet fırtına ve dalgalarına tutulmuş, vazife-i diniye-i uhreviye ve ubudiyet ciheti pek çok noksan kalmış ve hâb-ı gaflet perdesine bürünmekle imrar-ı hayat etmiş olduğumu şimdi anlıyorum ve kusurlu geçmiş zamanlarıma pişman ve nâdim olup, evvelki güldüklerime şimdi ağlıyorum. Bu da, siz Üstadıma ve risalelerinize kavuşmakla hasıl olmuştur ki, yüz binlerce şükür, Cenab-ı Hak sizi bu fakire ihsan buyurdu.”

4204
8.5.935

Riyaseti C. Baş Vekâlet, Büyük Erkânı H.
Adliye Vekâleti, Cumhuriyet H. F. Yüksek
Makamlarına

6.5.935 tarih ve 9174 sayılı yazıya ektiri
Bediüzzaman Saidî Kürdî müntesiblerinden olub Burdur
da tevkif edilerek İsparta hapisanesine gönderilen Müte-
kâit Topçu Binbaşısı Asım 6/5/935 günd saat 17 de istintak
dairesinde sorgusu yapılırken sekte kalbden fücçeten öl-
düğü İsparta Valiliğinden bildirilmiştir.
Saygılarımla arz ederim.
Dahiliye Vekili

Binbaşı Âsım Beyin ölümü, Dahiliye Vekili tarafından Cumhurbaşkanlığına, Başbakanlığa, Genelkurmay Başkanlığına, Adalet Bakanlığına ve Cumhuriyet Halk Partisine şu şekilde bildiriliyor: “Bediüzzaman Saidî Kürdî müntesiblerinden olub Burdur’da tevkif edilerek İsparta hapisanesine gönderilen Mütekâit Topçu Binbaşısı Asım 6/5/935 günü saat 17 de istintak dairesinde sorgusu yapılırken sekte kalbden fücçeten [“füc’eten” demek istiyor] öldüğü İsparta Valiliğinden bildirilmiştir. Saygılarımla arz ederim.”

Binbaşı Âsım Bey, Bediüzzaman ile tanışmanın ardından derhal güzel yazısı ile Risale-i Nurların emrine girmişti. Bediüzzaman Barla'ya sürülünce arada mektuplar gidip geldi. Ele geçen her Nur risalesi duygularını da düşüncelerini de harekete geçiriyor, Nur deryasına daldıkça çoşan minnet, muhabbet, şükran hisleri kelime kelime teşahhus edip, kâğıda dökülüyordu:

“Üstadımı bu fakire lütuf ve kereminden ihsan buyuran Kadîr-i Mutlak, Ezel ve Ebed Sultanı Cenab-ı Hayy-i Lâyemût Hazretlerine, her dakikada yüz binlerce hamd ve şükür

etsem—ki ediyorum—yine yüz binde bir borcumu bile ifâ edemem.”

Yüksek ruhların Nur Risalelerini takdiri, tefeyyüzü de bir başka oluyor:

“Bu Nur risalelerinin herbirisi birbirinden nurlu; hele İ'câz-ı Kur'ân nurun alâ nur! Nasıl tavsif edeyim? Bir gülistan-ı ferah-fezâda gayet nâdide ve hoşbû ezhâr-ı lâtife gûna-gûn bulunup da, hangisini koparmaya, koklamaya, tercih etmeye mütehayyir kalıp da, neticede hepsinden bir deste, bir demet yapmaya karar verdiği gibi; bu risale-i şerifeler de yazanı, okuyanı, dinleyeni nur bahçesine, nur deryasına gark edip de mütefekkir, mütehayyir edip, hepsinden bir çiçek demeti yapmaz da ne yapar? İnsanı, fakat o insanı tahayyür ve tefekkür sahrâsında mest-i lâya'kıl bırakmaz da ne yapar?Bütün dünyevî beşeriyet ve

Tan gazetesinde günün en büyük haberi, “Bir mürteci ifade verirken öldü!” manşetiyle veriliyor ve şöyle devam ediyor: “Bir binbaşı mütেকaidi suçlu, ifadesi alınırken birdenbire düştü öldü. İrtica hazırlayan şebeke elebaşlarının sorguları henüz bitirilmemiştir. İsparta'dan sonra Bursa Adliyesinin de başladığı tahkikat devam ediyor. İsparta'da dün de yeni tevkifler yapılmış, ifade veren bir binbaşı mütেকaidi birden ölmüştür.”

hayvaniyet hâssalarından tecerrüt etmesine, Hâlıkına ubudiyet-i mütemadiyede bulunmasına, mezmum bilcümle ahlâkları def ve tard etmesine, ilh. gibi hissiyatıyla mütehasis edip de nefs-i emmareyi öldürmez de ne yapar? Diyebilirim ki, bu Nur risale-i şerifeleri bir gülistan-ı cinândır.”

Şu satırlarda, Risaleleri yazmak ve neşretmek vazifesini gaye-i hayat edinme sürecinin hangi duyguların neticesi olarak geliştiğini izleyebiliyoruz:

“Fakirce noksan olan risale-i şerifelerin hangisini evvelâ yazayım? Çünkü, herbiri birbirleriyle nur ve hakikat müsabakasına çıkmış diye, mütelâşî ve heyecanlı bir vaziyetteyim.”

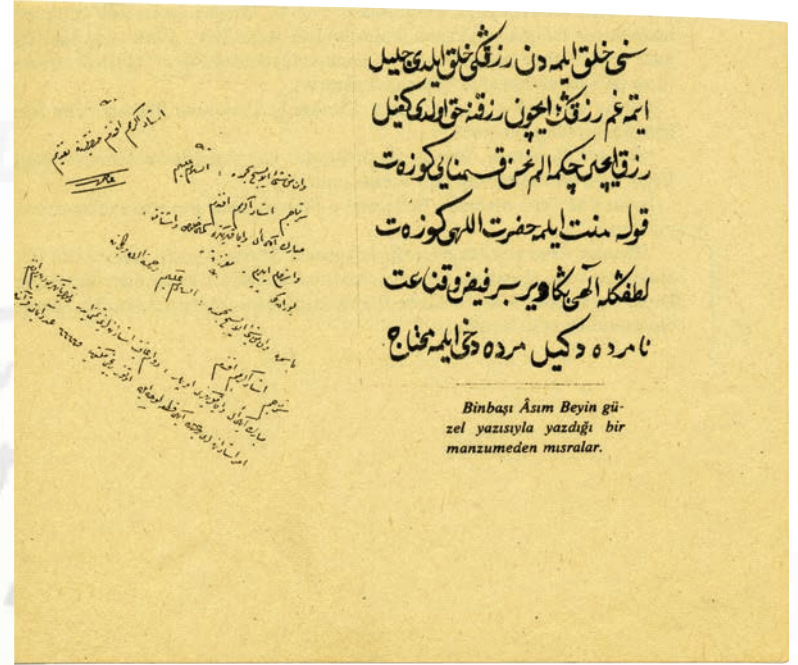
Bediüzzaman’ın şahsında Nur Risalelerine ifnâ-yı hayat eden üç şehidimiz var. Hafız Ali, Hasan Feyzi Yüreğil ve Binbaşı Âsım Bey. Üçü de şehadetlerini dilemişler, bir hiss-i kablelvuku ile âdeta önceden haber vermişler. İşte şu satırlar Üstadında fenâ olmanın habercisi değilse nedir?

“Muhterem Üstadım Efendim Hazretleri,

“Bu arızamı takdim ve tasdîe iki sebep-i mücbir hasıl oldu:

“Birincisi: Sevgili Üstadımın geçenki iltifatnâmelerinin bir fıkrasında buyuruluyor ki: Bu fakirle aziz kardeşim Hüsrev gibi yüksek, ciddî, hâlis kardeş ve talebelerimi, âhir-i ömrümüze kadar hizmet-i Kur’ân’da dâim eylesin.

“Muazzez Üstadımın bu dua, bu niyaz ve himmetlerine bütün mevcudiyetimle âmin dedim. Ve daima da diyorum. Ve Cenab-ı Lemyezel Hazretlerine de daima niyâzım budur. Ve pek muhterem ve pek sevdiğim Üstadımın dua ve himmeti sürur, sevinç, gözyaşlarımı akıttırıyordu. Bu fikra ve cümleyi takip eden ikinci fikra ki, aynen yazıyorum:

Binbaşı Âsım Beyin güzel yazısıyla yazdığı bir manzumeden mısralar.

Aynı zamanda hattat olan Binbaşı Âsım Beyin hüsn-ü hattıyla yazılmış bir şiir:

Seni halk eylemeden rızkını halk eyledi Celîl,
Etme gam rızkın için, rızkına Hak oldu kefil.
Rızk için çekme elem, “Nahnü kasemnâ”yı gözet,
Kula minnet eyleme, Hazret-i Allah’ı gözet.
Lûtfunla İlâhî bana ver bir feyz ü kanaat,
Nâmerde değil, merde dahi eyleme muhtaç.

استاد بلك دعا وهن سرور سوخ كوز با شلرسي آفتد بربورده . بوفقره و جملدي تعقيب ابدل ايجن فخره كه :
 عينا با بوسم . [و به اوليكده حشره سزى آفرنده وارث برافره بر خاله كدر سز قهبره كدمك عينا اهدن
 آيد بوسم .] بوساسى بنى هوسه دوشونورده وي . و حج بر دفعه استاد بلك بو آرزو . بطلب وهن اهدن
 بواصه : زهن و فكره و قوه خيله دن هج هوسه . بناه عليه بوفقره به بوتون زرات موهوبه
 امير و بدم . و فباك فقه فضل و كوشى نضرع و نياز ايدم . بو نكلم برابر با حضرت ربا دقل نضم و دل
 ايجون دونجيو . كوكل توبله ايتوبور . و آرزو ايديو . بوفقره استاد بلك اول قبه كرسون و سز در بقا نك
 ابله قيوسته كنجبر قدر . و در و نياه بولون كركه : بوفقره و محتاج اولان طلب كره آفر سندن كونده هكتر دعا
 و هد به كركه منعم ناد و سرور اولون . و سزك نشريفكز و دمك : ارحم الراحمين اولان رب العالمين
 دعا و نياز م بود . و هم سزى استقبال ايمك شريفه مشرف اوله بلكه كى كوكل آرزو و هيايت حاصل اوبور
 و هوسه دوشونورده . و آرزو و نياز دن و اها بويوكى و شديك . شود كم : استاد بلك دار و نياه
 و اها بلك هوسه زمانه فالسى طول ايديم . و طيفه قدس كركه دوله و دنيفت و هدايت نورى اولان ساله
 و مكاتبات النور كركه تكترى و انشا بلام قلوب بظلمته اولانارك ضلالتنه فالانارك اهل بدعه و مجرورى طربور
 مور و در و ايند كيرلر ايجون سز استاد بلك هوسه زمان و اها با شام مطلق كركه و با شز و اها بلك الحاسنى
 و سزك نميو بلكرله بزرگ بتم و اركوز قالمقاغزى كوكل آرزو ايديو . و اها هوسه بولمك ايتيم
 فقط افتد . و كفا بستر لادن قلم بلمك ترجمان اوله بوسه . امر البديهي بو آرزو وي ده فباك كير ياره اوله

(عاصمه)

ارحمة الله عليه رحمة واسعة

استاد بلك بدل حكمه ده استاد نه ضرر كلمه ملك ايجون يار جاني ال لاله الا الله ديه ن حكمه ده وفات ايدوب

ادب [حقيقه مرحومده كجا نقره به اعابت اولمك عيني بن ايجونكه آرزو حال دار بقا ايتيم .]

رسالة النور لبي بر مرشد

كبر آرم عقله

رسالة النور لبي بر

لبي رضى ايقاط انما

Binbaşı Âsım Beyin Üstadından önce ölmek istediğini bildiren mektubuna Bediüzzaman'ın düştüğü not:
 "Hakikaten Merhumun münacatı karîn-i icabet olmuş ki, aynı yıl içinde, Üstadına bedel, mahkemede, Üstadına zarar gelmemek için, 'Yâ Rabbi, canımı al! Lâ ilâhe illâllah' diyerek mahkemede vefat edip irtihal-i dâr-ı beka etmiştir."

‘Ve ben öldüğümde sizi arkamda vâris bırakarak ferahla kedersiz kabrime girmek rahmet-i İlâhiyeden ümit ederim.’

“Burası beni çok düşündürdü ve hiçbir dakika Üstadımın bu arzu, bu talep ve rahmet-i İlâhiyeden bu ümidi, zihnimden ve fikrimden ve kuvve-i hayalimden hiç çıkmıyor. Binaenaleyh, bu fikraya bütün zerrât-ı mevcudiyetimle âmin dedim ve Cenab-ı Hakın fazl ve keremini tazarru ve niyaz ettim.

“Bununla beraber—yâ Hazret, riyâ değil, tasannu değil, içimden doğuyor-gönül şöyle istiyor ve arzu ediyor: Bu fakir, Üstadımdan evvel kabre girsin ve siz, dâr-ı bekanın ilk kapısına gelinceye kadar, dâr-ı dünyada bulununuz ki, bu fakir ve muhtaç olan talebenize arkasından göndereceğiniz dua ve hediyeyle mütena’im, şâd ve mesrur olsun. Ve sizin teşrifinizde—ki Erhamü’r-Râhimîn olan Rabbü’l-Âlemînden dua ve niyâzım budur—ruhum sizi istikbal etmek şerefiyle müşerref olabilmek gibi, gönül arzu ve hayatı hasıl oluyor. Ve çok düşündürüyor. Ve bu arzu ve niyazımdan daha büyüğü ve şedîdi şudur ki:

Üstadımın dâr-ı dünyada daha pek çok zamanlar kılması, dolayısıyla vazife-i kudsiyenizin devamı ve hakikat ve hidayet nurları olan Risale-i Nur ve Mektubâtü’n-Nur’ların teksiri ve intişariyle, hâb-ı gaflette olanların, dalâlette kalanların, ehl-i bid’a ve mülhidlerin tarik-i hak ve hidayete girmeleri için siz Üstadımın çok zaman daha yaşamaklığınızı ve başımızdan eksik olmamanızı ve sizin gaybûbetinizle bizlerin yetim ve öksüz kalmamaklığımızı gönül arzu ediyor.

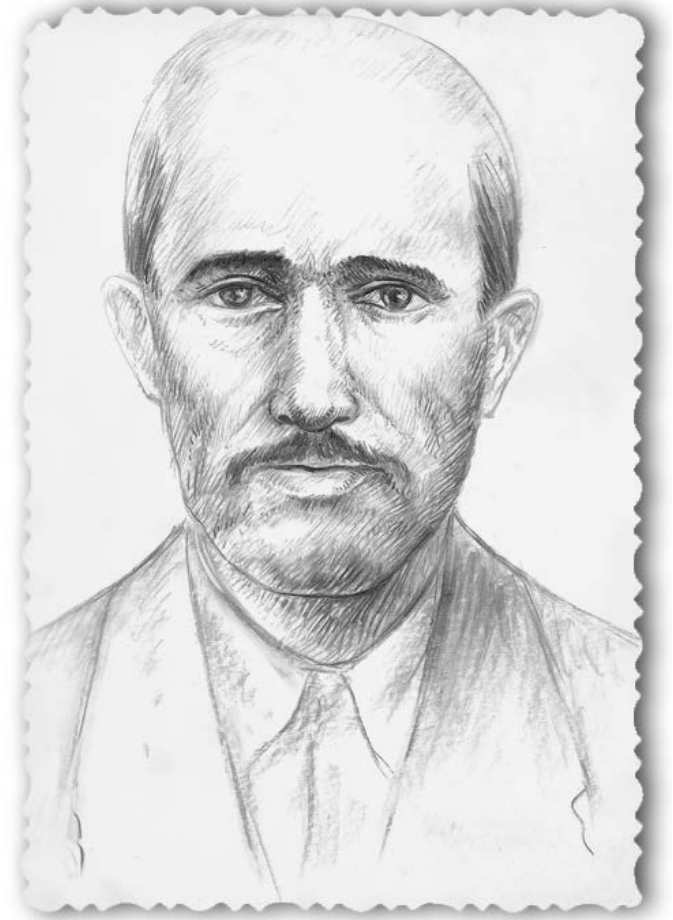
“Daha çok söylemek isterim, fakat iktidar ve kifayetsizliğimden kalemim, kalbimin tercümanı olamıyor. Her iş gibi, bu arzumu da Cenab-ı Kibriyâya havâle ederiz.”

Âsım (rahmetullahi aleyh)

Binbaşı Âsım Beyin bu duasının kabul tarihi 1935 oldu. Eskişehir hadisesi patlak verdiğinde, tutuklananlar arasında Binbaşı Âsım Bey de vardı. Sorguya çekildiği gün, Binbaşı Âsım Bey, Üstadın tabiriyle, su içer gibi eccl şerbetini içti, terhis tezkeresini aldı. ■

Üstadının yerine ölen büyük âlim *Hafız Ali'nin Şehadeti*

Yer Denizli Hapishanesi. Sene 1944. Daha önce karşılıklı gidip gelen mektuplar aracılığı ile tanışmış olan, ama yüz yüze görüşmemiş, aynı iman dâvâsına baş koymuş Nur talebeleri, Kastamonu'dan, İstanbul'dan, Isparta'dan toplanıp getirilmişler. Kavuşma, tanışma sevinci hapishane sıkıntılarına karışmış. Yerlerinden, yurtlarından alınıp getirilirken, başlarına gelecekler hakkında bir fikirleri yok. Çoluk çocukları Allah'a emanet . Bir daha görüşmek ise yâ kismet... Müddeiumumi, her fırsatta idam edileceklerini söylüyor. O savaş yıllarında ülkeyi kasıp kavuran yokluk, hapishane şartlarında bütün ağırlığı ile yaşıyor. Soğuk bir yandan, bit ve tahtakurularının tasallutu, uğradıkları hakaret ve eziyetler, yaşadıkları belirsizlik hep birlikte üstlerine çöreklenmiştir. Ama bütün bu ağır şartlar Nurların ne telifini, ne yazılmasını, ne de çoğaltılıp dağıtılmasını engelleyemez. Hapishane sanki hapishane değil, medresedir, matbaadır, dostlar meclisidir, güllük gülistanlıktır.

Çileler kemal-i rıza ile yüklenilmiş çekilmektedir. Ama bir şey var ki ona dayanmak çok zor, bazıları için imkânsız. Yüzüne bakmaya kıyamadığı candan aziz Üstadının çektiği sıkıntıları hafifletmemek, yardımına koşamamak, hastalığında hizmet edememek, derdine derman olamamak—işte Hafız Ali için asıl dayanılmaz musibet bu idi. Yarım saat mesafedeki mahkeme salonuna 67 yaşında Bediüzzaman Hazretleri elleri kelepçeli yürütülerek getirilip götürülüyordu. Zaten zehirlerin birinin etkisi geçmeden diğeri gelmekte... Netice: Bediüzzaman Hazretleri ağır hastadır. Ama idare izin vermiyor ki yanına varsınlar, hizmet etsinler, hastalığına bir çare arasınlar, hiç olmazsa birlikte ağlasınlar. Çaresizlik içinde kıvranan Hafız Ali sonunda koğuş arkadaşlarını topluyor. “Ben dua edeceğim, siz âmin diyeceksiniz” diye tenbihliyor.

Ve dua ediyor:

“Ya Rab, şu kadar insan, biz çaresiz kaldık. Üstadımıza elimiz yetişmiyor. Hiçbir şey yapamıyoruz. Eğer eceli geldiyse onun yerine benim canımı al, ona âfiyet ver.”

Bu yürekten duaya çok geçmeden cevap geliyor. Hafız Ali hastalanıp canından ziyade sevdiği Üstadına bedel şehit oluyor.

{ التبتی شماعدن یا اللہ ایکی نکتہ در }
 نمازہ کی شہیدہ بولناں { الخیات المبارکات الصلوات الطیبات لله } الی اخرہ نکتہ ایلی نقطہ
 سنہ کن ایکی سوالہ ایکی جوابہ شہدہ سائرہ حقیقتنہ بیانی بنقہ وقتہ تملیوہ ایہ رلہ بو
 آلتبتی شماعده یوزر نکتہ سندن یا اللہ ایکی نکتہ سی مختصر بصورتہ بیان ایہ بلہ جلہ
 بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ہ برتبتی سوالہ شہدہ مبارکہ کلمات معراج کیجہ سنہ جناب جوہ
 ایہ رسولنہ برتعالہ لری اولیبنی حالہ نمازہ دفعو ما سئلہ حکمتی نہ در الجوابہ توفیق نمازی
 اولتہ برتوب معراجی حکمتہ در واوصوہ لایوہ اولان کلمہ لرایہ معراج اکبر محمدیہ سولہ بن سوز لور
 اولری دلرایعقلہ اوقسی صحبت تخطرایہ یلیو داو تخطیرلہ او مبارک کلمہ لرایہ معناری جزئیہ نکتہ
 بیقرار اوقسی دا حاطہ ک معنار تصور ایہ یلیو ویا ایہ یلیو تصور ایہ قیمتی دنوری تعالیٰ ایوب
 کینتہ نیو مثلاً رسول اکرم علیہ الصلوٰۃ والسلام اکتیہ نہ جناب صفہ قارشی سلام برینہ الخیات
 لله ایہ یعنی بتون ذی میانلرتہ کوستر دکتری تسبیحات حیاتیہ وصافلرینہ تقدیم ایہ دکتری
 فطری لعدیر لری ریم شفا مخصوصہ رسدنی بتون اولری تصور ملہ ایمان ملہ بولہ شفا تقدیم
 ایہ بیوہ اوت ناصیکہ رسول اکرم : الخیات کلمہ سیلہ بتون ذی میانلرتہ عبادات فطریہ لری نیت ایہ تقدیم
 ایہ بیوہ اولہ وہ تبتانہ خلاصہ سی اولان المبارکات کلمہ سیلہ وہ بتون مدار برکت و تبریک و بارک
 الله دیدیرن و مبارک و نیان و صیانتہ دذی میانلرتہ خلاصہ سی اولان مخلوقلرتہ جیر دکلرتہ دلاری
 دیویر طہ لرتہ فطری بہا کینلری و برکتلری و عمو دینلری تمیل ایہ رلہ اولکینسہ معنا ایہ)
 سولہ بور و مبارکاتہ خلاصہ سی اولان (الصلوات) کلمہ سیلہ وہ ذی میانلرتہ خلاصہ سی

Bediüzzaman Hazretleri bu olayı Yirmi Altıncı Lem’ada şöyle anlatır:

“Sonra gizli düşmanlar beni zehirlediler. Ve Nur’un şehid kahramanı merhum Hafız Ali benim bedelime hastahaneye gitti ve benim yerimde berzah âlemine seyahat eyledi, bizi meyasûne ağlattırdı.”

Vefatına meyasane ağlarken, hüsn-ü hatimesini de müjdeler:

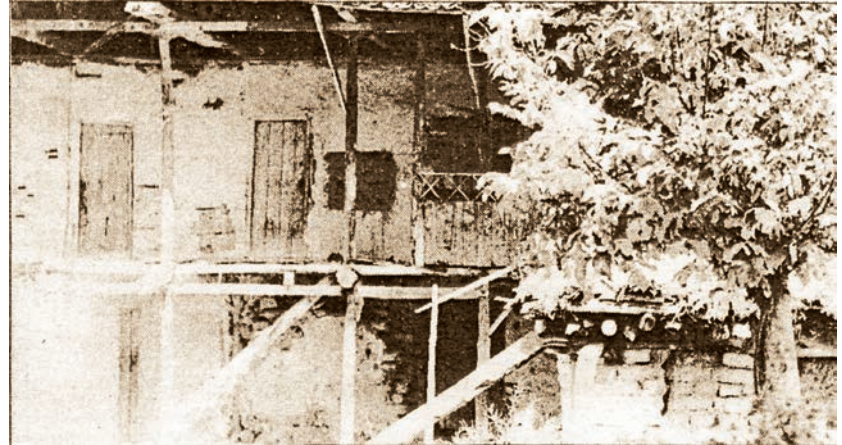
“Risale-i Nur’un bir şehit kahramanı olan merhum Hafız Ali, hapiste Meyve Risalesini kemâl-i aşkla yazarken ve okurken vefat edip kabirde melâike-i suale mahkemede gibi Meyve hakikatleriyle cevap verdiği misilli, ben de ve Risale-i Nur şakirtleri de, o suallere karşı Risale-i Nur’un parlak ve kuvvetli hüccetleriyle istikbalde hakikaten ve şimdi mânen cevap verip onları tasdike ve tahsine ve tebrike sevk edecekler inşaallah.”

Büyük şehit hizmetten uzak kalmaz, dualarda unutulmaz:

“İşte bu vâkıya muvafık olarak, ben merhum Hafız Ali’yi aynen hayattaki gibi Risale-i Nur’la meşgul olarak en yüksek bir ilimde çalışan bir talebe-i ulûm vaziyetinde ve tam şehitler mertebesinde ve tarz-ı hayatlarında biliyorum ve o kanaatle ona ve onun gibi Mehmet Zühdü’ye ve Hafız Mehmet’e bazı dualarımda derim: Yâ Rabbî! Bunları kıyamete kadar Risale-i Nur kisvesinde hakaik-i imaniye ve esrar-ı Kur’âniye ile kemâl-i ferah ve sevinçle meşgul eyle. Âmin. İnşaallah.”■

Mahkeme-i Kübrayı haşirde Risale-i Nur talebelerinin bayraktarı şehid-i merhum Hafız Ali rahmetullahi aleyh ebeden daimen Said Nursi

Hafız Ali’nin şimdi Kur’ân kursu olarak hizmet gören evi.

انظروا عيناك برفقة سيدك : كوجله برسناه ده كوچنكيس دينا استغنا - مناسبتيم يان لستد .

لا سنا والتموم

لك هرحمى سندن قيميلى اولومياق برونه مثال برامرياك انفا زينه آتشد با قحفا حاضر اولدوغم جيتلانا سنادوم .
 تا دقن بولمى صقيقت اوغرنده هتى بر قيميلى صديقي امان ايدل ياد شاه زيشان ايجون او هديه بي صرف ايتكله قرد

نم . اولمده استامم . بزه امانت اولادور ونه زمان آله منى جهول اولان حياتك وهن زمان امرينه آماده
 اولدوغم ضاب منمك او امانت اولدونه نكجه امري واقع اولسه . انشاء الله بلادرور امانت اعاده به حاضر
 سز اولاد شاه بن واللك قهرين الهديه سنده عيشه امري تليفم مامور بولونور سكر . اولدوليس احم مبارك
 بكنر صبر وعيشه حسنه . احم افتمم . باغچران مثال فداكلى بويوتك اولدو حيوانات مضره لكه قرضه نك

اول صديقه ايجون اشاني لائرى كسيلر كه : بركه سون . اوفا نلرله ^{حج} جهنمه صفاره بويوتك .

تيا . ايدن وهيا عمره سبب اولان بزه بعضا نجده ايدور . ديدن لرلر . نيز اعال اصليلر ايلمه تال ايدور
 نر هيوان حوياره جوقى . وهلو بركه كي كوكايد نغسخ ايدو جلكو . بورد اولدو جوقى . اوت اولستارم جبالقند

صورتقه نلام اولدوغم نغمه بيلم بعضا قبول ايدو بولم بالكلر برونور بولكيزي ديزلر بولكل . باجوركل .
 فاه هيو بولكل . بلكه برونورن آشان وركه داخللك ده سياه هيامورلر مزه اولدوغم نغسخ ايتكم باشلا دوي
 زمانده خضر كيم تشوب و مثل لقمان قرآن ملك شفاخانه سندن لمعان ايدن معالج لركه ندوي به ،

تلاوتكوز . فنان احمه لاييم برحيات نجشه وسيلم سكر . اومياق امان ايدمه وويلم اولان
 غريمه اومياق افا ايتولك ما عقل بولد . . . هم بوشه عملياته محتاج اولدوغم بيلون . . . بوشه نكجه كرونور

حاشيه بن بدلمه شهيد اوله جغتو
 اولدو رق خبير و پير بولر
 حس التقيي قوه اخلاصه نكرا

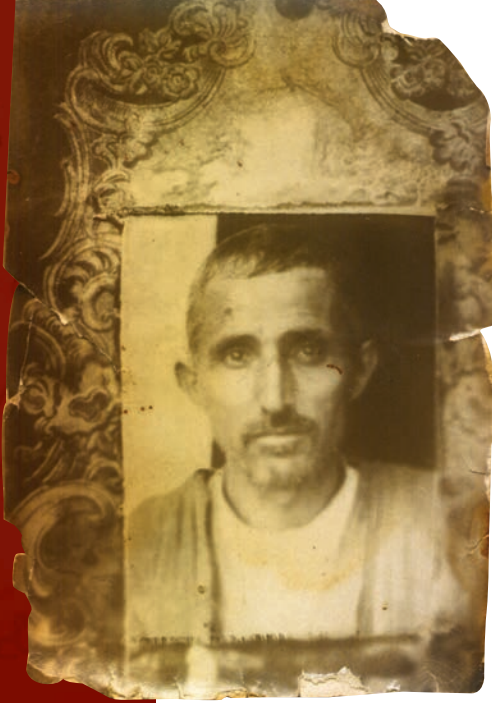
“Evet, Üstadım, mübalâğasız, pür-kusurlukta mislim olmadığını nefsim bile bazan kabul ettirdiğim, yalnız pür-zünûb talebenizi, dizlerime değil, belime değil, boğaz çukuruma değil, belki de boyumdan aşan ve belki dahilimin de siyah çamurlara mezc olduğu ve tefessüh etmeye başladığı bir zamanda Hızır gibi yetişip ve misl-i Lokman, Kur’ân-ı Hakîmin şifahenesinden lemeân eden muâlecelerle tedaviye başladınız. Hayat ismine lâayk bir hayat bahşına vesilesiniz. O hayati ihсан edene ve vesile olan uğruna, o hayati ifnâ etmemek kâr-ı akıl değildir.”

Barla Lâhikasındaki bir mektubunda Hafız Ali böyle diyor. Bediüzzaman'ın bu sözlere düştüğü not ise şöyle:

“Benim bedlime şehit olacağını hissetmiş, kuvvet-i ihlâsının kerameti olarak haber veriyor. Haber verdiği gibi şehit oldu.”

“Nur Fabrikası sahibi”

Hafız Ali (1898-1944)

İslâmköylü Nur Fabrikasının sahibi. Bu ünvan, kendisine Bediüzzaman Hazretleri tarafından verildi. Risale-i Nur’ların yazım ve neşir hizmetlerinde en önemli rükünlerden biri olan Nur Fabrikası, yüksek ilim ve dirayetiyle Hafız Ali’nin tedbiri altında faaaliyet gösteriyordu.

İmam olarak görev yapan Hafız Ali, birçok talebe ve hafız da yetiştirmişti. Risale-i Nur’a intisaptan sonra bütün vaktini Risalelerin neşrine hasretti. Bediüzzaman’ın “Kuvvetli rabıtası telefon gibidir” sözüyle getirdiği bağlılığı, hayatında da Üstada pek çok defalar kendisini hissettirmişti:

“Hâfız Ali kardeşim,

“Bir zaman Barla’da Cuma gecesinde dua ederken, senin ‘Âmin’ sesini iki defa sarıhan işittim. Arkama baktım, dedim: ‘Hâfız Ali ne vakit gelmiş?’

“Dediler: ‘O burada yoktur.’

“Ben şimdi o vâkıdan diyebilirim ki, üç dört saat mesafeden duama âmin’ini işittirmesi, otuz günlük mesafeden buradaki zayıf davet ve duama kuvvetli ve tesirli bir âmin hükmünde olan yazıların imdadıma yetişmesi çok mânidar bir tevafuktur.”

Hafız Ali, sadece gayret ve cesaretiyle değil, aynı zamanda yüksek ahlâkı ve faziletiyle de, arkadan gelecek sayısız Nur talebelerine bir nümune-i imtisal olmuştu.

Onun bu özelliğini, Bediüzzaman şu satırlarında iftiharla anlatır:

“Kardeşlerimizden İslâmköylü Hafız Ali Efendi, kendine rakip olacak diğer bir kardeşimiz hakkında gösterdiği hiss-i uhuvveti, çok kıymetli gördüğüm için size beyan ediyorum: O zat yanıma geldi; ötekinin hattı, kendisinin hattından iyi olduğunu söyledim. ‘O daha çok hizmet eder’ dedim. Baktım ki, Hafız Ali kemal-i samimiyet ve ihlâsla, onun tefevvukuyla iftihar etti, telezzüz eyledi. Hem Üstadının nazar-ı muhabbetini celb ettiği için memnun oldu. Onun kalbine dikkat ettim, gösteriş değil, samimî olduğunu hissettim. Cenab-ı Allah’a şükrettim ki, kardeşlerim içinde bu âli hissi taşıyanlar var.”

Daha Barla günlerinde iken, Üstadına yazdığı mektubunda “Hayat ismine lâıyk bir hayat bahşına vesilesiniz. O hayatı ihsan edene ve vesile olan uğruna, o hayatı ifnâ etmemek kâr-ı akıl değil” diyordu.

Bu sözlerini, Denizli hapsindeki hazin şehadetiyle imzaladı Hafız Ali. ■

Hafız Ali'nin rabıtası telefon gibi

“Berzah Isparta gibi olmuş”

Fedakâr talebesi Hafız Ali'nin acısını bir türlü unutamayan Bediüzzaman, teessürünü, eline geçen kâğıt parçalarına şu şekilde dökerek talebelerine ulaştırır:

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Ben merhum Hafız Ali'yi unutamıyorum. Onun acısı beni çok sarsıyor. Eski zamanlarda bazan böyle fedakâr zâtlar, kendi dostu yerine ölüyorlardı. Zannedirim, o merhum benim yerimde gitti. Onun fevkalâde hizmetini eğer sizler gibi o sistemde zatlar yapmasaydı, Kur'an'a, İslâmiyete büyük bir zâyiat olurdu. Ben, onun vârisleri olan sizleri tahattur ettikçe, o acı gidiyor, bir inşirah geliyor.

Medar-ı hayrettir ki, ben şimdi onun mânevî, belki maddî hayatıyla âlem-i berzaha gitmesi cihetiyle, o âleme gitmek için bende bir iştiyak zuhur etti ve ruhuma başka bir perde açıldı. Nasıl ki buradan Isparta'daki kardeşlerimize selâm gönderip muarefe, muhabere ile sohbet ediyoruz. Aynen öyle de, Hafız Ali'nin tavattun ettiği âlem-i berzah, nazarımda Isparta, Kastamonu gibi olmuş. Hattâ bu gece, mesmuatıma göre, buradan birisi oraya gönderilmiş. On defâdan ziyade teessüf ettim, “Niçin Hafız Ali'ye onunla selâm göndermedim?”

Sonra ihtar edildi ki, selâm göndermek için vasıtalara ihtiyaç yok; kuvvetli rabıtası telefon gibidir. Hem o gelir, alır.

O büyük şehit Denizli'yi bana sevdireyor; daha buradan gitmek istemiyorum. ■

توضیحی باسمه سبحانه
بنی جوق حارصیور اونده آجیبی
بعضا بویله قدکار داتلر کندی
دوستی بیرینه تئولور درو طری ایدر
او درووم بنم بیر حده کتیدی اونده
فوق العاده خدمتی آکر سز لری
او سیمده کلوز داتلر یامسیده
قرآنه اسلامیه بیول بر ضایعات
اولور دی بنی اونده وار زامان اولان
سز لری تحظر ایندی کجه او اچی کیدیر
بیر انشراح کلیر حذر حتر ندر که
بنی شمه اونده حهوه بیلکه حادی
حیاتله هم عالم بزر خه شیمی
جهتله او عالمه کتمه ایچون نیر
بر اشتیاق بیلکجه حهوه ظهور ایندی
وروجه باشقه بزر حده آچیلدی
ناصل که بورادن اسیار طره دی
قاردا شتره سلام کوندر و
معارفه بنی ابر ایله صبت اید بور
عینا بویله ده محافظ علیده

توضیحی ایندی کی عالم بزر خ
اسیار طره و طوی کی اولیش حنا
بویله حهوه عانه کور و بورادن
بزر سی او ابر ایله کوندر بلیشی
اون دفعه زبیره تاسف ایندم
نه ایچون حافظ علیده اونده
ایله سلام کوندر مردم طره
اخطار اید بیلدی که سلام کوندر
مه ایچون واسطه بو احتیاج
یوق قونلر ابطه سی تلفون کدر
او اکلیر آلور او بیون شهید دکر لری
بکاسور بیون کوندر کتمه ایندی
او وحده حهوه حیاتلر نه کور دیکلری
وظیفه ایچامیه ونور یه دوام اید بور
اونلر بیلدی ختمه تا شایه بور لر بیلکه
یارد اید بور لر اولوا عظه نه
حده حهوه قیمتلی خدمت نقطه
موقوف المم لردن بینه او طای کتمه
اسلری سلمه حهوه آق طای لری
اسلری یاننده اید و حهوه ایچون
قاردا حهوه ایچون حهوه حهوه
مقابل حنا محافظ دور زه ای کلیر
حیه حنی نیاز المزم ان ایله حهوه

Büyük şehidin ulu misafiri

Denizli Mahkemesi beraatle neticelenmiş, hapisane çilesi geride kalmıştır. Lâkin hasret tükenmek bilmez. Serbest kalır kalmaz, Bediüzzaman'ın ilk işi, hayatını kendisine feda eden talebesini ziyaret etmektir.

Yanına Ahmet Nazif Çelebi, Salâhaddin Çelebi, Mehmet Feyzi, Hafız Emin ve Çaycı Emin'i alır, Hafız Ali'nin yeşillikler içindeki kabrine varır. Kur'ân okunur. Üstad hazin hazin dua eder. Ağlar, ağlatır. Sonra kalemini çıkarır, mezar taşına kendi eliyle şu satırları yazar:

“Mahkeme-i Kübrâ'yı haşirde Risale-i Nur talebelerinin bayraktarı şehid-i merhum Hafız Ali rahmetullahi aleyh ebeden daimen.

Said Nursi”

Sonra elini semâya kaldırır, “Bu şehit bir yıldızdır” der.

Başlarını kaldırır.

Gökte bir yıldız ışıl ışıl parlamaktadır.

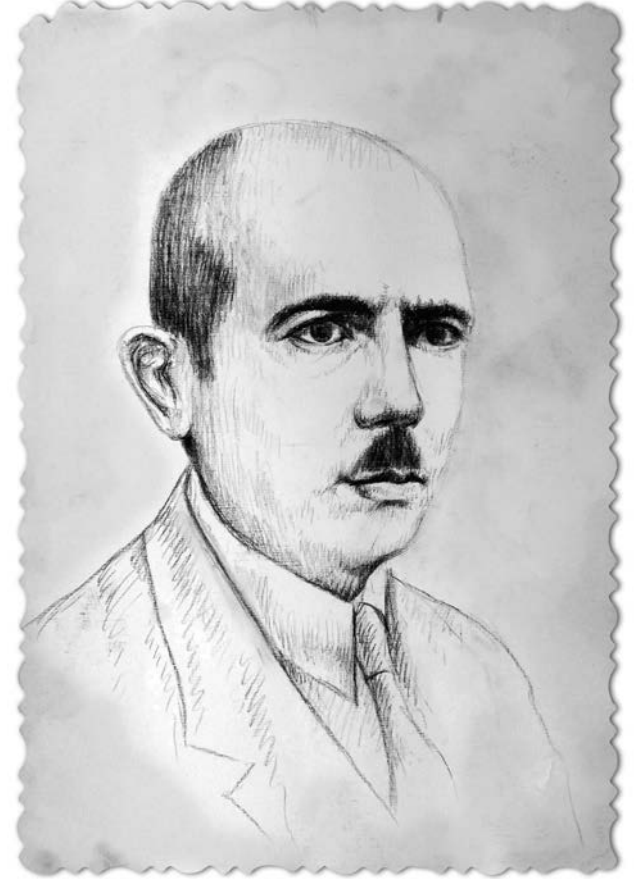
Canını Üstadına adayan büyük şehit

Hasan Feyzi Yüreğil

(1895-1946)

Melâmi şeyhi, muallim, şair ve âlim bir edip olan Hasan Feyzi Yüreğil, aynı adı taşıyan şeyhinin, seneler önce, kitabının kenarına düştüğü bir hâşiyenin haber verdiği hakikatin peşindedir. Rumî 1293 tarihli o kerametli haşiyecikte, o sene çok büyük bir zâtın doğu vilayetlerinde dünyaya geldiği yazılı imiş.

Hasan Feyzi, bu gaybî ihbarı, o yıllarda Denizli Hapishanesinde mevkuf bulunan Bediüzzaman'ın doğum tarihi ile karşılaş tırmakta, beklenen zat olup olmadığını araştırmaktadır. Mahkemeye gidişi zamanında Bediüzzaman'a yaklaşmaya çalışırken göz göze geldikleri bir an Üstad onu keşfeder ve selâm verir. O selâm, o bakış Hasan Feyzi'yi tutuşturmuştur. "Esselâmü aleyküm yâ müdriken lizâlîke'z-zamân" diye başlayan bir mektubu hapisteki Üstada ulaştırmaya muvaffak olur.

Hasan Feyzi'nin Denizli'deki kabri.

İlhan Yüce anlatıyor: İlhan Yüce anlatıyor: Mehrum Hasan Feyzi'yi 1944'te Denizli'deki Dört Çesmeler Camii'nde vaaz ederken dinlerdim. O kadar içten, o kadar ihlâsla anlatırdı ki; cemaat hüngür hüngür ağlardı. Daha sonraları onun talebelerinden Postacı Ahmet, Şekip Usta, Marangoz Ahmet'lerin katıldığı Risale-i Nur dersleri yapardı. Eski Nur talebelerinin aralarında öyle büyük bir muhabbet vardı ki, görülmeye değer; birbirlerinde fani olmuşlardı. O muhabbetten doğan kuvvetle bir kişi on bin kişi kadar hizmet ederdi.

Üstadın beraatinden sonra ise kaldığı Denizli Şehir Otelinde müteaddit defalar ziyaretine gider. Büyük oğlu Fikret ile Üstada çay, peynir ve zeytin gönderir. Kimseden karşılıksız birşey kabul etmeyen Üstad, “Bunlar bana Hasan Feyzi'den geliyor” diyerek gönül rahatlığı içinde onun gönderdiklerini alır. Bu arada, Hasan Feyzi de Risale-i Nur'ların müptelâsı olur, susuz çöllerde buz gibi bir pınara rastlamış yolcu gibi bu eserleri bütün zerreleriyle içercesine satır satır okur, okur, okur. Risale-i Nur gibi bir eseri, Hasan Feyzi gibi bir edip ve şairden daha güzel takdir edecek kim var? O okudukça, kaleminin dili çözülür:

Güzel oku! Her zerrede coşkun birer mânâ var,

Dert ehline bu mânâda canlar sunan edâ var.

Vermek için parlaklığı, gamlı gönül evine,

Bir bak hele, her cilâdan üstün olan cilâ var.

Üstadın “Hayatım hayatınla devam edecek” hitabıyla iltifat buyurduğu güzide talebesi ve vârisi Mustafa Sungur, birgün bu şiiri okuduğunda, Üstad ona döner, “Sungur,” der. “Senin kalbinin derinliklerinde olanlar, Hasan Feyzi'nin gözü önündeydi!”

Üstad Emirdağ'da bulunduğu sırada, birgün, onun zehirlendiği haberi ulaşır. Tıpkı Hafız Ali gibi, Hasan Feyzi de kendi canını sunar, canından çok sevdiği Üstadı için. Onun yerine ölmek ister. Onun da duası Hafız Ali'ninki gibi makbul bir duadır. Böylece Risale-i Nur'un büyük şehitleri arasına katılır.

Lâhikalarda Hasan Feyzi *Hasret kakan mektuplar*

Pek çok alâkadar olduğum ve Risale-i Nur'un gayet ehemmiyetli bir merkezi ve az zamanda pek çok Nur işini gören Denizli Hüsrev'i ve gayet ciddî ve sadık rüfekaları, hususan hâkim-i âdil ve Muharrem ve Hafız Mustafa ve sairenin namına bayram tebrikiyle, Hasan Feyzi'nin şiddetli ve tehlikeli hastalığını beyan eden bir mektubu, çok ehemmiyetli bir kardeşimiz olan Muharrem'den aldım. Kanaat-i kat'iyem geldi ki, Hasan Feyzi, aynen şehit Hafız Ali (rahmetullahi aleyh) gibi, benim musibetimin kısm-ı âzamını kendine alıp mânevî bir fedakârlık eylemiş. Hafız Ali, benim bedelime birkaç emare ile berzaha gittiği gibi, bu Hasan Feyzi de aynı hastalığım zamanında, aynı vakitte, aynı müddette, aynı tarzda, aynı sıkıntılı dışarıya çıkmamakta tevafuku kuvvetli bir emaredir ki, bana çok acıyan ve şefkat eden o kardeşimiz, mânen hastalığımı kısmen kendine aldı. Bu dört cihetle tevafuk içinde yalnız bir fark var. Benimki zehirden, tesemmümden, onunki soğuktan gelmiştir. Elbette Hastalar Risalesi bizim bedelimize onu tesellî edip iyadetü'l-mariz gibi keyfini sormuş ve hastalıktaki büyük sevaplar ve sıkıntılarını sürura kalbetmiş. Cenab-ı Hak, şifa-i âcil ihsan eylesin. Âmin.

Bir vasiyetnamenin verdiği telâş “Kendi mersiye mi yazdın Üstadım?”

Bediüzzaman'ın Emirdağ'da bulunduğu sırada bir vasiyet hazırladığını haber alan Hasan Feyzi, bunu Üstadın ölmek üzere olduğu şeklinde yorumlamıştır. Öyle muhabbetle dolu bir kalbin öyle bir haber karşısında hissettiklerine, öyle bir edibin kalemi tercüman olunca, ortaya şöyle bir mektup çıkar:

Anam ve babam ve tatlı canım sana feda olsun Üstadım. Birkaç gündür, acularımıza zehirler katan ve ciğerlerimize şişler ve hançerler saplayan ve gözyaşlarımızı kızıl ırmaklara çeviren acı ve kara haberler almaktayız. Işığında derdimize devalar aradığımız o mübarek ay, âkıbet husufa mı uğruyor? Nuruyla bu güzel vatani aydınlatan ve parlatan Üstadımız, bir daha dönmek ve bizlere görünmemek üzere, âkıbet göç mü ediyor? Vâ halıla!

Neşir ve tamim buyurduğunuz vasiyetname, bizler için hakikaten böyle bir kara haberi bildiren bir yeis ve matem işareti midir? Yoksa yıllardan beri rû-yi zeminde ağlayıp inleyen kimsesiz Müslümanların büsbütün kurtuluş beşareti midir? Bize bir haber sal. Sal ki, eğer böyle bir beşaret ise, senelerden beri hep ağlayan gözyaşlarımızı tutup, biraz da gülmesini bilelim ve öğrenelim.

Acaba bu, bize tahminlerimizi te'yd ve takviye edecek bir nevruzu mu, yoksa maazallah gözyaşlarını çağlatıp umman edecek bir nevmidi mi verecek? O bir vasiyetnâme mi? Yoksa bir tebriknâme mi? Yoksa “Oğul, uşak ve aileden mahrumum; belki bana yas tutan ve mersiye yazan olmaz” diye, kendi mersiye kendin mi yazdın Üstadım?

باسمه سبحانه و تقالی وان من شئ الله سبحه
السلام عليكم ورحمة الله وبركاته ابدأ دائما

فداك ابي وامي ونفسى يا استادي

آنام و بايام و طائفه جانم كافدا اولونه استادم!
برقاجي كوندر آجباريزه زلفيدار خانانه و بيدرزنه شيندر و بغيرر مايلايه وكونر ياندر مزي
قزيل ايرماقاره ميه ويره آج و حاره خدر المقده يز ايشيفنده در ميره دار الر اديز
او مبارك آي عاقبت خودم ادايورم، نوزيه بوكونل وطن ايدنلا تانه و بارلا تانه
ليلا مزر بر دها دونم ملك و بردها بزره كوروم ملك اوزره عاقبت كورم ابيور!

وا ضليلاره!
نور و تقويم جور و ديكت و حيتنا ميه بزر ايجيد مقيقه بويله بر قاره غبري بيلدير ميه برياس
و ماتم انا شاميدر؟ بو قه بيلار دنبري روي ز منده آغلار بوب ايكله ميه كيمه نرسلمانلار
بوستونه جور تولوبى بشارت ميدر؟ بزه بر هيد صال. صاللكه؟ آكر بويله بر باران ايم
سنه ز دنبري هيبا غلاما ميه كونر با شديز بر طوتوب بر اوزره كورل ميه بيله لم و كورن بيل
عجبا بو بزه تخمينه مزي تا بيد و تقويه ايده جله بر نور و زمين، بو قه معاذ الله
كور يا شريفي ما غلامدوب نماينا ايده جله بر نو ميديم ويره جله!
او، بر و حيتنا ميه ميه، بو قه بر بركنا ميه ميه، بو قه، احوال، او شامه و آخر دعائه
مخروم، بلكه بكا ياسي طوتوبه و مرييه يانانه او طاز ديبه كور مرييه كي كندكي
يا ذك استادم!

سندك صاييس يوز بكار آ شامه بول بر عائله خلعك وار، لهم اوييه كه: اكر ايتيم سل
لهسي بكا جانلرين خدايه هاضد!
بكا او بوزالين ميليو مانا ميه ياسي طوتوب آغلار، بلكه بكا آيد و كونلر ده آغلار،
بكا ملكار ده مرييه لرا خور و يانار، بكا، سنكله برابر دائما [لا اله الا الله]
ديوب ذكرا ايده كيمه لهم كونور زنده آغلار استادم!
شمدي به قدر لكانكي اهلونك بويله ميليو ناره ميه ياسيس و مرييه جيسي وعائله
افرادى وار دى كه ..
سندزه سلطانلر سلطانلر عفاخانلر بيله براخا مايا جهر بر يلاق، عوده زنگينه

و بويوله بر هزينه يي، اصلا اولويه جله اولده رسالت النورك نزل بو سوزلرين آغاغانه
ايدوب اصل دوسته كيد يورسله!، الله سنده ابدى خوشبود و راهى اولونه استادم
ديكله بونده مكره كدر مزي او نكله كيدروب بتونه مشكلار مزي او كامى هواله ايدرك
كيجه وكونور زلفيدار خانانه ميه مستى اولده جهر!، ديكله [مهاق خيبر لكم] ديه رن
هيا نكله بزم هجرته ده خيبري دنورلو اولدني قادر مو نكله ده عيبه جهرله يته بزر ايجيد
آين و خيبري اولدني كور ستمك ايتيه يورسله!

شخصه عامه ديه بلكه بو يانلر مزي قبول ايتيمك ايتيه نرسك، فقط قول يورمكي
برجا ايد يورم، چونكه بيه سنه مريح و شام ايتيم يورم، بيه سندك مدحك و وصفتك
لهيبه هجرته قلمانه، عارضاره، اقطاب و اوليا به هواله ايد يورم، اساست بنده
او دليل، او قدرت و او اقتدار بويوه كه: بيه آخچير بويوله ميه وكونميه هاديه سندك
بزه صالدينى المارده و يا خيبر ديني كدرلر ده آخچير بر داعلا سنى يا ابيورم،
ذاتنا شمدي به قدر بكا [عون] ديدك، [مجن] ديدك، [خطب] ديدك لهيبه مزي
قبول ايتيمك، [دلى] ديدك، [هجرته و مرشد] ديدك اصلا التفات ايتيمك
اشك و رشمكي، نام و نشانك لهيبه ادرت و قوه و اونور تير ميه ايتيه دك، كنديك لهيبه
صافلا رنك و حاله ايه يكسانه ايله دك، بو نكله خويبه حرك [ابو انراب] سنده اولدك!
سندك اصل مدرك و صافله او غلبه ازلويه ايكله بزر عاجز لر سنى نفل مدرك ايه بيلردك
ناعل تعريف و توصيف ايده بيلردك!

مادامكه خزانه كريم بكا [سعيد] ديميه البته سنده سعيدك لهم سمدك لهم سمدك سنده
مادامكه او كتاب سيم بكا [صعيد] ديميه، البته لهم ايجيد همزه رها هر، الحمد لله طينه!
مادامكه هجرته الله بكا [بديع] ديميه، بونده دها كونل مريح و بونده دها كونل و دها آغلار
و ازكي بر و صفا اولور، سنده بيزه [نشانك] و احسانك لهيبه ميه عمره نور و هدايت سردا ايده
بزر سندك قدريك و بويوله [شمدي] بيله مدك!
سندك بو بويوله قدريك، [شانك] كله جله اولده ميه عمره تقدير ايدوب اصل منقبه و مرييه كي
اونديار ايقار!

آه، نه اولور دى شمدي شو ميايلى نغديك وير ديكله شو آنده، شوعوله دمنده همنور كنده
ديانكده بولونوب بكا عه مت ايده بيله ايدم، حرك كالامك و حرك حيكك ايتيه بيله ايدم!
هر رنده قور و يانه او مبارك آغزيكه صبحا ميه بر صبحا ميه جاي، برقاج داملا و ويره بيله ايدم
آغزينا ميه مبارك قوللريك اولور طوتوب او شوقه تير ايدم و قانايانه بو جايي قلبكده حار شو

Senin sayısı yüz binleri aşan büyük bir aile efradın var. Hem öyle ki, eğer istesen hepsi sana hayatlarını fedaya hazır; sana üç yüz elli milyon insan yas tutup ağlar. Belki sana aylar ve güneşler de ağlar; sana melekler mersiyeler okur ve yazar. Sana, seninle beraber daima “Lâ ilâhe illâllah” deyip zikreden geceler de, gündüzler de ağlar Üstadım!

Şimdiye kadar hangi ölünün böyle milyonlarca yaşcısı, mersiyecisi ve aile efradı vardı ki?

Sen bize sultanların ve hakanların bile bırakamayacağı bir mirası, çok zengin ve büyük bir hazinneyi ölmeyecek olan Risaletü'n-Nur'u armağan edip asıl dostu gidiyorsun?

Risale-i Nur'un kahramanlarından ve Hafız Ali'nin makamına geçen merhum Hasan Feyzi'nin vefatı, Denizli'ye, Risale-i Nur dairesine ve bu memlekete ve âlem-i İslâma büyük bir zayıftır. Fakat kendisi, pek samimî ve hâlis ve fevkalâde beyanatıyla ve dersleriyle, inşaallah, kendi yerinde çok Hasan Feyzi'lerin yetişmesine bir zemin ihzar etmiş, sonra gitmiş. Aynen biraderzadem Abdurrahman gibi, bir iki senede on sene kadar Nurlara kıymetli hizmet etti. Güya o da, Abdurrahman da çabuk dünyadan gideceğiz diye on senelik vazifeyi bir iki senede gördüler.

Ben, merhum Hasan Feyzi'nin vefatını onun şahsı itibarıyla tebrik ediyorum ve Denizli'yi ve Nur dairesini ve bu memleketi cidden taziye ediyorum. Bu çeşit zülcehaeyn ve hakikî mü'min ve müdakkik bir âlim ve yüksek bir edip, muallim ve tesirli bir vâiz ve müderrisi kaybettiği için, büyük bir musibettir. Cenab-ı

Hak, inşaallah, Denizli gibi kahramanlar ocağından çok Hasan Feyzi ruhunda Nurlara sahip ve naşir çıkaracak. Bir tane, toprak altına girer, vefat eder, fakat yüz tane sümbüller meydana geldiği gibi; rahmet-i İlâhiyeden ümitvarız ki, Hasan Feyzi de öyle kudsî bir sümbül verecek, çok Hasan Feyzi'ler Nur dairesinde yetişecekler, vazifesini daha ziyade yapacaklar.

Allah senden ebediyen râzı olsun Üstadım. Demek bundan sonra kederlerimizi onunla giderip, bütün müşkillerimizi o Risale-i Nur'a havale edeceğiz; gece ve gündüz hep onunla mı müteselli olacağız?

Demek "Hayatî hayrun leküm" diyerek hayatının bizim hakkımızda hayırlı ve nurlu olduğu kadar, mevtinin de aynı vecihle yine bizler için iyi ve hayırlı olduğunu göstermek istiyorsun.

Şahsıma ait diye, belki bu yazılarımı da kabul etmek istemezsin; fakat kabul buyurmanı rica ederim. Çünkü ben, seni medh ü sena etmiyorum. Ben seni medhini ve vasfını, hep Hazret-i Kur'an'a, âriflere, aktab ve evliyaya havale ediyorum. Esasen bende o dil, o kudret o iktidar yok ki! Ben ancak, bu ölme ve göçme hadisesinin bize saldırdığı elemelerden ve yağdırdığı kederlerden ancak bir damlasını yazıyorum. Zaten şimdiye kadar sana Gavs dedik, Münci dedik, Kutub dedik; hiçbirini kabul etmedin. Veli dedik, Hazret dedik, asla iltifat etmedin. İsmi ve resmini, nam ve nişanını hep unutmak ve unutturmak istedin. Kendini hâk ile yeksân ettin, son Ebu't-türab sen oldun. Senin Kur'an hâdimliğinin meddahı ve vassafı o Hutbe-i Ezeliye iken, biz âcizler seni nasıl medhedebiliridik, nasıl tarif ve tavsif edebiliridik?

Madem ki, Kur'an-ı Kerim sana "Said" demiş. Elbette sen saidsin; hem ismin ve hem resmin saiddir.

Madem ki, Kur'an sana said [sad ile] demiş. Elbette hem için temiz ve tahir, hem de dışın.

Madem ki, Celcelutiyye sana Bedi' demiş. Bundan daha güzel medih ve bundan daha âlâ ve ezkâ bir vasf mı olur? Sen böyle nişanlar ve ihсанlarla bu asrın bir hidayet serdarısın. Bizler senin kadrini ve bu kıymetini bilemedik. Senin büyük kadrini ve şanını gelecek olan asırlar takdir edip, asıl menkabe ve mersiye ni yine onlar yazacaklar.

Âh, ne olurdu, şimdi şu sayılı nefeslerini verdiğin şu anda, şu son deminde, huzurunda ve yanında bulunup, sana hizmet edebilseydim! Son kelâmını ve son vasiyetini işitebilseydim! Harareten kuruyan o mübarek ağzına sıcak bir fincan çay, birkaç damla su verebilseydim! Ağrıyan mübarek kollarını ellerimle tutup oğuşturarak ve kanayan bu kalbi kalbine karşı koyarak mübarek başını yüzlerce yerinden yaralanıp delinen sineme ve âğuşuma alıp evvelâ ben ufûl etseydim! Risaletü'n-Nur'un telifini tamam edip, neşrinin dahi esbabını temin ve tanzim ederek ve talebelerimize, biz acizlere bırakarak ebediyete, Refik-ı A'lâya ve Allah'a gidiyorsun.

دعای غنیة الوداعی ! بزندان کجند باختریا جفت . یزده زنده بودی صحنه
 کدر سه دهن اولون کیده هکلی بز ؟
 سکا بو ملوکیم عیبا صوکی اولدجهم دینه تیریدرم . کرچه سه دیورسلک و مکنه به
 شمه سوزنه نه جا بیت ! یزه اولملمه و باقیلیم بوسه . بز زده شوقه . بز زده
 دیاقتوره اولسه یه ایته دیکمز وقت کوروشه میلزم ! اوت ، آستا ، بوزدور
 فقط جمیم کور کوریه لر نه یاسیمه استادم !
 ادرنریل اولد لعل کده یازدیلمک : ششیم اولوبور اول قی طاشه . . . بار اولدور
 خرابه اسولمه عشقن یزده بوس ایسی ، یزده بیره می تجلی اید هکلی ! عزیز
 جا نکلر جا نامه اولینه ، جمال کورینه ایسی بو دوس ایسی ؟
 یکس سهیلر کیمکده اولدیلمک چله دره غنوی و جا نکلر یزده اولدیه می ، آریلقه اولدیمده
 آجید دآ غریزیمکده دزلیلمر اجمید سارک خلعلرک استراحتی یزده داروب قاره طویاخه
 یا قغلی می اولد هکلی ایلمچ برینیک شعوریکده عاجز بولغا دمه و کورک زلمیرله بولغا
 کور کورده یاب یالکده اجمیلر برکوشده بول اولدیمک بول اولدیمک نه ایی نه عزیزه !
 هکلی کورک بونده برینیه آه استاد اولدیمک ! دینه رسیسا ششکله دیا برانک غلغیر
 کتوره اولدیم دیا خود کیریمه بریاده کوروب برتاسلی اویا غنیه وصا صلیامه کور
 ائیم استادم !
 مبارک دهنیمکرمی کورک دایمقله و توجول و ادریشی خدر ککله برار ، جمال
 بو اسحاق دلو موت جا هه سنک بولدر یا خیرم بز زنده و قوجولک جهنه ایانه
 مایریم . جن برنی شرمونه تا دلی غنیر اجه نقیبا ایدرک بولک انا و اکتیور
 دمه و استادمه قورلمای دیرلی غلامیمده و یه نایق ایچوروز . اوت مارا کله
 [ائک ششک دایم کیتورت] وار ، سنکده بولون اوله هکلی یایوریم . فقط بولره
 تیرا و دینیم ، مصمم و غنوم و اکتیور لره و برآزده توکیم اولدیمه وکل
 یکری سیه سنه در سی کلب سفار زده دلیغیر لار زده ایا به بولغیر ائی کورکله دین
 لغی کولیه هکلی ! اوج ، سیم ، سنه ، هه سیه هکلی اولدیمه کور لیرمه سربست
 اولدیمه بو در کلبور کیمسیر ششکیم کور سیه هکلی ! زلمیم ییلده و عقربلیم یله
 کوروب دلد ششکسه . و هکلی دکلیر لره کله سربست ششکسه آه ایله بو بویوریم
 یا کدر کلامی یاسه : دیا قتلدیم اول آخاره دجا یلدا یانه و طریقی بوجه سماج و صول

صحنه
 تقدیریمه مبارک باشک یوزلرجه بزنده یازدیلمک لینه دینه سه مه دآ غرشه اولون
 اولد براهیل ایشم اییم . رسالت اولک تا لیلیق تام ایدوب شریک دها اسان
 تا یبه و نعلیم ایدرک و طلبه لریکده ، بز جا جزده باقره عم ابدیه ، شیخه آغلاویه
 اقریه کیزور سن !
 عالم ارماده اولدیم یزده بز ایلمر . بولره آغا کورکله شاکلی جشم شهید
 هادظ عیلمده اولک و حیره قاردا سنده و امداد دآ ناره دآ اولدیا عظامت
 بولک ابراهیمه ، محبود و مطول بز و سیدم و شفیقم [ائک ششک] آه اولدیم
 [ائک ششک] آه بزنده سلام ایته و تقیه و تقیه کورکور ! جا لست زنده و بر زنده
 بر زنده و حکمه کور زنده بزده شفا عشق اول !
 آه ایدرک او سوه عقده جید نایق ارمی اولدور . دیکله اوزکوزک یوزله نخلرم
 املیور ! آه ! اصابک آغویوب اعدا نکلر هکلی بولره خاره کورکله کورکله
 ایتمه زنده ! بز لکب خلوی کلک اولدیم ! دیکله اولدیمه ایلیم ، یزه حاجی
 طار ! بز دوسلده نه دینه لیم ، سنه سرانده نه جواب جیرلم !
 دیا برینیه کورکله سن بولریاده سن کورکله بولریاره بولریاره کورکله بولریاره
 غنیه هکلی و دینه ؟ اوق ایله بز زنده اولدیمه کورکده دور . خورکیزه باقمه عالم
 عیال و مناسده اولدیمه شای بولور !
 بز سنک تریمیه ایتر و سربست اولدک دایردک و فقط بولره موت تکریمه وکل
 یزده تر قشقلمه او چانه جا بولرک سنک و اها شه و دها سربست ، بد ششکده هکلی
 او بولک شیاغلیک دها بارلامه و دها کتیکیه اولدیمک دایر وقت بزده ششکده دها
 رحیم و دها خور کاریم اولدیم اجمی ارمی آ زنده وکل استادم !
 یزدهک جا خط عالی ی اولدی بولره سیه کورکله ائک اولدیمک دها ابرار کورکله هالده
 بو سنک لیمچ بولرک خواره خول ایتریم سیک ! دهر کورک بولرکله بولرکله کورکله
 دها ایچور سیک . دیکله کورک و دهر کیمچی استادم ! دیکله هفت امام عالی ائکوزوب
 عمری شایه نامه ، ائکلی یی ائکله کورک مدینه سوره ی خار نامه او حال بر ملا حاجت
 بزم بو غریب باسار زده می کورکور ! دیکله ششکده دیک اولدیمه کلامی استادم !
 بزده ائکلی بیتم سولای دیماله و عدیه یی اقرتوب کور سترک فقط ائکلی بولره
 ناسدی . بزده بولرک حاضری ، بزده بولرک کورکله کورکله کورکله کورکله الوداعی .

Saniyen: Bu kahraman kardeşimizin, hayatta kaldığı gibi, defter-i hasenatına herbirimiz, mânevî kazançlarımızı, umumda olduğu gibi, hususî bir surette dahi o kardeşimize hediye etmeliyiz. Ben, kendim, onu da, Hafız Ali, Hafız Mehmed ve Savalı Ahmed ve Mehmed Zühtü'nün beşincisi olarak evliya-i aziminin has dairesinde, mânevî kazançlarımı ona da bağışlamaya karar verdim. O zatın ağır şerait altında Nurların intişarına büyük hizmetler eden Nur hakkındaki fikraları, Lâhikada olduğu gibi, münasip gördüğünüz bazı mecmuaların âhirine de o tesirli mektuplarının birer tanesini ilhak ediniz. Nasıl ki *Asâ-yı Mûsâ ve Zülfikar*'da yazılıyor; tâ onun o canlı fikraları, onun bedeline Nurlara hizmet etsin.

Hem, benim bedelime onun küçük medrese-i Nuriyesi olan hanesindeki akrabasına ve Denizli ve civarındaki büyük medrese-i Nuriyedeki refiklerine ve talebelerine ve Nur şakirtlerine tâziyemizi tebliğ edip deyiniz ki: Ben, bütün ömrümde, bu derece, bir vefattan bu kadar müteessir olup ağlamamıştım.

Hem size bundan evvel yazdığım mektuptaki şiddetli hiddetim ve dimağimdaki perişanîyet, şimdi tahakkuk etti ki, o kahraman kardeşimizin vefatı gününden başlamış. Hattâ o tesir, ihtiyarımı selb etmişti. Öleceğim diye hizmetçiye vasiyetimi söyledim. Demek, ikinci bir ruhum hükmünde Hasan Feyzi, benim bedelime ölmüş ve ölüyor. Hattâ onun vefat mektubu, bütün bütün âdetime muhalif, bir buçuk saat elimde iken açamıyordum. Her neyse... Bütün bu elim acılara mukabil, inayet-i lâhiye imdada geldi; hem kendimi, hem onu, hem Nurcuları mesrurane ruh u canımızla tâziye içinde tebrik ettim. Bin bâre kâllah ve binler rahmetullah dedim, terhisini alkışladım. . . . Nasıl Hafız Ali gitti, Denizlili onun yerine geldi, acısını unutturdu; öyle de, bir Hasan Feyzi gitti, yerine bir dârü'l-fünun gelecek, inşaallah acısını unutturacak.

Âlem-i ervaha uçtuğunda bizi unutmak. Büyük ağabeyimiz—ki şanlı ve muhterem Şehid Hâfız Ali'dir—ona ve bütün kardeşlere ve ecdada ve atalara ve evliyanın büyük ruhlarına bizden selâm et. Halet-i nez'imizde, ve berzahımızda, ruz-i ceza ve mahkeme-i kübramızda bize şefaati ol...

Âh! Demek o suikastçılar nail-i meram mı oluyor? Demek güzel yüzün bize artık haram mı oluyor?

Âh! Ahababın ağlayıp, a'danın güleceği böyle kara bir günde görmek istemedik. Biz hep halâsi bekler ve aradık. Demek onlara bayram, bize matem mi var? Biz

dostlara ne diyelim, seni soranlara ne cevap verelim? Demek bundan sonra, seni bu dünyada şu baş gözümüzle bir daha görmeyecek miyiz? Artık vuslat, hasrete mi döndü? Öyle ise rüyamızda olsun bize görün dur. Kusura muza bakma, âlem-i hayal ve namda olsun teselli buyur. Biz senin terhisini ister ve serbest olmanı dilerdik, fakat öyle mevt tezkeresiyle değil. Yoksa ten kafesinden uçan can kuşunun, daha şen ve daha serbest beden kınından çıkan o ruh kılıncının, daha parlak, daha keskin olacağını ve o vakit bize daha şefik ve daha rahim ve daha kurtarıcı olacağı için mi ölümü arzuladın Üstadım?

Şehit merhum Hafız Ali'nin tam bir vârisi Hasan Feyzi'nin, Denizli hesabına ve o civarda ciddî kardeşlerimizin namına yazdığı parlak kaside ve dördüncü şehnamesi; ve orada dahi şakirtlerin faaliyetle Nura çalışmaları, benim zehirli, şiddetli hastalığıma bir merhem oldu. Cenab-ı Erhamürrahimîne hadsiz şükür olsun, Denizli'yi ikinci bir Isparta ve büyük bir İslâmköyü yapıyor. Evet, hâkim-i âdil, Muharrem ve Feyzi ve Hafız Mustafa, bir-iki senede, yirmi sene kadar hizmet-i Nuriyeyi yaptılar; Nurun şakirtlerini ebede kadar minnettar eylediler. Cenab-ı Hak, onlardan ve beraberlerinde Nura hizmet edenlerden ebeden razı olsun. Âmin.

Çünkü Hafız Ali'yi evvelce yerine bedel göndermeye razı olduğun ve icra ettiğin halde, bu sefer hiçbir bedel ve feda da kabul etmiyorsunuz. Hüsrev gibi bir sevgilinin, senin yerinde ölmek teklifini reddediyorsunuz. Demek göç ve sefer muhakkak mı Üstadım? Demek Hazret-i İmam-ı Ali'yi ağlatıp, Ömer'i şaşırtan, Ehl-i Beyti inletip, Medine-i Münevvereyi karartan o hâl-i pürmelalin bir nümunesi, âkıbet bizim garip başlarımıza da mı çöküyor? Pek vakitsiz, pek erken değil mi Üstadım?

Sana bu mektubum acaba son mu olacak diye titriyorum. Gerçi sen diyorsun; mektuba, şahsa ve söze ne hacet, bize uzaklık ve yakınlık yok, birimiz şarkta, birimiz garpta veya kabirde olsa, yine istediğimiz zaman görüşebiliriz. Evet, âmenna, bu doğrudur. Fakat benim gibi körler ve körpeler ne yapsın Üstadım?

Otuz yıl evvel Lemeatınızda yazdığınız:

Yetmişinci olmuştur, o mezara bir mezar taş,

Beraber ağlıyor hüsrân-ı İslâm'a hakikati bu muydu, böyle mi tecelli edecekti? Aziz canınızın canan eline cemal güllerine ermesi bu dem mi idi?

Yirmi beş yıldır çekmekte olduğunuz

çilelerden halâs ve necatınız böyle ölümle mi, ayrılıkla mı olacaktı? Acılar ve ağrılar çeken ve zehirler içen o mübarek kalbinizin istirahati, böyle varıp kara toprağa yatmakla mı olacaktı?

Hiçbirimizin huzurunuzda hazır bulunmadan ve bu gözümüzle bir daha görmeden, yapayalnız ve üçra bir köşede bu ölümün, bu ufulün ne acı ve ne hazin! Günün birinde, birdenbire “Üstad ölmüş, âh!” diye bir ses işitmek, veya bir iki satırlık mektup almak, veyahut rüyada görüp pürtelâş uyanmak ve sarsılmak ne kadar elîm, Üstadım!

Mübarek vasiyetnamenizi görmek ve okumakla ve korkulu ve endişeli haberler gelmekle beraber, biz hâlâ bu irtihal ve mevt hâdisesinin bu kadar yakın bir zamanda vuku bulacağına inanamıyoruz. Hattâ bunu şu surette tevil ve hayır ile tefsir ederek, bunun eza ve işkencelerden ve esaretten kurtulması ve dirilmesi alâmetidir diye telâkki ediyoruz.

Evet madem ki “İnneke meyyitün ve innehüm meyyitün” var. Senin de birgün olup öleceğini biliyoruz. Fakat böyle تنها ve garip, mesmum ve mağmum ve işkencelerle ve biraz da mevsimsiz olarak değil...

صهفه

[سعید] اولدی دیم لک ایلیا نیرلی ، صم [سعید] اولدی ، اولدی شغل کمالدی ؟
 بوردیلک کج بو آخجه بریر کیشی بره سوخت بر آری یاماد . فقط بزم ایچونه
 یوره آجی ، یوره شایه سعادتک سعادتلی قایری اوکند . درصوب آدب و
 اسیکانه [دقه] باب ایده وضو صغیره واره روه شیخ روح [رسول الله] هله
 مایش ت ایچله ایچونه اذنه ایستیه صفت غرناکی شیخ سعید ه سنک سعادتلی
 دنرولو و فقط کیم سز دای یقصر قایرکه کور یوریر برزده آی بزم دولتی
 بایام ! دای بزم قیتمه بایام دایه آغلا یامه [خاتمه الزهراء] آنا سز دیکه
 یامه لری [حسنه دهمین] کج بیکونه [آی سعید] ، آی استاد ! [اول احشیا ه
 قکر تاه] دایه یا شمر دکوب آغلا یوریر !
 = صبت عات صواب لوانا = صبت علی الا یام عرب لیالی ه
 آه سکلی استاد ! اوزرزه اولیله معیار چوکره و دوکولدی که ! اگر او
 معیار شوکوزل کولم کونوزل اوزرزه دوکولدی و یا غنه ایدی کونوزل
 قرا بره و جدا کیمه اولوردی . آقرد بزمه موکره یا یا یغیر بری واریر اوده !
 سز ایچونه شمر صیانه استاد یار کوجدی صغایه
 [صبت قالدیه قرا دایتم ، د دسترم سزه یولوه اولدای]
 دیوب آغلا صم ، کب آغلا صم !
 استاد صم دنیا لذتیمین لما حادیه ، کیمکه برکه اولدیه بو فنا کولرینه
 آی اوزا حادیه ه اوزانا اوزانا بر صحت بلمه صیانه و صحت دور شکرده یا حادیه
 صاحت بر اقوب کیدیم سلف ! بوقده ایسته لک دا شترکی اوجوب کیده هکله
 [شی مقدر عدلی عذر ملیک مقدر] و صغایه نه ستمه صاقولمندی ، یوقه
 صیه الودای ده اوزادیه یا یا صغیک ، غلیطه الودای صاقولمندی و یوقه کیکر !
 شیوه سز [صیه الودای] سز بر اولومه لفق ایانا ایم ! شیوه سز [غلیطه الودای] سز
 بر صیانه ناصق دایانا لم !
 [آی شمر عالم لرد دایچیمی ! ،
 آی ایش اولدورک بونک صغیسی]
 کل کجا بر دکل ، بو صغریک بدل دیره لده شو رحلت ، شو کیمت و شو کیمه
 دکل بر صغریک سته موکره یه قاسیم ! صغیر باری اعرجه ازه و ادم کیمه یه یوزر سده !

صهفه

اولدی کوروسه کج ایر صاعه نوجا بارک طایق دسیر صوری ، باغ و باغچه و کلسا ناری ،
 بو لیک تورا جیمعه و میوه لری یا لک ککلی صوغ ! کیمده بو اهلر یوزر ندمه یوزر
 برنده ده لیشم جکر کوزلک نیر دستاریم قابل دکل !
 بز صیب آغلا یامه بو بشتیته کوز یا شدریک سنکله دیکه هکله ، لک صغیر لوب آبیانه
 قلدیلک سنکله ستمی برلد چنه بل باغلا صم بر یا صغیر ! بوزایه کزایکله بککزی
 سوله صم و سوز صر ستمک ، دیکر کیمه یا یا چو اولدیه دو قتر هاله کله یور ،
 آی صاعه قبا بلو کیزی دیکه چک اولدیه بو صغله جلا ستمی کوزله یور ! بولمه نه
 جواب دیره لیم استاد !
 یا لوه ایلا دینه کوره او حقلی بزم عدل زده بر ستمی ایدی استاد !
 بوزایه بر اشرافه و صغیر لیدینه ستمی نرده دغه ایده هکله : صغرت مولدای صم ،
 صغری یا صم صم ، جوار صغرت اوبورده می ؟ یوقه هنت المصل و یا حنت البغیة !
 بذا صم آه صغیره بیلدی ! غایر استاد قایر ! کل بزم کولمزه کولم !
 لکری صم اوزا کورده لم کوروشلم لکری صم صم - سوزلم صغیرله شهلم !
 یلغور صغیر لری [ما سیم الله نیر] ایش اولدورک ایدی صغیر لری صغیره
 صغیر لری صغیره هاله اولدیه و صغیر لری اوزا اولدیه ایچیمی سینه و لکری صغیر لری
 آکر بزمه ایله سنک امر طاعنی انتخاب و اختیار ایدیکه آخلا شیور .
 آه او امر طاعنی ! بز اولدیه لفق بر طاعنی اولدیمین هاند لکله یا مادیه اوزده
 آساری هاند بوزده دکل ! او طاعنی حقیقه امر طاعنی ، یوقه امر طاعنی ؟
 او طاعنی بزم بر [داغ] اولدی ! او طاعنی اوروشی [داغ] بزم اولدور .
 اولدیه داغنی بزم یا قدی قاوردی ! او طاعنی بزم بر داغنی اوزرینه کلاجه
 [داغ] اوروشی هیمین داغدار بزمه دالم ایسی ! آه او طاعنی بزم کلاجه
 تار داشتیم ستم قلا ستمه قعد ایدی ، هیمین دیری ایشله یا قدی !
 طاعنی او طاعنی ستمی صغیر ، بزمه ککات ایدی استاد !
 او طاعنی امر طاعنی دکل [امر طاعنی] اولدای ! دیریمی ! ستمی آرمز ده اولوب
 کدرینه و ایچینه هکله او طاعنی ، امر طاعنی دکل [اینه نه طاعنی] دیریمی !
 آی ! ادر من کمان مینتا خاتمه [لغز صغیرله دیریمه استاد دیر !

Yirmi beş senedir seni hep menfalarda ve hep üçralarda arayan bu hicranlı gönüller, demek hiç mi gülmeyecek? Üç-beş sene, hattâ bir senecik olsun, gözlerimizle serbest olarak, bu dertliler ve kimsesizler hiç mi görecek?

Zehirli yılan ve akreplerin bile gezip dolaşmasına, vahşî ve kâfirlerin bile serbest yaşamasına açılan bu yeryüzü yalnız sana mı yasak? Dünya kurulalı akan ve harlayan ve her zîruha helâl ve mübah olan gümüş gibi ırmak ve çayların tatlı ve serin suları,

bağ ve bahçe ve gülistanları ve bunların türlü çiçek ve meyveleri yalnız sana mı memnu?

Çekilen âhlar yüzünden yalnız senin değil, yüzlerle yerinden delinen hepimizin ciğerlerimizin tamiri ve tedavisi kabil değil. Biz hep ağlayan bu beşeriyetin gözyaşlarının seninle, yani Risale-i Nur ile dineceğine, hep sızlayıp acıyan kalblerin, hâdim olduğun nurlarla teselli bulacağına bel bağlamış ve inanmıştık.

Denizli'nin bir manevi kahramanı merhum Hasan Feyzî'nin (r.h.) İsparta kahramanı merhum Hafız Ali'nin (r.h.) yanına gitmesi gerçi bizi çok müteessir ediyor; fakat onun gayet bas bir talebesi ve Nur'un halis bir şakirdi Siddik Muharrem'in dediği gibi deriz:

O, bir cihette, ölmemiş; belki vazifesini acele bitirmiş, âlem-i berzaha istirahat için gitmiş, terhis edilmiş. Hafız Ali ile beraber, manen, şefaathleriyle ve bıraktıkları tesirli Nur hakkındaki eserleriyle yardım ediyorlar, yine manen Nura çalışıyorlar. Elbette manevî şehit hükmünde olmalarından, Meyve'nin On Birinci Meselesindeki ilm-i nahiv talebesinin kendini medresede bildiği gibi, Hafız Ali ile Nur hakikatlerinin müzakeresi ve vefat eden Nurcuların dairesinde meşgul olmalarını, merhamet-i İlahiyeden kuvvetle ümitvârız. İnşallah, Cenab-ı Hak, onun vazifesini dünyada gördürecek, Nur dairesinde çok Hasan Feyzî'leri yetiştirecek.

Böyle bir emr-i Hak vuku bulduğunda, seni nerede defnedeceğiz? Konya'da Hazret-i Mevlânâ'da mı? Civar-ı Hazret-i Eyyüb'de mi? Yoksa Cennetü'l-Muallâ veya Cennetü'l-Bâkî'de mi? Bunu bize açıkça bildir.

Hayır Üstadım, hayır! Gel, biz seni Risale-i Nur tercümanı şahsiyetiyle gönlümüze gömelim. Her zaman seni orada görelim, görüşelim, her zaman sevelim ve sevişelim ve söyleşelim. Yahut bu ciheti hadîse havale ederek, vasiyetnamemizde onun için mi beyan ve tasrih buyurmadınız? Eğer böyle ise Emirdağın intihab ve ihtiyar ettiğiniz anlaşılıyor.

Âh o Emirdağı! Biz onun nasıl bir dağ olduğunu hâlâ anlayamadık, ondaki esrarı hâlâ çözemedik. O dağ hakikaten Emirdağı mı? Yoksa esirdağı mı? O dağ bize bir dâğ oldu. O dağın vurduğu dâğ yine bizi dağladı. Onun dâğı bizi yaktı, kavurdu. O dağ bizim bir dâğımız üzerine binlerle dâğ vurup, hepimizi dâğdâr-ı hüznün ve elem etti.

Âh, o dağ yüz binlerle kardeşin yetim kalmasını kastetti. Hepimizi diri diri ateşlere yaktı. Hasılı o dağ seni harab, bizi kebab etti Üstadım. Ona Emirdağı değil emer dağı, ecel dağı demeli. Seni aramızdan alıp kendine ve içine çeken o dağa, Emirdağı değil, Emen dağı demeli.

Ey “Evemen kâne meyten” nefes-i Rahmaniyesiyle dirilen Üstadımız! Said öldü desek

inanırlar mı? Hem said ölür mü, ölen şakî ve hayvan değil midir? Buyurduğunuz gibi bu ancak bir yer değiştirme ve muvakkat bir ayrılımdır. Fakat bizim için çok acı, çok...

“Ey benim kıymetli babam” diye ağlayan Fatimatü'z-Zehra anamız gibi “Ey seyyidimiz, ey Üstadımız! Va esefa, va kürbeta!” diye yaşlar döküp ağlıyoruz. O anamızın dediği misillü biz de deriz:

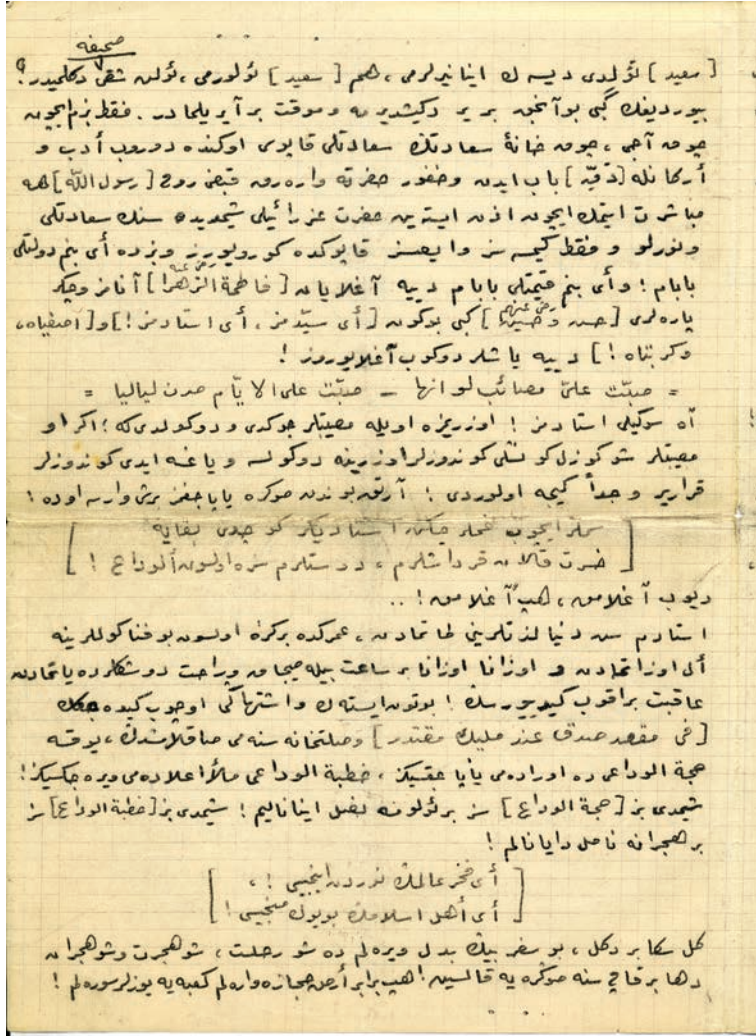
Âh sevgili Üstadımız! Üzerimize öyle musibetler çöktü ve döküldü ki, eğer o musibetler şu güneşli güzel gündüzler üzerine dökülse ve yağsa idi, gündüzler kararır, muhakkak gece olurdu. Artık bundan sonra yapacağımız birşey varsa, o da “Semler içen, gamlar çeken Üstadınız göçtü bekaya; hasret kalan kardeşlerim, dostlarım size olsun elveda” deyip ağlamak, hep ağlamak...

Üstadım, sen dünya lezzetini tatmadan, ömründe bir kere olsun bu fena güllerine el uzatmadan ve uzana uzana bir saat bile sıcak ve rahat döşeklerde yatmadan, âkıbet bırakıp gidiyorsun. Şimdi biz Haccetü'l-Veda'sız böyle bir ölüme nasıl inanalım?

Ey Fahr-i Âlemin nurdan incisi!

Ey ehl-i İslâmın bir müncisi!

Gel, sana bir değil, bu sefer bin bedel verelim de şu rihlet, şu hicret, şu hicran daha birkaç sene sonraya kalsın.

Hep beraber arz-ı Hicaz'a varalım. Kâbe'ye yüzler sürelim. Bizi Arafat'a çıkar. Son sözlerini Hind'den, Yemen'den, Irak'tan, Afgan'dan ve dünyanın her yerinden o mahall-i mübarek ve mukaddeste toplanan bütün Müslümanlara, bütün âşıklara ve bütün hicranlı gönüllere söyle, bize "Elâ, hel bellâgtü"yü tekrarlayıp, "Felyübelliğü-ş-şâhidü minkümü'l-ğaibe" derken, âlem-i gayb ve ervâha işte oradan pervaz et. Mübarek cesedini alıp hürmetle Harem-i Şerife getirip, pâk olan vücudunu âb-ı zemzem ile

gaslederken, biz de bir taraftan hiç durmadan akan gözyaşlarımızla yıkanıp, arınalım.

Mübarek nâşını Risale-i Nur'dan yapılan ak kefene kat kat sarıp, misk ü anberle buhurladıktan sonra, öd ağacından yapılan hususî tabuta koyup, son defa olmak üzere bir daha ellerini öperek Kâbe-i Muazzamanın kara perdesini de üstüne çekerek, Hacerü'l-Esved huzuruna çıkalım. Kâbe avlusunda toplanan ve daireler şeklinde saf saf dizilen yüz binlerle ehl-i iman ve melâike-i arz ve âsumana, o aziz ruhun imam olup cenaze namazını eda edelim. Arştan ve hatiften duyulan "Nice bilirsiniz?" sualine,

Fahr-i Âlemin nurdan bir incisi bu,

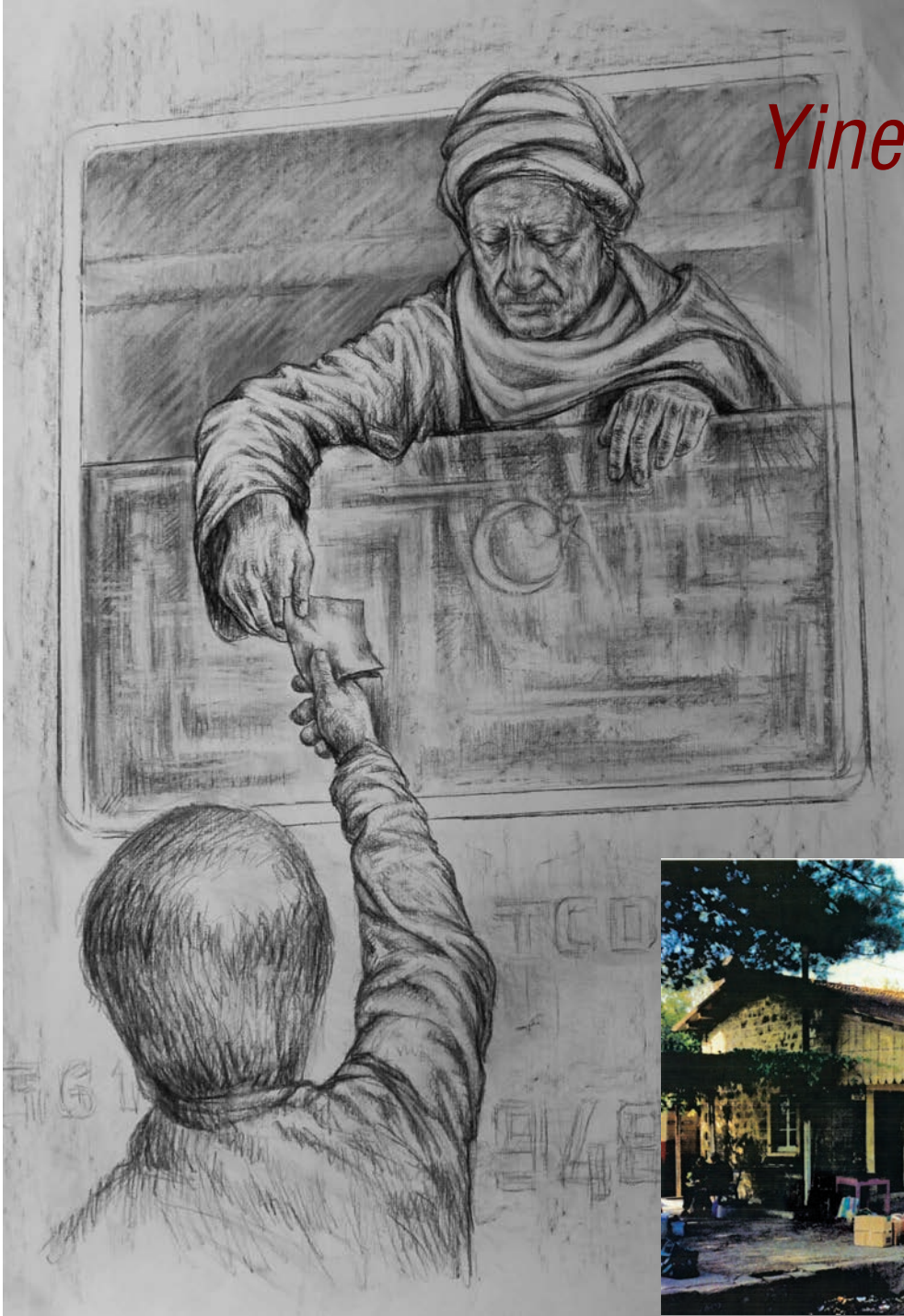
Ehl-i İslâmın büyük bir müncisi bu,

Şanında söylemiş Kur'an-ı Mecid,

Deriz hep "Feminhüm şakyyün ve saîd"!

diye cümleten cevap verip, oradan başlarımız ve parmaklarımız üstünde, yalın ayak ve baş açık, arz-ı Hicaz'ı velveleye ve dehşete salan tekbir ve tehlil sadaları ve meleklerin de çıkardığı yas ve matem sesleriyle, Medine-i Resulullah'a ve Ravza-i Mutahhara'ya "Essalâtü vesselâmü aleyke yâ Resulallah! İşte emanetin, işte Risale't-ün Nur'un kahramanı, işte Kur'an'da Said ve Hadiste Seyyid diye söylenen mübarek Üstadımız" diyerek, seni Fahr-i Âleme sunalım. O nurani yeşil perdeler arkasında uzanan Muhammedimizin (s.a.v.), mahbubumuzun nur elleri, tabutunu kendine ve kabri saadetine çekerken, hepimiz bayılıp bir daha ayılmamak üzere, "Allah!" nârasıyla Ravza-i Pâke serilip ve "İnnâ lillâhi ve innâ ileyhi râciûn" olup biz de canlarımızı cananımıza verelim ve "Velev ennehüm..." [Eğer onlar da kendilerine zulmettikleri zaman sana gelip Allah'tan af dileseler ve Peygamber de onlar için af dileyseydi, elbette Allah'ı tevbeleri kabul edici ve çok merhametli bulacaklardı] sırtına erelim.

Hazretinize buradan ayrılırken söylemiştim...

Bir hazîn ayrılış *Yine firkat, yine hasret, yine hüsrân...*

Denizli Mahkemesinde beraat ettikten sonra, Bediüzzaman bir buçuk ay kadar Şehir Palas Otelinde kalır. Daha sonra, Cumhurbaşkanı İsmet İnönü'nün başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulunun kararıyla, Bediüzzaman Afyon'a sürgün gönderilir.

Bediüzzaman'ı götürecek olan trende yaşanan, ayrılıkların en hazînidir. Denizli'den on kilometre uzaktaki Goncalı istasyonuna kadar Üstadını uğurlayan Hasan Feyzi, ayrılırken, gözyaşları içinde ona bir mektup uzatır. "Hazretinize buradan ayrılırken söylemiştim" diye başlayan mektubun geri kalan kısmı, bugün dillerde dolaşan *Ayrılık* şiirinden başkası değildir:

Hasan Feyzi'nin Üstadı Denizli'den ayrılırken uğurladığı Goncalı Tren İstasyonu.

Çekilip nur-u hidayet yine zindan olacak,
Yine firkat, yine hasret, yine hüsrân olacak.

Yine sen, yaş yerine kan akıtıp ağla gözüm,
Çünkü hicran dolu kalbim yine hicran olacak.

Yine göç var diye Mecnuna haber verme sakın!
Yine matem, yine zâri, yine efgan olacak.

Açılan ol gül-ü tevhid, sararıp solsa gerek,
Kapanıp kâbe-i irfan, yine viran olacak.

Haber aldım ki yarın yad olacakmış bize yâr,
Ne büyük yâre ki, kimler buna derman olacak?

Bu büyük derd-i elemden kime şekvâ edeyim?
İşiten nâlemi, hep ben gibi nâlân olacak.

O şifa-bahş olan envarını sen çeksen eğer,
Bana kim nur verecek, kim bana Lokman olacak?

O temiz pak nefesin, âb-ı hayatı bu çölün,
Onu dûr etme ki her fert ona reyyan olacak.

Hele ol nur-u şerifin kime değmişse eğer,
Küçükük zerre de olsa, meh-i tâbân olacak.

O lütufkâr, o keremkâr eli öptükçe benim
Bu küçük kalb-i hazînim yine handan olacak.

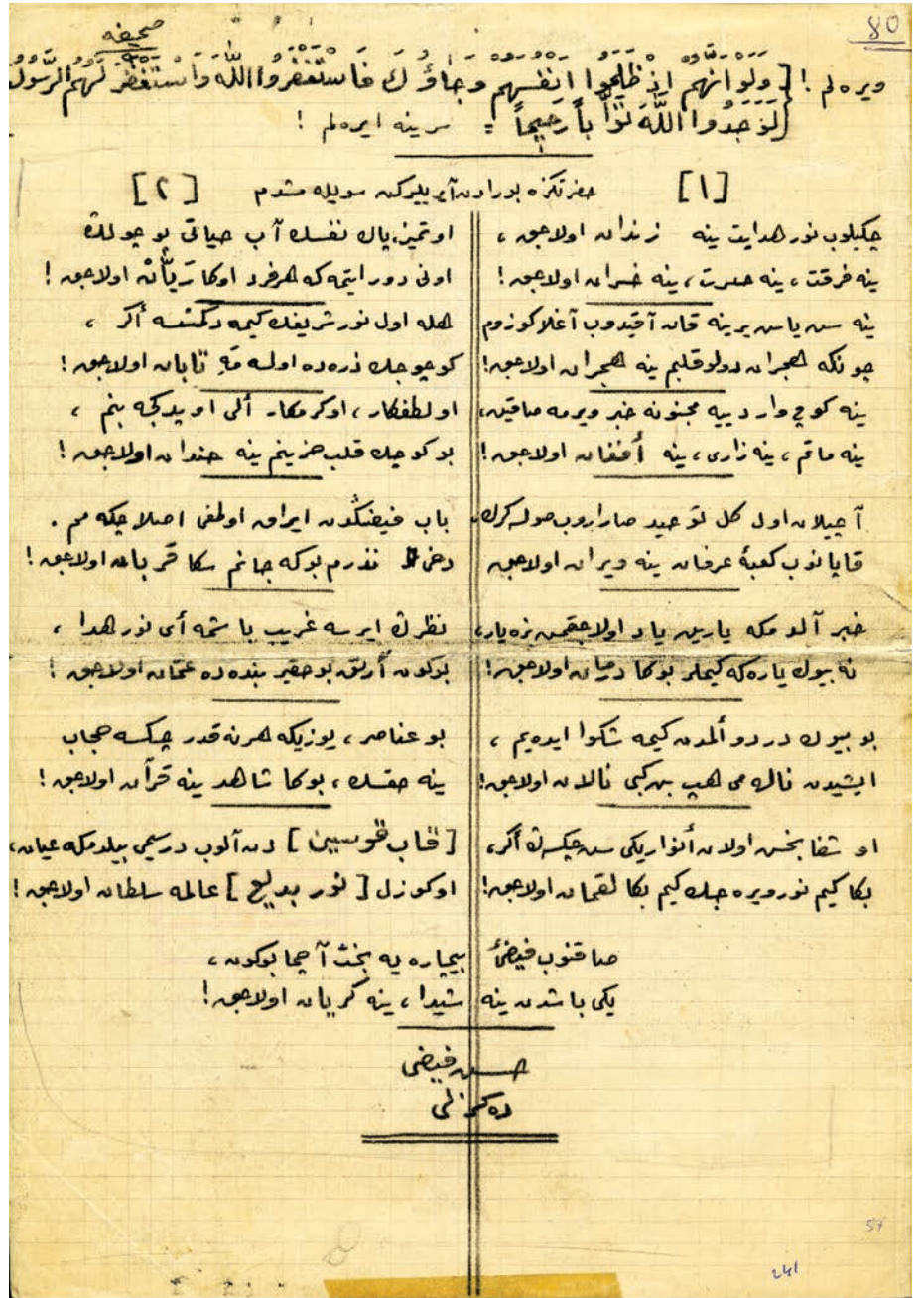
Bab-ı feyzinden irak olmayı asla çekemem,
Dahi nezrim bu ki canım sana kurban olacak.

Nazarın erse garip başıma ey nur-u Hüdâ,
Bugün artık bu hakir bende de umman olacak,

Bu anasır, yüzüne her ne kadar çekse hicab,
Yine haksın, buna şahit yine Kur'ân olacak.

Kab-ı Kavseynden alıp dersimi bildim ki ayân,
O güzel nur-u bedî', mânevî sultan olacak.

Sakınıp, Feyzi-i biçareye bahs açma bugün,
Yeni baştan yine şeyda, yine gıryan olacak.

طاعتك بوز و طمسی کی

ادتوز برنجی کتوبک
[تسترا] حق
ایکینی مسست
بسم الله الرحمن الرحيم
يا ايها النبي قل لا ادرى لك و سنا
للمؤمنين يد بين عليهن من جلا
الح اي ايهم قران تستري امر اي بيور
سفير ايسه قرانك بو هكتمه قاضي مخالف
تستري فطري كورمبيور براسار تدر
الجواب: قران هيكلمك بو هكتمه تام فطري
و مخالفه غير فطري اولدريغنه دلالت ايدن هوجه
هكتمه ايدن يالكر در هكتمه بيلا ايده رز...

اختصاره كور مطاوعه

*Bu yakında erkeklerden ziyade bir istiyak
ve faaliyetle buradaki hanımlar tam
çalışıyorlar.*

*Nur Hizmetinin
Anneleri*

**Gayet ehemmiyetli bir hakikate
gayet kısa bir işaret**

Bazı ehâdîs-i şerife ile işaret var ki; “Âhîrzamanda kadınlar tâîfesinde hakaik-i imâniye ziyade bir derece inkişaf edecek. O zamanın dalâlet tehlikelerinden bir derece mahfuz kalacaktır.” Bir hadîs-i şerif ferman eder ki: “Âhîrzamanda ihtiyar kadınların dinlerine iktida ediniz.” Demek şefkat kahramanları olan kadınlar, o seciye-i şefkatten çıkan samimiyet ve ihlâs ile o zamanın riyakârane dalâlet tehlikelerinden kurtulmaya vesile olur. İslâmiyetini muhafaza ederler. Hem bir hadîs-i şerif ferman ediyor ki: “Kızların babasının rızıkına bereket düşer.” Demek kız çocukları âhîrzamanda çoğalır. Hem mübarek ve rızıkları bereketli olur. Ben çok zaman evvel bu nevi hadîslerin sırrını bilmiyordum. Cenab-ı Hakka şükür ki, bu âhîrde bir derece o sırrı anladım. Gayet kısaca bir işaret edeceğiz:

Nev-i beşerde yavrular, sâîr hayvanlar gibi çabuk kendi kendine mâlik olmadığından, yaşamakta hayvanın iki-üç ay yerine, on sene, belki daha ziyade şefkatli bir himayete muhtaç olduklarından, bu sır için cins-i hayvana muhalif olarak insandaki veledlerine karşı şefkat, bir seciye-i fitrî olarak devam etmek lâzım gelmiş. Hem iktidarsız yavrulara ve zayıf vâlidelerine tam yardım ve himaye etmek hikmetiyle erkeklerde de haysiyet, nâmus seciyesi fitratında dercedilmiş. Bu nâmusta hâlis ve ücretsiz, mukabelesiz, samimî bir kahramanlık dercedilmiş. Fakat o seciye bazı esbap ile bir derece bozulduğu için samimî ve hâlis kahramanlık seciyesi ekseriyette zayıflamış. Fakat kadınlarda o seciye-i fitriye olan şefkat kahramanlığı bozulmamış. Bu seciye-i fitrî ehl-i İslâmda, âhîrzamanda büyük bir hizmet ve hayat-ı içtimaiyede, İslâmiyet dairesinde bir esas olacağına o gibi hadîs-i şerifler işaret edip remzen haber veriyorlar.

Nur Hizmetinin Anneleri

Başından beri onlar bu hizmetin içindeydi. Pek bilinmez, görünmezlerdi. Fakat Risale-i Nur’ların yazılmasında, okunmasında, okutulmasında onların da pek büyük emekleri vardı. Bir bakıma onlar buzdağının görünmeyen kısmı gibiydiler.

Onlardan kimi yazdı, kimi yazan eşine sabahlara kadar ışık tuttu, hizmet etti. Kimi sırtında odun taşıdı, kimi evin bütün işlerini üstlendi, eşi başka birşeyle meşgul olmasın da sadece Risale yazsın diye. Tehlikelere göğüs germekte de hiçbir zaman erkeklerden geri kalmadılar. Risale-i Nur Külliyyatından *Tarihçe-i Hayat* adlı eserde, onların bu kahramanlıkları şu şekilde anlatılıyor:

“Risale-i Nur’un neşrinde, mübarek hanımlar da ehemmiyetli fedakârlıklara mazhar olmuşlardır. Hattâ, Hazret-i Üstada gelip, ‘Üstadım! Ben, efendimin göreceği dünyevî işleri de yapmaya çalışacağım; o

senindir, Risale-i Nur’undur’ diyen ve erkeklerin Risale-i Nur hizmetinde çalışmalarına daha fazla imkânlar veren kahraman hanımlar görülmüştür. Risale-i Nur’u yazan efendilerine geceleri lâmba tutarak, onların din, iman hizmetlerine canla başla iştirak etmişlerdir. Risale-i Nur’u, hanımlar, kızlar elleriyle yazmışlar, göz nurları dökmüşler, mübarek kâtibeler olarak imana hizmet etmişlerdir. Hattâ öyle Nur talebesi hanımlar vardır ki, kendilerini son nefeste iman nuruyla hüsn-ü hâtimeye nail edecek Nur Risalelerini hararetle okumuşlar ve diğer din kardeşleri olan hanımlara da okuyup tanıtmışlar; Nurları hanımlar içinde neşrederek, çok hanımların Kur’ân ve iman nurlarıyla nurlanmalarına vesile olup kahramanca hizmette bulunmuşlardır. Risale-i Nur’u okuyup okutmakla iman mertebelerinde terakki edip âdetâ birer mürşid mertebesine yükselmişlerdir.

“Hanımlar, sırf Allah rızasını tahsil için, safvet ve ihlâsla, Risale-i Nur’daki parlak ve çok feyizli Kur’ân nurlarına bağlanmış ve kalblerinde sönmez bir muhabbet ve sevgi besleyerek dünya ve âhirette bahtiyar olacak bir vaziyete kavuşmuşlardır. Risale-i Nur’un kıymet ve büyüklüğü, temiz kalblerine o kadar yerleşmiş ki, onu beraberce okuyup dinledikçe, içleri nurlarla, feyizlerle dolup taşmış, nuranî gözyaşları dökerek cûş u hurûşa gelmişlerdir. Ne bahtiyardır o hanımlar ki, Risale-i Nur’un bu mukaddes imanî hizmetinde çalıştıkları için, onlar daima hayırla yâd edilecek, âhiretlerine nurlar gönderilecek, kabirleri Cennet-misâl pürnur olacak ve âhirette de en yüksek mertebelere ulaşacaklardır, inşaallah. En başta Bediüzzaman Hazretlerinin dualarına dahil olmakla beraber, Nur talebeleri mabeynindeki şirket-i mâneviye sırrıyla defter-i hasenatlarına hayırlar kaydedilmektedir. Risale-i Nur’a samimî alâkaları, o fedakâr hanımları, milyonlarca Nur talebelerinin dualarına nail etmektedir. Risale-i Nur’ları okuyup okutmakla büyük mânevî kazançlara, yüksek derecelere erişmektedirler. İnşaallah, ekserî hanımların böyle olmasını, rahmet-i İlâhiyeden kuvvetle itikad ve ümit ve niyaz ediyoruz.”

هم بوساله نك مؤلفك [سعید] اسمك برتلك فرق ابدیینه توافق
ایدیور. [هاشیه] یا ایگز رساله نك عنوانه عاشه یا زیده کی برأف حساب
واهن ایدیلر مشوره.
جای حیرت در کله: ساهمه رساله نك یا زینقی نسخ هیچ آف خاطره کلمه دره. و
دوست خود در بوز اون درت آلف یوز اون درت شفای قرسیه ی تقفده
ایدیه یوز اون درت سور قرآینه نك عدیده توفقه برابر [و هو
لكل نای و وای] شمه دلام برصایلیق بجهتید یوز اون درت
حرفه نام تاسنه توافق ایدیسور.
[هاشیه] مادام کملت علویه ده وغونیده [سعید] ک آخونه ندا
ایچون وضع ایدیا مسه برالف وار. [سعید] اولسه. بگله: قضیه اولاه
بوأف او ألقه باقیور.
رافت خسرو
یا ارحم الراحمین ام اعظم حقیقه بر بنشاهی طایفه کی
همشیره من سلطان خانم حیات الفردوسه
عادت ایدیه ده وظایف ایدیه امن آمین

یکرمی بشخنی طعه: یکرمی دوادر.
خسته ادره برهم برستی منوی برجهت: بجملة الایضی و کلمه لولون مقانسه یا زیله مشوره.
[اخطار و اعتذار]
برمنوی: حته جتوه یا ز دغایزک توفقه بر عقده (ها)
هم غیر بحال اولاه قاصحیاته و دقته وقت بولایر
برهتد آجق بر دقت نظر در کجیر تری. دیمک سوت اول
قله نظری بر صورت کله خلط صنفله و قله یوز ایدیه
کرمه ک آخونه نك یا زینقی نسخ هیچ آف خاطره کلمه دره. و
واخاده درده حقیقوب کجهتید. بگله و عالیستند
[هاشیه] بوساله درت بخیر ساعت لرضنه تألیف
اوت اوت اوت اوت اوت اوت
رشی رشتی رشتی رشتی رشتی

Risale-i Nur talebesi Sultan Hanıma ait Hastalar
Risalesi. Sonunda
Bediüzzaman Hazretlerinin duası yer alıyor:
“Yâ Erhamerrâhimîn! İsm-i Âzamın hürmetine,
bu nüsha sahibesi hemşiremiz Sultan Hanımı
Cennetü'l-Firdevs'te saadet-i ebediyeye mazhar
eyle. Âmin, âmin, âmin.”

Kastamonu'nun Zehra'ları, Hâcer'leri, Lütfiye'leri, Ulviye'leri, Necmiye'leri başka bir sahada, hanımlar âleminde Nur hizmetinde Feysi'ye arkadaşlık ediyorlar. Feysi'nin mektubunda Risale-i Nur şakirtlerinin teşebbüsüyle resmî Kur'ân mektebi açılıp, en evvel Nurun mâsumları ve hususan Emin'in mahdumları en evvel mektebe girip, en evvel onlar Kur'ân'ı hatmederek kısmen hıfza başlamaları cihetinde, onları ve pederlerini ve oradaki şakirtleri tebrik ediyoruz ve o mâsumlara binler bârekâllah deriz. İki defa Nurun hizmeti için buraya kadar gelen kıymetli hemşiremiz Zehra'nın Medresetü'z-Zehra'nın kâğıt masrafına iki yüz lira vermesi, hanımlar kısmında da Hüsrev'ler, Feysi'ler, Ahmed'ler bulunduğunu gösteriyor.

Bu şehirde Risale-i Nur'a intisap eden ihtiyar hanımlar sebat ettiklerini ve başkalar gibi sarsılmadıklarını düşündüm. Birden bu hadis-i şerif ihtar edildi: "Âhîrzamanda, kadınların samimî dinlerine ve kuvvetli itikatlarına tâbi olunuz."

Evet, ihtiyare kadınlar fitraten zaife ve hassase ve şefkatli olmalarından, herkesten ziyade dindeki tesellî ve nura muhtaç olduğu gibi, herkesten ziyade fitratlarında fedakârâne şefkat cihetiyle, dinde bulduğu nihayetsiz şefkatperverâne bir nur-u tesellî ve iltifat-ı merhamet-i Rahmân ve nokta-i istinat ve nokta-i istimdada ihtiyacı var. Tam sebat etmek, fitratlarının muktezasıdır. Onun için, bu zamanda o hâcâtı tam yerine getiren Risale-i Nur, herşeyden ziyade onların ruhlarına hoş geliyor ve kalblerine yapıyor.

Risale-i Nur'un şefkat esası, hanımların yaratılışındaki şefkat hissiyle birebir örtüşüyordu. Sanki Risale-i Nur onlar için yazılmış, onlar Risale-i Nur için yaratılmışlardı. Nurların hitabı, onların gönüllerinde hemen mâkes buluverdi. Yaratılışlarındaki o cevheri gün ışığına çıkaran ve kendilerini zamanın dehşetli tuzaklarından kurtaran Üstadlarına ve Risale-i Nur'a meftun olmasınlar da ne olsunlar? "Siz olmasaydınız, biz bu asrın riyakârlıktan ibaret fâni zînetlerini, medeniyet asrının emri diye çoktan kalblerimize yerleştirmiş, ruhlarımızı elmas

seviyesinden mülevves kömür mahiyetine düşürmüş olacaktık" diyorlardı mektuplarında. Onların Risale-i Nur hizmetindeki fedakârlıkları ise, Üstada sevinç gözyaşları döktürüyordu.

İşte, Asiye, Lütfiye, Ulviye, Necmiye, Zehra ve emsalleri... Bu mukaddes iman ve Kur'ân hizmetinin yaşayıp yayılmasında ve milyonlarca insanın ebedî hayatlarını kurtara kurtara bugünlere kadar gelmesinde tıpkı Hafız Ali'ler, Sabri Efendiler, Feysi'ler, Tahiri'ler gibi hizmetleri geçen mübarek annelerimiz...■

سُبْحَانَكَ أَيُّهَا شَرَاهِيئًا تَعَالَيْتَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ
أَجْمُرْنَا وَأَجْمُرْ وَالِدَيْنَا وَأَجْمُرْ طَلِبَةَ سَائِلِ النُّوِّ الصَّارِقِينَ
وَوَالِدَيْهِمْ مِنَ النَّارِ بِعَفْوِكَ يَا رَحْمَنُ
وَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ الطُّخْتَارِ وَآلِهِ الْأَطْرَارِ . وَأَصْحَابِهِ
الْأَخْيَارِ مَا دَامَ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ آمِينَ
وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ فِي بَيْعِ الْأَوَّلِ وَالسَّيِّئِ
كتبه فقير
نور

اللهم ياربنا ارفعنا عن خطيئتنا وجرمتنا بوني يا زهير ان
واوقويان عليهن احسن قبول اياه قبول اياه
واوني حادث ايديه في مظهر اياه آمين آمين

Hanım Nur talebelerinden Aliye Annenin kendisine yazdığı namaz tesbihatı. Sonunda Üstadın duası: "Allahümme yâ Rabbenâ! İsm-i Âzâmın hakkına ve hürmetine, bunu yazdıran ve okuyan Aliye'den ahsen-i kabul ile kabul eyle ve onu saadet-i ebediyeye mazhar eyle. Âmin, âmin, âmin."

Hanımlardan Bediüzzaman'a

İmanlı gönüller mağlûp olmayacak

Gönüller fâtihi Hazret-i Üstadımız Efendimiz,

Size nasıl Hazret-i Üstadımız, Risale-i Nurlara da nasıl nurlarımız diyerek bütün mevcudiyetimizle inanmayalım? Hiç inanmamamıza imkân var mıdır? Evet Hazret-i Üstadımız, nurlu yolumuzun Hazret-i Peygamberimiz Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm Efendimize gitmiş olduğunu, devamlı olarak Nurlarımızı okumakla anlamış bulunuyoruz.

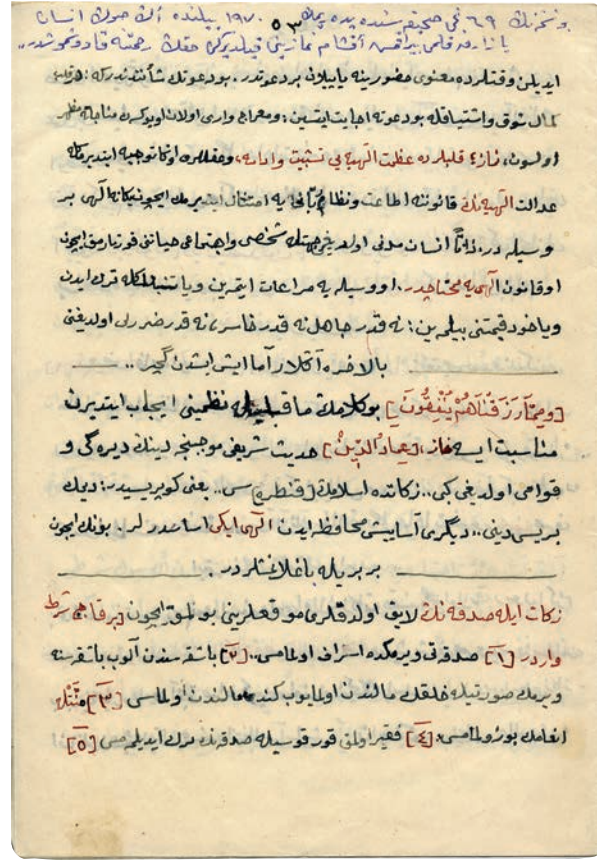
Risale-i Nurların, Kur'ân-ı Kerimimizin hak kitabı olduğunu gösteren, bizlerin anlayabileceğimiz, düşünebileceğimiz hakikatlerin şemsinden başka birşey olmadığına bütün dünya şahit olmuştur. Risale-i Nurlar âb-ı hayat tereşşuhatını ve şualarını kararan ruhlara akıtmakla içerisinde yaşadığımız asırda ve gelecek devirlerde, insaniyete "Vazifene!" diye seslenen İlâhî bir muallimdir.

Değil topraklarımızda, bütün dünyada Nurlarımızla beraber zaferlerden zaferlere gideceğimize inanıyoruz. Bu zafer Allah'a giden nurların zaferidir. Bu zafer, Asr-ı Saadette Peygamberimizin açtığı nurlu yolu takip edenlerin zaferidir. Bu zafer, imanlıların zaferidir. Galebe İslâmındır. Mağlûbiyet

ise, dünkü ve bugünkü dinsiz güruhlarındır. İmanlı gönülleri hiçbir kuvvet mağlûp edemeyeceğine bütün dünya şahit olmaktadır. Risale-i Nur'un iman hizmetindeki zaferi bunu bir kere daha gösteriyor.

Siz olmasaydınız; biz bu asrın riyakârlıktan ibaret fâni zînetlerini, medeniyet asrının emri diye çoktan kalblerimize yerleştirmiş, ruhlarımızı elmas seviyesinden mülevves kömür mahiyetine düşürmüş olacaktık. Cenab-ı Hak sizin vasitanızla bizlere nurlarımızı ihsan etmiş olduğundan; Nurlarımızın ışığında o zulmetli gecelerle, o dessoşlar medeniyetinin çirkinliklerini apaçık görebiliyoruz. Allah'ımızın bu inayetine hamd ü senalar ederiz.

Bu asrın ne korkunç ve ne dehşetli bir asır olduğunu görebilmekliğimiz için ancak ve ancak tahkikî imanın dürbünü ile seyretmekliğimiz icap ediyormuş. İman dürbününü kalb ve gözlerine takmayanları, lehviyatları mehasin gösteren şu mimsiz medeniyetin dalâlet bataklıkları yutabilir düşüncesiyle biz Nur şâkirtleri çok üzülüyoruz. Fakat Nurlar Avrupalıların da ruhlarına girerek lehviyatlarını gündend güne temizlemekte olduğunu, gelen mektuplardan öğrenmiş bulunuyoruz.

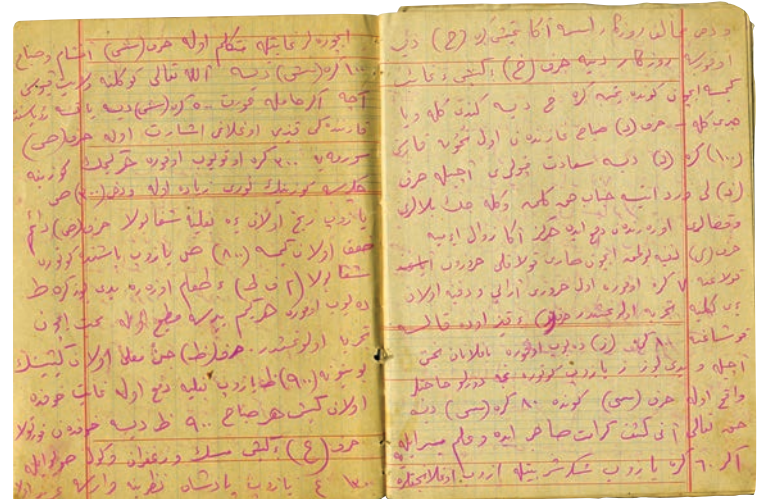
Bizler ise, bugün imanın nuru ile diyoruz ki: Ey yirminci asrın medeniyet asrı olduğunı iddia eden dinsiz felsefe, dinsiz, tabiiyyun masonlarla kızıl moskoflar! Bizler sizlere bu vatanın güzel topraklarından ve Orta Anadolu'da Hazret-i Mevlânâ'nın kucacağından seslenerek, Hazret-i Muhammed'in (a.s.m.) ümmeti, Mevlânâ'nın torunları ve Bediüzzaman Said Nursî'nin talebeleriyiz. Sizler de bizleri iyi tanıyınız. Senin medeniyetini mazi mezarlığına gömmüş bulunuyoruz. Yerine pek taze yirmi birinci asrın güneşi doğmak üzeredir. Bu güneş İslâmların güneşi, Nurların güneşi ve dolayısıyla Nurcuların güneşi olarak doğacaktır inşaallah.

Hazret-i Üstadımız Efendimiz, şu lisan-ı pürkusurumuzla sizinle iman yolunda, Allah yolunda, Kur'ân'ımızın rehberliğinde hakkın hakikatını kabul edişimizin birer vesikasını belirtmekle bu asrın en bahtiyar insanı olduğumuza inanıyoruz. Zira, bugün dahi bir talebe nazariyle bakmış olduğunuz şu fâni vücudunuz Allah'ın yanında, bizlerin yanında ebedîdir. Çünkü Mârifetullaha müteveccih olan kalblerimiz iman kuvvetiyle çarpmaktadır. Bu kuvvet bizleri Allah yolundan Peygamberimiz Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm Efendimizin rehberliğinden, Nurlarımızdan ayırmayacak İlâhî bir kuvvet olmuştur inşaallah.

Allah'ın izni ile kalblerimize Risale-i Nurun ve Nurlarımızın vermiş olduğu feyizlerle bu mektubu yazdık. Siz Üstadımızı hasta hallerinde pek fazla meşgul ettiğimizden kusurlarımızın affını ayrı ayrı rica eder, Cenab-ı Allah'tan şifalar dileriz ve Leyle-i Mi'râcınızı tebrik ederiz.

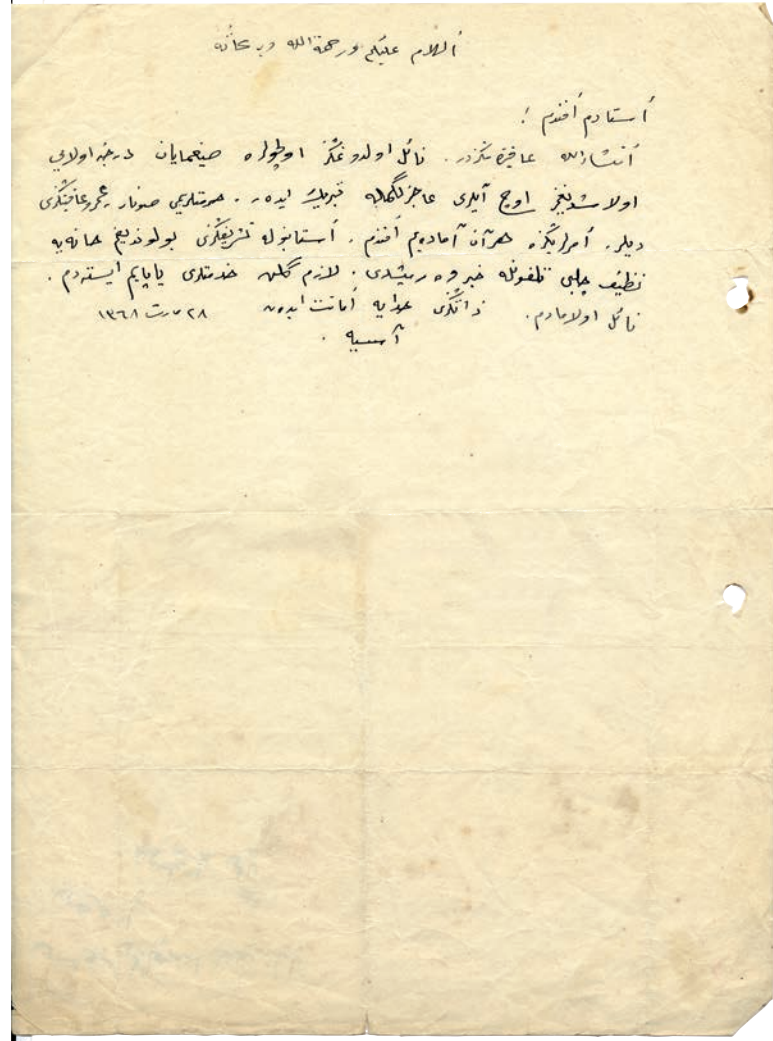
Pek çok dualarınıza muhtaç Konyalı hanımlar nâmına

*Gülsüm, Elmas, Firdevs, Mediha,
Ayşe, Hatice, Fatma, Saliha, Şükran,
Müşerref, Zehra, Ayşe, Nuran. ■*

Saniyen: Bu defaki müteaddit tesirli ve sürurlu ve müjdeli mektuplarınıza karşı, bir kitap kadar cevap vermek lâyük iken, vaktin müsaadesizliğiyle en kısa cevabımdan gücenmeyiniz. En başta, kahramanlar yatağı olan Sav Köyünün ehemmiyetli bir talebesi olan Ahmed'in mektubunda öyle bir mesele gördüm ki, beni sürur yaşlarıyla ağlattırdı. Cenab-ı Hakka yüz binler şükür olsun. Risale-i Nur'un tamam kıymetini, o köyün mübarek valideleri, hanımları tamam anlamışlar. O mübarek hanımların, kıymettar ve hâlis âhîret hemşirelerimin, Risale-i Nur'un intişarına gösterdikleri fedakârlık, beni ve bizi kemâl-i sürurdan ağlattırdı. Zaten Risale-i Nur'un mesleğindeki en mühim bir esasî şefkat olduğundan ve şefkat madenleri de hanımlar olduğundan, çoktan beri beklerdim ki, kadınlar âleminde Risale-i Nur'un mahiyeti anlaşılınsın.

Elhamdü lillâh, bu havalide de, bu yakında erkeklerden ziyade bir iştiyak ve faaliyetle buradaki hanımlar tam çalışıyorlar, Savlı mübareklerin hemşireleri olduklarını gösteriyorlar. Bu iki tezahür bu zamanda bir fa'l-i hayırdır ki, o şefkat madenlerinde Risale-i Nur parlayacak, fütuhât yapacak. Hem Sav Köyünün bahadır çobanları torbalarında Risale-i Nur'u yazmak için taşımaları, aynı oradaki hanımların fedakârlıkları gibi, bu havalide gayet tesirli bir medar-ı teşvik olacak. O hanımların ve o çobanların hususî isimlerini bilmek arzu ediyoruz; tâ hususî isimleriyle has talebeler içine girsinler.

Risale-i Nur'da adı pek çok defalar geçen Asiye Annenin

Bediüzzaman Hazretlerine bir mektubu:

Üstadım Efendim,

İnşaaallah âfiyettesinizdir. Nail olduğunuz ölçülere sığmayan derece-i evlâyı, ulaştığımız Üç Ayları âcizliğimle tebrik eder, hürmetlerimi sunar, ömür ve âfiyetinizi diler, emirlerinize her an âmâdeyim efendim. İstanbul'a teşrifinizi, bulunduğum haneye Nazif Çelebi telefonla haber vermişti. Lâzım gelen hizmetleri yapayım istedim, nâil olamadım. Zâtınızı Hüdâya emanet eden

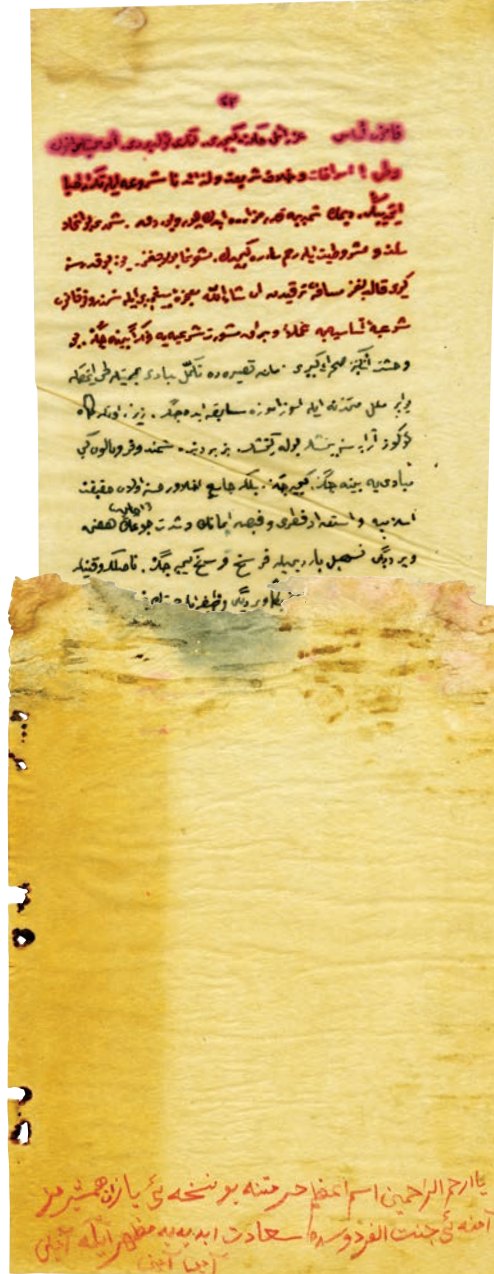
Asiye. 28 Mart 1368

Bir hanım Nur talebesi tarafından yazılmış
"Hutbe-i Şamiye'nin Zeylinin Zeyli." Eserin
arkasında,

Üstadın duası:

"Yâ Erhamerrâhimîn! İsm-i Âzam hürmetine, bu
nüshayı yazan hemşiremiz Âmine'yi Cennetü'l-
Firdevs'te saadet-i ebediye mazhar eyle. Âmin,
âmin, âmin."

Mübarekler, Tâhirî ile beraber, Tâhirî'nin bize
o kıymetli kalemle Cennet taamları gibi çok
tatlı ve huri libası gibi çok güzel yazıları, burada
herkesi lezzetle mütalâaya sevk ediyor. Ve onun
mâsume iki mübarek kızlarının yazdıkları
nüshalar, burada kadınlar, kızlar âleminde
geziyor, görenleri Risale-i Nur'a cezbediyor.
Çok çalışkan ve fedakâr Tâhirî'nin kesretli
hediyeleri, bizleri çok borç altında bıraktı. . . .
Hâfız Ali'nin mektubunda Tâhirî'nin yazdığı ve
göndereceği sözleri daha alamadık. Nur
iskelesinin nâzır-ı bînâzîri Sabri, basiret-i basîrin
hususî mektubunda yazdığı mübarek bir
hemşiremin Cevşenü'l-Kebîri ezber etmesi,
eskiden beri o hemşire, Risale-i Nur talebeleri
içinde bulunduğu istihkakını gösteriyor. Onun
namıyla beraber duada namı zikredilen ve
Hazret-i Mevlânâ Hâlid'in cübbesini tam
muhafaza edip bize yetiştiren Âsiye Hanımın
birden lisanına gelen bir fıka size gönderilecek.

"Ahiret Hemşirelerim"

Hem lâtif, hem güzel, zarif bir hâdiseyi söyleyeceğim. Bu memlekette Risale-i Nur'a, erkeklerden ziyade fedakârâne yapışan ihtiyar hanımlar ve ihtiyare hükmünde mâsume genç hanımlar, eski zaman sırmalı ve yaldızlı gelinlik cihazının içinde kıymetli parçaları Risale-i Nur'un eczalarının ciltleri üstüne çekip, bütün risaleler altın yaldızıyla ciltlenmiş gibi bir tarza girdi. Risale-i Nur'un mânen güzelliğine ve Hüsrev ve Tâhirî ve Alilerin ve Hasan Âtîf ve Âsım gibi kardeşlerimizin yaldızlı yazılarının cemaline, cildi üstünde de şirin bir güzellik daha ilâve ettiler. Hâfız ALİ'nin mektubunda yazdığı Ümmühan ve Şâhîde değerinde, burada Risale-i Nur'a bütün kuvvetiyle çalışan çok hemşirelerimiz, var. Mesela: Âsiye, Sâniye, Ulviye, Lütfiye, Aliye gibi Risale-i Nur'un şakirtleri, oradaki hemşirelerine ve kardeşlerine selâm ve dua ediyorlar.

O kuvvetli ve fedakâr kardeşimizin mâsum çocuklarının ve refikasının yazdıkları risaleleri güzelce bir cilt yaptık. Görenlere, hususan buradaki Risale-i Nur'un kadınlar dairesindeki kızlar ve hanımlara gayet tesirli ve cazibedar bir nümune-i teşvik oldu.

Burada başta Âsiye olarak Ulviye, Lütfiye gibi çok çalışkan hanım şakirtler, medrese-i Nuriyedeki hemşirelerine ve selâm gönderen Sabri'nin refikasına, hem kardeşlerine arz-ı hürmet ve selâm ve dua ederler.

"Kastamonu'da iken nasıl hergün dualarımda ve mânevî kazançlarımda Nurun has şakirtlerinden Âsiye, Ulviye, Lütfiye'ler, Zehra'lar, Şerife'ler, Hâcer'ler, Necmiye'ler, Nimet'ler, Aliye'ler hissedar olmak için mânen yanımda bulunuyorlardı."

Sâniye Hanım

Âsiye Hanım

Hâcer Hanım ve
Zehra Hanım

Aliye Hanım

Oturanlar: Sağdan dördüncü Zehra Hanım, beşinci Hâcer Hanım,
Ayaktakiler: Sağdan üçüncü Bediüzzaman Kastamonu'da bulunduğu sırada belediye başkanı olan Adil Yücebıyık.

Şâhide Hanım

Lütfiye Hanım

“Hâfız Ali'nin mektubunda yazdığı Ümmühan ve Şâhide değerinde, burada Risale-i Nur'a bütün kuvvetiyle çalışan çok hemşirelerimiz, var. Mesela: Âsiye, Sâniye, Ulviye, Lütfiye, Aliye gibi Risale-i Nur'un şakirtleri, oradaki hemşirelerine ve kardeşlerine selâm ve dua ediyorlar.”

Said Nursi

Ramazânınızı, leyle-i Kadrinizi, hem bayramınızı tebrik ederim. Kastamonu'da iken nasıl hergün dualarımda ve mânevî kazançlarımda Nurun has şakirtlerinden Âsiye, Ulviye, Lütfiye'ler, Zehra'lar, Şerife'ler, Hâcer'ler, Necmiye'ler, Nîmet'ler, Aliye'ler hissedar olmak için mânen yanımda bulunuyorlardı; aynen şimdi de öyledirler.

Ben sizleri unutmuyorum. Hattâ bugünlerde birden Ulviye, Lütfiye'yi merak ettim. İkinci gün, ikisinin de mektuplarını, hediyelerini aldım; bunların sadakatlerine bir emare oldu. Eskiden beri âdetim hediyeleri kabul etmemekle beraber, sizin cübbe ve yeleğinizi bu geceki Leyle-i Kadirde giyip Âsiye ile beraber Kastamonu'daki bütün Nur şakirtleri namına kabul ettim. Fakat kaideme muhalif olmamak için, ona mukabil, Emin'de bulunan risalelerimden Lütfiye, Ulviye istediklerini alsınlar; veyahut benim hesabıma Mehmed Fezzi ve arkadaşları onların beğendiklerini yazsınlar.

Benim yanıma çok defa gelen bu hemşirelerimin mâsum evlâtları, Nur şakirtlerinden mâsumlar dairesinde dahildirler ve çok defa hatırlıyorum.

Bu dakikada Kastamonu Hüsrev'i Mehmed Fezzi'nin tebrik ve Nur fütuhâtının müjdelerini hâvi parlak, güzel mektubunu aldım. Ve o kıymetli kardeşimiz başta olarak Hilmi, Emin, Beşkardeş'ler, Ulviye'ler, Zehra'lar, Lütfiye'ler gibi Nurcu hemşirelerimizin hem leyalî-i aşerelerini, hem bayramlarını ruh u canımızla tebrik ediyoruz. Hem Hulûsî'nin, hem Fezzi'nin mektuplarını leffen gönderiyoruz.

Sizler sabah ve akşam duamda dahilsiniz.

*Siz dahi beni duanızda dahil ediniz. Şu
âlemde mü'minin mü'mine karşı en büyük
yardımı dua iledir.*

Bediüzzaman'in duaları

Bediüzzaman'ın duaları

Geceli gündüzlü işleyen kalemler Risale yazarlar. Binlerce el bir büyük matbaa olur. Mütevez evlerin duvarları arasında kitaplar çoğalır da çoğalır. Yazılanlar Üstada gelir. Üstad, tashih ettikten sonra, yazanlara hediyelerin en büyüğüyle karşılık verir:

Dua.

Nur kahramanları için dileklerini Yer ve Gökler Rabbine sunar. Onun İsm-i Âzamını şefaathçi yapar. Ve onlar için Firdevs Cennetinde saadet-i ebediye ister. Bu, Cennetlerin en üstünüdür ve şanı yüce Peygamber de “Allah'tan Cennet istediğinizde Firdevs Cennetini isteyin” buyurmuştur.

Ve dualarını peş peşe âmin'lerle mühürler, öylece sunar Erhamürrahimîn olan Rabbine.

Böylece, Üstada tashih için gelmiş olan Risaleler, en makbul şartlar altında yapılmış en güzel dualarla birlikte döner.

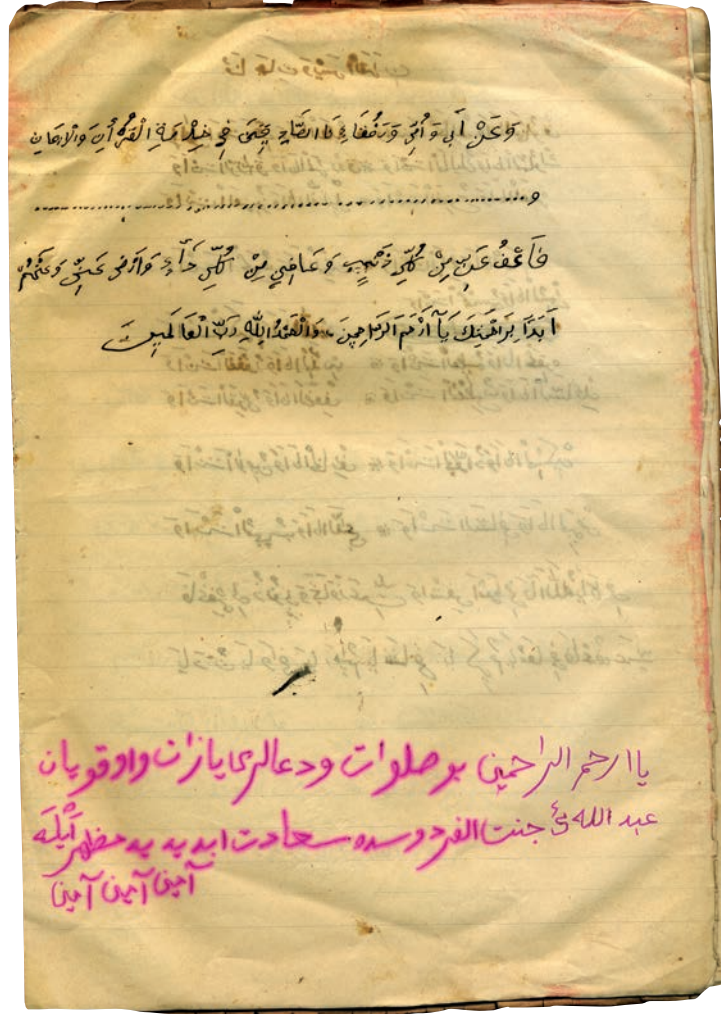
Allahım! İsm-i Âzamın hürmetine, Salih'i öyle kullarından eyle ki, onlara ne bir korku vardır, ne de üzüntü. Âmin.

عبدالرحمن

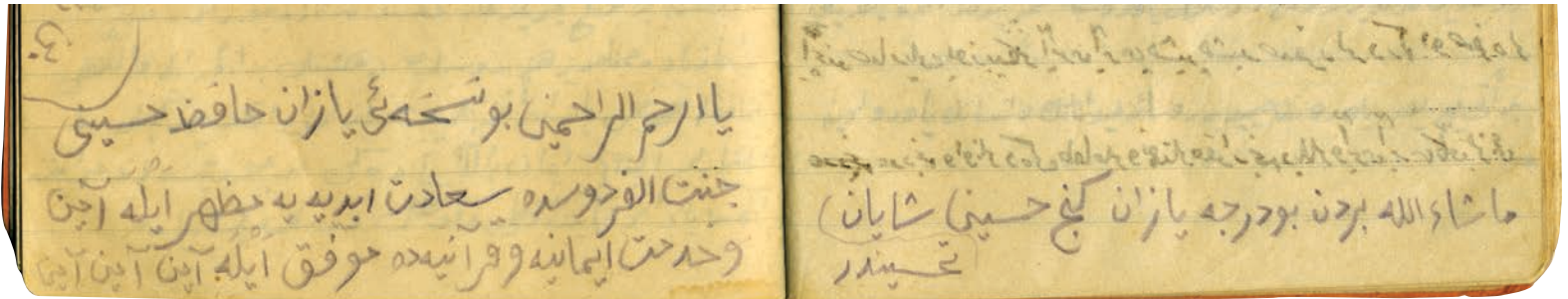
يا ارحم الراحمين اسم اعظم حسنه
بونسكه يا زان عبدالرحمن في جنت
جنت الفردوسه مع جود و خديت
قرا نيه ده دريما هو فوق ايله آمين آمين

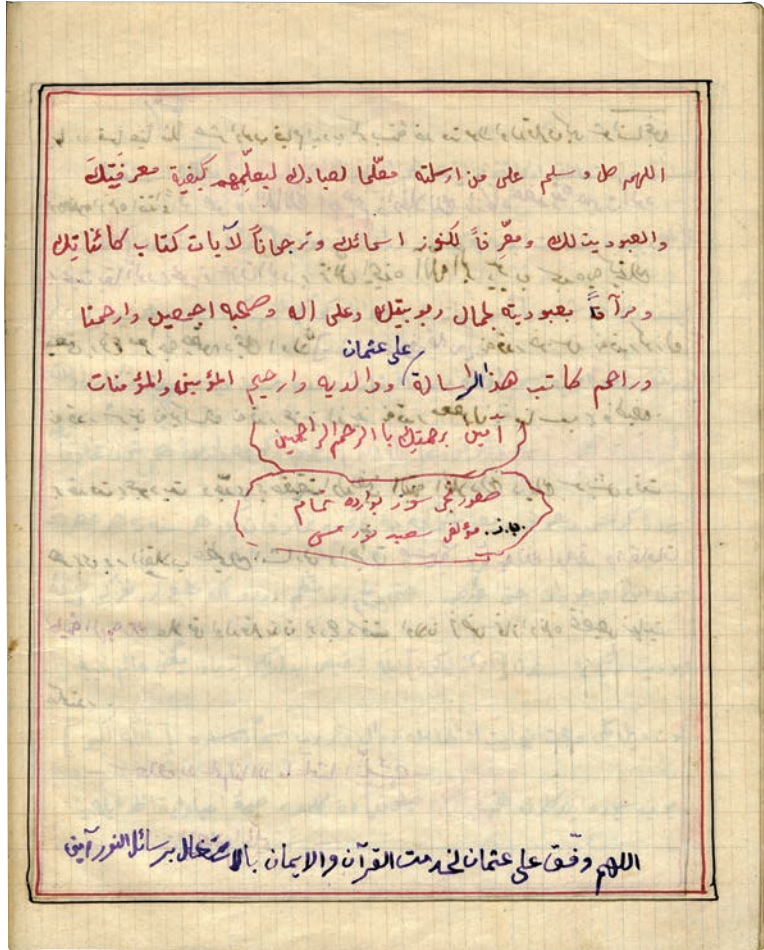
Yâ Erhamerrâhimîn! İsm-i Âzam
hürmetine, bu nüshayı yazan
Abdurrahman'ı Cennetü'l-
Firdevs'te ebediyen mesut ve
hizmet-i Kur'âniyede daima
muvaffak eyle. Âmin, âmin, âmin.

Yâ Erhamerrâhimîn! Bu salâvat ve duaları yazan ve okuyan Abdullah'ı Cennetü'l-Firdevs'te saadet-i ebediyeye mazhar eyle. Âmin, âmin, âmin.

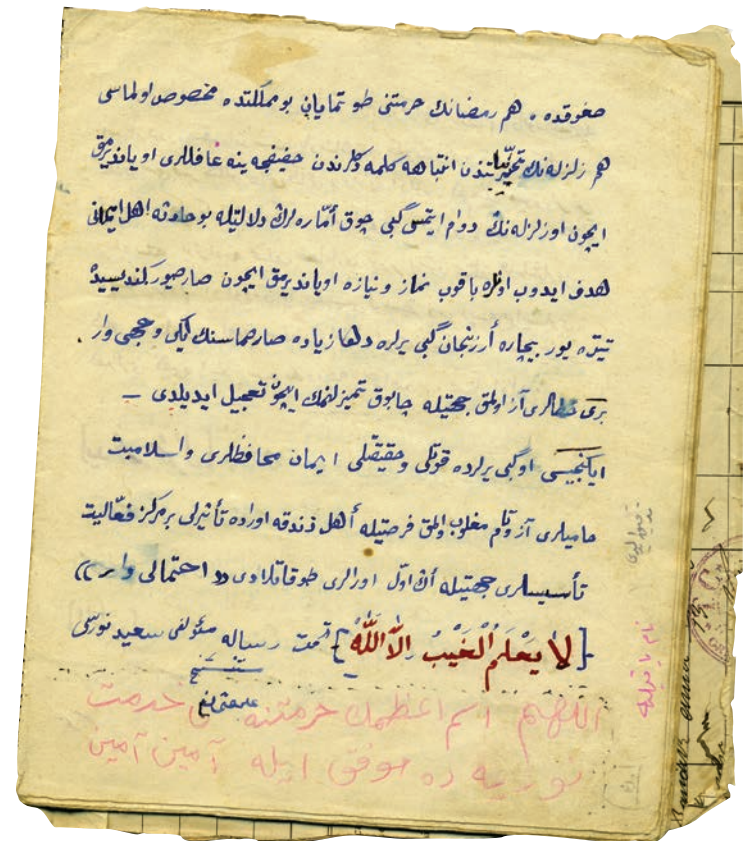
Maşaallah! Birden bu derece yazan genç Hüseyin şayan-ı tahsindir. Yâ Erhamerrâhimîn! Bu nüshayı yazan Hafız Hüseyin'i Cennetü'l-Firdevs'te saadet-i ebediyeye mazhar eyle. Âmin. Ve hizmet-i imaniye ve Kur'âniyede muvaffak eyle. Âmin, âmin, âmin.

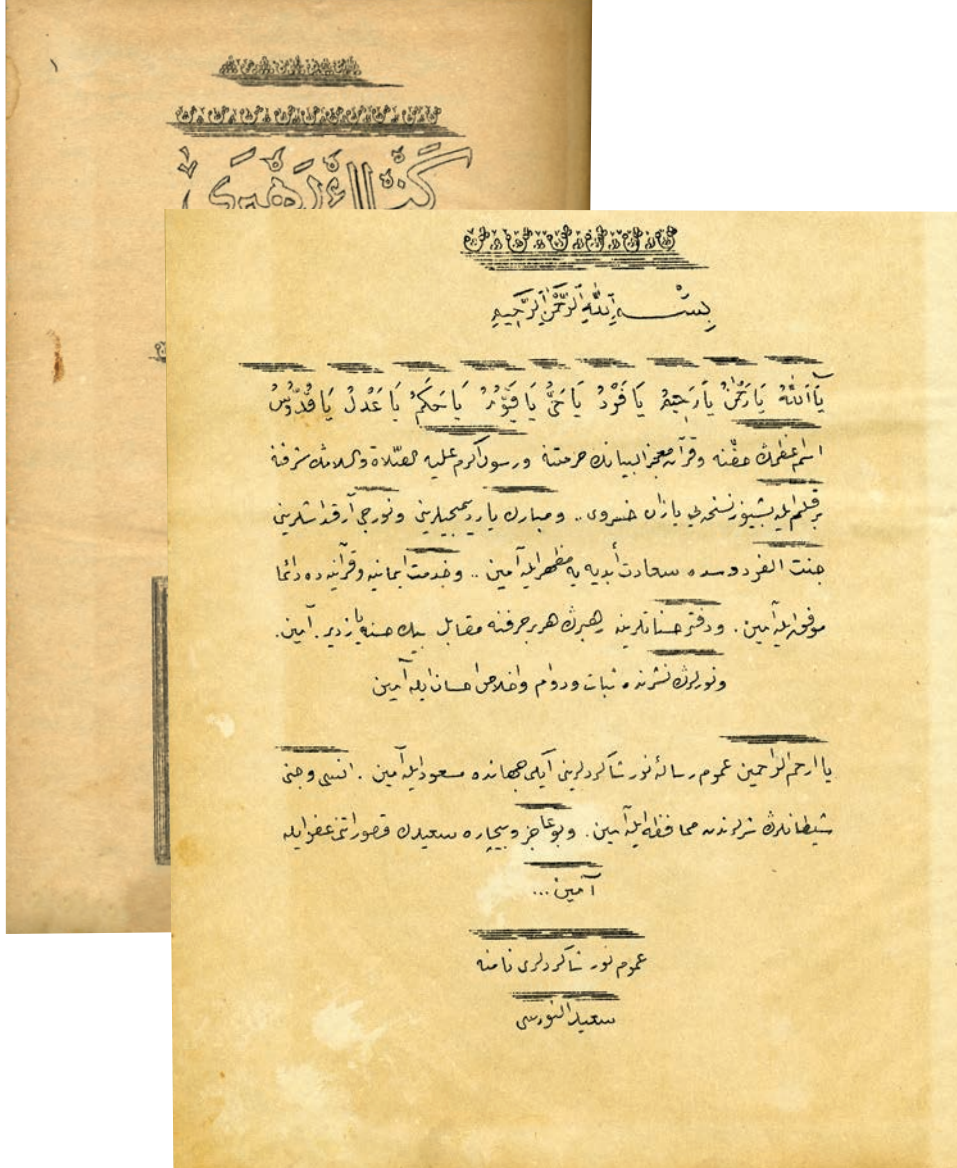

Allahım! Osman'ı, Nur Risaleleri ile istigal suretiyle Kur'an ve iman hizmetinde muvaffak et. Âmin.

Allahım! İsm-i Âzamin hürmetine, Ali Osman'ı hizmet-i Nuriyede muvaffak eyle. Âmin, âmin.

Hüsrev Altınbaşak hattıyla yazılmış ve teksir makinesiyle çoğaltılmış Gençlik Rehberi'nin arkasındaki dua:

Yâ Allah, yâ Rahmân, yâ Rahîm, yâ Ferd,
yâ Hayy, yâ Kayyûm, yâ Hakem, yâ Adl,
yâ Kuddûs!

İsm-i Âzâmın hakkına ve Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyânın hürmetine ve Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâmin şerefine, bir kalemle beş yüz nüshayı yazan Hüsrev'i ve mübarek yardımcılarını ve Nurcu arkadaşlarını Cennetü'l-Firdevs'te saadet-i ebediyeye mazhar eyle. Âmin. Ve hizmet-i imaniye ve Kur'âniyede daima muvaffak eyle. Âmin.

Ve defter-i hasenatlarına, Rehber'in herbir harfine mukabil bin hasene yazdır. Âmin. Ve Nurların neşrinde sebat ve devam ve ihlâs ihsan eyle. Âmin.

Yâ Erhamerrâhimîn! Umum Risale-i Nur şakirtlerini iki cihanda mesut eyle. Âmin.

İnsî ve cinnî şeytanların şerlerinden muhafaza eyle. Âmin. Ve bu âciz ve biçare Said'in kusuratını affeyle. Âmin.

Umum Nur şakirtleri namına
Said Nursî

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

یا اللّٰه یا رحمن یا رحیم یا فرد یا حی یا قیوم یا حکم
یا عدل یا قدوس اسم اعظم حقیقه و قرآن مجید الیانه
بر قلمه بیک نسخه یا از احمد نظیف و مبارک یار دهمیلری
و نورحی ارقارداشلمنی جنت الفردوسه سعادت
ابدیه په مظهر آیله آینی و خدمت ایمانیه و قرآنیه ده
دائم موفق آیله و دفتر حسنایلمند معصای موسی ند
صحره فنه مقابل بیک حسنه یازدر این نورلرن
نشریه ثبات و دوام و اخلاص احسان آیله آینی یا ارح
الرحمنی عموم رساله النور شاکردلری ایکی جهانده
موجود آیله آیین و خنی دانسی شیطانلرن شرندن محافظه
آیله و بیچاره و عاجز سعیدن قصور اتنی عفو آیله آینی
عموم نور شاکردلری نافه سعید النورسی

•••••

Teksirle çoğaltılmış Asâ-yı Mûsâ adlı eserin arkasında Bediüzzaman Hazretlerinin duası:

Yâ Allah, yâ Rahmân, yâ rahîm, yâ Ferd, yâ Hayy, yâ Kayyûm, yâ Hakem, yâ Adl, yâ Kuddûs! İsm-i Âzâmın hakkına ve Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyânın hürmetine ve Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâmin şerefine, bir kalemle bin nüsha yazan Ahmet Nazîf ve mübarek yardımcılarını ve Nurcu arkadaşlarını Cennetü'l-Firdevste saadet-i ebediyeye mazhar eyle. Âmin. Ve hizmet-i imaniye ve Kur'âniyede daima muvaffak eyle. Âmin. Ve defter-i hasenatlarına, Asâ-yı Mûsâ'nın her harfine mukabil bin hasene yazdır. Âmin. Ve Nurların neşrinde sebat ve devam ve ihlâs ihсан eyle. Âmin. Yâ Erhamerrâhimîn! Umum Risale-i Nur şakirtlerini iki cihanda mesut eyle. âmin. Ve cinnî ve insî şeytanların şerrinden muhafaza eyle. Âmin. Ve bu biçare ve âciz Said'in kusuratını affeyle. Âmin.

Umum Nur şakirtleri namına

Said Nursî

*Sizler sabah ve akşam duamda dahilsiniz. Siz
dahi beni duanızda dahil ediniz.*

Said Nursi

KASTAMONU

Karadağlar bulut kaplı
Durmaz gezer yağız atlı
Zindanlara koysalarda
iman nuru arşı aştı

Kastamonu Kastamonu
Sürgün verdi iman yolu
Kavuklara yazıldı hep
Nurla dolu Anadolu

Enis oldu emin feyzi
Üstada bağlayan neydi
Nura sadık talebeler
Güzel geldi güzel geçti

Kastamonu Kastamonu
Sürgün verdi iman yolu
Kavuklara yazıldı hep
Nurla dolu Anadolu

Kastamonu lahikası
Nurun yüksek şahikası
Pür nur oldu ruh-u üstad
Okundukça nur asarı

Kastamonu Kastamonu
Sürgün verdi iman yolu
Kavuklara yazıldı hep
Nurla dolu Anadolu

Söz-Müzik : Erkan Mutlu

